

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

inisiyasyonun modern yolu
yüce
alemleri
bilmek

Rudolf Steiner

YÜCE
ALEMLERİ BİLMEK
İnisiyasyonun Modern Yolu

HOW TO KNOW HIGHER WORLDS
A Modern Path of Initiation

Copyright © Anthroposophic Press, 1994

Afterword copyright © Arthur Zajonc, 1994

Bu kitabın yayın hakkı **İnsanlığı Birleştiren Bilgiyi Yayma Vakfının** bir kuruluşu olan **Ruh ve Madde Yayıncılık ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.**'ye aittir.

Ruh ve Madde Yayıncılık ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.'den yazılı izin alınmadan hiçbir alıntı yapılamaz. ©

Kapak: Ferda Gürsoy

İstanbul, Mayıs 2009

ISBN: 978-975-6377-30-7

Baskı

Kurtiş Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi

No: 12/74-75 Topkapı/İstanbul

Tel: (0212) 631 68 94 – 613 68 95

Yayın

Ruh ve Madde Yayıncılık ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.

Hasnun Galip Sok. Pembe Çıkmazı No: 4, D: 9

34433 Beyoğlu/İstanbul

Tel: (0212) 243 18 14 – 249 34 45 - Faks: (0212) 252 07 18

www.ruhvemadde.com

info@ruhvemadde.com

Yayıncı Sertifika No. 11225

RUDOLF STEINER

YÜCE
ALEMLERİ BİLMEK
İnisiyasyonun Modern Yolu

Çeviren:
Zeynep Seyhan

Ruh ve Madde Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İÇİNDEKİLER

Arthur Zajonc'un Önsözü	7
Rudolf Steiner'in Üçüncü Baskı için Önsözü	8
Rudolf Steiner'in Beşinci Baskı için Önsözü.....	12
Almanca Orijinalin Sekizinci Baskı için Önsözü.....	15
Yüce Alemleri Bilmek	17
İnisiyasyonun Aşamaları	39
İnisiyasyon	69
Pratik Yaklaşımlar	83
Ezoterik Eğitimin Koşulları.....	95
İnisiyasyonun Bazı Etkileri	107
Ezoterik Öğrencinin Rüya Yaşamındaki Değişimler	147
Bilinçte Süreklilik Kazanmak	157
Ezoterik Eğitimde Kişiliğin Bölünmesi.....	167
Eşik Bekçisi	179
Hayat ve Ölüm: Üst Eşik Bekçisi.....	189
Sonsöz (1918)	201
Sonsözün Sonsözü	209

ÖNSÖZ

Bizler daha derin yönleri fiziksel duyularımızdan saklı kalan bir dünyada yaşayıp iş görmekteyiz. Bununla birlikte, her birimiz, geliştirildiği takdirde bizleri spiritüel bilgiden ayıran perdeyi kaldırabilecek olan başka yetilere sahibiz. Bu kitapta, Rudolf Steiner hem içsel huzura hem de ruhun zenginleşmiş güçlerine ve son olarak da, o perdenin kaldırılmasına dek uzanan meditatif yolu ana hatlarıyla göstermektedir. Bu yol uzun ama güvenlidir ve herkese açıktır. Sağladığı iç huzuru, güç ve bilgelik yalnızca arayan kişi için değil başkaları için de yararlıdır ve dünya, ruhtan kaynaklanan sezgilere ve eylemlere kesinlikle her zamankinden daha fazla gereksinim duymaktadır. *Yüce Alemleri Bilmek*, işte bu nedenledir ki, ruha giden yolu gösteren kişisel bir kılavuzdan ibaret değildir, dünya üstünde kendini bilmek aracılığıyla merhametle iş görmenin yolunu da göstermektedir.

Arthur Zajonc

ALMANCA ORİJİNALİN (Kitap Olarak Basılan) ÜÇÜNCÜ BASKISI İÇİN ÖNSÖZ

Bu kitap, ilk önce, *Yüce Alemleri Bilmek*¹ başlığı altında ortaya çıkan bir dizi makalenin ilk bölümünü içermektedir. İkinci bölümü daha sonra, ayrı bir kitap olarak yayımlanacaktır.² Duyular dışı alemleri algılamak için gerekli koşul olan insanın içsel gelişimiyle ilgili bu türden bir çalışma, yeni bir biçim içinde gündeme gelirken birkaç tanıtıcı yorum yapılmasını gerektiriyor.

İnsan ruhunun gelişimiyle ilgili bu kitapta anlatılan şeylerin birkaç farklı gereksinimi karşılaması amaçlanmıştır. Öncelikle, her ne kadar spiritüel bilimin bulgularına doğru çekildiğini hissetse de, hayatın daha derin gizleri hakkında söyleyecek şeyleri olduğunu iddia edenlerin bilgilerini nereden elde ettiklerini sormak zorunda kalan kişiye yardım etmeyi amaçlar. Spiritüel bilimin bu tür gizlere dair söyleyeceği şeyler olduğu kesindir ama iddiaların dayandığı olguları kendimiz için de doğrulamak istiyorsak önce duyular dışı algılamaya ulaşmamız gerekir. Kısacası, bu kitabın göstermeye çalıştığı bilgi yolunu izlemeliyiz.

Ancak, bu yolu izleme isteği ya da fırsatı olmayan kişiye spiritüel bilimden söz etmenin faydası olmayacağını düşünmek yanlış olur. Doğal olarak, bu olguları araştırmak için kişinin duyular dışı alemlere girme yetisine sahip olması gerekir.

1 *Wie er langt man Erkenntnisse der höheren Welten? (Kişi, yüce alemlerin sezgisine (idrakine) tam olarak nasıl varabilir?)*, Lucifer-Gnosis dergisi, 13-28, Berlin, 1904-5. Sözü edilen çalışma, makaleler dizisi halinde aynı Almanca başlıkla yayınlamıştır.

2 *The Stages of Higher Knowledge*, Anthroposophic Press, 1967.
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Bu alemler araştırılıp, elde edilen sonuçlar açıklandığı anda, söz konusu olguları kendileri algılamamış olanlar bile, bunlar hakkında yeterli bir fikir edinebilirler. Spiritüel bilimin açığa vurduğu şeylerin çoğu, aslında, sağlıklı ve tamamen ön yargısız akıl yürütme uygulanarak kolayca doğrulanabilir.

Ancak, tarafsızlığımızın günümüz insanın hayatında sık görülen pek çok ön yargıdan herhangi biriyle bozulmasına izin vermemeliyiz. Örneğin, spiritüel bilimin bazı gözlemlerinin belli modern bilimsel bulgularla uzlaşmadığını söyleyip kolayca itiraz edebiliriz. Oysa gerçekte, spiritüel araştırmayla çelişen hiçbir bilimsel bulgu yoktur. Şu veya bu bilimsel kanıtın spiritüel bilimin yüce alemler hakkında bize söylediği şeyle çeliştiğini *sanmak* kolaydır ama sadece bilimsel bulgulara yansız ve her açıdan yaklaşmamışsak. Spiritüel bilimi, bilimin olumlu başarılarıyla ne kadar açık fikirli olarak karşılaştırırsak ikisinin arasında olması gereken tam uyumu o kadar iyi anlarız.

Kabul edilmelidir ki, spiritüel bilimin belirli yönleri her zaman, saf entelektüel akıl yürütme sürecinden az ya da çok uzak olacaktır. Öyle olsa bile, gerçek hakkında hüküm verirken yalnızca aklın değil, sağlıklı hissedişin de rolü olabileceğini fark ettikten sonra spiritüel bilimin bu yönleriyle de kolaylıkla bir ilişki kurabiliriz. Bazı belirli fikirlerin bizde simpati ya da antipati hissi uyandırmasına izin vermeyip, onun yerine hislerimizin tamamen ön yargısız bir şekilde, duyular dışı dünyalara açılan spiritüel bilimin kavrayışları tarafından etkilenmesine izin verirsek hakikate ilişkin daha uygun bir hisse-yargıya ulaşırız.

Bu tür sağlıklı hissedişin yanı sıra, duyular dışı bilgiye giden yolu yürüyemeyen ya da yürümek istemeyen kişilerin spi-

ritüel bilimin anlayışlarını doğrulayabilecekleri başka yollar da vardır. Böyle kişiler bu anlayışların kendi hayatlarına ilişkin değerini dolaylı da olsa, spiritüel araştırmacıların ifadelerinde hissedebilirler. Hepimiz birdenbire “görür” olamayacaksak da bu tür görüye sahip olan birinin kavramsal anlayışları yine de herkese sağlıklı veriler sağlayabilir. Hepimiz bu anlayışları hayatlarımıza uygulayabiliriz: ve bunu yaparsak, her alanında hayatın sağladığı olanakları fark etmekle kalmayız, bu anlayışları dışarıda bıraktığımızda hayatın ne kadar eksildiğini de hemen fark ederiz. Gerçekten de, yaşamımıza doğru biçimde uygulandıklarında, duyular dışı alemlere ilişkin anlayışlar kullanışlı olmamak şöyle dursun, en ileri düzeyde pratik olduklarını kanıtlar.

Yüksek bilgiye giden bu kavramsal yolu yürümek istemeyenler bu yolun sunduğu anlayışlarla ilgileniyorlarsa eğer, “Bir ‘görür’ bu olgulara nasıl varır?” diye sorabilirler. Bu kitap duyular dışı alemleri tanımak isteyen kişiye, neler yapılması gerektiğine dair bir fikir vermeyi amaçlamaktadır. Spiritüel yolun bir tarifini vermeye çalışır ki, bu yoldan gitmek istemeyenler bile yolu yürüyenlerin söylediklerine güven duyabilsinler. Spiritüel araştırmacıların ne yaptıklarının farkına vardığımızda, bunun bir anlam ifade ettiğini keşfedebiliriz. Yüce alemlere giden yollarının tanımını bizleri öyle etkileyebilir ki, bulgularına ilişkin bildirdikleri şeylerin niçin bize aydınlatıcı görüldüğünü anlayabiliriz. Böylece, bu kitap duyular dışı dünya ile ilgili olarak hakikate ait hislerini güçlendirmek ve doğrulamak isteyen okuyucuların işine yarayabilir.

Ama bu kitap duyular dışı bilgiye giden yolu arayanlara kılavuzluk da sunmaktadır. Bu kişiler kitabın içerdiği hakikati kendilerinde fark ederek en iyi şekilde doğrulayacaklardır.

Amaç buysa, spiritüel gelişimin bir kitabın içerdiklerini bilmekten -başka çalışmaları okurken genellikle çabaladığımız tek şey budur- daha fazlasını gerektirdiği asla unutulmamalıdır. Aksine, kişi hayatını böyle bir tanımlamaya doğru gidecek biçimde yaşamalı ve onunla yakın, özel bir ilişki kurmalıdır. İşe, bir şey hakkında açıkça söylenen her neyse, yalnızca onu temel alarak o şeyin anlaşılamayacağını kabul etmekle başlamalıyız; bunun yerine, o şeyi farklı konularla ilgili diğer pek çok ifadeler aracılığıyla da anlamamız gerekir. Bu şekilde, temel olanın tek bir hakikatte değil, hepsinin arasındaki uyumda yattığını fark ederiz.

Bu süreç, alıştırmaları uygulayanlarca özellikle ciddiye alınmalıdır. Bir alıştırmayı doğru anlayıp uygulayabiliyor olmamıza karşın, ilk alıştırmanın tek taraflılığını ortadan kaldırıp ruhta uyum sağlaması için buna başka bir alıştırma eklenmezse, ilkinin etkisi yanlış olabilir.

Bu kitabı derinine okursak, yani okumak bir içsel yaşantı haline gelirse, yalnızca içeriğini anlamakla kalmayız, farklı bölümler farklı hisleri de harekete geçirecektir. Bu hisler, söz konusu farklı bölümlerin kendi spiritüel gelişimimiz için taşıdığı önemi gösterir ve çeşitli alıştırmaları, kendi bireysel doğamıza nasıl uyarlayacağımızı keşfetmemize yardım ederler.

Tarif edilen süreçlerin anlaşılabilmesi için uygulanmalarının gerektiği böyle bir kitabı okurken, okur, tanımlamaları yeniden okumak için tekrar tekrar metne geri dönme gereği hissedecektir. Bunu yaparsak, bir şeyi ancak kendimiz denediğimizde o şey ile ilgili doyurucu bir kavrayışa ulaşabileceğimize kısa sürede ikna oluruz çünkü böyle yaptıkça, ilk okuyuşta tanımlamalarda gözümüzden kaçan ince ayrıntıların farkına varırız.

Burada tanımlanan yolu izlemeye niyeti olmayan okurlar bile, bu kitapta içsel yaşamları için faydalı olacak birçok şey bulacaklardır: hayata yön verecek ilkeler, önceden hep gizemli görünen şeylerin açıklamaları, vs. Diğer yandan, bu konularda belli deneyimleri olanlar ve hayat tarafından birçok bakımdan eğitilmiş olanlar ise önceden ayrı ayrı düşündükleri şeylerin -bildikleri ama belki tam kavramamış oldukları şeylerin- bir-biriyle bağlantılı olarak açıklandığını görmekten dolayı belli bir doyum bulacaklardır.

Rudolf Steiner

Berlin, 1909

ALMANCA ORJİNALİN BEŞİNCİ BASKISI İÇİN ÖNSÖZ

Yüce Alemleri Bilmek: İnisiyasyonun Modern Yolu adlı bu kitap on yıldan uzun bir süre önce yazıldı ve bu yeni baskısı için üzerinde ayrıntıyla yeniden çalışıldı. Böyle bir tekrar çalışma gereksinimi, ruhun yolları ve deneyimleriyle ilgili olarak bu kitapta verilen bilgiler açısından doğal olarak ortaya çıktı. Bu tür bir çalışmanın her yönü içsel olarak yazarının ruhuna bağlı kalır ve onun içinde çalışmaya devam eden bir yan içerir. Başka türlü de olamazdı çünkü o zaman, bu sürgit ruhsal çalışmaya, yıllarca önce ilk olarak verilen tanımlamaları daha açık ve daha anlaşılır sunma çabasının da eşlik etmesi gerekirdi. Açıkçası, bu yeni baskı çalışması da bu çabadan doğdu.

Açıklamaların bütün temel öğeleri, tüm ana noktaları oldukları gibi bırakıldı. Bununla birlikte önemli değişiklikler de

yapıldı. Birçok yerde daha doğru bir ayrıntı nitelendirmesi yapabildim. Bu bana önemli geldi çünkü kişi, bu kitapta anlatılanları kendi spiritüel yaşamına uygulamak istiyorsa tanımlanan ruhsal yolların okur tarafından doğru olarak zihinde canlandırılması gerektiği noktası çok önemlidir.

İçsel, spiritüel süreçlerin tanımlamaları fizik dünyadaki olayların tanımlamalarından çok daha yanlış anlaşılmaya açıktır. Bu tür yanlış anlamalar kolay ortaya çıkar çünkü ruhun yaşamı sürekli hareket halindedir ve bizler ruh hayatının fizik dünyadaki hayattan çok farklı olduğunu unuturuz. Bu yüzden, bu yeni baskıyı hazırlarken bu kitabın bu tür yanlış anlamalara yol açabilecek bölümlerine odaklandım ve tekrar çalışmamda, bunları önlemek için elimden geleni yaptım.

Bu kitapta toplanan makaleleri ilk yazdığım da, malzemenin çoğunun farklı sunulması gerekmişti çünkü spiritüel alemlere ilişkin anlayışlar hakkında son on yıl içinde yayımladığım şeylerin çoğu herkesçe bilinmiyor, sadece üstü kapalı olarak bahsediliyordu. Örneğin, on yıl önce *Occult Science* (Okült Bilim), *The Spiritual Guidance of the Individual and Humanity* (Bireye ve İnsanlığa Ruhsal Kılavuzluk), *A Road to Self-Knowledge* (Kendini Bilmeye Giden Yol) ve özellikle *The Threshold of the Spiritual World* (Ruhsal Alemin Eşiği) adlı kitaplarımda tanımlanan spiritüel sürece, bu çalışmaların artık yayınlanmış olduğu şimdiki günlere göre farklı şekilde göndermede bulunmak zorundaydım.³ Makaleler halinde oldukları sırada, o zamandan bu yana artık herkesçe bilinen birçok şey hakkında konuşamazdım, onun yerine, bu şeyler

3 *An Outline of Occult Science* (Hudson, NY: Anthroposophic Pres, 1989); *The Spiritual Guidance of the Individual and Humanity* (Hudson, NY: Anthroposophic Pres, 1992); *A Road to Self Knowledge & The Threshold of the Spiritual World* (Hudson, NY: Anthroposophic Pres, 1975).

hakkında daha fazla bilgi için “sözlü iletişime” başvurmak zorundaydım. Bugün, bu şekilde anlatılan şeylerin çoğu artık yayımlanmıştır.

Ne yazık ki, bu yorumlar bazı okurları bir yanlış anlamaya itmiş olabilir: Spiritüel eğitimi amaçlayanlar için bir öğretmenle kişisel ilişkinin gerekenden daha önemli olduğu inancına yönelmiş olabilirler. Bu yeni baskıda, belli ayrıntıların altını çizmekle, mevcut ruhsal şartlar altında spiritüel eğitim almayı amaçlayan insanlar için nesnel spiritüel dünya ile tam anlamıyla *doğrudan* bir ilişkinin bir öğretmenin kişiliğiyle olan ilişkiden daha önemli olduğu gerçeğini açığa kavuşturacağımı ümit ediyorum. Gerçekten de, günümüzdeki spiritüel eğitimde ruhsal öğretmenin rolü giderek artan bir şekilde yalnızca yardımcılık etme şeklini almaktadır; tıpkı, bilginin diğer alanlarındaki olağan öğretmenlerden çağdaş eğitimsel felsefeye uygun düşecek şekilde yapmaları beklendiği gibi.

Spiritüel eğitimde ne öğretmenin otoritesinin ne de öğrencinin öğretmene olan güveninin, bilginin ya da hayatın herhangi bir alanındakinden daha önemli olması gerektiği gerçeğini yeterince vurgulamış olduğumu umuyorum. Spiritüel araştırmacılar ile onların elde ettikleri bulgulardan yarar sağlayanlar arasındaki bu ilişkiyi iyi anlamamız bana çok önemli görünüyor. Böylece, on yıldan beri düzeltilmeye gereksinimi olan bu kitabı her yönden geliştirmiş olduğuma inanıyorum.

Bu ilk kitabı, yüce alemleri deneyimlememizi sağlayan ruh haline ek tartışmalar sunacak olan bir ikincisi izleyecek.⁴

Bu kitabın yeni baskısı, şu an insanlığın yaşamakta olduğu büyük savaş patlak verdiğinde basılmış ve satışa sunulmuştur.

4 Böyle bir kitap hiç çıkmadı. Devam niteliğindeki tek kitap, *The Stages of Higher Knowledge* (Yüksek Bilginin Aşamaları) olarak kaldı.

Bu önsözü yazarken ruhum, tarihi önem taşıyan bu olay nede-
niyle derinden sarsılmış durumdadır.

Rudolf Steiner
Berlin, 7 Eylül 1914

ALMANCA ORİJİNALİN SEKİZİNCİ BASKISI İÇİN ÖNSÖZ

Bu kitabın sekizinci yeni baskısı yalnızca ufak değişiklikler
gerektiriyor gibi göründü bana. Yine de, doğru anlamak için
gereken psikolojik temelleri önceki baskıdakine kıyasla daha
net bir şekilde açıklamaya çabaladığım bir sonsöz ekledim. Bu
sonsöz, aynı zamanda antropozofik spiritüel bilimin karşıtla-
rına, bu spiritüel bilimi aslında olduğundan tamamen farklı
aldıkları için kendi görüşlerine sıkıca tutunabildiklerini gös-
termektedir. Oysa onlar gerçek spiritüel bilimin doğasını he-
saba bile katmamaktadırlar.

Rudolf Steiner
Mayıs, 1918

1. Bölüm

YÜCE ALEMLERİ BİLMEK

Koşullar

Yüce alemlere ait anlayışları sayelerinde kazanabileceğimiz yetiler her birimizin içinde uyku halindedir. Mistikler, gnostikler ve teozoflar hep kendilerine, bizim gözlerimizle görebildiğimiz ve ellerimizle tutabildiğimiz dünya kadar gerçek görünen bir can⁵ ve ruh dünyasından söz etmişlerdir. Onları dinlerken, her an kendimize şöyle diyebiliriz: “Bugün hala, içimde hareketsiz yatan belli güçleri daha iyi anlayabilecek olsam, bahsettikleri şeyi benim de yaşayabileceğimi biliyorum.” Bilmemiz gereken tek şey, kendimizde bu yetileri geliştirmeye nasıl başlayacağımızdır.

Bu konuda bize ancak, kendilerinde bu tür güçleri geliştirmiş olanlar yardımcı olabilir. İnsan ırkının başlangıcından bu yana, böyle yetileri kendilerinde geliştirmek isteyenlere yol gösteren, yüksek yetilere sahip kişilerin bulunduğu bir eğitim okulu her zaman var olmuştur. Bu tür eğitime *ezoterizm* ya da *gizem* eğitimi denir; kişinin orada aldığı eğitim ise ezoterik veya okült öğretilerdir.

5 Can kelimesi, bu kitap boyunca, enerji beden (aura) veya psişe anlamında kullanılmaktadır. (Ç.N.)

Bu terimler, doğaları gereği, yanlış anlamaları davet etmektedir. Bu yanlış anlamalara kulak verirsek, bu tür eğitim verenlerin bilgilerini keyfi olarak diğer insanlardan esirgeyen bir ayrıcalıklı insan sınıfı oluşturmak istediklerine inanmaya kolayca yönelebiliriz. Hatta, bu türden bir bilgide pek bir şey olmadığını bile düşünebiliriz. Gerçek bilgi olsaydı gizlemeye hiç gerek olmazdı, kamuya açık hale getirilebilir ve yararları herkesçe paylaşılabilirdi, diye düşünmek bize daha kolay gelir.

Ezoterik bilginin doğasına inisiye olmuş olanlar, olmamış olanların böyle düşünmelerine zerre kadar şaşmazlar. Zaten inisiyasyonun sırları ancak, varoluşun yüksek gizemlerinin inisiyasyonuna belli bir dereceye kadar girmiş olanlarca anlaşılabilir. Bu koşullarda, pekala şunu merak edebiliriz: İnisiye olmamış kişi bu sözde ökölt bilgiye yönelik bir insani ilgi geliştirir mi? Kişi, yapısına dair açık fikir sahibi olmadığı bir şeyi niçin ve nasıl arasın?

Böyle sorular ezoterik bilginin yapısına yönelik tamamen yanlış bir yoruma dayanmaktadır. Gerçekte, ezoterik ya da içrek bilginin, insana ait diğer bilgi ve becerilerden farkı yoktur. Olağan insan için bu, yazı yazma eyleminin henüz yazmayı öğrenmemiş birine bir gizem gibi görünmesi ölçüsünde bir gizemdir. Doğru eğitim yöntemi verildiğinde herkes yazmayı nasıl öğrenebilirse, aynı şekilde herkes de ezoterik bilginin bir öğrencisi ve evet, uygun yolu izlerse, öğretmeni bile olabilir. Olağan bilgi ve yetenek, ezoterik bilgiden sadece bir açıdan farklıdır. Bir kişi kültürel koşullar ya da içine doğduğu yoksulluk yüzünden yazmayı öğrenme imkanına sahip olmayabilir ama yüce alemlerde bilgi ve beceri kazanmayı gerçekten isteyen biri hiçbir engelle karşılaşmayacaktır.

Birçok insan, kendisinden öğreti alınacak yüksek bilginin ustaları neredeyse onları araması gerektiğine inanmaktadır. İki kere doğrudur bu. Bir yandan, yüksek bilgiyi edinme isteğimiz samimi ise, hiçbir çabadan kaçınmayacak ve bizi dünyanın yüksek gizemlerine götürebilecek bir inisiyeyi arayışımızda hiçbir engelden yılmayız. Diğer yandan, bilgiyi arayışımız içten ve saygıdeğer ise, koşullar ne olursa olsun, inisiyasyonun bizi bulacağından emin olabiliriz. İnisiyeler arasında “arayanı bekleyen bilgi, ondan esirgenemez” şeklinde evrensel bir yasa vardır. Ancak ezoterik bilginin, almaya yeterlilik kazanmamış kimseye verilemeyeceğine dair başka bir evrensel yasa daha vardır. İnisiye ne kadar kusursuzsa, bu iki yasaya da o kadar kesin bir biçimde uyulur.

Bütün inisiyeleri birleştiren spiritüel bağ dışsal bir bağ değildir; üyelerini birleştiren şey, bahsedilen bu iki yasadır. İnisiye olmuş biriyle yakın dostluk içinde yaşayabilirsiniz ama siz kendiniz inisiye oluncaya dek, bir şey sizi o inisiyenin en derin varlığından ayrı tutar. Bir inisiyenin kalbini ve sevgisini açışından hoşlanabilirsiniz ama siz hazır oluncaya dek, inisiye sırrı sizinle paylaşmayacaktır. Onun gururunu okşayabilirsiniz, ona işkence edebilirsiniz ama gelişiminizin řu anki aşamasında siz bu sırrı ruhunuzda nasıl karşılayacağınızı henüz tam olarak öğrenmemişseniz eğer, hiçbir şey o inisiyeyi size açıklanmaması gereken bir şeyi açıklamaya yöneltmeyecektir.

Oldukça belirgin yöntemler bizi bu tür sırları almaya hazırlar. İzleri inisiyelerin yüksek sırları korudukları ruhsal alemlerde sabit ve sonsuz harflerle sürülebilir. En eski, tarih öncesi zamanlarda ruhun tapınakları dıştan görölürdü ama hayatlarımızın ruhsallıktan böylesine uzaklaştığı günümüzde

artık fiziksel gözlerimizle görebileceğimiz yerlerde değiller. Yine de, ruhsal olarak hala her yeredirler, arayan bulabilir.

İnisiyenin ağzını açmanın yolunu yalnızca kendi ruhumuzun içinde bulabiliriz. Ama ruhun en yüce hazinelerini alabilmesinden önce, kişinin belli bir yüksek dereceye doğru bazı belirli içsel nitelikler geliştirmesi gerekir.

Ruhun temel bir durumuyla başlıyoruz. Ruhsal araştırmacılar bu temel durumu *hürmet yolu* olarak adlandırırlar. Yalnızca bu temel ruh durumunu ya da tavrını kazanmış olan kişiler ezoterik bir okulun öğrencisi olabilirler. Bu alanda herhangi bir deneyimi olan kişi, sonradan ezoterik bilginin öğrencileri olanların daha çocuklukta bu hürmet becerisini sergilediklerini bilir. Bazı çocuklar hürmet ettiklerine kutsal bir huşu ile saygı gösterirler. Bu insanlara duydukları derin saygı kalplerinin en gizli köşesine dek işler ve herhangi bir eleştirinin ya da muhalefetin doğmasını engeller. Bu tür çocuklar, onlarda saygı uyandıran bir şeye hayranlık duymaktan hoşlanan gençler olarak büyürler. Bu genç insanların çoğu ezoterik bilginin öğrencileri olurlar.

Hayatınızda saygı duyduğunuz birinin kapısının önünde durduysanız eğer, sizin için “kutsal yer” olan bir odaya ilk kez girmek için kapının tokmağını çevirirken ilahi bir huşu ile dolduysanız, o an yaşadığınız duygu ileride okült, ezoterik bir okulun öğrencisi olmanız olasılığını yeşertebilecek bir başlangıçtır. Bu tür hislere yönelik potansiyele sahip olmak, her genç için bir lütuftur.

Bu türden hürmet hislerinin köleliğe ya da boyun eğmeye yol açmasından korkmamalıyız; tam aksine, bir çocuğun başkalarına yönelik saygısı hakikate ve bilgiye saygısını geliştirir.

Deneyimler bize, yeri geldiğinde -ki, kalbin derinliklerinden akıp geliyorsa, yeri gelmiştir- saygı duymayı öğrenmişsek, özgürlükte de başımızı dik tutmayı çok iyi bileceğimizi öğretir.

Kendimizden daha yüksek bir şeyin var olduğuna dair bu derin duyguyu içsel olarak geliştirmesek daha yüksek bir düzeye tekamül edecek içsel gücü bulamayız. İnisyeler kendilerini bilginin en ileri derecesine yükseltecek gücü, kalplerini hürmetin ve sadakatin derinliklerine yönlendirmiş oldukları için buldular. Yalnızca tevazu kapısından geçmiş olan kişi ruhun yüceliklerine ulaşabilir.

Gerçek bilgiye varmak için önce bu bilgiye saygı göstermeyi öğrenmeniz gerekir.

Kuşkusuz, gözlerimizi ışığa çevirme hakkımız var ama bu hakkı kazanmalıyız. Spiritüel yaşamın da fiziksel yaşam gibi yasaları vardır. Bir cam çubuğu uygun bir maddeyle ovarsanız elektriklenir, yani cam çubuğun artık küçük parçacıkları çekecek gücü vardır. Bu süreç fiziksel bir yasayı gösterir. Biraz fizik öğrenmiş biri bunun böyle olduğunu bilir. Benzer şekilde, kişi ezoterik bilimin temellerini biliyorsa, ruhta iyi anlaşılan her *gerçek* bağlılığın er ya da geç bilgiye giden bir içsel güç veya etki ürettiğini bilir.

Kimin “kendini adama”ya yönelik doğuştan bir eğilimi varsa ya da bu tür duyguları veren bir eğitim alacak kadar şanslı olduysa, hayatının ileriki yıllarında yüksek bilgiye giden yolu aramaya hazırlıklıdır. Bu hazırlığı beraberinde getirmeyenler kendini adamaya ilişkin bu ruhsal durumu gayretli bir öz disiplinle geliştirmeye çalışmak zorunda kalacaklardır, aksi takdirde, bilgi yolunda attıkları daha ilk adımda güçlüklerle karşılaşır. Zamanımızda bu noktaya büyük bir dikkatle

odaklanmak özellikle önemlidir. Kültürümüz kendini adama ve bencil olmayan hürmet göstermekten çok eleştirmeye, yargılamaya ve suçlamaya eğilimlidir. Çocuklarımız saygı duymak veya hürmet etmek yerine eleştirirler. Ancak her adanma ve hürmet duygusu, yüksek bilgi için ruhun güçlerini nasıl kesinlikle besliyorsa, her eleştiri ve yargı hareketi de bu güçleri kesinlikle uzaklaştırmaktadır. Kültürümüze karşı herhangi bir imada bulunmak anlamına gelmez bu, buradaki amacımız onu eleştirmek değildir. Ne de olsa kültürümüzün büyüklüğünü eleştirel, kendine güvenen yargılarda bulunabilme yeteneğimize ve “hepsini deneyip en iyiyi sürdürme” prensibimize borçluyuz. Modern bilim, endüstri, ticaret, hukuk, tüm bunlar eleştirel becerimizin evrensel temrini ve doğru karar verebilme standartlarımız olmadan asla gelişemezdi. Ancak bu kazanımın dış kültürdeki bedeli, yüksek bilgidaki ve spiritüel hayattaki kayıp olmuştur. Bu yüzden, yüksek bilginin insanlara hürmet ile değil, hakikat ve içsellığe hürmet ile ilişkili olduğunu hiç unutmamalıyız.

Yine de, bir şeyden emin olmalıyız. Günümüzün yüzey-sel kültürüne kendilerini tamamen kaptıranlar yüce alemleri kavramakta özellikle zorlanacaklardır. Bunun için kendileri üstünde ciddi biçimde çalışmaları gerekir. Hayatın maddi koşullarının basit olduğu zamanlarda spiritüel süreç daha kolaydı. Saygı duyulan ve saklı tutulan ne varsa, daha çok göze çarpardı. Oysa, bir eleştiri çağında idealler niteliklerini yitirir. Hürmetin, huşu duygusunun, hayranlığın yerini başka duygular alır ve onlar hep biraz daha, biraz daha geriye itilirler. Sonuç olarak, günlük hayat onların gelişimine çok az olanak vermektedir. Yüksek bilgiyi arayan biri bu duyguları içinde

yaratmalı, ruhuna aşlamalıdır. Bu okuyarak değil, ancak yaşanarak yapılabilir.

Ezoterizm öğrencisi olmak istiyorsak, kendimizi gayretli bir biçimde “kendini adama” ruh hali içinde eğitmemiz gerekir. Etrafımızdaki her şeyde, tüm deneyimlerimizde hayranlığımızı ve saygımızı uyandıracak şeyler aramalıyız. Başka insanlarla karşılaşır ve onların zayıflıklarını eleştirirsem, kendimi yüksek bilişsel güçten ederim. Ama başka birinin iyi niteliklerine sevecenlikle ve derinlikle girmeye çalışırsam, o gücü elde ederim.

Bu okült yolun müritleri böyle bir hayranlık ve saygı geliştirmeleri gereğini hiç akıllarından çıkarmamalıdır. Deneyimli spiritüel araştırmacılar her zaman her şeyde iyiyi aramakla ve eleştirel yargıdan vazgeçmekle ne kadar güç kazandıklarını bilirler. Bu alıştırmada sadece hayatın bir dış kuralı olarak kalmamalı, ruhun derinliklerini ele geçirmelidir. Kendimizi mükemmelleştirmek ve tamamen dönüştürmek kendi elimizdedir. Ama bu dönüşüm en iç derinliklerimizde, düşüncemizde gerçekleşmelidir. Diğer varlıklarla olan ilişkilerimizde dışsal saygı göstermek yetmez; bu saygıyı düşüncelerimize taşımamız gerekir.

Bu nedenle, kendini adamayı düşünce hayatımıza taşıyarak iç eğitimimize başlamalıyız. Saygısız, küçük gören ve eleştiren düşüncelerden kaçınmalıyız. Düşüncelerimizde her zaman hürmet ve sadakat alıştırmaları yapmaya çalışmalıyız.

Aşağılayıcı, yargılayıcı ve eleştirel fikirlerin daha ne kadarının hala bilincimizde kaldığını fark ederek geçirdiğimiz her an, bizi yüksek bilgiye daha çok yaklaştırır. Böyle anlarda farkındalığımızı dünyaya ve hayata karşı saygı ve hürmetle

doldurursak daha hızlı bir şekilde gelişiriz. Bu konularda deneyimli olan kişi, böyle anların, normalde içimizde hareketsiz duran güçleri uyandırdığını bilir. Farkındalığımızı bu yolla doldurmak ruhsal gözümüzü açar. Etrafımızda daha önce görmediğimiz şeyleri görmeye başlarız. Önceden bizi çevreleyen dünyanın yalnızca bir bölümünü gördüğümüzü fark etmeye, insan kardeşlerimizi öncekinden farklı bir tarzda görmeye başlarız.

Doğal olarak, tek başına hayatın bu kuralı, örneğin insan aurası denen şeyi algılamamıza henüz olanak vermez. Bunun için daha ileri eğitim gerekir. Ancak kendini adama konusunda sıkı bir eğitimden geçene dek, bu tür bir eğitime de başlayamayız.⁶

Okültizm öğrencileri olarak, “bilgi yolu”na dış dünya tarafından fark edilmeden, sessizce girmeliyiz. Kimse bizde hiçbir değişiklik sezmemelidir. Önceki gibi görevlerimizi sürdürür, işimize devam ederiz. Değişiklikler yalnızca ruhun iç bölümünde oluşur; o da dış gözden saklıdır, ona görünmez. En başta gerçekten hürmete değer her şeye yönelik bir spiri-tüel bağlılık hali tüm içsel yaşamımıza yayılır. Bu temel duygu, ruhsal hayatımızın merkezi haline gelir. Güneş ışınlarının tüm yaşayan şeyleri canlandırması gibi, bizdeki hürmet de ruhumuzdaki bütün hisleri canlandırır.

İlk bakışta, hürmet ve saygı hislerinin herhangi bir şekilde bilgi ile ilişkili olduğuna inanmak kolay değildir. Çünkü idrakı, ruhumuzda olanlarla hiçbir şekilde ilişkisi olmayan bir yeti

6 “Bilgi Yolu” *Theosophy: An Introduction to the Spiritual Processes at Work in Human Life and in the Cosmos* (Hudson, NY: Anthroposophic Press, 199...) adlı kitabımın son bölümünde genel hatlarıyla tanımlanmıştır. Şu anki çalışmamdaki niyetim, belli uygulamalı yönleri daha ince ayrıntılarıyla tartışmaktır.

olarak görme eğilimindeyizdir. Böylece, idrak edenin aslında ruh olduğunu unuturuz. Beden için gıda ne ise, ruh için de duygular odur. Bedeni ekmek yerine taşla beslersek işlemeyi durdurur. Ruh için de aynı şey söz konusudur. Saygı, hürmet ve bağlılıkla besleriz onu. Bunlar ruhu güçlü ve sağlıklı kılar, özellikle de öğrenme etkinliği için. Öte yandan saygısızlık, antipati ve hayranlık uyandıran şeyleri küçük görme kavramsal etkinliklerimizi felce uğratıp öldürür.

Spiritüel araştırmacılar için bu ruhsal gerçeklikler auralarda görülebilir haldedir. Hürmet ve kendini adama duygularını öğrenen bir ruh varlığı, aurasını değiştirir. Belirli spiritüel sarı-kırmızı ya da kahverengi-kırmızı olarak adlandırılabilen renkler kaybolur ve onların yerini mavi-kırmızının tonları alır. Bilişsel kapasitemiz artar. Çevremizde, önceden farkında olmadığımız olgular hakkında bilgi edinmeye başlarız. Hürmet hissi, ruhta bir sevecenlik gücü uyandırır. Bu ise etrafımızdaki varlıklarda gizli duran nitelikleri bize yaklaştırır.

Kendimizi adayarak kazandığımız şey, başka bir tür duygu eklendiğinde daha da etkili olur. Bu ise kendimizi dış dünyanın etkilerine gittikçe daha az teslim etmeyi öğrenmemize ve onun yerine, aktif bir içsel yaşam geliştirmemize dayanır. Eğer zevk peşinde koşar ve bir duygu izleniminden ötekine geçerse ezoterik bilgiye giden yolu bulamayız. Okültizm öğrencilerinin dış dünyaya karşı körleşmeleri ya da duyarsızlaşmaları anlamına gelmez bu; tam aksine, *zengin bir içsel yaşam* bizi izlenimlere yanıt vermeye yönlendirmelidir.

Güzel bir manzara resminin önünden geçen, duygusu zengin ve ruhu derin bir kişinin içsel yaşamı duyguda fakir birininkinden farklı olacaktır. Dış dünyanın güzelliklerinin tek anahtarı, içsel deneyimdir. Okyanusu geçerken ruhumuzdan

yalnızca birkaç iç deneyimin mi geçtiği, yoksa spiritüel alemin sonsuz dilini mi hissettiğimiz ve yaratılışın gizemli sırlarını mı kavrayıp geliştirdiğimiz meselesi içsel yaşamlara göre değişiklik gösterir. Dış dünya ile anlamlı bir ilişki geliştirmek için kendi duygularımızla ve düşüncelerimizle çalışmayı öğrenmeliyiz. Çevremizdeki dünyanın her yanı Tanrı'nın görkemiyle doludur ama onu etrafımızda bulabilmemizden önce, tanrısal olanı içimizde yaşamamız gerekir.

Okült bilginin öğrencileri olarak bizden hayatta, sessizlik ve yalnızlık içinde, kendi içimize çekilebileceğimiz anlar yaratmamız istenir. Bu anlarda kendimizi sorunlarımıza teslim etmemeliyiz. Böyle yapmak bizi aradığımızın tam tersine götürür. Aksine bu anlarda, yaşadığımız şeyin -dış dünyanın bize söylediği şeyin- mutlak sükunet içinde devam etmesine izin vermeliyiz. Bu sessiz anlarda her çiçek, her hayvan ve her hareket akla hayale gelmeyen gizemler açığa vurur. Bu ise bizi, dış dünyaya ait yeni duygu izlenimlerini öncekinden oldukça farklı gözlerle edinmeye hazırlar.

Eğer yalnızca, duygu izlenimlerinin birinden diğerine geçerek eğlenmek -tüketmek- peşindeyse, idrak kapasitemizi körleştiririz. Oysa keyif deneyiminin bize bir şey göstermesine izin verirsek, idrak kapasitemizi besler ve eğitiriz. Bunun gerçekleşmesi için daha çok zevk (yeni izlenim) edinmekten kaçınıp, keyif aldığımız geçmiş deneyimi içsel faaliyet ile özümleyip sindirdiğimiz sırada zevkin (önceki izlenimin) içimizde devam etmesine izin vermeyi öğrenmeliyiz.

Bu noktada, büyük bir zorluk ile ve beraberinde büyük bir tehlike ile yüzleşmeliyiz. İçsel çalışma yerine tam aksini yapabilir ve kendimizi tamamen eğlenceye kaptırabiliriz. Burada, önümüze açılan sınırsız yanlış hareket kaynağını hafife

almamalıyız. Zira, hepsi de Ben'i katılaştırmak ve kendi içine hapsedmek isteyen bir ruh ayartıcıları silsilesinden geçmemiz gerekir.

Öğrenciler olarak görevimiz, Ben'i dünyaya açmaktır. Ve dış dünya bize yalnızca duysal izlenimler aracılığıyla yaklaşılabileceği içindir ki, zevki kesinlikle orada aramalıyız. Zevke kayıtsızlaşırsak, çevrelerinden besin alamayan bitkiler haline geliriz. Öte yandan, sırf zevkte takılıp kalırsak kendi içimize kapalı hale geliriz. *Kendimiz* için anlamımız olabilir ama içimizde dünya için anlam kalmaz. Kendi içimizde ne yoğunlukta yaşarsak yaşayalım ve "Ben"imizi ne kadar geliştirirsek geliştirelim, bu durumda dünya bizi dışarıda bırakacaktır. Dünya açısından ölmüş oluruz.

Ezoterizm öğrencileri olarak biz, zevki yalnızca dünyanın hatırına, onun aracılığıyla daha nitelikli hale gelebileceğimiz bir şey olarak görürüz. Zevk bize dünya hakkında bilgi veren bir haberci haline gelir. Onun sağladığı öğretiyi aldıktan sonra, içsel çalışmaya devam ederiz. Amaç öğrenmeyi kendi özel bilgi depomuz olarak biriktirmek değil, öğrendiklerimizi dünyanın hizmetine sunmaktır.

Hedefimize ulaşmak istiyorsak, ezoterik bilimin her tür eğitiminde öğretilen şu temel prensibi asla ihlal etmemeliyiz: *Yalnızca kendi bilgi deponuzu zenginleştirmek ve bir tek kendinize hazine toplamak için aradığınız her anlayış sizi yoldunuzdan uzaklaştırır ama insanlığın yükselmesi ve dünyanın tekamülü yolunda daha olgunlaşmak için aradığınız her anlayış sizi bir adım ileri götürür.* Bu temel yasaya daima uyulmalıdır. Ancak bunu yaşamlarımızın yönlendirici ilkesi haline getirebilirsek, kendimize yüksek bilginin gerçek arayanları diyebiliriz.

Bu ezoterik eğitim gerçeği şöyle özetlenebilir: *Sizin için bir ideal haline gelmeyen her düşünce, ruhunuzdaki bir gücü öldürür ama idealiniz olan her düşünce içinizde yaşam güçleri yaratır.*

İçsel Huzur

Ezoterik eğitimin başında, öğrenci ilk olarak *hürmet* yoluna ve bir *içsel yaşam* geliştirmeye yönlendirilir. Ardından, spiritüel bilim, uyulduğu takdirde, bu yolu izleyerek bir içsel yaşam geliştirmemize yardım edecek olan *pratik kuralları* sunar. Bu pratik kurallar kişisel görüşe dayalı, keyfi şeyler değildir. Yüzlerce yıllık deneyime ve bilgeliğe dayanırlar. Yüksek bilgiye giden yollar her nerede öğretiliyse, oralarda da benzer bir tarzda verilmiştir. Ruhsal yaşamın tüm gerçek öğretmenleri, bunları her zaman aynı kelimelerle ifade edemeseler de, bu kuralların içeriğinde hemfikirdirler. Görünürdeki herhangi bir fark sadece küçük bir farktır ve burada tartışmamıza gerek olmayan olgular yüzündendir.

Hiçbir ruhsal yaşam öğretmeni bu tür kurallar yoluyla diğer insanlar üzerinde egemenlik kurmaz. Bu öğretmenler kimsenin özerkliğini sınırlamayı amaçlamazlar. Gerçekten de, bir spiritüel araştırmacıdan daha iyi bir hakim ve insan bağımsızlığı koruyucusu yoktur. Önceden de söylediğimiz gibi, spiritüel bir bağ inisiyelerin hepsini birleştirmektedir ve bu bağ iki yasa bir arada tutar. Ama inisiyeler kendi kapalı çemberlerinden çıkıp halk arasında göründüklerinde derhal üçüncü bir yasaya tabi olurlar: “Kimsenin özgür kararlarına ve iradesine karışmamak için her bir kelimenizi ve hareketinizi denetim altında tutun.”

Gerçek bir spiritüel yaşam öğretmeninin tamamen bu tavır içinde olması gerektiğini anladıktan sonra, verilen bu pratik kurallara uyarsak bağımsızlığımızdan hiçbir şey kaybetmeyeceğimizi biliriz.

İlk kurallardan biri şimdi, az çok şöyle dile getirilebilir: “Kendinize içsel huzur anları yaratın ve bu anlarda *gerekli olanı olmayandan ayırmayı öğrenin.*” Burada, dediğim gibi, söze dökülmüştür ama spiritüel bilimin tüm kuralları ve öğretileri başlangıçta bir işaret diliyle sembolik olarak verilmiştir. Bu kuralları tam olarak öğrenip, anlamını kavrayabilen birinin öncelikle bu sembolik dili anlaması gerekir. Böyle bir kavrayış, spiritüel bilimde atılmış ilk adımlara göre değişir. Bu adımları atmak için kişi, burada gösterilen kurallara sıkı sıkıya uymalıdır. Niyeti içten olan herkese yol açıktır.

İçsel huzur anlarıyla ilgili kural basittir. Ona uymak da basittir. Ancak bu kural basit olmasıyla birlikte, ancak içtenlikle ve titizlikle uygulandığında sonuç verir. Bu yüzden, bu kurala nasıl uyulacağı yalın bir biçimde anlatılacaktır.

Spiritüel öğrenciler olarak, günlük eylemlerimizden oldukça farklı şeyler üzerinde odaklanmak için günlük hayatta kendimize kısa bir zaman dilimi ayırmalıyız. Bu sırada meşgul olduğumuz etkinliğin türü de günümüzün geri kalanını işgal eden şeyden farklı olmalıdır. Fakat bu, kendimize ayırdığımız bu dakikalar içinde yaptığımız şeyin günlük uğraşımızın içeriğiyle ilişkili olmadığı anlamına gelmez. Tam aksine, doğru yaklaşıldığında, böyle anların bize günlük işlerimizi tamamlama gücü verdiğini çok geçmeden fark ederiz. Bu kurala uymanın yapmamız gereken görevlerimizden zaman çalacağından korkmamız gerekmez. Kişinin gerçekten harcayacak hiç vakti

yoksa, günde beş dakika da yeterlidir. Önemli olan o beş dakikanın nasıl kullanıldığıdır.

Bu anlarda kendimizi günlük hayatımızın tamamen dışına çıkarmalıyız. Düşünce ve duygu yaşamlarımızın, normaldekinden oldukça farklı bir rengi olmalıdır. Neşelerimizin, acılarımızın, endişelerimizin, deneyimlerimizin ve eylemlerimizin ruhumuzdan önünden geçmesine izin vermeliyiz. Ama bunlara yönelik tavrımız, yaşadığımız her şeye daha yüksek bir seviyeden bakmaya benzemelidir. Günlük hayatta, başka insanların yaşadıklarını veya yaptıklarını algılayışımızın kendi yaşadıklarımızı veya yaptıklarımızı algılayış tarzımızdan ne kadar farklı olduğunu göz önüne alın. Bu da öyle olmalıdır. Yaşadığımız veya yaptığımız şeyle iç içe dokunmuşuzdur ama başkalarının deneyimlerinin ya da eylemlerinin seyircisiyizdir. Kendimize ayırdığımız süre içinde ise, kendi deneyimlerimizi ve hareketlerimizi sanki başka birine aitmiş gibi görmeye ve yargılamaya çalışmalıyız.

Örneğin, ciddi bir felakete uğradığınızı gözünüzde canlandırın. Doğal olarak kendi felaketinize başkasınınkinden daha farklı bakarsınız. Bu oldukça haklı bir davranıştır; yalnızca insan doğasıdır. Aslında, yalnızca olağanüstü durumlarda değil, ama günlük hayat olaylarında da kendini gösterir.

Yüksek bilginin öğrencileri olarak bizler kendimize, yabancılara baktığımız gibi bakma gücü bulmalıyız. Kendimizle, bir yargıcın içsel dinginliğiyle yüzleşmeliyiz. Bunu başarırsak kendi deneyimlerimiz yeni bir ışık altında kendilerini açığa vurur. Deneyimlerimizle iç içe örüldüğümüz ve onların içinde kaldığımız sürece, gereksiz olana gerekli olanmış gibi bağlı kalırız. Ama nesnel bakmanın iç huzuruna bir kez vardık mı,

gereksiz olan kendini gerekli olandan ayırır. Bu şekilde, kendimizi karşımıza alıp kendimize biraz yukarıdan baktığımızda acı ve neşe, her düşünce, her karar farklı görünecektir.

Sanki tüm günü bir yerde geçirmiş, küçük büyük her şeyi yakından görmüş ve akşam olunca yakındaki bir tepeye tırmanıp tüm mekanın genel manzarasının tadını çıkarmış olmamıza benzer bu. Kentin farklı yerleri ve onların birbiriyle olan ilişkileri, kentin içinde olduğumuz zamankinden çok daha farklı görünür.

Elbette ki, kader bizlere her gün ne deneyim getirirse getirsin, kişi onlara yönelik böyle aşkın bir bakış açısı kazanmayı başaramaz, zaten başarması da gerekmez. Yine de, spiritüel yaşamın öğrencileri olarak bizler, geçmişte olan olaylara karşı bu tavrı geliştirmeye çalışmalıyız. Böyle huzur dolu bir içsel tefekkürün değeri kişinin ne düşündüğünden çok, bu tür bir içsel sükunetin geliştirdiği içsel gücü bulmaya bağlıdır.

Tüm insanlar olağan diyebileceğimiz gündelik benliklerine ek olarak, içlerinde daha yüce bir benlik ya da *yüksek insan* taşımaktadırlar. Bu yüksek insan varlığı uyandırılıncaya dek gizli kalır. Ve ayrı ayrı her birimiz onu kendi içimizde uyanıldığımızda uyanabilir ancak. O zamana dek, her birimizin içinde uykuda olan ve duyular dışı bilgiye giden yolu açacak olan yetiler saklı halde kalır.

İçsel huzurun ve dinginliğin sonuçlarını hissedinceye dek bu kurala sıkı sıkıya ve inançla uymalıyız. Böyle yapan her birimiz için her yerin ruh ile parlayacağı bir gün gelecektir. Ardından, yepyeni bir dünya, sahip olduğumuzu bilmediğimiz gözlere kendini gösterecektir.

Bu kuralı izlemeye başlıyoruz diye dış hayatlarımızda hiçbir şeyin değişmesi gerekmez. Eskisi gibi görevlerimize devam

ederiz. Hatta başlangıçta aynı acıları çeker, aynı neşeleri yaşarız. Hiçbir şekilde “hayat”tan uzaklaşmamalıyız. Tam aksine, bir kenara ayırdığımız o anlarda “daha yüce bir hayat” elde ettiğimiz içindir ki, günün geri kalanında hayatı daha dolu dolu yaşayabiliriz.

Bu “daha yüce hayat” bizim olağan, oturmuş hayatlarımızıza daha çok etki ettikçe, derin düşünceye dalmış olduğumuz anlarımızın sükuneti günlük varoluşumuzu etkilemeye başlar. Tüm varlığımız daha huzurlu hale gelir. Bütün işlerimizde daha büyük bir güvenle ve kesinlikle hareket ederiz. Her çeşit olay karşısında huzurumuzu yitirmeyiz. Yavaş yavaş, yola devam ettikçe, koşullar ve dış etkiler tarafından yönlendirilmeye izin vermek yerine gittikçe artan bir şekilde kendi kendimizi yönlendirmeye başlarız adeta. Çok geçmeden, derin düşünmek için her gün ayırdığımız bu anların bizim için büyük bir güç kaynağı olduğunu fark ederiz.

Örneğin, bizi kızdıran şeylere kızmayı giderek bırakırız ve bizi korkutan birçok şeyden artık korkmayız. Onun yerine, hayata dair yepyeni bir bakış ediniriz. Şimdiye dek yapmak zorunda olduğumuz şeye duraksayarak, “Ah, bunu istediğim gibi yapacak gücüm yok,” diyerek yaklaşmış olabiliriz. Oysa, böyle düşünceler artık gelmez olur bize. “Gücümü toplayıp, elimden geldiğince işimi yapacağım,” deriz. Bizi duraksatabilecek her düşüncüyü engelleriz, zira duraksamanın daha kötü bir performansla yol açabileceğini ya da en azından, yapmak zorunda olduğumuz şeyin gerçekleşmesine hiçbir katkısı olmayacağını biliriz.

Böylece hayatlarımız içinde sürdürdüğümüz işlerimiz açısından bereketli ve yararlı her düşünce, hayatı yorumlayışı-

mıza art arda nüfuz etmeye başlar. Bu yeni düşünceler, önceden bizi zayıflatmış ve kösteklemiş olan düşüncelerin yerini alır. Süreçte, hayatın iniş ve çıkışlarında, bu iniş ve çıkışlarla savrulmak yerine, onların arasında güvenli ve dengeli bir yol almaya başlarız.

Böyle bir iç huzur ve kesinlik bütün doğamızı etkiler. İçimizdeki kişi büyür, onunla birlikte yüksek bilgiye giden iç yetiler de büyür. Bu yönde ilerlerken, dış dünyanın üzerimizde bıraktığı etkileri gittikçe artan bir şekilde kontrol etmeye başlarız. Örneğin, birinin bizi kırmak ya da öfkelenmek için bir şey söylediğini duyabiliriz. Ezoterik eğitime başlamadan önce, bu durum bizi kırabilir ya da öfkelendirebilirdi. Oysa şimdi, içsel gelişim yolunda olduğumuz içindir ki, başkasının kelimelerinin kırıcı ya da öfkelenendirici iğnesini, o daha benliğimizdeki yerini bulmadan çıkartabiliriz. Başka bir örnek: Bu yolu izlemeye başlamadan önce, bir şey beklemek zorunda kaldığımızda sabrımız kolay taşıyor olabilirdi. Ama şimdi yola girmiş ve bir ezoterik okulun öğrencisi olarak, derin düşünme anlarımızda kendimizi sabırsızlığın boşuna olduğu idrakıyla öyle doldururuz ki, ne zaman bir sabırsızlık hissetsek, bu idrak aklımıza gelir. Kök salmak üzere olan sabırsızlık böylece yok olur ve sabırsızlık ifadeleriyle harcamış olduğumuz zamanlar, beklerken yapabileceğimiz bazı yararlı gözlemlerle doldurulabilir.

Bütün bu değişikliklerin kapsamının ve öneminin farkına varmalıyız. İçimizdeki “yüce benlik” sürekli olarak gelişir. Yalnızca böyle bir içsel huzur ve kesinlik benliğinin gelişiminin doğal olarak anlaşılacağını garantileyebilir. Kendi hayatlarımızın yöneticisi olmayıp, hayat tarafından yönetiliyorsak dış hayatın dalgaları benliğimizin derinliklerini her yandan sıkış-

tırır ve bir kayanın çatlağında büyümeye çalışan bitkiye benzeriz. Daha fazla yer verilmedikçe, bitki bodur kalır. Dış güçler, iç varlığımızın gelişmek için gereksindiği yeri yaratamaz. Yalnızca ruhta yarattığımız iç huzur bunu yapabilir. Dış koşullar sadece dış hayat durumumuzu değiştirebilir, içimizdeki “ruhsal kişi”yi asla uyandıramaz. Ezoterizm öğrencileri olarak bizler içimizde yeni, yüksek bir varlık doğurmalyız.

Bu yüce benlik daha sonra dış varlığın işlerini sağlam bir elle yürüten bir iç yönetici haline gelir. Dış varlık üstün geldiği ve bizi yönettiği sürece, iç benlik onun kölesi olarak kalır ve güçlerini gösteremez. Başkaları beni kızdırabiliyorsa, ben kendimin efendisi değilimdir ya da daha doğrusu, “iç yönetici”yi henüz bulmamışımdır. Diğer bir deyişle, dış dünyanın etkilerinin yalnızca kendi seçtiğim şekilde bana ulaşmalarına izin verecek içsel yetiyi geliştirmem gerekir. Ancak bunu yaparsam, bir okültizm öğrencisi olabilirim.

Bu yetenek için içtenlikle çabalayan biri hedefe ulaşabilir ancak. Belli bir zaman içinde ne kadar ilerlediğimiz önemli değildir; önemli olan, arayışımızın içten olmasıdır. Birçokları yıllarca dikkate değer bir ilerleme olmadan kendileri üstünde çalışırlar, derken -eğer umutsuzluğa düşmeyip sağlam kalmışlarsa- birdenbire “içsel zafer”i elde ederler.

Elbette ki, hayat içindeki birçok durumda böyle içsel huzur anları yaratmak için büyük güç harcamak gerekir. Ama ne kadar büyük çaba gerekirse, kazanılan başarı o kadar anlamlı olur. Bilgi yolunda her şey kendimizle, işlerimizle ve hareketlerimizle adeta kendimize yabancıymışız gibi dürüstlikle ve tarafsız bir namusla yüzleşip yüzleşemediğimize bağlıdır.

Yine de *kendi* yüce benliğimizin doğuşu, içsel faaliyetimizin yalnızca bir yönünü sergiler. Başka bir şey daha gerekir.

Yabancıymışız gibi kendimize baktığımızda, baktığımız şey halen yalnızca *kendimizdir*. Bizimle ilgili deneyimleri ve hareketleri içinde yettiğimiz belirli hayat akışının içinden görürüz. Ama onun ötesine geçmemiz gerekir. Kendi özel durumumuzla artık hiçbir ilişkisi olmayan salt insanlık düzeyini görmeye yükselmeliyiz. İnsan varlıkları olarak bizi tam anlamıyla ilgilendiren o şeylere, özel hayatımızın koşullarından ve durumlarından tamamen bağımsız olarak bakma noktasına ulaşmamız gerekir.

Biz bunu yaparken, kişisel ya da bireysel olanı aşan bir şey canlanır içimizde. Görüşümüz günlük hayatın bize getirdiğinden daha yüce alemlere yönelir. Duyularımızın ve günlük faaliyetlerimizin bize hiçbir şey söyleyemediği bu yüce alemlere ait olduğumuzu hissetmeye, yaşamaya başlarız. Varlığımızın merkezi içe döner. Dinginlik anlarımızda içimizde konuşan sesleri dinleriz. İçsel olarak spiritüel alem ile birleşiriz. Günlük işlerimizden uzaklaşır, o seslere sağırlaşırız. Etrafımızdaki her şey sessizleşir. Bize dış etkileri anımsatan her şeyi bir kenara bırakırız. Yalnızca spiritüel alem ile kurulan sessiz, içsel tefekkür ve diyalog ruhumuzu tamamen doldurur.

Ruhun öğrencileri için bu sessiz tefekkür hayatın bir gereği haline gelmelidir. İlk önce, tümüyle bir düşünce dünyası içine çekiliriz. Bu sessiz faaliyet için *canlı bir duygu* geliştirmeliyiz. Ruhtan bize doğru akan şeyi sevmeyi öğrenmemiz gerekir. Çok geçmeden, bu düşünce dünyasını bizi çevreleyen günlük hayatın daha az gerçekmiş gibi kabullenmeyi bırakırız. Onun yerine, maddi şeylerle yaptığımız gibi, düşüncelerimizle çalışmaya başlarız. Sonra da içsel düşünme etkinliğinde bize kendini gösteren şeylerin, etrafımızdaki fiziksel şeylerden daha gerçek olduğunu fark etmeye başladığımız an yaklaşır. Bu düşünceler dünyasında *hayatın konuştuğunu* deneyimleriz.

Düşüncelerin yalnızca gölge resimler olmadığını, düşüncelerin arasından gizli *varlıkların* bizimle konuştuğunu fark ederiz. Sessizliğin içinde bir şey bizimle konuşmaya başlar. Önceleri bu konuşmayı yalnızca kulaklarımızla duyabilirken, şimdi sözcükler ruhlarımızda yankılanmaktadır. İçsel bir konuşma, içsel bir kelime bize kendisini gösterir. Bunu ilk yaşayışımızda, alabildiğine derin bir mutluluk hissederiz. Dış dünyamız içsel bir ışıkla kaplanır. Bizim için ikinci bir hayat başlar. Mutluluk veren ilahi bir alem içimizden geçip akar.

Yavaş yavaş spiritüel varoluştaki hayata doğru genişleyen ruhun bu düşüncelerdeki yaşamına, spiritüel bilimde ya da gnosis'te "meditasyon" (derin düşünme) denir. Bu anlamda meditasyon, duyular dışı bilgiye giden yoldur.

Bu derin düşünme dakikalarında, kendimizi duygularda kaybetmemeliyiz. Ruhlarımız da belirsiz hislerle dolmamalıdır. Bu bizi, olsa olsa, gerçek spiritüel anlayışı kazanmaktan alıkoyar. Düşüncelerimiz berrak, kesin ve doğru olmalıdır. İçimizde ortaya çıkan düşüncelere körlemesine takılıp kalmazsak bunu başarmanın bir yolunu buluruz. Tam tersine, daha gelişmiş ve ruhsal açıdan esinlenmiş ruhların benzer dakikalarda düşünmüş oldukları yüksek düşüncelerle doldurmalıyız kendimizi. Buradaki başlangıç noktamız, meditatif vahiylerden oluşan yazılar olmalıdır. Bu tür metinleri mistik, gnostik ya da spiritüel bilim literatüründe bulabiliriz. Bu metinler meditasyonlarımıza malzeme sağlar. Unutulmamalıdır ki, ilahi bilim düşüncelerini bu tür çalışmalarda kayda geçirenler, bizzat kendileri ruhu arayanlardır. Gerçekten de ruh bu haberciler yoluyla bu düşüncelerin dünyada tanınmasına olanak vermiştir.

Böyle bir meditasyonu uygulamak bizi tamamen dönüştürecektir. Gerçeklik hakkında oldukça yeni fikirler oluşturmaya başlarız. Her şey bizim için farklı bir değer kazanır. Yine de, böyle bir dönüşüm bizi dünyasallıktan uzaklaştırmaz. Bizi günlük sorumluluklarımıza karşı hiçbir şekilde yabancılaştırmaz. Bu yol bize yapmak zorunda olduğumuz en olağan işlerin ve önümüze çıkan en olağan deneyimlerin bile büyük kozmik varlıklarla ve dünya olaylarıyla içiçe dokunmuş olduğunu öğretir. Derin düşünme anlarımızda bu bağı bir kez anladıktan sonra, günlük işlerimize yenilenmiş ve çoğalmış bir güçle gireriz çünkü artık, tüm çabalarımızın ve tüm acılarımızın büyük, spiritüel, kozmik ilişki adına olan çabalar ve acılar olduğunu biliriz. Böylece meditasyon kayıtsızlık değil, hayat için güç üretir.

Sonuç olarak, yüksek bilginin öğrencileri, hayat karşısına ne çıkarırsa çıkarsın, başlarını dik tutarak özgüven içinde yürürler. Önceleri, ne için çalıştıklarını ve ne için acı çektiklerini bilmezlerdi. Artık bilmektedirler.

Doğal olarak, böyle bir derin düşünme faaliyeti bunun en iyi nasıl yapılacağını kişisel bilgisine dayanarak bilen, deneyimli birinin rehberliğinde uygulanırsa hedefine daha kolay ulaşacaktır. Bu yüzden, böyle kişilerin öğütlerini ve eğitimlerini dikkate alırsak iyi ederiz. Bunu yapmakla, özgürlüğümüzü veya bağımsızlığımızı kesinlikle kaybetmeyiz. Bu tür bir rehberlik emin olmadan bulmaya çalışılan belirsiz şeyleri net bir sonuca dönüştürür. Bilgisi ve deneyimi olanları dinlersek asla boş yere rehberlik istemeyiz. Bununla birlikte, üzerimizde güç sahibi olmak isteyen birinin egemenliğini değil, sadece bir arkadaş öğüdü aradığımızı bilmeliyiz. Hep göreceğiz ki, gerçek bilenler en alçakgönüllü kişilerdir ve güç peşinde olmak kadar onlara yabancı gelen bir şey yoktur.

33. Bizi ruhla birleştiren şeye, meditasyon yoluyla kendimizi yükselttiğimizde, içimizde sonsuz olan, doğumla ve ölümle sınırlı olmayan bir şeyi canlandırırız. İçimizdeki bu ölümsüz tarafı bir kez yaşadık mı, artık onun varlığından kuşulanamayız. Bu nedenle meditasyon varlığımızın sonsuz, yok edilemez, temel merkezini öğrenmenin ve görmenin yoludur. Yalnızca meditasyon bize bu vizyonu verebilir. Gnosis ve spiritüel bilim, bu özün ölümsüzlüğünden ve tekrardoğuşundan bahseder. Doğumdan önce ve ölümden sonraki deneyimlerimiz hakkında neden hiçbir şey bilmediğimiz sorulur sık sık. Bu yanlış bir sorudur. Onun yerine, böyle bir bilgiyi nasıl elde edebileceğimizi sormamız gerekir.

Doğru olarak uygulandığında, meditasyon bu bilginin yolunu açar. Meditasyon doğumun ve ölümün ötesinde yatan deneyimlerin anılarını canlandırır. Her birimiz bu bilgiyi elde edebiliriz; her birimiz gerçek mistisizmin, spiritüel bilimin, antropozofinin ve gnosisin ne öğrettiğini ilk elden anlama kapasitesine sahibiz. Doğru araçları seçmekten başka yapmamız gereken bir şey yoktur. Sadece kulakları ve gözleri olan bir varlık sesleri ve renkleri algılayabilir ama nesneleri gösteren ışık olmayınca göz bile hiçbir şey göremez. Spiritüel bilim bize ruhsal kulaklarımızı ve gözlerimizi geliştirecek ve ruhsal ışığı yakacak bir yöntem sunmaktadır.

Spiritüel eğitimin bu metodundaki üç aşama şöyle gösterilebilir: (1) Spiritüel duyularımızı geliştiren *Hazırlık*; (2) Spiritüel ışığı yakan *Aydınlatma*; ve (3) Yüce ruhsal varlıklarla ilişkimizi harekete geçiren, *İnisiyasyon*. Bu aşamalar aşağıdaki bölümlerde tartışılacaktır.

2. BÖLÜM

İNİSİYASYONUN AŞAMALARI

Aşağıdaki bilgi spiritüel eğitimin bir bölümünü oluşturur ve adı ve temel doğası, doğru biçimde kullanan herkes için netleşecektir. Ruhsal yaşam okulunun, sayesinde belli bir inisiyasyon derecesine ulaştığı üç aşama ile ilgilidir. Ama burada, yalnızca kamuya açıklanabilecek açıklamalar bulunmaktadır. Bunlar çok daha derin, daha özel bir öğretiden elde edilmiş olanların göstergeleridir.

Bu bilgilerin elde edildiği ezoterik okulda, öğrenciler belirli bir öğretim seyri izlerler. Burada, insan ruhunu ruhsal alem ile bilinçli bir ilişkiye geçirmek amacıyla belli görevler ve alıştırmalar kullanılır. Burada sunulanlar daha ezoterik olan uygulamalarla kıyaslandığında, daha alt düzeyde bir okulda hazırlık olarak öğretilenler ile muazzam disiplinli bir yüksek okul ya da kolejde verilen eğitimle kıyaslanması gibidir. Bununla birlikte, burada üstü kapalı olarak anlatılan şeyin *içtenlikle* ve yılmaksızın takip edilmesi, yine de gerçek ezoterik eğitime gider. Oysa içtenlik ve devamlılık olmadan yapılan

sabırsızca denemeler, bizi hiçbir yere götürmez. Ezoterik çalışmada ancak önceki bölümde verilen göstergelere dikkatle uyulduğunda ve daha ileri bir çalışmanın temeli kurulduğunda başarılı olabiliriz.

İnisiyasyonun üç aşaması bu eğitimin elde edildiği gelecekte tanımlanmıştır: hazırlık, aydınlatma ve inisiyasyon. Bu üç aşama birbirini bir sonrakine geçmeden önceki aşamayı eksiksiz olarak tamamlamayı gerektirecek katı bir şekilde izlemez. Kişi diğer şeylerle ilgili olarak hazırlık aşamasındayken, bazı şeylerle ilgili aydınlatma, hatta inisiyasyon bile alabilir. Yine de, bir öğrenci inisiyasyon aşamasının başlayabilmesinden önce hazırlık aşamasında belli bir zaman geçirmelidir; ve inisiyasyon, ancak aydınlatma -en azından belli şeyler konusunda- gerçekleştikten sonra başlayabilir. Bununla birlikte, yalınlık adına aşağıdaki tanımlama bu üç aşamayı sırayla irdedeleyecektir.

Hazırlık

Hazırlık aşaması duygu ve düşünce hayatlarımızın geliştirilmesi olan oldukça kesin bir yönetime dayanır. Doğal güçlerin fizik bedeni yapılanmamış canlı maddeden biçimlendirilmiş organlarla donatması gibi, duygu ve düşünce yaşamlarımızın beslenip ve korunması, ruhumuza ve spiritüel bedenlerimize daha yüksek duyular ve faaliyet organları sağlar.

İlk adım, ruhun dikkatini etrafımızdaki dünyanın belli süreçlerine çevirmektir. Bu süreçler filizlenen, gelişen ve olgunlaşan hayat; ve diğer yandan, sararıp solmakla ve ölmekle bağlantılı her türlü fenomendir. Gözlerimizi her nereye çevirsek, bu iki süreç aynı anda bir aradadır. Doğaları gereği, her

zaman içimizde duygular ve düşünceler uyandırır. Oysa normalde, bu duygu ve düşüncelere kendimizi yeteri kadar veremeyiz. Bir duygu izleniminden ötekine atlar dururuz. Halbuki şimdi, yoğun ve bilinçli bir şekilde bütün dikkatimizi onlarda toplamamız gerekmektedir. Oldukça net ve belirgin bir filizlenme ve gelişme şeklini her algılayışımızda, tüm diğer şeyleri ruhlarımızdan uzaklaştırmalı ve kısa bir süre için bir tek bu izlenimin üzerinde düşünmeliyiz.

Böyle yaptıkça, önceden ruhlarımızda sadece oradan oraya gezinen bir duygunun artık büyüdüğünü, güçlendiğini ve enerjiyle dolduğunu fark ederiz. Bu duygunun içimizde sessizce yankılanmasına izin vermeliyiz. İçsel anlamda tamamen sessizleşmeliyiz. Etrafımızdaki dünya ile ilişkimizi kesip, büyüme ve gelişme olguları hakkında ruhun bize söyleyecekleri ile ilgilenmeliyiz sadece.

Fakat bu şekilde ruhumuzu dinlemek, bizi, dünyayla ilgili duyularımızı köreltirsek bu yolda ilerleyeceğimize inanmaya sevk etmemelidir. Öncelikle, her şeye olabildiğince canlı ve doğru biçimde bakmalıyız. Ancak ondan sonra kendimizi, ruhumuzda canlanan duygulara ve orada doğan düşüncelere vermeliyiz. Duygu ve düşünceler tam bir içsel denge içinde ortaya çıktıklarında dikkatimizi onlara vermemiz çok önemlidir.

Ruhumuzda canlanan şeylere kendimizi bırakarak gereken iç huzuru bulursak, belirli bir zaman sonra aşağıdakileri deneyimleriz. İçimizde, önceden hiç bilmediğimiz türde yeni duyguların ve düşüncelerin doğuşunu fark ederiz. Dikkatimizi önce gelişen ve olgunlaşan ve sonra da solan ve ölen şeyler üstüne odakladıkça, bu duygular daha canlı ve etkili hale ge-

lir. Nihayet, fiziksel organizmamızın gözlerinin ve kulaklarının düzensiz canlı maddeden oluşan doğal güçler tarafından biçimlenişi gibi, durugörüye özgü “bakış”ın organları da büyüme ve olgunlaşmaya, solma ve ölmeye ilişkin olarak ortaya çıkan duygular ve düşüncelerce biçimlenir.

Duygu hayatımızı bu şekilde geliştirirsek, belirli bir duygu şekli büyüme ve olgunlaşma sürecine bağlı iken, tamamen farklı bir başka duygu şeklinin ise solma ve ölmeyle ilgili olduğunu görürüz. Bu duygu biçimleri ancak üç aşağı beş yukarı tanımlanabilir. Her öğrenci onlara ait tam bir fikir elde edebilir, ancak içsel deneyim geçirmek yoluyla. Dikkatini sürekli bir biçimde oluşma, gelişme ve olgunlaşma süreçlerine yönelten kişi, güneşin doğuşunu izlerken yaşadığımız duyguyu hafifçe andıran bir şey hisseder. Diğer yandan, solma ve ölme süreçleri de ayın ufuktan ağır ağır yükselişini izlerken hissettiğimiz şeyle karşılaştırılabilecek bir deneyim üretir.

Uygun biçimde geliştirildiğinde ve hep canlı ve etkin bir tarzda eğitildiğinde, bu iki duygu türü en önemli spiritüel etkilere yol açabilecek güçler haline gelir. Yavaş yavaş, düzenli bir biçimde ve sürekli olarak bu tür duygulara kendimizi bırakmakla önümüzde yeni bir alemin açıldığını görürüz. Ruh dünyası ya da astral plan denen şey aydınlanmaya başlar. Gelişim ve çürüme, önceden oldukları gibi belirsiz etkiler uyandıran olgular değildir artık. Aksine, önceden hiçbir belirtisini görmemiş olduğumuz açık spiritüel çizgiler ve şekiller oluştururlar. Dahası bu çizgiler ve şekiller, fenomenle birlikte biçim değiştirir. Büyümekte olan bir hayvan ya da ölen bir ağaç ruhumuzun önünde başka bir çizgi açarken, çiçek açan bir bitki ise başka çizgileri ortaya çıkartır. Bu yolla, ruhsal alem (ya da astral plan) önümüze açılır.

Bu çizgiler ve şekiller tesadüfî veya keyfî değildir. Aynı gelişim düzeyindeki iki öğrenci, aynı çizgilerin ve şekillerin aynı süreçlerle ilgili olduğunu görecektir. Sağlıklı gözlere sahip iki sağlıklı insanın yuvarlak bir masayı -ikisi de dikkörtgen görmeyecektir- yuvarlak görmesi gibi, bir çiçeğin önünde iki ruhun ikisi de aynı spiritüel şeklin ortaya çıktığını görür. Biyologların bitkileri ve hayvanları, adet olduğu üzere, (her gözlemciye göre aynı olan) şekillerine göre tanımlayıp sınıflandırmaları gibi, spiritüel bilim uzmanları da gelişim ve ölüm süreçlerinin spiritüel şekillerini tanımlayıp, karakterize ederler, aralarındaki çeşitli türleri ve cinsleri ayırırlar.

Fiziksel olarak dış gözlere görünür olan spiritüel formları görebileceğimiz noktaya kadar ilerledikten sonra, fiziksel varlığı olmayan şeyleri görme aşamasından artık uzak değildir. Bu tür şeyler elbette, ezoterik eğitim almamış birinden tamamen saklı (ya da okült) kalır.

Burada, spiritüel araştırmacıların şu veya bu şeyin ne anlama geldiği konusunda düşünmeye kendilerini kaptırmamaları gerektiği vurgulanmalıdır. Bu tür bir zihinsel etkinlik olsa olsa bizi yolumuzdan saptırır. Sağlıklı, canlı duyular ve güçlü bir gözlem gücüyle dünyaya bakmalı ve ondan sonra kendimizi duygularımıza vermeliyiz. Kuramsal zihinle olayların anlamını çözmeye çalışmamalı, onların anlamlarını bize kendilerinin anlatmalarına olanak vermeliyiz.⁷

Bir diğer önemli nokta da ezoterik bilimin yüce alemlerde “konumlama” olarak adlandırdığı şeydir. Duygu ve düşüncelerin, fiziksel duyu dünyasındaki iskemlelerin ve masaların

7 Sessiz, içe dönük bir doğaya eşlik eden sanatsal duygu ya da duyarlılık, spiritüel yetileri geliştirmede en umut vaat eden önkoşuldur. Böyle bir sanatsal duyarlılık eşyanın yüzeyinden içeri sızar ve onların sırlarına varır.

gerçekliği kadar gerçek olgular oldukları bilinciyle kendimizi tamamen doldurduğumuzda, böyle bir konumlamaya erişiriz. Ruh ve düşünce alemlerinde duygular ve düşünceler, madde alemindeki duysal şeyler gibi birbirini etkilerler. Düşüncelerin ve duyguların gerçekliği bilinciyle etkin bir biçimde doluncaya kadar, yanlış bir düşünce üstüne kafa yormanın düşünce dünyamızı hareketlendiren diğer düşünceler üstünde bir silahtan çıkan kurşunun fizik dünyanın nesnelerin üstündeki kadar yıkıcı bir etkisi olabileceğine inanamayız. Anlamsız olduğunu düşündüğümüz görünür eylemlere girişmek için asla kendimize izin vermeyebiliyorsak da yanlış düşünceler ve duygular üstüne kafa yormaktan vazgeçmeyiz çünkü bunlar bize dünyanın geri kalanı için tehlikeli görünmezler.

Bu yüzden yüksek bilgiye giden yolda ilerlemek ve spiritüel bilimde yükselmek için düşüncelerimize ve duygularımıza, tıpkı madde dünyasındaki faaliyetlerimize ettiğimiz kadar dikkat etmemiz gerekir. Örneğin, bizler normalde bir duvardan dosdoğru içeri girmeye çalışmayız, adımlarımızı onun çevresinden dolaşıp atarız; yani fiziksel dünyanın yasalarına uyarız. Duygu ve düşünce dünyasının da aynı şekilde kendi kuralları vardır ama onlar kendilerini bize dışarıdan zorla dayatmazlar. Aksine, onlar ruhun yaşamından dışarı akmalıdırlar.

Bunun ortaya çıkması için kendimizi yanlış düşünce ve duygulara asla kaptırmamalıyız. Gelişigüzel düşünceler, nesheli hayaller, duyguların keyfi alçalıp yükselmeleri, bunların tümü ruhtan silinip atılmalıdır. Bunun bizi katılaştıracağından korkmamız gerekmez. Tam aksine, içsel hayatımızı ancak bu şekilde düzene soktuğumuzda duygular yönünden zenginleşir, gerçek imgelem konusunda yaratıcı hale geliriz. Hislerdeki bayağı düşkünlüklerin ve gayri ciddi düşünce bağlantıla-

rının yerini önemli duygular ve yararlı düşünceler alır. Bunlar sonradan, spiritüel alemde kendimizi konumlandırmamıza yardım eder ve böylece, oradaki şeylerle doğru bir ilişki içine girmemize olanak verirler. Bunun da kesin, dikkate değer bir etkisi vardır.

Fizik dünyanın olayları içinde fiziksel varlıklar olarak yolumuzu buluşumuz gibi, artık yolumuz da bizi, bizler yukarıda tanımlandığı şekilde öğrendikçe gelişme ve ölme fenomenine götürür. Gelişme ve olgunlaşma, yaşlanma ve ölme süreçlerine kendimizin ve dünyanın gelişiminin gereksindiği şekilde eşlik ederiz.

Okült bilginin öğrencileri aynı zamanda *sesler* dünyasına da ilgilerini yöneltmelidirler. Burada cansız nesnelerin ürettiği sesler ile (düşen bir cisim, bir zil ya da bir müzik aleti gibi) yaşayan varlıklardan gelenleri (hayvan ya da insan) ayırmalıyız. Bir zil duyarsak sesi algılar ve onu hoş bir duyguyla ilişkilendiririz. Öte yandan bir hayvanın çığlığı yalnızca duygusal bir çağrışım yapmakla kalmaz, hayvanın içsel deneyimini, zevkini ya da acısını da açığa vurur. Ezoterik eğitimde biz, sesin ruhlarımızın dışındaki bir şey ile iletişim kurduğu olgusuna yoğunlaşıp, bu ikinci tür sese odaklanıriz.

Duygularımızı ses tarafından ifade edilen acı ya da zevkle içsel olarak birleştirerek kendimizi bu “ötekilik”e vermeliyiz. Bunu yaparken sesin *bize ne ifade ettiğine*, güzel ya da çirkin, tatlı ya da tatsız oluşuna dikkat etmemeliyiz. Ruhumuz sesin geldiği varlıkta neler olup bittiğiyle dolmalıdır. Bu alıştırmayı dikkatli ve sistematik bir biçimde uygularsak, sesi çıkaran varlıkla adeta bir olma yetisini kazanırız. Ruh yaşamının geliştirilmesine yarayan bu özel alıştırma, müziğe yatkın birine

yatkın olmayan birine göre doğal olarak daha kolay gelecektir. Ama sakın müziğe yaktın bir kulağın bu sistemli alıştırmanın yerine geçeceği düşünülmesin. Okültizm öğrencileri olarak amacımız, doğanın tümünü bu şekilde hissetmeyi öğrenmektir.

Bunu yapmayı öğrendikçe, duygu ve düşünce dünyasında yeni bir yetenek gelişir. Doğanın tümü sesleri aracılığıyla bize sırlarını fısıldamaya başlar. Önceden ruhlarımızca anlaşılmaz olan sesler, doğanın anlamlı dili haline gelir artık. Eskiden sadece cansız nesnelerden çıkan seslerin gürültüsünü duyarken, ruha ait yeni bir dil öğrenmekteyizdir artık. Duygularımızın bu gelişimi sürerken, daha önce hiç aklımıza gelmeyen şeyleri duyabildiğimizi fark ederiz; aslında, ruhlarımızla duymaya başlarız.

Ruh deneyiminin bu bölgesindeki en yüksek noktanın elde edilebilmesinden önce, bu alıştırmaya bir şey eklenmesi gerekir. Okültizm öğrencileri olarak bizim, başka insanlar konuştuğunda onları dinleyiş tarzımız üstünde çalışmayı geliştirmemiz özellikle önemlidir. Yüksek bilgiye giden yolda, bu dinleme ustalığı son derece önemlidir. Dinlerken kendi içsel yaşamımızı tamamen sakinleştirerek dinlemeye alışmamız gerekir. Örneğin, biri bir fikir ortaya atarken, bir başkası da dinlerken, dinleyenin içinde aynı fikri paylaşma ya da paylaşmama hali kıpırdanır. Böyle bir durumda, genellikle derhal fikrimizi söylemek zorunda hissederiz kendimizi, özellikle de aynı fikirde değilsek. Oysa yüksek bilgi yolunda duyduğumuz fikirlerle herhangi bir uyuma ya da uyumsuzluk konusunda susmayı öğrenmemiz gerekir. Elbette ki, birdenbire hayat tarzımızı değiştirip her zaman bu mükemmel içsel sükuneti kazanmaya çalışmamız gerektiği anlamına gelmez bu. Bilerek

seçtiğimiz tek tek olgularla işe başlamalıyız. Sonra yavaş yavaş ve giderek, bu yeni dinleme tarzı kendiliğindenmiş gibi bir alışkanlığa dönüşecektir.

Spiritüel araştırmada bu yeni dinleme tarzını sistematik bir biçimde uygularız. Öğrenciler olarak, en aykırı görüşleri dinlediğimiz belli zamanları; bir alıştırma olarak, bu dinleme tarzıyla bütün uzlaşmaları ve özellikle bütün olumsuz yargılamaları içimizde tamamen susturmaya ayırmanın görevimiz olduğunu hissetmeliyiz. Yalnızca entelektüel yargılarımızı değil, aynı zamanda kınama, reddetme, hatta uzlaşmayla ilgili herhangi bir duygumuzu bile susturmalıyız. Her şeyden önce, bu tür duyguların, ruhun yüzeyinde var olmasalar bile, en derinlerinde de var olmadıklarından emin olmak için dikkatli bir biçimde kendimizi gözlemlemeliyiz. Örneğin, herhangi bir şekilde bizden daha alt düzeydekilerin sözlerini *her tür* büyüklük ya da daha iyisini bilme duygusundan sıyrılarak dinlemeyi öğrenmeliyiz.

Çocukları bu şekilde dinlemek özellikle yararlıdır, en bilge olanlarımız bile onlardan çok şey öğrenebilir. Bu alıştırmalar kendimizi düşünmeden; kendi kişiliğimizi, fikirlerimizi ve duygularımızı hesaba katmadan başkalarının kelimelerini dinlemeyi öğretir bize. Bu şekilde, eleştirmeden dinlemeyi uyguladıktan sonra, en aykırı görüşler ve mantıksız açıklamalar bile önümüzde dile geldiğinde, kendimizi karşıımızdaki kişinin varlığıyla nasıl bütünleştireceğimizi ve o varlığın içine nasıl gireceğimizi yavaş yavaş öğrenmeye başlarız. Sözcükler aracılığıyla diğer kişinin ruhunu duymaya başlarız. Biz bu yeni alışkanlığı istikrarlı bir şekilde uyguladıkça, ses ruh ve bedeni algılayabileceğimiz bir araç haline gelir.

Bu uygulama çok katı bir öz disiplini gerektirir fakat aynı zamanda insanı en yüce amaca götürür. Zira yukarıda verilen alıştırmalar doğadaki seslerle ilişkili olarak birleştirildiğinde, ruhta yeni bir dinleme duyusu canlanır. Kişi, spiritüel alemden gelen ama dışsal tonlarda ifade edilmeyen ve fiziksel kullaklarla duyulamayan “sesler”i duyar hale gelir. “İçsel söz”ü algılama gücü uyanır. Hakikatler yavaş yavaş spiritüel alemden çıkarak bize görünür hale gelir. Bize ruhsallıkla seslenildiğini duyarız.⁸

Bütün yüce hakikatler yalnızca böyle bir içsel teşvikle elde edilir. Gerçek spiritüel araştırmacılardan duyduğumuz her şey, onların bu şekilde hayata geçirdikleri şeylerdir sadece. Ama, “içsel söz”ü duyabilir hale gelmemizden önce, ezoterik edebiyatı çalışmanın gereksiz olduğu anlamına gelmez bu. Tam aksine, bu tür eserleri okumak ve ezoterik araştırmacıların öğretilerini dinlemek bile kendimiz için bilgi edinmenin başlı başına bir yoludur. Hakikaten de ruh gerçek ilerlemenin peşinde ise, spiritüel bilime ait duyduğumuz her söz zihni ilerlemesi gereken yöne yönlendirmek için tasarlanmıştır. Bu yüzden, burada tarif edilen alıştırmalara spiritüel bilim araştırmacılarının dünyaya kazandırdıkları şeylerin yoğun biçimde çalışılması eşlik etmelidir. Böyle araştırmalar ezoterik eğitim veren tüm okulların hazırlık çalışmasının bir parçasıdır.

Ezoterik araştırmacıların öğretilerini iyice özümsemezsek uygulanan tüm diğer yöntemler bizi hiçbir yere götürmez. Bu

8 İkimizde hiçbir kişisel görüş ya da duygu kıpırdanması olmaksızın, kendimizi düşünmeden dinlemeyi ve içsel olarak yeni fikirlere açık olmayı öğrendiğimizde, spiritüel bilim tarafından tanımlanan yüce varlıklar bizimle konuşabilirler. Başkalarından duyduklarımız karşısında kişisel duygularımızı ya da fikirlerimizi savunma mücadelesi verdiğimiz sürece, spiritüel aleme ait varlıklar sessiz kalacaklardır.

öğretiler yaşayan “içsel söz”den, “canlı esin”den alınmıştır, bu nedenle de ruhsal anlamda bizzat canlıdır. Sadece sözcük değil, canlı güçtür onlar.

Ezoterik bilgide deneyimli birinin sözlerini izleyedikçe ya da gerçek içsel deneyime dayalı bir kitabı okudukça, doğa güçlerinin canlı maddeden gözlerimizi ve kulaklarımızı şekillendirmiş olduğu gibi, ruhumuzda işleyen güçler de bizleri durugörürler haline getirir.

Aydınlatma

Aydınlatma aşaması çok basit süreçlerden başlar. Hazırlıkta olduğu gibi, burada da önemli olan şey, her birimizin içinde uykuda yatan belli duyguların ve düşüncelerin geliştirilmesi ve uyandırılmasıdır. Bu basit süreçlere ısrarla, titizlikle ve sabırla dikkatini veren biri ışığın içsel tezahürlerini algılayışa yönlendirilecektir.

Farklı doğal nesneleri özel bir biçimde incelemekle işe başlarız: Örneğin saydam, çok güzel şekilli bir taş (bir kristal), bir bitki ve bir hayvan. Önce, tüm dikkatimizi bir taş ile bir hayvanı karşılaştırmaya vermeye çalışırız. Bu karşılaştırmayı yapmak için oluşturduğumuz düşünceler canlı *duygular* eşliğinde ruhtan geçmelidir. Yoğun, dikkatle dolu gözlemimize başka hiçbir düşüncenin ya da duygunun girmesine ya da rahatsız etmesine izin verilmemelidir. Şöyle demeliyiz kendimize: “Taşın bir şekli var. Hayvanın da bir şekli var. Taş sessizce yerinde durur. Hayvan yerini değiştirir. Yerini değiştirmek için hayvanı hareket ettiren şey içgüdüdür (ya da istektir). İçgüdüler aynı zamanda hayvanın şeklinden de faydalanır. Hayvanın organları, kolları ve bacakları bu içgüdülerce biçimle-

nir. Öte yandan taşlar isteklerce değil, istekten yoksun bir güç tarafından biçimlenir.”⁹

Taşı ve hayvanı büyük dikkatle izlerken, kendimizi yoğun bir biçimde bu düşüncelere kaptırdıkça ruhta çok farklı iki duygu canlanır. Biri taştan ruha akar, diğeri hayvandan. Bu alıştırma başlangıçta başarılı olmasa da, gerçek sabırla uygularsak sonunda iki duygu yavaş yavaş ortaya çıkar. Yapmamız gereken tek şey alıştırmayı tekrar tekrar uygulamaktır. En başta, gözlem sürdüğü sürece duygular devam eder; sonraları, alıştırma bittikten sonra da kalmayı sürdürür. Nihayet, ruhlarımızda canlı kalan bir şeye dönüşür. O noktada, gözle görünür bir nesne üstünde derin düşünceye bile dalmadan, taş ve hayvan duygularının ortaya çıkması üstünde düşünmemiz gerekir yalnızca. Bu duygulardan ve onlara eşlik eden düşüncelerden ortaya durugörü organları çıkar.

Gözlemlerimize bitkileri de eklersek bir bitkiden yayılan duygunun, hem doğası hem de yoğunluğu gereği, taştan ve hayvandan akıp çıkan arasında bir yerde olduğunu fark ederiz. Bu şekilde oluşan organlar *ruhsal gözler*dir. Bu gözler ruhu ve spiritüel renkleri yavaş yavaş görmemizi sağlar. Fakat önceden “hazırlık” yolu ya da aşaması olarak tanımlanan şeyleri kendi malımız haline getirmediğimiz sürece, spiritüel alemin çizgileri ve şekilleri karanlık kalır. Aydınlatma süreci sayesinde aydınlanır. Burada, *karanlık* ve *aydınlık* sözcüklerinin, tıpkı diğer ifadeler gibi, anlatılmak istenen şeyin sadece yak-

9 (3) Kristalleri düşünmekle ilgili yukarıda bahsedilen olgular, bu konularda yalnızca yüzeysel (egzoterik) bilgisi olan insanlar tarafından çarpıtılmış ve yanlış tanıtılmıştır. Bu da “kristale bakma” vs. gibi fikirlere yol açmıştır. Bu tür saptırmalar yanlış anlamadan kaynaklanır. Birçok kitapta anlatılmış olmasına rağmen, bunlar hiçbir şekilde gerçek (ezoterik) spiritüel öğretinin konusu değildirler.

laşık tanımları olduğu bir kez daha anımsanmalıdır. Olağan dillerimiz fiziksel ilişkiler için yaratılmıştır. Olağan dili kullanıyorsak, ki öyle yapmamız gerekiyor, spiritüel fenomenlerin yalnızca yaklaşık tanımlamalarını yapmak mümkündür.

Böylece okült bilim, durugörü organlarının hayvanlardan “kırmızı” veya “sarı-kırmızı” olarak ve taştan yayılanları “mavi” ya da “mavi-kırmızı” olarak aktığını algıladıkları şeyi tanımlar. Aslında, görülen renkler “spiritüel” renklerdir. Bitkiden yayılan renk giderek açık, esiri bir toz pembesine dönüşen “yeşil”dir. Bitkiler, yüce alemlerdeki tabiatları belli bir ölçüye kadar fizik dünyadaki tabiatlarına benzeyen tek doğal varlıklardır aslında. Bu durum, taşlar ve hayvanlar için geçerli değildir.

Kolayca anlaşılacağı gibi, yukarıda bahsedilen renkler mineral, hayvan ve bitki krallıklarının yalnızca ana tonlarını temsil etmektedir; aslında, olabilecek tüm ara tonlar vardır. Her bir taşın, bitkinin ve hayvanın kendi özel renk nüansları vardır. Bu tabloya, yüce alemlerin asla fiziksel olarak enkarne olmayan varlıkları da eklenmelidir; onların renkleri muhteşem ama bazen korkunç olabilir. Genel olarak, yüce alemlerdeki renk skalası fizik dünyadakiyle ölçülemeyecek derecede daha geniştir.

“Ruhsal gözler” ile görme yeteneğine ulaştıktan sonra, er ya da geç yukarıda bahsedilen ileri varlıklarla da karşılaşırız, fizik gerçekliğimiz içine hiç girmeyen bizden daha düşük seviyedeki varlıklarla da.

Pratiğimizi burada anlatılan noktaya getirdikten sonra, pek çok aleme giden yollar önümüzde açıktır artık. Bununla birlikte, spiritüel araştırmacıların söylediklerine ya da nak-

lettiklerine dikkat etmeden daha ileriye gitmek, kimseye salık verilmez. Hatta, önceden anlatılmış olanlar konusunda deneyimli bir rehberliğe kulak vermek her zaman en iyisidir. Doğal olarak, aydınlatmanın bu başlangıç düzeylerine ulaşacak gücümüz ve devam etme isteğimiz varsa doğru yönü kesinlikle arar ve buluruz.

Basiret, tüm olaylar için elzemdir ve bunu benimsemek istemeyenler, okült bilimle hiç ilgilenmeseler daha iyi olur. Ezoterizm öğrencileri olarak, insani niteliklerimizden hiçbirini yitirmemeli ama fiziksel gerçekliğin tüm yönlerine karşı duyarlı, yüce gönüllü, iyi insanlar olarak kalmalıyız. Hatta, ezoterik eğitimimizin seyri boyunca sürekli olarak ahlaki gücümüzü, içsel sağlamlığımızı ve gözlem yeteneğimizi artırmalıyız. Temel alıştırmalar sırasında örneğin, yalnızca insan ve hayvan alemlerine yönelik merhametimizi çoğaltmaya değil, aynı zamanda doğanın güzelliğine olan duygumuzu artırmaya da çalışmalıyız. Bunu aklımızda tutmazsak, bu iki his ve estetik duygumuz uygulanan alıştırmalar yüzünden yavanlaşır. Kalbimiz katılaşır ve duyularımız körelir. Kuşkusuz, bunun sonuçları tehlikeli olur.

Aydınlatma aşamasında taş, bitki ve hayvan alıştırmalarını yaptıktan ve insan varlığının üzerinde düşünmeye doğru ilerledikten sonra neler olduğu ve aydınlatmadan sonra, tüm koşullar altında ruhun spiritüel alem ile birleşmesini takiben bunun inisiyasyona nasıl yol açtığı; bunların hepsi gelecek bölümlerde elden geldiğince anlatılacak.

Bugün birçok insan okült veya ezoterik bilime giden bir yol arayışındadır. Araştırmaları çeşitli şekiller almaktadır. Bir sürü tehlikeli ve hatta yasa dışı uygulamalar denenmektedir.

Bu yüzden, bu konularda hakikate ait epeyce şeyler bildiğine inananlar ezoterik eğitimle ilgili bir şeyler öğrenmeleri için diğerlerine fırsat vermelidirler. Bu kitap, işte böyle bir fırsat sunmaktadır, başka bir şey değil. Yanlış inanışın büyük zarara neden olmasını önlemek için hakikate ait bazı şeyler açıklanmalıdır. Kişi, hızla sonuç almak istemedikçe bu yolda kimseye zarar gelmez.

Sadece tek şey akılda tutulmalıdır: Bu alıştırmalara hayattaki konumumuz ve görevlerimizle meşgul olduğumuzdan daha çok zaman ve enerji harcamamalıyız. Bir ezoterik eğitim yolunun peşinden gitmek hiçbir zaman, kişinin hayat durumunda herhangi bir ani değişikliğe yol açmamalıdır. Gerçek sonuçlar istiyorsak, sabırlı olmamız gerekir. Yaptığımız alıştırmaları birkaç dakika sonra bitirebilmeli ve her zamanki gibi günlük işlerimize devam edebilmeliyiz. Alıştırmalarımızdaki düşüncelerin işlerimize karışmasına izin vermemeliyiz. Kelimenin en yüce ve tam anlamıyla beklemeyi öğrenmemiş olan biri ezoterik çalışmaya uygun değildir ve hiçbir zaman gerçek değerinde sonuçlar elde edemez.

Düşüncelerimizi ve Duygularımızı Denetlemek

17. Yukarıda açıklanan yolu izleyerek ezoterik bilgiyi ararken, bir düşünce bize tüm çabalarımızda güç verebilir. Bu ilerleme bekleyebileceğimiz tarzlarda ortaya çıkmasa bile, oldukça ilerlemiş olabileceğimizi asla unutmamalıyız. Bunu hatırlamazsak, kolayca umutsuzluğa kapılıp çabalarımızdan tamamen vazgeçebiliriz. Başlangıçta, geliştirmemiz gereken güçler ve yetenekler son derece hassastır. Onların yapıları önceden hayalimizde canlandırdığımızdan oldukça farklıdır. Şu ana dek,

yalnızca fizik dünya ile ilgilenmeye alıştık. Can ve ruh alemleri vizyonumuzun ve kavrayışımızın dışındaydı. Bu nedenle, cana ve ruha ait güçlerin içimizde gelişmeye başlamakta olduğunu hemen fark etmeyişiğimiz hiç de şaşırtıcı değildir.

Usta spiritüel araştırmacılarca elde edilmiş deneyimlerden habersiz kalarak ezoterik bir yola baş koyanlar için bu noktada hata yapma olasılığı vardır. Böyle spiritüel araştırmacılar daha biz farkına varmadan çok önce, bizim ilerleyişimizi görebilirler. Onlar hassas ruhsal gözlerin, daha biz fark etmeden gelişebileceğini bilirler. Gerçekten de, bu araştırmacıların öğütleri çoğunlukla, henüz kendi ilerleyişimizi göremediğimiz zamanlarda bizleri kendimize güvenimizi, sabrımızı ve azmimizi yitirmekten alıkoymak için tasarlanmıştır.

Ezoterik öğretmenler bize şimdilik saklı da olsa, zaten içimizde var olmayan hiçbir şeyi veremezler. Onlar ancak bize, uykuda olan kendi yeteneklerimizin gelişiminde rehberlik ederler. Yine de, onların kendi deneyimlerinden aktardıkları şeyler karanlıktan aydınlığa çıkmaya çalışırken bize yardım eder.

Birçok kişi çabuk ilerleme görmediği için okült bilgiye giden yola girer girmez vazgeçer. İlk algılanabilir ileri deneyimleri beklentilerini karşılamayınca, öğrenciler sık sık bunları yanılsama sanırlar. Bu öğrenciler cesaretlerini kaybederler çünkü ilk deneyimlerinin değersiz olduğunu ya da bu deneyimlerin dikkate değmez görüldüğünü ve yakın gelecekte de daha değerli bir şeye yol açmasının mümkün olmayacağını düşünürler. *Cesaret ve kendine güven* yüksek bilgiye giden yolda asla söndürülmemesi gereken iki meşaledir. Başarısız olan bir alıştırmaı sabırla tekrarlayamayan hiç kimse, biline-

bildiği kadarıyla ve daha önce sayısız kereler de olduğu gibi, bu yolda fazla ilerleyemez.

İlerleyişimizin net bir algısına varmamızdan çok önce, doğru yolda olduğumuza dair belirsiz bir hissimiz olur. Bu his geliştirilmeli ve beslenmelidir, zira güvenilir bir rehber haline gelebilir. Her şeyden önemlisi, yalnızca tuhaf ve gizemli uygulamaların insanı yüksek bilgiye götürdüğü inancının kökünü kurutmalıyız. Gelişmenin sürekli olarak yaşadığımız duygularla ve düşüncelerle başladığı ama bu duygulara ve düşüncelere yeni, alışılmamış bir yön verilmesi gerektiği konusunda net olmalıyız. Şöyle demeliyiz kendi kendimize: “En yüksek gizemler kendi duygularımın ve düşüncelerimin içinde saklı yatmaktadır ama şimdiye dek ben onları algılamamıştım.” Son tahlilde her şey bedeni, canı ve ruhu beraberimizde taşıdığımız halde yalnızca bedenin *bilincinde* olduğumuza ilişkin o basit gerçeğe dayanır. Olağan insan nasıl bedeninin bilincindeyse, ezoterizm öğrencisi de canın ve ruhun o kadar bilincinde olmalıdır.

Bunların tümü duygularımıza ve düşüncelerimize doğru yön vermek şeklinde özetlenebilir. Normalde görünmez kalan şeyleri görme yeteneğini ancak bundan sonra kazanabiliriz. Bunu başarmanın yollarından biri burada verilecektir. Yine söyleyelim, şimdiye dek tanıtılan hemen her şey gibi basit bir alıştırma bu. Ancak, azimle, sadakatle ve gerekli ruh haliyle uygulandığında bu alıştırmanın etkileri geniş kapsamlı olacaktır.

Önümüze bir bitkinin küçük bir tohumunu koyarız. Bu önemsiz şey ile başlarken amaç, doğru düşünceleri yoğun bir biçimde düşünmek ve bu düşünceler yoluyla belli duyguları

geliştirmek olacaktır. Önce, gözlerimizle gerçekten ne görmekte olduğumuzu saptamalıyız. Kendimize tohumun şeklini, rengini ve diğer özelliklerini tarif ederiz. Sonra düşünce üstünde yoğunlaşırız: “Bu tohum toprağa ekilse, karmaşık bir bitki olarak büyür.” Bitkiyi gözümüzde canlandırırız, önümüzde ve içimizde var ederiz. Onu hayal gücümüzde oluştururuz. Sonra da şöyle düşünürüz: “Şu anda imgelemimde gözümün önüne getirdiğim şey olan toprağın güçleri ve ışık, sonradan, gerçekten bu küçük tohumdan dışarı çıkacak. Oysa, bu yapay bir tohum olsaydı, öyle mükemmel bir yapay kopya olurdu ki, gözlerim onu gerçek bir tohumdan ayıramazdı, böylece toprağın hiçbir gücü ve hiçbir ışık ondan böyle bir bitki çıkaramazdı asla.” Bu düşünce yapısını açık bir biçimde kurar ve içimizde hayata geçirirsek, bir sonraki düşünceyi kolayca ve doğru duyguyla kurabiliriz: “Tohumun içinde, ileride ondan gelişecek olan şey -bütün bitkinin gücü olarak- saklı yatmaktadır. Tohumun yapay kopyasında böyle bir güç yoktur. Yine de, iki tohum da benim gözlerime aynı görünmektedir. Demek ki, gerçek tohum; kopyasında olmayan, görünmez bir şey içermektedir.”¹⁰

Düşünceler ve duygular şimdi bu görünmez gerçeklik üstüne odaklanmalıdır. Bu görünmez gücün ya da gerçekliğin, zamanın akışı içinde rengini ve şeklini görebileceğimiz görünür bitkiye dönüşeceğini hayalimizde canlandırmalıyız. Düşünceyi sürdürmeliyiz: “Görünmez olan görünür olacak. Düşünme becerim olmasaydı, ileride görünür olan şey şimdi bana kendini ilan edemezdi.”

10 Bu noktada, mikroskobik bir incelemenin gerçek tohum ile yapay kopyası arasındaki farkı göstereceğini söyleyerek karşı çıkan kişinin, burada önemli olan şeyi anlamamış olduğunu kabul etmek gerekir. Mesele tam olarak neye baktığımızı saptamak değil, cana ve ruha ait güçleri geliştirmektir.

Düşündüğümüz şey her ne ise, bunu ayrıca yoğun biçimde hissetmemiz gerektiğini vurgulamak önemlidir. Derin düşüncelerin sakin ve huzurlu bir biçimde deneyimlenmesi gerekir. Başka hiçbir düşünce bizi rahatsız etmemelidir. Düşüncenin ve de onunla birleşen duygunun bir bütün haline gelip ruha işlemesi için zaman tanınmalıdır. Bu doğru bir şekilde yapıldığında, bir süre sonra -belki de ancak pek çok başarısız denemeden sonra- içimizde yeni bir güç fark ederiz. Yeni bir algılama yaratır bu. Tohum küçük bir ışık bulutuyla çevrilmiş görünmektedir. Duyusal-ruhsal algılayışla onu bir tür alev gibi sezeriz. Merkezinde mor rengin bıraktığı etkiye benzer bir duygu yaşarız, kenarlarında da mavinin etkisine benzer bir duygu.

Önceden göremediğimiz şey, içimizde uyandırdığımız duyguların ve düşüncelerin gücüyle artık bize görünür hale gelir. Fiziksel olarak hala görünmez olan ve hayli zaman sonraya dek görünür olmayacak olan bitki, kendini bize ruhsal olarak görünen bir şekilde gösterir.

Bazı kimselerin bunların hepsini sadece bir yanılsamadan ibaret görmesi anlaşılır bir şeydir. “Bu tür sanrılarla ve görülerle uğraşmak istemiyorum,” diyecektir birçoğu. Bazıları çekilip yolu terk edecektir. Özetle söylenebilecek olan şey şudur: Hayal ile ruhsal gerçeklik, içsel gelişimin bu karmaşık konusu içinde birbiriyle karıştırılmamalıdır. Kendimizi zorlayıp ilerleme cesaretimiz olmalıdır; korkup yüreksizleşmemeliyiz. Diğer yandan, gerçek ile yanılsama arasındaki farka ilişkin sağlıklı bir duyuyu her zaman geliştirmeliyiz. Bu uygulamalar sırasında bilinçli bir özdenetimi asla yitirmemeliyiz. Alıştırma- ları yaptığımız sıradaki düşünüş tarzımız, günlük hayattaki

olaylara ve süreçlere uyguladığımız sıradaki düşünüş tarzımız kadar kesin ve güvenilir olmalıdır.

Zihnimiz her zaman berrak kalmalıdır; her zaman gerçekçi olmalıyız. Hayal kurmaya başlayacak olursak, bu gerçekten çok kötü olur. Akıl yürütüş tarzımız her an tamamen berrak, hatta ayık olmalıdır. Yapılacak en büyük hata, bu tür alıştırmalar sırasında dengemizi kaybetmek ve böylece, günlük hayatta eskiden olduğu kadar sağlıklı ve mantıklı fikirler geliştiremez hale gelmektir. Bu nedenle, dengemizi yitirmedığımızdan ve günlük hayatlarımızdaki ilişkilerde, bu alıştırmalara başlamadan önce olduğumuz gibi kaldığımızdan emin olmak için kendimizi tekrar tekrar gözden geçirmeliyiz.

Sarsılmaz içsel dinginlik ve her şeye yönelik berrak bir zihin: işte bunlar korunmalıdır. Her şeyden önemlisi, zihnimizden geçen her bir hayale kendimizi kaptırmamaya ya da olabilecek her farklı alıştırmayı uygulamamaya dikkat etmeliyiz. Bu kitapta verilen düşünme talimatları en eski çağlardan beri okült okullarda denenmiş ve uygulanmıştır. Burada yalnızca, böyle zamanla sınanmış yöntemler sunulmaktadır. Ya kendi yarattığımız ya da okuduğumuz veya kulaktan duyduğumuz başka yöntemler kullanmak insanı kaçınılmaz olarak bir hata yoluna ve sınırsız bir hayal ürününe götürür.

Tohum meditasyonu ile ilgili başka bir alıştırma da şöyledir: Önümüze büyümüş bir bitki koyarız. Önce şöyle düşünürüz: “Bu bitkinin sararıp, solacağı bir zaman gelecek. Şimdi gördüğüm her şey, o zaman var olmayacak artık. Ama bitki tohumlar üretmiş olacak ve bunlar yeni bitkiler haline gelecek. Demek ki bir kez daha, görebildiğim şeyde göremediğim bir şeyin gizli olduğunu fark ediyorum.” Şu düşünceyle doldu-

ruruz kendimizi: “Bu bitki şekli, tüm bu renkleriyle, bir süre sonra artık orada olmayacak. Ama bitkinin tohum ürettiği bilgisi bana onun kaybolup, hiçliğe karışmayacağını öğretir. Bitkiyi yok olmaktan koruyan şeyin ne olduğunu, geleceğin bitkisini tohumda görebildiğim kadar görebilirim ancak. Bu yüzden, bitkide de gözlerimle göremediğim bir şey olduğu ortaya çıkar. Ama eğer bu düşüncenin içimde yaşamasına ve uygun hissin onunla birleşmesine izin verirsem, bir süre sonra ruhumda yeni güç gelişip, yeni bir algılama haline gelir.” O zaman geldiğinde, bitkiden bir tür ruhsal alev şekli yayılır. Elbette ki, bu alev tohumla ilgili olarak tanımlanandan daha geniş olacaktır. Merkezi yeşil-mavi, dış kenarları sarı-kırmızı olarak hissedilir.

Burada “renkler” olarak adlandırılan şeyi, fiziksel gözlerimizle gördüğümüz şekilde *görmediğimizi* bir kez daha, güçlü bir şekilde vurgulamak gerekir. Daha çok, spiritüel algılama yoluyla fiziksel renklerin bıraktığı etkiye benzer bir şey yaşarız. “Mavi”yi ruhsal olarak algılamak, fiziksel gözlerimiz mavi rengin üstünde kaldığında hissettiğimize benzeyen bir etki hissetmek ya da sezinlemektir. Gerçek ruhsal algılamaya yavaş yavaş yükselmek istiyorsak bunu hiç unutmamalıyız. Unutursak, ruhsal alemin de madde aleminin bir kopyası olacağını bekleriz ve bu da en kötü şekilde kafamızı karıştıracaktır.

Böyle bir ruhsal görü noktasına ulaştığımızda hayli şey başarmışız, demektir. Şeyler (eşya) yalnızca o anki varlıklarını değil, ayrıca doğuşlarını ve ölüşlerini de gösterir bize. Her yerde - hakkında gözlerimizin hiçbir şey bilmediği- ruhu görmeye başlarız. Sezgisel görümüzle doğum ve ölüm gizemine yaklaşmaya başlamışızdır artık.

Fiziksel duyularımıza göre bir varlık doğumla var olur ve ölümle göçüp gider. Ama bu yalnızca dış duyuların gizli ruhu algılayamayışından dolayıdır. Ruh için doğum ve ölüm sadece dönüşümlerdir, tıpkı bir tomurcuğun fiziksel gözlerimizin önünde çiçek açmasının bir dönüşüm olması gibi. Kendi ruhsal görümüz aracılığıyla bunu ilk elden öğrenmek için öncelikle, ruhsal duyuları burada gösterilen şekilde uyandırmamız gerekir.

Duyular dışı dünyalara ait birkaç cansal (ya da psişik) deneyim edinmiş olanlar, ruhsal algılamaya erişmenin daha kısa ve daha basit yollarının olduğunu söyleyebilirler. Gerçekten de, bazı insanların burada verilen alıştırmaları yapmadan kişisel görü yoluyla doğum ve ölüm fenomenini öğrendikleri olgusuna karşı çıkılamaz. Bazı kişilerin ilerletilmesi için sadece biraz cesaretlendirmeyi gerektiren, oldukça yoğun psişik yetenekleri vardır. Ama bu insanlar birer istisnadır. Burada anlatılan yol ise daha güvenli ve daha genel etkilidir. Kişi alışılmadık yollardan biraz kimya bilgisi edinebilir ama gerçek kimyagerler olmak istiyorsak, daha kesin ve genel kabul görmüş olan yolu izlememiz gerekir.

Meditasyonumuzun gerçek nesnesini ortadan kaldırıp sadece tohumun (ya da bitkinin) zihinsel bir resmini oluşturarak ve onu hayalimizde tutarak hedefimize daha kolay ulaşabileceğimize inanmışsak, geniş kapsamlı sonuçları olan ciddi bir hataya düşeriz. Bu yol da bizi sonuçlara götürebilir ama söz konusu sonuçlar bu kitapta sunulanlar kadar doğru ve kanıtlanmış değildir. Bu yolla edindiğimiz algılamaların genellikle imgelem yanılgıları olduğu ortaya çıkar ve sonra, bunların gerçek ruhsal görümlere dönüşmesini beklemek zorunda kalırız. Bu alıştırmaların amacı keyfi olarak kendimize algılama

güçleri yaratmak değil, bizde bu güçleri gerçekliğin yaratmasıdır. Hakikat kendi ruhlarımızın derinliklerinden çıkmalıdır ama olağan Ben, hakikati el çabukluğuyla yoktan var eden sihirbaz olmamalıdır. Ruhsal hakikatini görmek istediğim varlıklar, kendi hakikatlerini ortaya çıkarmalıdır.

Bu alıştırmaları uygulayarak, ruhsal algılamanın ilk adımlarını kendimizde keşfettiğimizde, hemcinslerimiz olan insan varlıkları üstünde derinden düşünmeye devam edebiliriz. İnsan hayatıyla ilgili birkaç basit fenomen seçerek işe başlarız. Ama bu adımı atmadan önce, ahlaki karakterimizin bütünlüğü üstünde içtenlikle ve ciddi biçimde çalışmamız gerekir. Bu yolla edinilmiş bilgilerin hepsini kendi çıkarımız için kullanma düşüncesini tümünden silmemiz gerekmektedir. Kazanabileceğimiz herhangi bir gücü hiçbir zaman kötü amaçlar için başkaları üstünde kullanmamaya kesinkes karar vermeliyiz. Böylece, insan doğasının gizemlerinin içine kendi çabalarımızla girmek istiyorsak, okült bilimlerin altın kuralına uymalıyız. Bu kural der ki: “Gizli hakikatlerin bilgisini ararken attığınız her adıma karşılık olarak karakterinizi mükemmelleştirmek için üç adım atmalısınız.” Bu kurala uyanlar aşağıdaki alıştırmaları yapabilirler.

Bir şey arzuladığını gözlemlediğimiz bir kişiyi hayalimizde canlandırırız ve dikkatimizi bu arzuya yöneltiriz. En iyisi, arzunun en şiddetli olduğu ve bizim henüz o kişinin söz konusu arzu nesnesini elde edip etmediğini bilmediğimiz an’ı anımsamaktır. Sonra kendimizi belleğimizde gözlemleyebileceğimiz şeye tam anlamıyla adayarak bu resme bırakırız. Ruhlarımızda düşünülebilecek en büyük içsel dinginliği yaratırız. Etrafımızda olup bitenlere elimizden geldiğince körleşip, sağırlaşmaya çalışırız. Hepsinden önemlisi, oluşturdığımız zihinsel

imgenin ruhumuzda uyandırdığı her duyguya dikkat kesiliriz. Sonra bu duygunun ruhumuzda, bomboş bir ufukta süzülen bir bulut gibi yükselmesine izin veririz.

Bu alıştırma doğal olarak sık sık başarısızlığa uğrar. Dik-katimizin odağı olan arzu halindeki kişiyi yeterince uzun izleyemediğimizi görürüz. Doğrudan gözlem eksikliği derin düşünüşümüzü engeller ve onu kısa keser. Bu yüzden üst üste yüzlerce başarısız girişimde bulunmak zorunda kalabiliriz. Her şeyden önemlisi, sabrımızı kaybetmemeliyiz.

Nihayet birçok denemeden sonra, üzerinde düşünmekte olduğumuz bireyin gizli ruh durumuna karşılık gelen bir duygu yaşarız içimizde. Derken çok geçmeden, bu duygunun ruhta bir güç oluşturduğunu fark etmeye başlarız. Bu güç sonradan, öteki kişinin canının içinde olduğu halin ruhsal yoldan algılanması haline gelir. Parıltı olarak deneyimlenen bir imge zihinsel görüş alanımıza girer. Bu parıldayan spiritüel resim, incelediğimiz canın içinde bulunduğu durumun, yani arzunun astral bedenlenmesi denilen şeydir. Önceki gibi, bunu da alev olarak algılarız; merkezi bir sarı-kırmızı renk etkisi verir, dış kenarları da kırmızı-mavi ya da mor gibi etkiler bizi.

Bu spiritüel algılamaları hassasiyetle ele almamız çok önemlidir. Başlangıçta, bir öğretmenimiz varsa eğer onun dışında hiç kimseyle bunları konuşmamak en iyisidir. Böyle bir fenomeni aykırı bir dille tanımlamaya çalışırsak, bu bizi genellikle affedilmez yanılgılara götürür. Olağan sözcükler böyle şeylere göre değildir ve onların gerçek değerini gösteremeyecek kadar kaba ve biçimsizdir. Deneyimlerimizi bu tür kelimelerle anlatmaya giriştiğimizde sonuç, her tür hayali yanılgı-

samanın gerçek spiritüel görülerle karıştırılması yanlışlığına sürüklenişimiz olur.

Burada, okült bilginin öğrencisi için bir başka önemli kural daha vardır: “Ruhsal algılamalarınız konusunda sessiz kalmayı bilin. Evet, onlar hakkında kendinize karşı bile suskun kalın. Ne ruhta gördüklerinize sözcükler yakıştırmaya çalışın ne de onu olağan, eğitimsiz aklınızla anlamaya. Kendinizi tamamen ruhsal algılamaya verin ve çok fazla düşünüp taşınarak onu bozmayın. Düşünce yapınızın henüz ruhsal görünüş seviyesinde olmadığını unutmayın. Bu düşünce yapısını, şu ana kadar tamamen fiziksel dünya ile sınırlanmış bir hayatta edindiniz. Fakat şu anda edindiğiniz şey onun ötesine geçmektedir. Bu nedenle, bu yeni, daha yüksek algılamaları eski algılamalarınızın standartlarına göre ölçmeye çalışmayın.”

İşsel deneyimlerimiz hakkında, ancak onları ciddi biçimde inceleyebildikten sonra konuşabiliriz ve böylece, hemcinslerimizi faaliyete heveslendirebiliriz.

Yukarıdaki alıştırmaya aşağıdaki tamamlayıcı alıştırmaya eklenebilir. Bu kez, arzusu ya da özlemi doyurulmuş bir kişiyi düşünürüz. Önceki gibi aynı kurallara ve önlemlere uyarak başka ve farklı bir ruhsal algılamaya varırız. Yine bir spiritüel alev şekli görürüz ama bu kez merkezi sarı, kenarları açık yeşil hissedilir.

İnsan kardeşlerimizi bu şekilde gözlemleyip, üstlerinde derin düşünceye dalarken kolaylıkla etik bir hataya düşebiliriz. Onlara olan sevgimizi yitirebiliriz. Bunun meydana gelmesini temin etmek için akla hayale gelebilecek her şeyi yapmamız gerekir. Aslında, bu alıştırmaları ancak düşüncelerin gerçeklik oldukları konusunda tam bir kesinliğe ulaştığımızda

yapmalıyız. Ardından da, insan kardeşlerimizin değerlerine ve özgürlüklerine yönelik derin saygıya zıt düşecek herhangi bir şey düşünmek konusunda kendimize izin vermemeliyiz. Başka bir kişinin salt bir gözlem nesnesi olabileceği düşüncesi bizi bir an için bile olsa asla etkisi altına almamalıdır.

İnsan doğasına ilişkin her ezoterik gözleme, her kişiyi bütün kişisel değerleriyle koşulsuz olarak takdir etme yeteneği konusunda insanın kendi kendini yetiştirmesi eşlik etmelidir. Duygular ve düşünceler dahil olmak üzere, her bir insanın içinde yaşayan her şey kutsal ve dokunulmaz şeyler olarak düşünülmelidir. İnsanla ilgili olan her şeye yönelik derin bir saygıyla dolmalıyız, belleklerimizde ve anılarımızda bile.

Başlangıç niteliğindeki bu alıştırmalar bize insan doğası hakkında nasıl içgörü kazanabileceğimize ilişkin iki örnek vermektedir. Başka bir şeye yol açmasalar bile, en azından izlememiz gereken yolu gösterir. Gerçekten de, ruhlarımızın büyük bir dönüşüme uğraması için bu tür meditasyonlara uygun iç sessizlik ve dinginliği keşfetmeye ihtiyacımız vardır. Varlığımızda yaşadığımız içsel zenginlik, çok geçmeden dış hareketlerimizi bile daha kendinden emin ve dingin kılar. Bu değişen davranış tarzı da ruhlarımızı olumlu biçimde etkiler. Böylece gelişimimiz boyunca kendimize yardım ederiz.

Dış duyularımızdan gizli olan insan doğasına ait gittikçe daha fazla şey keşfetmenin yollarını ve araçlarını her zaman bulacağız. Ve böylelikle, yavaş yavaş insan doğası ile evrende var olan diğer her şey arasındaki gizemli benzerliği kavrama noktasına doğru ilerleriz. Bu şekilde, inisiyasyon aşamasındaki ilk adımları atabileceğimiz ana yaklaşmış oluruz.

Ama bu ilk adımları atabilir hale gelmeden önce, başlangıçta neden öyle olduğunu anlayamadığımız bir şey daha gereklidir. Ancak sonra, bunun nedenini anlarız.

İnisiyasyon adayları iki ek niteliği daha kendilerinde bulundurmalıdırlar: cesaret ve korkusuzluk. Bunların birbiriyle doğrudan bir ilişkisi vardır ve beraber geliştirilmelidir. Ezoterizm öğrencileri olarak, bu değerlerin geliştirilebileceği durumları bilerek ve isteyerek aramalıyız. Açıkçası, okült eğitimde bunlar oldukça sistematik bir biçimde geliştirilir. Bu açıdan hayatın kendisi de iyi bir okült okuldur; belki de en iyisidir. Tehlike ile sakın bir biçimde doğrudan yüzleşebilmeliyiz ve hiç duraksamadan güçlüklerin üstesinden gelebilmeliyiz. Bir tehlikeyle karşılaştığımızda derhal şu fikri yürütmeliyiz: “Bütün korkular gereksizdir. Beni etkisi altına almasına izin vermemeliyim. Sadece yapılması gerekeni düşünmeliyim.” Aslında, önceden korkuya neden olabilen durumlarda artık *korku* ve *cesaretsizlik* fikrini ruhlarımızın içinde düşünmemizin olanaksızlaştığı bir noktaya ulaşmamız gerekir.

Cesaret ve korkusuzluk konusunda böyle bir öz eğitim yüksek bilgiye giden inisiyasyon için ihtiyacımız olan oldukça özel güçleri geliştirir. Fiziksel varlıklar olarak fiziksel duyularımızdan yararlanmak için nasıl sağlıklı sinirlere gereksinim duymaktaysak, ruh varlıkları olarak da yalnızca cesur ve korkusuz doğalarda gelişen güce gereksinim duyarız. Yüce gizemlerin içine girdikçe önceden duyuların yanılsamasıyla bizden saklı kalan şeyleri görürüz. Aslına bakılırsa, fiziksel duyularımızın yüksek hakikatleri algılamamıza izin vermemesi bir lütuftur. Bu şekilde bizi hazırlıksız görmemiz durumunda bizde büyük korkuya neden olabilecek, görmeye dayanamayacağımız şeylerden korur. Okültizm öğrencileri olarak bizler, kendimizi bu

görüntülere dayanmaya alıştırmalıyız. Süreç içinde, yanılsamalarına kendimizi kaptırmış olduğumuz dış dünyanın bize sağladığı desteklerden bazılarını kaçınılmaz biçimde kaybederiz. Olan şey, uzun zamandır var olan ama haberdar olmadıkları bir tehlikeden insanları haberdar ettiğinizde olan şeyin tamamen aynısıdır. Tehlikeden habersiz oldukları için elbette korkusuzdular. Ama tehlikeden haberdar oldukları anda, söz konusu tehlike onların bilmesiyle artmamış olsa da, korkuya kapılıverirler.

Dünyanın güçleri hem yıkıcı hem de yapıcıdır; duyularla algılanabilir varlıkların kaderi doğmak ve ölmektir. İnisiye bu güçlerin ve bu kaderin kendilerini nasıl planladıklarını görmeli ve anlamalıdır. Bunun için, olağan hayatta spiritüel gözlerimizin önünde duran perde kaldırılmalıdır. Elbette ki, bizler bu güçlerle ve kaderle içiçe dokunmuş haldeyizdir. Bireysel doğalarımız da tıpkı dünya gibi, yıkıcı ve yapıcı güçlerden oluşmaktadır. İnisiyeler olan bizler için kendi ruhlarımız, tıpkı diğer her şey gibi çıplak bir biçimde, gören gözlerimizin önüne serilecektir.

Öğrenciler böyle bir kendini biliş karşısında güçlerini kaybetmemelidirler. Bununla yüzleşmeye fazladan bir güçle hazırlanmalıdırlar. Bu fazladan güce sahip olmak için zor yaşam durumlarında içsel sükunetimizi ve kesinliğimizi sürdürmeyi ve varoluşun iyi güçlerine sarsılmaz bir güven geliştirmeyi öğrenmemiz gerekir. Önceden bize rehberlik etmiş olan birçok etkenin artık edemeyeceği olgusuna hazırlıklı olmalıyız. Pek çok şeyi sırf cehalet içinde düşünmüş ve yapmış olduğumuzu fark etmeliyiz. Bir şeyler yapmak için sahip olduğumuz nedenler artık geçerli değildir. Çoğunlukla kibir ile harekete geçmiş olabiliriz ama kendini beğenmişliğin inisiye için an-

latılamayacak kadar zararlı olduğunun bilincine varırız artık. Hırs bizi motive etmişti; artık bunun ne kadar yıkıcı olduğunu fark ederiz. Düşünce ve eylem için tamamen yeni zeminler geliştirmeliyizdir. İşte, cesaret ve korkusuzluk bununla ilgilidir.

Her şeyden önce, düşünce yaşamımızın en iç derinliklerinde cesareti ve korkusuzluğu geliştirmemiz gerekmektedir. Başarısızlıktan dolayı cesaretimizin kırılmaması gerektiğini öğrenmeliyiz. Şöyle düşünebilmeliyiz: “Yine başarısız olduğumu unutacağım ve sanki hiç olmamış gibi bir kez daha deneyeceğim.” Böylece, dünyada elde edebileceğimiz güç kaynaklarının bitmez tükenmez olduğu inancına doğru yol alırız. Tekrar tekrar ruhu; dünyevi varlığımız ne kadar zayıf ve güçsüz olduğunu ne kadar kanıtlarsa kanıtlasın, buna aldırmaksızın bizi yukarı kaldırıp geliştirecek olan ruha uzanırız. Geleceğe doğru yaşamayı ve hiçbir geçmiş deneyimin mücadelemizi bozmasına izin vermemeyi başarabilmeliyiz.

Yukarıda tanımlanan nitelikleri belli bir ölçüye kadar geliştirdikten sonradır ki, nesnelerin *gerçek isimlerini* öğrenmeye hazırızdır artık. Bu isimler yüksek bilgiye götüren anahtarlardır. İnisiyasyon, dünyanın nesnelerini ilahi yaratıcılarının zihinlerindeki isimlerle anmayı öğrenmektir. Bu isimler nesnelerin sırlarını içerir. İnisiyeler inisiye olmayanlardan farklı bir dil konuşurlar çünkü inisiye oldukları içindir ki, onlar nesneleri bu nesnelerin içinden yaratıldığı isimlerle çağırmaktadırlar. İnisiyasyon anlatılabileceği ölçüye kadar, bir sonraki bölümde ele alınacaktır.

3. Bölüm

İNİSİYASYON

İnisiyasyon ezoterik eğitimin en yüksek aşamasıdır ve hakkında, genelde anlaşılır olan yazılı işaretler hala verilebilmektedir. İnisiyasyonun ötesinde yatan herhangi bir şeyi anlaşılabilir bir yoldan ifade etmek güçtür. Yine de bu bilgiye giden yol hazırlık, aydınlatma ve inisiyasyon aşamalarından geçmiş ve alt düzeydeki (küçük) gizemlere ulaşmış olan herkese açıktır.

İnisiyasyon bize ancak uzak gelecekte, birçok enkarnasyondan sonra farklı bir yolla ve şekilde edinebileceğimiz bilgileri ve yetenekleri verir. Bugün inisiye olmuş bir kişi, normalde çok sonra ve oldukça farklı koşullar altında yaşayabileceği şeyleri bu hayatta yaşar.

Bizler varoluşun gizemlerini tam olarak ancak olgunluk düzeyimizin izin verdiği ölçüde deneyimleyebiliriz. Yüksek bilgiye ve yeteneklere giden yolumuz üstünde engeller bulmamızın tek nedeni budur. Kişi hasara yol açmadan kullanabilecek deneyime sahip olana dek ateşli bir silah kullanmamalıdır. Eğer bugün, hazırlık olmaksızın inisiye olsaydık, gelecek

enkarnasyonlar boyunca, gelişimimizin olağan akışının parçası olarak bu gizemlerin bize kendilerini gösterecekleri ana dek kazanmaya devam edebileceğimiz deneyimlerden yoksun kalırdık. İnisiyasyon kapısının girişine vardığımızda, bu deneyimlerin yerini başka bir şey almalıdır.

Dolayısıyla, inisiyasyon adaylarına verilen ilk bilgiler, gelecekteki hayatlarda sahip olabilecekleri gelecek deneyimleri için bir ikame oluşturur. Bu bilgiler bir adayın geçmek zorunda olduğu “sınanma” denilen şeylerle ilgilidir. Önceki bölümlerde tanımlanan alıştırma doğru olarak uygulandığında bu sınamalar ruhsal yaşamımızın doğal sonucu olarak kendiliğinden ortaya çıkar.

Elbette ki, kitaplarda sık sık bu “sınamalar”dan bahsedilir. Fakat böylesi tanımlamalar, doğaları gereği, genellikle yanlış bir izlenim vermektedirler. Hazırlık ve aydınlatma aşamalarından geçmemiş bir kişi, bu sınanmaları hiç deneyimlememiş olduğundan onları doğru bir şekilde tanımlayamaz.

İleri dünyalara ait belli şeyler ve olgular kendilerini kaçınılmaz biçimde inisiyasyon adaylarına gösterir. Ama biz bunları ancak, hazırlık ve aydınlatma bölümlerinde tarif edilen şekillerin, renklerin, seslerin ve benzeri şeylerin ruhsal algılamasına duyarlıysak görürüz.

İlk sınama, olağan bir kişinin önce cansız cisimlere, daha sonra da bitkilere, hayvanlara ve insanlara dair fiziksel özellikleri algılayışından çok daha doğru bir algılama elde etmeye dayanmaktadır. Bunun “bilimsel bilgi” denilen şeyle hiçbir ilişkisi yoktur. Biz burada bilim ile değil, algılama ile ilgileniyoruz. Çoğunlukla, yöntem doğal şeylerin ve canlıların kendilerini inisiyasyon adayları olan bizlerin ruhsal kulaklarına ve

gözlerine nasıl gösterdiklerini görmeyi öğrenmektir. Bu şeyler belli bir anlamda, aslında apaçık ya da çıplak bir halde önümüzde durmaktadır. Görmeye ve duymaya başlayacağımız nitelikler, fiziksel görüşümüze ve işitmemize göre örtülmüş haldeydi. İnisiyasyon sırasında bu örtünün düşmesi olgusu, “spiritüel yanıp kül olma süreci” denen bir süreçten dolaydır. Bu nedenle bu ilk sınava *Ateşle Sınanma* denir.

Birçok insan için olağan hayatın ta kendisi, ateşle sınanma sebebiyle hemen hemen bilinçsiz bir inisiyasyon sürecidir. Bu tür kişiler deneyimler bakımından öyle zengin bir hayat yaşamışlardır ki, cesaretleri, özgüvenleri ve sebatları sağlıklı şekillerde olgunlaşmış; acıya, düş kırıklığına ve başarısızlığa sakince, yüce gönüllülükle ve sarsılmaz bir güçle katlanmayı öğrenmişlerdir. Bu şekilde, deneyimleri aracılığıyla ilerleyen insanlar açık olarak bilmeseler de, genellikle çoktan inisiye olmuşlardır. Görür hale gelebilmeleri için ruhsal gözlerini açmak bu durumda çok az zaman alır.

Bir şey kesindir: gerçek ateşle sınanmanın amacı merakımızı tatmin etmek değildir. Diğer insanların hiç haberdar olmadıkları olağanüstü olguları öğrenecek oluşumuz kesindir. Fakat bu tür olgular hakkında bilgi sahibi olmak bir amaç değil, yalnızca sonuca varmak için bir araçtır. Amaç, daha sağlam özgüven, daha büyük cesaret ve aşağı alemde kazanılabilecek olandan oldukça farklı bir tür yüce gönüllülük ve dayanma gücüdür.

Adaylar ateşle sınanmadan sonra hala geri dönebilirler. Ruh ve beden yönünden sağlamlaşmış olarak günlük hayatlarına dönebilirler ve inisiyasyonlarına gelecekteki bir enkarnasyonda devam edebilirler. Bunu yapmaya karar verirse, şu

anki enkarnasyonumuzda toplumun ve insanlığın, önce olduğumuzdan daha faydalı üyeleri haline geliriz. Durumumuz ne olursa olsun içsel gücümüz, farkındalığımız ve diğer insanlar üstündeki olumlu etkimiz artmış olur.

“Ateşle sınanma”dan geçip, inisiyasyon yoluna devam etmeye karar verirsek okült eğitimde adet gereği kullanılan belli bir yazı sistemi bize açılır. Bu yazının işaretleri gerçek gizli öğretileri açığa vurur. Zira şeylerde “gizli” ya da okült olan ne varsa, olağan dilin kelimelerinde ne açık olarak ifade edilebilir ne de herhangi bir yazı sisteminde kaydedilebilir. Daha çok inisiyelerden öğrenmiş olanlar, ezoterik bilimin öğretilerini ellerinden geldiğince olağan dile çevirirler.

Bu okült metin spiritüel alemde ebediyen yazılıdır. Kişi ruhsal algılamaya ulaştıktan sonra metin kendini ona açar. Ancak bu okült alfabeyi olağan insan alfabesini okumayı öğrendiğimiz şekilde öğrenmeyiz. Daha çok, adeta durugörüyle bilmeye doğru geliştirmiş gibidir; ve biz gelişirken, içimizde -canın bir yeteneği olan- bir güç gelişir ve kendini bize sunan ruhsal alemin olaylarını ve varlıklarını sanki bunlar bir metnin harfleriymişçesine, deşifre etmeye zorlar bizi. İçsel gelişimimiz giderek ortaya çıktıkça, bu güç ve onunla ilişkili olan sınanma deneyimi kendi başlarına ortaya çıkabilirler. Yine de, gizli metinleri deşifre etmekte ustalaşmış olan deneyimli ezoterizm araştırmacıların direktiflerini izlersek amacımıza daha kolay ulaşırız.

Bu okült yazının işaretleri tesadüfi değil, dünyada geçerli olan güçlere karşılık gelecek şekilde planlanmıştır. Bu işaretler aracılığıyla şeylerin (eşyanın) dilini öğreniriz. İnisiyasyon adayları olan bizler bu işaretlerin daha önce, yani hazırlık ve

aydınlatma aşamalarında algılamayı öğrendiğimiz şekillere, renklere ve seslere karşılık geldiğini hemen fark ederiz. Önceki her şeyin, heceleyebilmek için alfabenin harflerini öğrenmeye benzediği iyice ortaya çıkar. Ama artık, daha yüksek bir alemde *okumaya* başlarız. Önceden yalnızca tek tek şekillerde, seslerde ve renklerde görünen her şey artık birbiriyle ilişkili ve bağlantılı, büyük bir bütün olarak görünür. Yüce alemleri gözlemleyişimizde tam bir kesinliği ilk kez deneyimleriz. Önceden, gördüğümüz şeylerin doğru görülüp görülmediğinden asla emin olamazdık.

Bu noktada, adaylar ve inisiyeler arasında yüksek bilgi alemleriyle ilgili düzenli iletişim ilk kez olanaklıdır. Çünkü günlük hayatta, bir inisiye diğer insanlarla ne kadar yakın yaşayabilse de yüksek bilgiyi dolaysız olarak sadece yukarıda bahsedilen işaret dilinde aktarabilir.

Bu dil aracılığıyla, hayatın idaresi için belli kurallarla tanıştırılırız. Daha önce hiç bilmediğimiz görevleri öğreniriz. Bu davranış kurallarını öğrendikçe, inisiye olmamış insanların eylemlerinde asla sahip olamayacağı bir anlamla eylemlerde bulunabiliriz. Yüce alemlerden hareketle davranırız. Bu tür hareketlerin direktifleri yalnızca okült yazıyla alınabilir.

Şunu vurgulamak gerekir ki, farkında olmaksızın ve bir ezoterik eğitimden geçmeksizin böyle eylemlerde bulunan insanlar vardır. “Dünyanın ve insanlığın yardımcıları” olan bu insanlar, gittikleri her yere mutluluk ve iyi işler götürerek, hayattan gelip geçerler. Burada tartışılmayacak nedenlerden dolayı, onlar doğaüstüymüş gibi görünen yeteneklerle donatılmışlardır. Yüksek bilgi yolunda gidenlerin onlardan farkı, eylemlerinin daha geniş bir çerçevesini anlayarak bilinçli

eylemde bulunmalarındır. Okült öğrenciler olarak eğitimle ve ezoterik alıştırma­larla elde ettiğimiz şey, tüm dünyanın hayrı için bu kutsanmış insanlara verilen yüce güçlerdir. Tanrı'nın bu şekilde .lütüfta bulunduğ­u kişilere hürmet etmeliyiz ama sırf bu nedenle, ezoterik eğitim işini gereksiz görmemeliyiz.

Okült işaret dilini okumayı öğrendikten sonra, başka bir “sınama” başlar. Bu sınanmada, yüce alemlerde özgür ve güvenli bir şekilde hareket edebildiğimizi göstermemiz gerekmektedir. Günlük hayatta, eylemlerimizi dış dünyadan gelen dürtüler teşvik eder. Şu veya bu işte çalışırız çünkü konumuz üzerimize belli görevler yüklemektedir. Elbette ki, yüce alemlerde yaşıyoruz diye hiçbir görevimizi ihmal etmemeliyiz. Hiçbir yüce görev bizi olağan dünyadaki görevlerimizden birini bile ihmal etmeye zorlamamalıdır. Ana babaysak, yüksek bilgi yoluna girmeden önce yaptığımız gibi, sorumluluklarımızı yerine getirmeye devam etmeliyiz. Mesleğimiz ne olursa olsun, asker ya da memur, yüksek bilginin yolundan gitmek bizi işimizi yapmaktan alıkoymamalıdır. Tam aksine, ezoterik eğitim hayatta bize yeterlilik kazandıran nitelikleri inisiye olmamışların düşünemeyeceği kadar artırır. Durum her zaman böyleymiş gibi görünmüyorsa, inisiye olmamışların inisiye olmuş olanları nasıl değerlendireceğini bilmemesinden dolayıdır. İnisiyelerin eylemleri başkaları tarafından her zaman kolay anlaşılabilir türden değildir. Fakat söylediğimiz gibi, bu sadece birkaç durum için geçerlidir.

Artık inisiyasyonun, yapacağımız görevlerimizin olduğu ama görünüşte yapmak için hiçbir nedenin olmadığı bir düzeye varmışızdır. Dış koşullarca değil, yalnızca gizli metnin “saklı” dilinde bize görünen standartlarca bu görevleri yerine getirmeye teşvik ediliriz. Bu ikinci sınamada, tıpkı onlara

devredilen görevleri yerine getiren iyi sekreterler kadar ciddi ve kendinden emin bir biçimde bu standartlara uygun hareket edebildiğimizi göstermemiz gerekir. Bu amaca ulaşmak için eğitimimizin akışı içinde kendimizi özel bir görevle karşı karşıya gelmiş hissederiz. Hazırlık ve aydınlatma aşamaları boyunca öğrendiklerimizin bir sonucu olarak ortaya çıkan algılamalar temelinde hareket etmeliyiz. Artık kendimize mal etmiş olduğumuz okült yazıyı okuyarak, ne yapmamız gerektiğini keşfetmeliyiz. Görevimizi tanıyabilir ve doğru bir biçimde yerine getirebilirsek bu sınamadan başarılı bir şekilde geçmiş oluruz.

Bir görevi yerine getirirken başarılı olup olmadığımızı ruhsal kulaklarımızla ve gözlerimizle algıladığımız şekillerde, renklerde ve seslerde oluşan değişikliklerden anlayabiliriz. Ezoterik eğitimin öğretileri, bu şekillerin ve benzerlerinin eylemimizin ardından nasıl görünmesi gerektiği ve onları nasıl algılayacağımızı kesin bir şekilde tarif etmektedir. İnisiyasyon adayları olarak, ruhsal algılamalarımızda böyle değişiklikleri nasıl üreteceğimizi öğrenmemiz gerekir. Bu sınamaya *Suyla Sınanma* denir çünkü bizler bu yüce alemlerde eylemde bulunurken, tıpkı derin suda yüzerken ayaklarımızın altındaki zemini kaybedişimiz gibi, artık dış koşullar tarafından “desteklenmeyiz.” Yeteneklerimizde kendimize güvenimiz tam hale gelene dek bu alıştırmaya devam edilmelidir.

Ateşle sınanma gibi suyla sınanma da, gelişmesi normalde birçok enkarnasyon sürebilecek olan belli bir niteliği ve değeri kazanmakla ilgilidir. Fakat yüce alemdeki deneyimlerimizin bir sonucu olarak, kısa bir süre içinde bu niteliği geliştirebilir ve ileri bir seviyeye yükseltebiliriz. Mesele şudur: Yüce alemlerde bu değişiklikleri üretmek için tamamen ruhsal

algılamalarımıza ve gizli metni okuyuşumuza uygun hareket etmeyi öğrenmemiz gerekmektedir. Eğer herhangi bir kişisel dileğimizin, fikrimizin ya da buna benzer bir şeyin söz konusu eyleme girmesine izin verirse- doğru olduğunu bildiğimiz kurallara uymakta bir an için bile başarısızlığa uğrarsak (ve onun yerine arzularımızın peşinden gidersek)- planlanandan oldukça farklı bir şey olacaktır. Etkinliğimiz derhal etkisini, amacını yitirir ve araya zihin karışıklığı girer.

Bu sınama bize özdenetimin gelişimi için bol bol fırsat verir ki, bu çok önemlidir. Dolayısıyla, bu sınama inisiyasyondan önce hayatlarında özdenetimi edinmiş olanlara daha kolay gelecektir. Kişisel duygulara ve arzulara aldırmadan yüksek prensiplerin ve fikirlerin peşinden gidebilenler -eğilimleri ve ilgileri onları başka yöne çektiğinde bile görevleri yerine getirme gereğini anlayanlar- zaten ve farkında olmadan olağan hayat içinde inisiye olurlar. Böyleleri için bu ikinci sınamadan geçmek kolay iştir. Gerçekten de, genelde kişinin bu sınamadan geçmesi için inisiyasyonun belli bir derecesini bilincinde olmasa da, başarmış olması gerekir. Kişinin çocukken öğrenmemişse erişkinliğinde yazmayı öğrenmesi ne kadar güçse, yüce alemleri algılama anında gereken özdenetimin gelişimi de, kişi günlük hayatta belli bir miktar özdenetim edinmeyi başarmamışsa eğer, o denli zordur. Dileklerimiz, arzularımız ve eğilimlerimiz, fiziksel dünyanın gerçekliklerini değiştirmezler ama yüce alemlerdeki şeyler üzerinde gerçek bir etkileri vardır. Bu yüzden, yüce alemlerde özel bir etki üretmek için kendimiz üstünde tam kontrole sahip olmamız gerekir ki, doğru disiplini izleyebilelim ve kendi keyfilliğimize maruz kalmayalım.

Her şeyden önce, inisiyasyonun bu aşamasında hesaba katılan önemli bir insani nitelik de kayıtsız şartsız doğru, güve-

nilir bir yargılama gücüdür. Bu yetinin bütün önceki aşamalar boyunca eğitilmiş olması gerekir. Bunun yapılıp yapılmamış olması, doğru bilgi yoluna uygun olup olmadığını gösterir. Zira bu yolda ilerlemeye devam etmek için asıl gerçeği yanılsamadan, imgelemin gerçek olmayan düzmecelerinden, batıl inançtan ve her tür saplantıdan artık ayırabilmemiz gerekmektedir. Varoluşun bu ileri planlarında bu ayrımı yapmak, daha alt planlarda bu ayrımı yapmaktan daha zordur. Bütün önyargılar ve benimsenmiş inançlar yok olmalıdır; tek başına gerçek, yol gösterici ilke olmalıdır. Mantıklı düşünce öyle olmasını gerektiriyorsa her düşünceyi, fikri ya da eğilimi bırakmaya mükemmel bir şekilde hazırlıklı olmalıyız. Kişi herhangi bir şekilde kendi fikirlerine bağlıysa, yüce alemlerde kesinlik kazanılamaz.

Düşünce biçimimiz hayale ve batıl inanca eğilimli ise ezoterik yolda ilerlemek olanaksızdır. Değerli bir armağan kazanmanın eşiğindeyiz. Yüce alemlerle ilgili bütün kuşkularımızdan kurtulmak üzereyiz. Onlar tüm yasalarıyla ruhsal gözlerimizin önüne serileceklerdir. Ama yanılsamalar ve hayallerin bizi kandırmasına izin verdiğimiz sürece bu hazineye sahip olmayız. Hayallerin ve önyargıların aklımızı başımızdan almalarına izin vermemiz tehlikeli olur. Gerçekten de hayalperestler ve fantezistler okült yola en az batıl inançlılar kadar az uygundurlar. Yüksek idrak yolundaki en kötü düşmanlar hayal kurmak, fanteziye dalmak ve batıl inançlı olmaktır. Bu düşmanlar gereğinden fazla ciddiye alınmamalıdır. Bununla birlikte, ikinci sınamaya açılan kapının üzerinde “Bütün önyargılar sizden uzak olmalı” yazmasına ve ilkinin girişinde de “Sağlıklı insan kavrayışı olmadan bütün adımlar boşunadır” yazısı durmasına rağmen bu, ezoterizm öğrencilerinin yaşa-

mın şiirselliğini ve neşe kapasitelerini yitirmelerini hiçbir şekilde ima etmez.

Bu yollarda yeteri kadar olgunlaştıktan sonra, bir üçüncü sınama bekler bizi. Bu sınamanın hiçbir kesin, elle tutulur hedefi yoktur. Her şey bize bağlıdır. Hiçbir şeyin bizi hareket etmeye yöneltmediği bir durumda buluruz kendimizi. Her birimiz kendi yolumuzu bulmalıyız, kendi başımıza ve kendimizden yola çıkarak. Eyleme geçmemize yardımcı olabilecek hiçbir şey, hiçbir insan yoktur. Kendimizden başka hiçbir şey ve hiç kimse gereksindiğimiz gücü bize veremez. Bu gücü kendi içimizde bulmazsak, çok geçmeden daha önce olduğumuz yere döneriz. Yine de, böyle başarısızlıkların nadir görüldüğü söylenmelidir. Önceki sınamalardan geçtikten sonra, bu gücü bulmamız mümkündür. Daha önce geri dönmemiş biri bu sefer de başarır genellikle.

Burada önemli olan, derhal kendini toplamak ve kararlılıkla hareket etmektir. Zira, kelimenin tam manasıyla “yüce benlik”i keşfetmeliyizdir şimdi. Her an, tüm şeylerdeki ruhun esinini dinlemeye karar vermeliyiz. Artık kuşkulara, kuruntulara ve buna benzer şeylere vakit yoktur. Her bir duraksama anı, bize henüz hazır olmadığımızı gösterir olsa olsa. Bizi ruhu dinlemekten uzaklaştıran her şeyin cesaretle üstesinden gelmeliyiz. Önemli olan, bu koşullar altında soğukkanlılık göstermemizdir. Gelişimin bu aşaması boyunca eğitilmesi gereken nitelik ya da vasıf budur. Bu amaç için bizi eyleme ve hatta düşünmeye ayartan tüm alışkanlıklar artık kaybolur. Bu nedenle, edilgenlikten kaçınmak için yapmamız gereken şey kendimizi kaybetmemektir. Tutunacak sabit bir noktayı ancak kendi içimizde bulacağız. Bu satırları neden bahsettiğini bile bilmeden okuyan hiç kimse, kişinin kendine geri döndürül-

mesi durumuna hiçbir antipati duymamalıdır. Tam aksine, bu sınamadan geçmek en yüksek mutluluk demektir.

Günlük hayat, inisiyasyon için gereken diğer niteliklerde olduğu gibi ruhsal soğukkanlılık için de bir ezoterik okul vazifesi görebilir. Bu durum özellikle, hayat görevleri ya da sorunlarıyla aniden karşılaştığında hiç duraksamadan veya eleştirmeden, hızlı ve kararlı bir biçimde hareket etmeyi öğrenmiş olanlar için geçerlidir. Biz bu yeteneği her şeyden önce, başarılı sonucu hızlı harekete bağlı olan durumlarda öğreniriz. Örneğin, bir felaket -bir an bile duraksayacak olursak, önüne geçilemeyecek bir felaket- bizi korkuttuğunda çabuk hareket edebilirsek ve böyle bir kararlılığı sürekli bir nitelik haline getirebilirsek, bilmeksizin kendimizi üçüncü sınamaya zaten hazırlamış oluruz. Bu sınama mutlak soğukkanlılığı geliştirmek üzere tasarlanmıştır.

Ezoterik eğitim okullarında bu teste *Havayla Sınanma* denir. Burada ne dış güdülenmenin sağlam zeminine, ne de hazırlık ve aydınlatma aşamalarında şekillerden, renklerden ve benzeri şeylerden kazandığımız algılama yetilerine bel bağlayabiliriz. Onun yerine, artık tamamen kendimize güvenmeliyiz.

Bu sınanmadan geçtikten sonra Yüksek İdrak (Bilgelik) Tapınağı'na girebiliriz. Bununla ilgili olarak söylenecek çok az şey vardır: yalnızca en yalın işaretler verilebilir. Şimdi başarılması gereken iş, gizli öğretilere asla "ihamet" etmemek üzere bir "yemin" etmek gerektiği şeklinde tanımlanır genellikle. Oysa "yemin" ve "ihamet" terimleri yanlış, hatta yanıltıcıdır. Burada, kelimenin olağan anlamıyla hiçbir yemin söz konusu değildir. Aksine, bu bir deneyim meselesidir. Gizli öğre-

tileri nasıl uygulayacağımızı, onları nasıl insanlığın hizmetine sunacağımızı öğrenmekteyizdir. Dünyayı ancak şimdi doğru dürüst anlamaya başlamaktayızdır. Önemli olan, yüce hakikatleri örtbas etmek ve reddetmek değil, onları uygun, incelikli ve doğru bir şekilde ortaya çıkarmayı öğrenmektir. “Sessiz kalmak” hakkında öğrendiğimiz şey oldukça farklıdır. Şimdi, önceden hakkında konuştuğumuz pek çok şeyle ilgili olarak, özellikle de onlar hakkında *nasıl* konuştuğumuzla ilgili olarak sessizliğin soylu niteliğini kazanırız.

Deneyimlediğimiz gizemleri dünyanın hizmetine olabildiğince sunmadıysak düşük nitelikli inisiyeler olurduk. Bu konuda fikir alışverişinde bulunmanın önündeki tek engel söylediğimiz şeyi başkalarının anlayamayışındır. Doğal olarak, yüce gizemler amaçsız konuşmalara ve gevezeliğe uygun değildir. Ama bu, gelişimin bu aşamasına varmış olan birine konuşmayı “yasaklamak” anlamına gelmez. Hiç kimse, ne bir insan ne de başka tür bir varlık bizleri böyle bir “yemin” etmeye zorlayamaz. Biz tek başına sorumluyuzdur. Her durumda ne yapılması gerektiğini kendi içimizde keşfetmeyi öğrenmeliyiz. “Yemin” ise böyle bir sorumluluğu taşımaya hazır olduğumuzu göstermekten başka hiçbir anlam taşımaz.

Bu deneyimler için yeterince olgunlaşınca, sembolik olarak “unutma iksiri” denilen şeyi tadarız. Bu, alt bellek tarafından kesintiye uğratılmayan etkinliğin sırrına inisiye olduğumuz, anlamına gelir. Her bir an içinde kendine tam güveni olması gereken bir inisiye için gereklidir bu. Hayatımızın her anında, belleğin bizi kuşatan perdelerini kaldırmayı öğrenmeliyiz. Aksi takdirde, bugünün deneyimlerini dününkilerle yargılasam pek çok hataya düşerim. Bu, önceki deneyimlerimizi yadsımamız gerektiği anlamına gelmez. Tam aksine, onlar her

zaman olabildiğince var olmalıdır. Ama inisiyeler geçmiş tarafından bulandırılmadan, her bir yeni deneyimi kendi değerine göre yargılayabilmeli, o yeni deneyimin kendilerine işlemesine izin verebilmelidirler.

Diğer bir deyişle, her bir varlıktan ve şeyden yeni bir ifşaya her zaman hazır olmalıyım. Yeniyi eski üzerinden yargılamak sadece hatalara yol açar. Bununla birlikte, geçmiş deneyimlerin anısı kişinin yeni deneyimleri *görmesine* olanak verdiği için kesinlikle faydalıdır. Yani belirli bir geçmiş deneyim olmadıkça, karşılaştığım şeylerin ya da varlıkların karakteristik özelliklerini asla göremeyebilirdim. Geçmiş deneyimler yeni olanı görmemize yardımcı olmalıdır, onu yargılamamıza değil. İnisiyeler olarak bizler, bunun için oldukça belirli yetenekler geliştiririz. Böylece, inisiye olmamış kişilerden saklı olan birçok şey kendini açığa vurur.

İnisiyelere verilen ikinci iksir “bellek iksiri”dir. Bu, kişinin yüce gizemleri sürekli olarak şimdide ve aklında tutmasına olanak verir. Olağan belleğimiz bunun için yetersizdir. Yüce gizemlerle tamamen bir olmamız gerekmektedir. Onları sadece bilmek yetmez. Onlar, olağan insanlar için yemek ve içmek neyse, bizim için de o kadar doğal şeyler haline gelmelidir. Bildik anlamıyla, üstlerinde düşünmek zorunda kalmayacağımız egzersizler, alışkanlıklar, davranışlar halini almalıdırlar. Bizim aracılığımızla kendilerini ifade etmeli, organizmamızın yaşamsal işlevleri gibi içimizden akmalıdır. Doğanın bizi fiziksel olarak zaten getirmiş olduğu düzeye, böylelikle ruhsal olarak daha yakınlaşırız.

4. Bölüm

PRATİK YAKLAŞIMLAR

Duygularımızı, düşüncelerimizi ve ruh hallerimizi hazırlık, aydınlatma ve inisiyasyon hakkındaki bölümlerde anlatılan şekillerde eğitmek ruhumuzda ve bedenimizde, doğanın fizik bedende ürettiğine benzer bir organizasyon oluşturur. Böyle bir eğitim olmadıkça, canımız ve bedenimiz yapılandırılmamış bir yığın halinde kalır. Durugörürler bu haldeki canları ve bedenleri birbirine dolanmış, sarmallar çizerek dönen, bulutsu girdaplar şeklinde algırlar. Donuk bir kıvılcıkları vardır ve genellikle kırmızımsı ve kızıl-kahve ya da kırmızı-sarı renkte algılanırlar. Oysa ezoterik eğitimden sonra bu girdaplar düzenli yapılar sergilemekte ve ruhsal anlamda sarı-yeşil veya yeşil-mavi renkte ışıldar halde görülmektedirler.

Doğanın görmemizi, duymamızı, sindirmemizi, nefes alıp vermemizi, konuşmamızı ve buna benzer şeyleri sağlayarak bedensel fonksiyonlarımızı düzenleyişi gibi biz de duygularımızı, düşüncelerimizi ve ruh hallerimizi düzene koyduğumuzda gayet düzgün işleyen bir ruh ve beden yapısı ve böylece

yüksek bilgi elde ederiz. Bu şekilde yarattığımız düzen giderek beden ile nefes alıp görmemize ve ruh ile duyup konuşmamıza olanak sağlar.

Şimdiki bölüm canın ve bedenin yüksek eğitiminin bir parçası olan ezoterik gelişime ilişkin bazı *pratik* yaklaşımları daha detaylı inceleyecektir. Bunlar öyle alıştırmalardır ki, olağan olarak hepimiz izlediğimiz diğer herhangi bir kural olsun ya da olmasın, onları benimseyebiliriz. Bu ek önerileri dikkatle izleyen kişi ezoterik bilimde gerçekten de hayli ilerleyecektir.

Özellikle sabır kapasitemizi eğitmeye çalışmalıyız. Her sabırsızlık hareketi içimizde saklı olan yüksek yetenekleri felce uğratar, hatta yok eder. Yüce alemlere ilişkin sınırsız kavrayışları bir gecede elde etmeyi arzulamamalı ya da beklememeliyiz zira genelde, kesinlikle bir gecede gelmezler. Bunun yerine, dinginliğin ve tarafsızlığın eşliğinde, en ufak bir başarımızdan mutlu olma hali giderek artan bir biçimde ruhlarımızı doldurmalıdır.

Kuşkusuz, öğrenciler olarak, çabalarımızın sonucunu görmekte sabırsızlanmamız anlaşılır bir şeydir. Ancak sabırsızlığımızı dizginleyene dek hiçbir şey başaramayız. Diğer yandan, sabırsızlığa karşı bildik yollardan savaşmak bir işe yaramaz. Aksine, onu güçlendirir. Sadece kendimizi kandırmış oluruz ve sabırsızlığımız ruhlarımıza daha derin kökler salar. Ancak kendimizi sık sık belirli bir *düşünceye* kaptırıp, onu tamamen kendi düşüncemiz yaparsak bir şeyler elde edebiliriz. Bu düşünce şudur: “Ruhumun ve bedenimin eğitimi için yapabileceğim her şeyi yapmalıyım: ama yüce güçler beni aydınlatmaya değer görene dek sakince bekleyeceğim.” Bu düşünce içimizde, karakterimizin bir parçası olacak kadar güçlü hale geldiğinde, doğru yoldayızdır.

Çok geçmeden, bu yeni kişilik özelliği görünür imzasını üzerimize atar. Bakışımız sakinleşir, gözlerimiz ciddileşir, hareketlerimiz kendinden emin hale gelir, kararlarımız kesinleşir. Önceden hissettiğimiz tedirginlik yavaş yavaş kaybolur. Bu noktada, görünüşte önemsiz belli bazı “kurallar”a dikkat etmek gerekir. Örneğin diyelim ki, biri bizi kızdırıyor. Eski-den ezoterik eğitimden önce, duygularımızı bizi kızdıran kişi aleyhine çevirirdik. Öfke ve sinirle dolardı içimiz. Oysa şimdi, yüksek bilgi yolunda hemen şu düşünce gelir: “Bu hakaret benim gerçek değerimi değiştirmez.” Ardından da öfkeyle değil, sükunetle ve tarafsızlıkla yapılması gerekeni yaparız. Hakaretleri yutmamız anlamına gelmez bu: Aksine, bize yöneltilen hakaretlere karşılık verirken, hakarete uğrayan başka biri adına davrandığımız kadar sakin ve kendinden emin olmamız gerekir. Ezoterik öğrenmenin büyük dış olaylarla değil, aksine duygu ve düşünce dünyalarımızdaki sessiz, ince değişikliklerle meydana geldiğini hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız.

Sabır yüksek bilginin zenginliklerini kendine çekme et-kine sahiptir. Sabırsızlık onları kovar. Telaş ve huzursuzluk, varoluşun yüce alemlerinde hiçbir yere varmaz. Her şeyden önce, özlem ve şiddetli arzu susturulmalıdır. Bunlar tüm yüksek bilginin, karşısında ürkekçe geri çekildiği ruh özellikleridir. Bize zaten gelecekse, onu aşırı istemememiz yüksek bilgi kadar değerlidir. Dahası, onu yalnızca kendi amaçlarımız için istersek hiç bir zaman elde edemeyiz.

Bu her şeyden önce, ruhun derinliklerinde kendimize karşı dürüst olmamızı gerektirir. Kendimizle ilgili hiçbir yanılsamamız olamaz artık. Kendi hatalarımıza, zayıflıklarımıza ve eksikliklerimize içsel dürüstlük gözüyle bakmamız gerekir. Ne zaman herhangi bir zayıflığa bir mazeret bulsak, yukarı doğru

çıkan yolumuza bir engel koyarız. Böyle engeller ancak kendimizle ilgili aydınlanmamızla ortadan kalkabilir. Başarısızlıkların ve zayıflıkların üstesinden gelmenin tek yolu vardır: içsel dürüstlikle, onları oldukları gibi görmek. İnsan ruhunda uykuda yatan her şey uyandırılabilir. Neden bu alanlarda zayıf olduğumuzu -sakin ve tarafsız bir biçimde- anlarsak, akıl ve önsezi bile gelişebilir. Böyle bir kendini biliş elbette ki, güçtür. Zira kendini kandırma eğilimi muazzamdır. Fakat kendimize karşı dürüst olmayı bir alışkanlık haline getirirsek, daha büyük kavrayışa giden kapılar bize açılır.

Ezoterizm öğrencileri olarak, merakın tümüyle bizden uzaklaşmasına izin vermeliyiz. Sadece kendi merakımızı tatmin etmek için sorular sorma alışkanlığından mümkün olduğunca kurtulmamız gerekir. Yalnızca varlığımızı evrim adına mükemmelleştirmeye yarayan soruları sormayı öğrenmeliyiz. Bu nedenle, ne öğrenme zevkimiz ne de ona bağlılığımız herhangi bir şekilde azalmalıdır. Tam aksine, bu amaca hizmet eden her şeyi büyük bir dikkatle dinlemeli ve böyle bir bağlılığın alıştırmasını yapmak için her fırsatı kollamalıyız.

Ezoterik gelişim her şeyden önce, özlem ve istek hayatımızın eğitimini gerektirir. Bu, hiçbir isteğe ya da dileğe sahip olmamalıyız, anlamına gelmez. Bir şey elde edeceksek, önce onu istememiz gerekir. İsteklerimiz arkalarında özel bir tür güç yatıyorsa, her zaman doyumu bulacaktır. Bu güç ya da etki, doğru bilgidен kaynaklanır. “Belirli bir bilgi alanı içinde doğru olanı öğreninceye dek hiçbir şey isteme.” Ezoterizm öğrencisi için altın kurallardan biridir bu. Akıllı isek, önce dünyanın kurallarını anlamayı öğreniriz. Sonra isteklerimiz kendilerini gerçekleştirebilen güçler haline gelir.

Aşağıdaki bunun açık bir örneğidir. Kuşkusuz, pek çok insan doğmadan önceki hayatlarıyla ilgili bir şeyler deneyimlemek ister. Ancak bilimsel spiritüel araştırma onlara, sonsuz olan şeyin temel doğasına ilişkin en ince ve ayrıntılı detayların idrakini vermemişse, böyle istekler boşunadır. Gerçekten böyle idrak elde etmişlerse ve artık kavrayışlarında daha ilerlemek istiyorlarsa, arınmış ve temizlenmiş istekleri bunu yapmada onlara yardımcı olur.

“Geçmiş yaşamımı öğrenmeyi çok istiyorum, bunun için çalışacağım ve alıştırma yapacağım!”demenin hiçbir yararı yoktur. Tam aksine, buna benzer bütün isteklerden kurtulmaya ve tümünden vazgeçmeye hazır olmalıyız. İtiraf edilmemiş bir amaç olmaksızın öğrenmeyi öğrenmeliyiz. Ne öğreniyorsak onun adına hoşnut olmayı ve ona sadık kalmayı öğrenebilmeliyiz. Ancak bu şekilde, gerçekleşmesini sağlayan bir isteğe sahip olabiliriz.

* * *

Kızgın ya da sinirli olduğumda, ruhumun içinde etrafıma bir duvar öreri ve ruhumun gözlerini geliştirecek güçler bana yaklaşamaz. Örneğin, biri beni kızdırırsa ruh dünyasına bir ruh akımı gönderir. Ama ben, hala öfkemin etkisi altında olduğum sürece bu akımı göremem. Öfkem onu benden saklar. Öfkeme hakim olursam, böyle bir ruh (ya da astral) fenomeni anında algılayacağım anlamına gelmez bu. O yüzden, öncelikle ruhum için bir iç göz geliştirmem gerekmektedir.

Her birimiz en ilkel haliyle böyle bir iç göze sahibizdir ama öfkemize teslim olduğumuz sürece, bu göz etkisiz kalır. Ama

biz içimizdeki öfkeyle savaşa başlar başlamaz, o göz derhal ortaya çıkacak anlamına gelmez bu. Aksine, sabırlı bir şekilde ta ki, bir gün ruhtaki bu iç gözün açıldığını fark edinceye dek öfkemizle mücadele etmeye devam etmeliyiz.

Öfke astral fenomenin algılanmasına tek engel değildir. Birçok insan yıllarca belli kişisel özelliklerin üstesinden gelmek için mücadele ettikten sonra bile durugörü hala ortaya çıkmamışsa, sabırsız ya da kuşkucu hale gelirler. Böyleleri bazı nitelikler geliştirirken, diğer yandan başka niteliklerin engellenmeden gelişmesine izin vermiş olurlar. Görü yetisi ancak, onlara karşılık gelen saklı yeteneklerin ortaya çıkışını engelleyen kişisel özelliklerin *hepsini* bastırdığımızda ortaya çıkar. Kabul edilmelidir ki, durugörünün (ya da duruişitinin) ilk belirtileri daha önce ortaya çıkabilir. Ama bunlar bütün olası hatalara karşı savunmasız, genç, yumuşak filizlere benzerler ve dikkatli bir şekilde geliştirilip özen gösterilmezse, kolayca ölüp gidebilir.

Öfke ve sinirliliğe ek olarak korkaklık, batıl inanç, önyargı, kibir, hırs, tecessüs, dedikodu hevesi ile sosyal statü, ırk, cinsiyet ve buna benzer dış nitelikler üzerinde ayrımcılık yapma eğilimi gibi diğer kişisel özelliklere karşı da savaşmamız gerekmektedir. Bu tür özelliklere karşı savaşmak ile bilişsel yetilerimizin artması arasında nasıl bir ilişki olduğunu anlamakta zorluk çekebiliriz. Ancak her okültist, pek çok şeyin zekamızı geliştirme ve yapay alıştırmalar uygulama becerimizden ziyade bu şeylere bağlı olduğunu bilir. Eğer örneğin, korkuyu yenme komutunun gözüpek olmak anlamına geldiğine ya da sosyal statü veya ırk konusundaki ayrımcılığa karşı savaşmanın insanlar arasındaki farklılıklara körleşmek olduğuna inanırsak kolayca yanlış anlamalar ortaya çıkar. Mesele şu ki, biz ancak

önyargının esiri olmadığımızda, bu farklılıkları oldukları gibi görmeyi öğreniriz. Günlük hayatta bile, bir şeye yönelik korku onu doğru olarak görmemizi engeller. Bu bakımdan ırksal ön yargı insan ruhunun derinlerini görmemizi engeller. Ezoterik yolun öğrencisi böyle bir sağduyu kazanmalı ve onu büyük bir duyarlılıkla ve titizlikle içsel anlamda kusursuzlaştırmalıdır.

Düşüncelerimizde önce dikkatli bir biçimde arındırıp temizlemeden bir şey söylediğimiz her defasında, ezoterik gelişim yolumuza bir engel koyarız. Bu durum bir örnekle güzel bir şekilde açıklanabilir: Biri bana yanıtlamam gereken bir şey söylerse, diğer kişinin inançlarına, duygularına ve hatta önyargılarına, o anki konuşmaya benim katabileceğim herhangi bir şeyden daha fazla dikkat etmek için çabalamam gerekir. Diğer bir deyişle, eğer kişi okült bir yolda ise, büyük bir özenle kendini kusursuz ölçülülük ya da duyarlılık yeteneğine yönlendirmeye adanmalıdır. Başka birinin bizim fikirlerimize ters düşen görüşlerinin önemini değerlendirmeyi öğrenmemiz gerekir. Bu, düşüncelerimizi dizginlememiz gerektiği anlamına gelmez. Böyle bir şey söz konusu olamaz. Ancak öteki kişiyi olabildiğince dikkatli bir şekilde dinlemeli ve yanıtımızı ondan duyduğumuz şeyler temelinde hazırlamalıyızdır. Bir kez daha söyleyelim bu böyle durumlarda içimizde ortaya çıkan bir düşünce meselesidir. Bu düşünce bizim içimizde, karakterimizin bir parçası olacak kadar güçlü bir şekilde yaşar hale geldiğinde doğru yolda olduğumuzu anlarız. Bu düşünce şudur: “Düşündüğüm şeyin öteki kişinin düşündüğünden farklı olması önemli değil. Önemli olan, karşılıklı konuşmaya katabileceğim şeyin bir sonucu olarak, diğer kişinin kendi doğrusunu keşfetmesidir.” Kendimizi bu tür düşüncelerle doldurmamız sonucunda, nezaketin mührü kişiliğimizi damgalar ve ona yön

verir. Böyle bir incelik ezoterik eğitimin belli başlı yollarından biridir. Nezaket can ve beden organlarımızı açarak engelleri ortadan kaldırır. Fakat kabalık -acımasızlık- ruhun gözlerini uyandıracak olan ruhsal şekilleri ürkütüp uzaklaştırır.

Nezaketi geliştirdikçe, ruhumuzda başka bir nitelik şekillenmeye başlar: Kendi ruhsal faaliyetimizin mutlak sessizliğiyle birlikte, bizi çevreleyen can hayatının bütün ayrıntılarına karşı sakın bir dikkat. Bunu başarırsak, etrafımızdaki ruhsal hayatta olup bitenler tıpkı güneş ışığının bitkilerin büyümesine yardım etmesi gibi, kendi ruhumuzun açılmasına ve doğal bir biçimde gelişmesine yardım eder. Böylece, sabırlı nezaket ve sükunet canı canlar alemine ve ruhumuzu ruhların diyarına açar.

“Sakince tek bir amaca odaklanıp, yalnızlık içinde kalın. Duyularınız ezoterik eğitim yoluna girmeden önce size verdikleri her şeye kapatın. A alışkanlık eseri içinizde gidip gelen, bozulup kırırdanan düşüncelerin hepsini dinlenmeye bırakın. Tamamen hareketsiz ve içsel anlamda sessiz hale gelin. Ve yüce alemlerin canınızın gözlerine ve kulaklarına şekil vermesini bekleyin sabırla.

Can ve ruh alemlerinde derhal görmeyi ve duymayı beklemeyin. Şimdi yaptığınız şey ancak, yüksek kavrayışlarınızın eğitimine bir katkıdır. Bu kavrayışlara sahip olana dek, can gözüyle göremez ve ruh kulaklarıyla işitemezsiniz. Bir süre sükunet ve yalnızlık içinde kaldıktan sonra günlük hayatınıza devam edin. Şu düşünce içinize iyice yerleşip iz bıraksın: *Bir gün, almaya hazır olduğumda, almam gereken şeyi alacağım.* Bu yüzden, yüce güçlere ait hiçbir şeyi sırf irade gücüyle kendinize çekmeye kalkışmak üzere ayartılmayın.”

Bunlar her ezoterik yol öğrencisinin, yolun en başındayken öğretmeninden aldığı bilgilerdir. Bu bilgileri izlersek kendimizi mükemmelleştiririz. İzlemezsek bütün çabalarımız boşunadır. Sabrımız ve kararlılığımız varsa onları izlemek güç değildir. Yolumuzda kendi koyduklarımızdan başka engel yoktur ve gerçekten istersek, bunlardan kurtulabiliriz. Bunun sık sık vurgulanması gerekir çünkü pek çok kişi ezoterik yolun güçlükleriyle ilgili yanlış bir fikre sahiptir. Bazı açılardan, bu yolda ilk adımları atmak, ezoterik eğitimin yardımcı olmasızın günlük hayatın en olağan sorunlarıyla başa çıkmaktan daha kolaydır.

Sadece bu kitapta davranış biçimleri olarak verilen bilgilerin can ya da beden sağlığı için tehlikesi yoktur. Elbette ki, aynı hedefe daha çabuk ulaştıran yaklaşımlar da vardır. Ama bu türden daha hızlı yolların burada anlatılan yol ile hiçbir ilişkisi yoktur çünkü onların, ezoterik alıştırmalarda deneyimli hiç kimsenin istemeyeceği insani sonuçları vardır. Zaman zaman, bu diğer yollar hakkında bilgi kırıntıları açıklandığı içindir ki, bunlara karşı açık bir uyarıda bulunmak gerekmektedir. Yalnızca bir inisiyenin bileceği nedenler sebebiyle, bu tür alıştırmalar hiçbir zaman apaçık ve gerçek şekillerinde tanımlanamazlar. Şurada burada ortaya çıkan parçaları ise olumlu hiçbir şeye yol açamaz, olsa olsa sağlığa, mutluluğa ve düşünme yeteneğine zarar verir. Kendimizi gerçek doğasını ve kaynağını bilmediğimiz karanlık güçlere teslim etmek istemiyorsak bu tür diğer yaklaşımları kendi hallerine bıraksak, iyi ederiz.

Bu noktada, ezoterik eğitimimizin alıştırmalarının uygulanması gereken ortamla ilgili birkaç şey söylenebilir. Bunun önemi kaçınılmaz olmakla birlikte, kişiden kişiye değişir. Ta-

mamen bencil çıkarlarla dolu bir ortamda -modern çağın yaşam mücadelesinde olduğu gibi- ezoterik alıştırmalar yapan biri bu tür çıkarların kişinin can organlarının gelişimini etkilediğinin farkında olmalıdır. Bu organların iç yasaları elbette ki, bu etkilerin gerçek zarara neden olmalarını önleyecek kadar güçlüdür. Ortamı ne kadar elverişsiz olursa olsun, bir zambak nasıl bir devedikenine dönüşemezse, modern şehirlerimizin bencil çıkarlarına dayanarak çalıştırıldıklarında bile, canın gözleri olmaları amaçlanandan başka bir şey halinde gelişemez. Yine de koşullarımız ne olursa olsun, uygun olan her defasında bu alıştırmaları sükunet, içsel saygınlık ve doğanın çekiciliği içinde uygulamak iyidir.

Ezoterik eğitimimizi sürdürmek için en ideal yer doğanın yalınlığının güzelliğiyle çevrilmiş yeşil bitkilerin ve güneşli dağların arasındır. Bu, modern şehirlerde hiç mümkün olmayan bir ahenk yaratır iç organlarımızda. Diğer bir deyişle, hoş kokulu çamların, karlı zirvelerin ve orman hayvanlarıyla böceklerinin sessiz hışırtılarının içinde yetişmiş bir kişi ezoterik çalışmaya şehirde doğan birinden daha hazırdır. Yine de, şehirde yaşamak zorunda olsak bile hiç birimiz canımızda ve ruhumuzda gelişmekte olan organları spiritüel bilimin öğretileriyle besleme konusunda başarısızlığa uğramamalıyız. Her bahar ormanların günden güne yeşile dönüşünü göremiyorsak da, en azından kalplerimizi Bhagavadgita'nın, Aziz John İncil'inin, Thomas a Kempis'in" yüce öğretileriyle ve spiritüel bilimin verileriyle beslemeliyiz.

İçgörünün zirvesine giden birçok yol vardır ama doğru olanı seçmek çok elzemdir. Ezoterik alıştırmalarda deneyim-

11 Alman keşiş, (1380-1471). *Kurtarıcı İsa'nın İzinde* adlı eseriyle tanınmaktadır. (Ç.N.)

li biri bu yollar hakkında, inisiye olmamış birine özgüymüş gibi görünen pek çok şey söyleyebilir. Örneğin, ezoterik yolda oldukça ilerlemiş olabiliriz; sanki ruhsal gözlerin ve kulakların açıldığı bir eşikte gibiyizdir. Derken, okyanus aşırı bir yolculuğa çıkacak kadar şanslıyızdır. Şartlar her nasılsa artık, denizi sakin veya fırtınalı gördüğümüzde canın gözlerindeki perde kalkar ve birdenbire görebilir hale geliriz; görürler oluruz. Gelişiminin benzer bir noktasında başka bir öğrenci, kaderin normalde olağan bir insanın gücünü etkisiz hale getirip enerjisini yok edebilecek kadar sert bir darbesiyle sarsılabilir. Öğrenci ezoterik yolda olduğu için bu, aydınlatma için bir fırsat haline gelir. Yine, gözle görülür sonuçlar almadan yıllarca uğraşabiliriz. Derken birdenbire, odamızda sessizce meditasyon yapmaktayken kendimizi spiritüel bir ışıkla çevrelenmiş halde buluruz. Duvarlar kaybolur ve can için saydam hale gelir. Artık gören gözlerimizin önüne yeni bir dünya serilmiştir, ruhumuzun artık duyan kulakları için çınlamaktadır.

5. Bölüm

EZOTERİK EĞİTİMİN KOŞULLARI

Ezoterik eğitime girmenin koşulları ya da gerektirdikleri herhangi bir insan tarafından keyfi olarak tasarlanmamıştır. Onlar ezoterik bilginin doğasınca kendiliğinden ortaya çıkar. Bir fırçayı elimizde tutmak istemiyorsak ressam olamayacağımız gibi, bir ezoterizm öğretmeninin gerekli gördüğü koşulları karşılamayı reddediyorsak ezoterik eğitim alamayız. Doğrusunu söylemek gerekirse, böyle öğretmenler bize ancak öğüt verebilirler. Söyledikleri şeyler bu tarzda anlaşılmalıdır. Onlar kişiyi yüce alemlerin bilişine hazırlayan aşamalardan geçmişlerdir. Neyin gerekli olduğunu kendi deneyimlerden bilirler. Ama onların izlediği aynı yoldan gidip gitmemeyi seçmek, tamamen bizim kendi özgür irademize bağlıdır. Bir ezoterizm öğretmenine ezoterik eğitime girmemize izin vermesini ama koşullarına uymak istemediğimizi söylemek, bir resim hocasına, “Bana resim yapmayı öğret ama lütfen, elimi fırçaya sürmek zorunda bırakma,” demeye benzer.

Kendi özgür iradesiyle öğretmenle tanışmaya gelmeyen bir öğrenciye bir ruhsal öğretmenin vereceği hiçbir şey yoktur.

Gerçi yüksek bilgi için sadece hafif bir istek de yetmez. Pek çok insanda bu istek vardır. Ama ezoterik eğitimin gerektirdiklerine uyma istekliliği olmadıkça, salt bu dilek hiçbir şey başaramaz. Yolu izlemenin kolay olmadığından yakınanlar bunu unutmamalıdır. Böyle çaba gerektiren koşullara uyamıyorsa ya da uymak istemiyorsa, şimdilik eğitimi bırakmalıyız. Kuşkusuz, bu kurallar katıdır ama acımasız değildir ve onları yerine getirmek özgür bir eylem olmalıdır.

Bu kendi özgür seçimimiz olgusu olmadıkça, bir ruhsal öğretmenin dayattığı şartlar canımıza ya da vicdanımıza zorlayıcı gibi görünebilir. Ezoterik eğitim içsel hayatımızın eğitimiyle ilgilidir, ruhsal öğretmen de bize bu amaçla öğüt vermektedir. Kendi özgür kararımızdan kaynaklanan hiçbir şeye dayatma, zorlama denemez. Bir öğretmene, “Bana sırlarını söyle ama her zamanki alışkanlığım olan algılamalarımı, hislerimi ve düşüncelerimi oldukları gibi bırak,” dersek imkansız istemiş oluruz. Bu davranışla yalnızca merakımızı, bilgiyi öğrenme isteğimizi doyumlayı aramış oluruz ve ezoterik bilgelige asla ulaşamayız.

Aşağıda, öğrencinin karşılaşması gereken bir dizi koşulun tanımını bulacaksınız. Bunlardan hiçbirinin tam kusursuzluk gerektirmediği belirtilmelidir; sadece, o amaç için çabalamamız gerekir. Hiç kimse bu şartları tam olarak yerine getiremez ama herkes kendi doyumuna giden yola baş koyabilir. Önemli olan bizim tutumumuz ve başlama isteğimizdir.

İlk koşul; dikkatimizi fiziksel, zihinsel ya da ruhsal sağlığımızın gelişimine çevirmektir. Sağlığımız en başta bize bağlı değildir. Yine de onu iyileştirmek için çaba harcayabiliriz. Sağlam anlayış -sağlıklı idrak- ancak sağlıklı bir insanda or-

taya çıkar. Ezoterik eğitim sağlıklı insanları dışlamaz ama onlardan sağlıklı bir hayat sürme istekliliği bekler. Böyle bir sağlık, mümkün olan en büyük özgürlüğü ve özerkliği elde etmeye bağlıdır. Genelde biz istesek de istemesek de, başkalarının verdiği iyi öğütler oldukça gereksizdir. Biz kendimizi korumaya çalışmalıyız.

Fiziksel sağlıkla ilişkili olarak, zararlı tesirleri savuşturmak diğer her şeyden daha önemlidir. Görevlerimizi yerine getirmek için genellikle sağlığınıza uymayan şeyler yapmak zorunda kalırız. Gerçekten de, belli durumlarda sorumluluğu sağlığın önüne koymayı öğrenmemiz gerekir. İyi niyet olduktan sonra vazgeçebileceğimiz o kadar çok şey vardır ki! Kuşkusuz, görev genellikle sağlıktan, hatta bazen hayatın kendisinden bile daha önemlidir. Zevkin ise hiçbir zaman önceliği olmamalıdır. Ezoterik yolun öğrencisi için zevk yalnızca bir sağlık ve hayat aracı olmalıdır. Bu noktada kendimize karşı tamamen dürüst ve açık sözlü olmamız gerekir. O da diğer zevkler gibi aynı dürtülerden kaynaklanıyorsa, bir münzevi hayatı sürmenin hiçbir yararı yoktur. Bazı insanlar, kimilerinin içkiyle elde ettiği doyumun aynısını münzevilikle elde eder ve biz, bu tür münzevililiğin yüksek bilgi için yararlı olmasını bekleyemeyiz.

Birçok insan dış koşullarında ruhsal gelişimlerini köstekler gibi görünen her şeyi suçlar. O andaki hayat koşullarında kendi üzerlerinde çalışamadıklarını ileri sürer. Başka nedenlerle durumumuzu değiştirmek gerçekten de cazip olabilir ama ezoterik eğitimimiz için bunu yapmamıza gerek yoktur. Bunun için tek yapmamız gereken, bedensel ve zihinsel sağlığımızı halihazırdaki koşullarımız içinde elimizden geldiğince geliştirmektir. Yaptığımız her şeyden, en ufak bir işten bile

insanlığın tümü yararlanabilir. En küçük, hatta olağan bir görevin bile bütüne ne kadar gerekli olduğunu anlamak, “Bu iş benim için çok az. Ben daha yüksek şeylere layığım,” diye düşünmekten çok daha büyük bir ruh eylemidir.

Bu nedenle, tam zihinsel ve ruhsal sağlık için çabalamak bir öğrenci için özellikle önemlidir. Sağlıksız bir içsel hayat yüksek bilgiye girişimizi engeller. Berrak, sakin düşünme ile güvenilir duyular ve hisler gereklidir. Hayale, aşırı heyecana, endişeye, şişirip abartmaya ve fanatizme yönelik herhangi bir eğilim bize herhangi bir şeyden daha uzak olmalıdır bize. Hayatın karşımıza çıkardığı her şeye karşı sağlam bir bakışa sahip olmalıyız. Hayatla kendine güvenen bir tarzda başa çıkmayı öğrenmeliyiz. Şeylerin (eşyanın) bizimle sessizce konuşmalarına, bizi etkilemelerine izin vermeyi öğrenmeliyiz. Gerektiği yerde ve zamanda hayatın taleplerini karşılamak için her çabayı göstermemiz gerekir. Yargılarımızdaki ve hislerimizdeki bütün abartılardan ve tek taraflılıktan kurtulmalıyız. Bu şartları yerine getiremezsek yüce alemleri değil, ancak kendi hayal alemimizi deneyimleriz; hakikatin peşine düşmek yerine, kendi düşüncelerimiz tarafından yönetilmiş oluruz. Kibirli ve hayallerle dolu olmaktansa, “ayağı yere basan” biri olmak daha iyidir.

İkinci koşul, tüm hayatın bir parçası olduğumuzu hissetmemizdir. Bu koşulu yerine getirmek birçok şeyi kapsar. Ama her bir kişi buna kendi tarzıyla yaklaşabilir. Örneğin, bir okul öğretmeni olsam ve bir öğrenci istediğim düzeye erişmese, düşüncemi öğrenciye değil, önce kendime yöneltmem gerekir. Öğrenciyle kendimi bir hissetmeliyim ki, “Bu öğrencinin kusuru, benim kusurum olmasın sakın?” diye sorabileyim. Öğrenciyi suçlamak yerine, kendi davranışımı nasıl değiştirebi-

leceğim ve böylece, öğrencinin ileride beklentilerime karşılık vermesine nasıl yardım edebileceğim üzerine kafa yormam gerekir.

Bu tür bir davranış biçimi, yavaş yavaş -en büyüğünden en küçüğüne kadar- bütün düşünce şeklimizi değiştirecektir. Örneğin, suçlulara daha farklı bakar hale geleceğim. Artık derhal yargıya varmam ve ortak insanlığımıza bakarak düşünürüm: “Ben de bu kişi gibi bir insanım. Belki de beni bu kaderden kurtaran tek şey, hayattaki koşullarımın bana sağlamış olduğu yetiştirilme tarzımdı.” Sonra, insanlıkta kardeşim olan suçluların, bana yol göstermiş olan akıl hocalarımın özenine ve teşvikine maruz kalsalardı, çok daha farklı olacakları üstünde düşünürüm. Onlardan esirgenmiş olan bir şeylere sahip olduğumu, talihimin bana onlar pahasına güldüğünü düşünmeye başlarım.

İşte, sezgiye doğru atılan küçük bir adımdan sonra, bir bütün olarak insanlığın bir üyesi ya da organı olarak, bütün insanlardan, meydana gelen her şeyden ortak olarak sorumluyumdur. Elbette ki bu sezgi, derhal dünya üstünde politik çalkantıya dönüştürülmemelidir. Sükunetle ruhta geliştirilmelidir. Kuşkusuz, giderek dış hareketlerimde ifadesini bulacaktır. Gerçekten de böyle meselelerde ancak, kendimizi yeniden düzenleyerek işe başlayabiliriz. Bu tür sezgileri temel alarak sosyal ve politik reform için genel taleplerde bulunmak boşunadır. Başkalarının nasıl olmaları gerektiğini söylemek kolaydır ama ezoterik bilginin öğrencileri yüzeyde değil, derinliklerde çalışmalıdırlar. Bu yüzden, ezoterik eğitimin taleplerini reform ya da politik değişiklik gibi herhangi bir dış taleple bağlantılandırmak oldukça yanlış olur. Ruhun eğitiminin böyle şeylerle hiçbir ilişkisi yoktur. Siyasi eylemci-

ler genel olarak başkalarından ne isteyeceklerini bilirler ama hiçbir zaman kendilerinden herhangi bir şey istenmesinden bahsetmezler.

Ezoterik eğitimin üçüncü koşulu ikinci ile yakından ilişkilidir. Duyguların ve düşüncelerin dünya için eylemler kadar önemli olduğu inancına sahip olmamızı gerektirir. İnsan kardeşlerimizden nefret etmemizin, fiziksel olarak onlara vurmakla aynı yıkıcılıkta olduğunu açıkça görmemiz gerekir. Bu bize kendi gelişimimiz için yaptığımız herhangi bir şeyden sadece bizim değil, aynı zamanda dünyanın da yararlandığı sezgisini bir kez daha verir. Dünya iyi işlerden olduğu kadar saf duygulardan ve düşüncelerden de yarar sağlar. Gerçekten de, içsel yaşamlarımızın dünyaya ilişkin önemine inanmadığımız sürece, ezoterik eğitimle ilgilenmeye hazır değilizdir. Ve ancak, ruhlarımızla ilgilendiğimizde ve içsel işlerimizi en az dış işlerimiz kadar gerçekmiş gibi yürüttüğümüzde içsel yaşamlarımızın, ruhlarımızın anlamına kesin olarak inanırız. Ne hissettiğimizin dünya üzerinde ellerimizle yapılan işler kadar etkisi olduğunu bilmeliyiz.

Bununla dördüncü koşul çoktan dile gelmiş olur. Gerçek doğamızın dışımızda değil, içimizde yattığı inancını kazanmamız gerekmektedir. Kendimizi yalnızca fizik dünyanın bir ürünü, bir sonucu olarak görürsek spiritüel olarak hiçbir şey elde edemeyiz. Ezoterik eğitimin temeli can-ruh sahibi varlıklar olduğumuzu duyumsamakla ilgilidir. Bu duyguyu içselleştirdiğimizde, içsel görev anlayışımızla dışsal başarıyı ayırt etmeye hazırızdır. Bunların arasında zorunlu ve doğrudan hiçbir ilişki olmadığını görmeyi öğreniriz. Ezoterizm öğrencileri olarak, dünyanın taleplerine uymak ile doğru bildiğimiz şeyi yapmak arasındaki orta noktayı bulmamız şarttır. Anla-

yamadıkları bir şeyi başkalarına zorla kabul ettirmememiz gerekmektedir ama aynı zamanda, yalnızca etrafımızdakilerin kabul edip onayladığı şeyleri yapma dürtüsünden de kurtulmalıyız. Sadece ruhun iç sesi dürüstçe yüksek bilgi için çabalarsen, bizim hakikatlerimizi onaylayabilir. Yine de, elimizden geldiğince çevremizi öğrenmeli ve onun için yararlı ve iyi olanın ne olduğunu bulmalıyız. Bir tarafında dünyanın ihtiyaçlarına açık, yardımsever bir kalbin durduğu ve öteki tarafında ise içsel sağlamlığın ve sarsılmaz dayanma gücünün yer aldığı, ezoterik bilimin “ruhsal terazi” ya da “denge” adını verdiği şeyi, böyle yaptıkça içimizde geliştireceğiz.

Bu bizi beşinci koşula getirir: Bir karar verildikten sonra onu sonuna kadar sürdürme kararlılığı. Bir hata yaptığımız sezgisi dışında hiçbir şey bizi karar verdiğimiz şeyden vazgeçmeye itmemelidir. Verdiğimiz her bir karar, ilk uygulandığı alanda hemen başarılı olmasa da, kendi tarzında işleyen bir güçtür. Başarı ancak çok güçlü bir özlemle hareket ediyorsak önemlidir. Aına aşırı isteğin teşvik ettiği herhangi bir eylem, yüce alem açısından değersizdir. Yüce alemlerde tek hareket güdüsü sevgidir. Ezoterizm öğrencileri olarak bizleri harekete geçiren her şey sevgi içermelidir. Sevgiyle hareket edersek, geçmişte ne kadar sık başarısızlığa uğramış olsak da kararlarımızı eyleme çevirmekten asla yorulmayız.

Sonuç olarak, bir işi başka insanların üstündeki dış etkilerine göre yargılamayız, eylemlerimizi yerine getirme işinden doyum alırız. Nasıl karşılanabileceğine aldırmaksızın işlerimizi, kendi özümüzü dünyaya sunmayı öğrenmeliyiz. Ezoterik öğrenciler olmak için bu özveri ve hizmet hayatına hazırlanmamız gerekir.

Altıncı koşul, aldığımız her şey için şükran duygusu geliştirmemizdir. Varoluşumuzun ta kendisinin evrenin bütününden bize bir armağan olduğunu bilmeliyiz. İnsanların varoluşlarını kabul edip sürdürmeleri ne kadar gerekli! Doğaya ve başka insanlara öyle çok şey borçluyuz ki. Bu tür minnettar düşünceler ezoterik eğitimle uğraşanların ikinci doğaları haline gelmelidir. Kendimizi bu tür düşüncelere tamamen vermezsek, yüksek bilgiye ulaşmak için bize gereken *her şeyi kapsayıcı sevgiyi* asla geliştiremeyiz. Ancak bir şeyi seversem o şey kendini bana gösterir. Her vahiy beni minnettarlıkla doldurmalıdır, zira onunla zenginleşirim.

Yukarıdaki koşulların hepsi yedincide birleşir: hayatı, her zaman bu şartların gerektirdiği gibi anlamak. Böyle yaparak, hayatlarımıza birlik damgasını vurma olasılığını yaratırız. Hayatımızın farklı ifadelerinin hepsi o zaman uyum içinde olur ve birbiriyle çelişmez. Bu da bizi ezoterik eğitimin ilk adımları boyunca geliştirmemiz gereken o sakin iç huzuruna hazırlar.

Bu koşullara gerçekten ve içtenlikle uymak istiyorsak, kendimizi ezoterik eğitime adama pozisyonundayız, demektir. Ondan sonra da bu kitapta verilen öğütleri izlemeye hazır oluruz. Kimileri bu önerilerin pek çoğunu fazla dışsal, dış hayatla fazla ilişkili bulabilir. Belki de ezoterik eğitim yolunun bu kadar katı şekiller içinde açıklanacağını beklemiyorlardı. Ama iç hayatımızdaki her şey dışsal bir şeyler aracılığıyla gelişmek zorundadır. Nasıl ki, bir resmin henüz sadece ressamın kafasındayken gerçekte var olduğu söylenemezse, ezoterik eğitimin de dışsal ifadesi olmadan var olduğu söylenemez. Dışsal olanın içsel olanı ifade etmesi gerektiğini bildikten sonra, bu katı şekilleri hor göremeyiz artık. Ruhun şekilden daha önem-

li olduğu doğrudur -gerçekten de, ruh olmadan hiçbir şeydir o- ama ruh kendisi için bir şekil yaratmasaydı boşta kalırdı.

Bu koşullar bizi ezoterik eğitimin kaçınılmaz olarak dayattığı ek talepleri yerine getirecek kadar güçlendirme amaçlıdır. Bu koşulları karşılamamanın sağladığı düzgün temelimiz eksikse, her yeni mücadeleyi endişelerle karşılarız. Ezoterik çalışma için gerekli olan insanlara inancımız olmaz. İnsanlığa güvenmek ve sevmek, hakikati arama çabalarının hepsinin esasıdır. Gayretimiz orada başlamasa da, insanlığa güven ve sevgi üzerine kurulmalıdır. Daha doğrusu, ruhun kendi güçlerinden taşıp akmalıdır. Ve bu insanlık sevgisi, giderek bütün varlıklara ve tüm varoluşa duyulan sevgi şeklinde genişlemelidir.

Bunda başarılıysak, yapıcı ve yaratıcı olan her şeye derin bir sevgimiz olacaktır. Doğal eğilimimiz her türlü yıkıcılıktan kaçınmak olacaktır. Ezoterizm öğrencileri olarak, işlerde ve de düşüncelerde, kelimelerde ya da hislerde, hiçbir zaman yok etme adına yok etmemeliyiz. Gelişim ve ilerleme bizim neşemiz olmalıdır. Sadece, yok ettiğimizden yeni bir hayat ortaya çıkarabiliyorsak yıkıma yardım etmeliyiz. Ancak bu, kötülük varlığını sürdürürken boş durmamız gerektiği anlamına gelmez. Tam aksine, her kötude onu iyiye dönüştürmemize olanak veren unsurları aramalıyız. Ondan sonra kötülük ve kusurlulukla savaşmanın en iyi yolunun iyi ve sağlıklı olanı yaratmak olduğunu daha da açık bir şekilde anlarız. Hiçbir şeyden bir şey yaratamayız ama eksik bir şeyi daha tam bir şeye dönüştürebiliriz. Yaratıcı eğilimlerimizi ne kadar güçlendirirsek, kötü ve kusurlu olan karşısında kendimizi bir o kadar çabuk ve doğru tavır içinde buluruz.

Ezoterik eğitime giren biri bu eğitimin amacının yıkmak değil yapmak olduğunun farkına varmalıdır. Bu nedenle ona eleştirme ve yok etme isteği değil, içtenlikle ve sadakatle çalışma isteği katmalıyız. Hürmet edebilir hale gelmeliyiz çünkü henüz bilmediğimiz şeyleri öğrenme durumundayız. Önümüzde serilip açılan şeylere saygıyla bakmalıyız. Çalışma ve saygı, ezoterizm öğrencileri olarak bizlerden beklenen temel davranışlardır. Bitmez tükenmez diye düşündüğümüz çabamıza rağmen, eğitimimizde bir ilerleme kıtlığı deneyimlediğimizde bunun nedeni, çalışmanın ve saygının anlamını tam ve doğru olarak anlamamış oluşumuzdur. Sonuç almak için yapılan çalışmanın ve saygının eşlik etmediği öğrenmenin bizi ilerletme olasılığı pek yoktur. Sonuç değil de, yalnızca çalışma sevgisi bizi ileri götürür. Ve eğer sağlıklı düşünme ve doğru yargı için çabalarsak saygımızı kuşkuyla ve güvensizlikle körleştirmeyiz.

Başkalarının söylediklerini onlara hemen kendi fikirlerimizle karşı çıkmak yerine, saygıyla ve sadakatle dinlemek onlara körü körüne bağımlı hale gelmemizi gerektirmez. Bilgi yolunda bir şeyler edinmiş olanlar, her şeyi kendi inatçı kişisel fikirlerine değil de, sabırla dinlemeye ve özümsemeye borçlu olduklarını bilirler. Peşin hüküm verdiğimiz yerde bir şey öğrenemeyeceğimizi hiç aklımızdan çıkarmamalıyız. Bu nedenle, sadece yargılamak istersek hiçbir şey öğrenemeyiz. Oysa ezoterik eğitim öğrenmeye dayanır. Ezoterik öğrenciler olarak öğrenme istekliliğimiz koşulsuz olmalıdır. Anlamadığımız bir şeyi kınamaktansa, yargımızdan vazgeçmek çok daha iyidir. Anlamayı daha sonraya bırakabiliriz.

Bilişsel düzeylerde ne kadar yükselirsek, o kadar çok dikkatle, sükunetle ve saygıyla dinleyebilmemiz gerekir. Çünkü

hakikati kavrama işi -asında, ruh dünyasındaki her faaliyet ve hayat- fiziksel dünyadaki günlük hayatımızın ve düşünce akışımızın içinde yaptıklarımıza kıyasla son derece ince ve narindir. Ufkumuz ne kadar genişlerse, yapmak zorunda olduğumuz çalışma o kadar hassaslaşır. Bu yüzden yüce alemlerle ilgili pek çok farklı “düşünce” ve “bakış açısı” vardır. Oysa gerçekte, yüksek hakikatlerin elbette sadece *bir* görüşü vardır. Bu görüşe ancak, gerçekten hakikati görme aşamasına emek harcayıp, hürmet duyarak yükselmiş olmakla ulaşabiliriz. Eğer yetersiz biçimde hazırlanmışsak ve gözde konularımız ve alışlagelmiş düşüncelerimiz temelinde fikirler üretiyorsak görüşümüz tek gerçek olan görüşten farklı olacaktır. Bir matematik teoremiyle ilgili farklı görüşler olamayacağı gibi, yüce alemlerdeki şeyler hakkında da farklı görüşler olamaz. Ancak, böyle bir “görüş”e varmak için kendimizi hazırlamamız gerekmektedir. Bunu aklımızda tutarsak, bir ruhsal öğretmenin talep ettiği koşullar karşısında hayrete düşmeyiz.

Kuşkusuz, hakikat ve yüce yaşam insan ruhunun içinde yaşamaktadır ve her birimiz onları orada bulabilir ve bulmalıdır da. Ama içimizin hayli derinliklerinde yatarlar ve ancak, engeller ortadan kaldırıldıktan sonra bu derinliklerden çıkarılabilirler. Sadece ezoterik bilimde deneyimli biri bunun nasıl yapılacağı hakkında bize öğüt verebilir. Spiritüel bilim bu öğüdü sunar fakat hakikatleri kimseye dayatmaz ve hiçbir dogmayı ilan etmez. Bir yolu işaret eder o. Her birimiz kendi yolumuzu kendi başımıza bulabilirdik ama belki ancak, birçok enkarnasyondan sonra. Ezoterik yöntemler bu yolu kısaltır. Spiritüel çalışmanın insan evrimini ve kurtuluşunu geliştirip, ilerlettiği alemlerde işbirliği yapabileceğimiz noktaya ulaşmamıza olanak sağlarlar.

Böylece, yüce alemlere ilişkin deneyimlerin kazanılması hakkında şu an için söylenebilecek her şeyi söyledik. Bir sonraki bölüm, yüksek gelişim süresince varlığımızın duyular dışı organlarında (can organizmasında ya da astral bedende ve de ruhta ya da düşünce bedeninde) neler olduğunu göstererek bu gözlemleri aktarmaya devam edecek. Dolayısıyla, şimdiye dek söylediklerimiz yeni bir ışık altında görülerek, daha etraflı bir şekilde incelenecektir.

6. Bölüm

İNİSİYASYONUN BAZI ETKİLERİ

Gerçek ezoterik bilimin temel prensiplerinden biri, ona kendini adayanların bunu tam bir farkındalık içinde yapmaları gerektiğidir. Öğrenciler olarak, etkilerini bilmediğimiz egzersizlere ne girişmeli ne de uğraşmalıyız. Bir ezoterizm öğretmeni, öğüt ya da eğitim verirken beraberinde bu eğitimin ileri bilgi arayan kişinin bedeni, canı ya da ruhu üstünde bırakacağı etkiyi de her zaman açıklar.

Bu bölüm içsel çalışmanın ezoterizm öğrencisinin canı üzerindeki bazı etkilerini tanımlamaktadır. Bu etkilerin farkına varmadıkça, yüce alemlerin bilgisine yol açacak egzersizleri tam bilinç içinde uygulayamayız. Gerçekten de, ancak böyle bir tam bilinçlilik hali bu yolun gerçek öğrencileri olarak adlandırılmamıza izin verir. Gerçek spiritüel eğitim karanlıkta bir şeyler aramayı yasaklar. Eğitimlerini gözleri açık yerine getirmek istemeyenler medyum¹² olabilirler ama asla ezoterik

12 Medyum mu, medyum mu? Aynı kelimenin Fransızca ve İngilizce dillerinde farklı telaffuz edilmesi nedeniyle, *medium* kelimesinin dilimize çevrilişi sırasında, çevirmenin Fransızca mı yoksa İngilizce mi bildiğine bağlı olarak farklı yazılışlar kullanılmaktadır. Bu iki farklı yazılış, aynı kelimeyi anlatmaktadır. (Ç.N.)

bilimin kullandığı kelimelerle, görür ya da durugörür olamazlar.

Önceki bölümlerde anlatılan alıştırma uygulamaları uygulayanlar öncelikle “can organizmalarında” belli değişiklikler yaşarlar. Merkezi fiziksel beden olan, aşağı yukarı cansal-ruhsal parlak bulutla karşılaştırılabilecek bu organizmayı sadece bir durugörür algılayabilir.¹³ İçgüdülerimizin, isteklerimizin, tutkularımızın, fikirlerimizin vs. hepsi bu “bulut”un içinde spiritüel olarak görünür haldedirler. Örneğin, saf ve soylu düşünceler kırmızı-mor tonlarda ışık saçarak kendilerini gösterirlerken fiziksel istekler, belirli bir şekil içinde parlayan koyu kırmızı ışınlar olarak algılanırlar. Mantıklı bir düşünürün elde ettiği kesin tanımlı kavramlar, oldukça belirgin hatları olan sarımsı şekiller olarak hissedilirken, akli karışmış olanların karışık düşünceleri ise belirsiz hatlara sahiptir. İnatçı ve hoşgörüsüz düşünceler sabit, keskin ve değişmez görünürler; oysa başkalarının fikirlerine açık düşünceler esnek ve değişken görünürler, vb.¹⁴

Ruh gelişiminde ne kadar ilerlersek can organizmamız o kadar düzenli yapılır. Can hayatı gelişmemiş birinde bu organizma karışık ve düzensiz halde kalır. Yine de, bir durugörür bu kadar düzensiz bir can organizmasında bile çevre-

13 Bunun ayrıntılı bir tanımı *Theosophy: An Introduction to the Spiritual Processes at Work in Human Life and in the Cosmos* (Hudson, NY: Anthroposophic Press, 1994) adlı kitabımda bulunabilir.

14 Bu tür tanımlamaların tümünde bir rengi “görme”nin spiritüel görmeye (görü) ilişkili olduğunu unutmamak çok önemlidir. Durugörü algısı deyimiyle “kırmızı görme” normalde kırmızı rene bakarkenki fiziksel deneyimimizi cansal-ruhsal alemde yaşayışımız gibi demektir. Böylece, durugörü algısı durumunda “kırmızı görme” ifadesini kullanmak doğaldır, niçin bu ifadenin kullanıldığı sorusunun tek yanıtı da budur. Renkleri görme ile gerçek bir durugörü deneyimini birbirine karıştırmamak için bunu hep aklımızda tutmalıyız.

sinden açık biçimde farklı bir şekil görebilir. Söz konusu şekil, başın içinden başlayıp fiziksel bedenin ortasına doğru yayılır. Bu şekil durugörüre belli organlar içeren bağımsız bir beden gibi görünür. Şimdi inceleyeceğimiz bu organlar fiziksel bedenin aşağıda belirtilen bölgelerinde spiritüel olarak görülebilir: Birincisi, gözler arasında; ikincisi, gırtlığın yakınında; üçüncüsü, kalp bölgesinde; dördüncüsü, karın çukuru civarında ya da güneş sinirağında; beşincisi ve altıncısı ise, alt karın ya da üreme bölgesinde.

Çarklara ya da çiçeklere benzedikleri içindir ki, ezoterisyenler bu biçimlenmelere *şakralar*¹⁵ (çarklar) ya da “lotus çiçekleri” derler. Ama bu ifadeler, bir binanın bölümlerine “kanat” demeye benzer. Her iki durumda da yalnızca benzetmeler kullanılmaktadır. Can hayatı gelişmemiş bir kişide, “lotus çiçekleri” koyumsu renklerde, gösterişsiz ve hareketsizdir. Oysa bir görürde, bunlar hareket halindedirler, farklı renklerde ışıltılar saçmaktadırlar. Bazı farklılıklar olmakla birlikte, medyomlarda da aynı durum görülür ama bu nokta, konumuzun dışındadır.

Bir ezoterizm öğrencisi alıştırmaları uygulamaya başladığında meydana gelen ilk şeylerden biri, lotus çiçeklerinin ışığının yoğunlaşmasıdır; daha sonra çiçekler dönmeye de başlayacaktır. Bu durum meydana geldiğinde, o kişi, durugörü yeteneğiyle görmeye başlıyor demektir.¹⁶ Bu “çiçekler” canın duyu organlarıdır. Onların dönüşleri, duyular dışı alemi algı-

15 Şakra mı, çarka mı? *Ch* sesinin Fransızca ve İngilizce dillerinde farklı telaffuz edilmesi nedeniyle, *chakra* kelimesinin dilimize çevrilişi sırasında, çevirmenin Fransızca mı yoksa İngilizce mi bildiğine bağlı olarak farklı yazılışlar kullanılmaktadır. Bu iki farklı yazılış, aynı kelimeyi anlatmaktadır. (Ç.N.)

16 14 no’lu dipnotta “renkler”in algılanmasıyla ilgili açıklanan şey, bu “dönüş” algılamaları, hatta lotus çiçekleri için de aynen geçerlidir.

layabildiğimizi gösterir. Bu yolla astral duyuları geliştirinceye dek duyular dışı hiçbir şeyi göremeyiz.

Gırtlak bölgesine yerleşmiş spiritüel duyu organı, diğer canlar hakkında nasıl düşündüğümüzü durugörü aracılığıyla görmemizi sağlar. Ayrıca, doğal fenomenlerin gerçek yasalarını daha derinden kavramamıza olanak verir. Kalp bölgesinde yerleşmiş olan organ, durugörü algısını diğer canların zihniyetine ve karakterine yönelecek biçimde açar. Bu organı geliştirmiş olanlar, bitkilerdeki ve hayvanlardaki bir takım daha derin güçlerin de farkına varabilirler. Güneş sinirağına yakın yerleşmiş olan duyu organı aracılığıyla, diğer canların becerilerine ve yeteneklere ilişkin sezgiler kazanırız ve hayvanların, bitkilerin, minerallerin, metallerin, atmosferle ilgili fenomenin ve benzeri şeylerin doğa ailesi içinde oynadıkları rolü görürüz.

Gırtlak bölgesindeki organın on altı “taç yaprağı” ya da “çubuğu” vardır; kalp bölgesindeki on iki; ve karın bölgesindeki ise on.

Belirli can etkinlikleri bu duyu organlarının gelişimiyle ilgilidir. Bu etkinlikleri dikkatli biçimde uygulayan biri, bunlara karşılık gelen ruhsal duyu organının gelişimine katkıda bulunur. Örneğin, gırtlak bölgesindeki “on altı yapraklı lotus çiçeği”nin on altı yaprağının sekizi uzak geçmişte, evrimin ilk aşamalarında biçimlenmiştir. Onların gelişimine bizim hiçbir katkımız olmamıştır. Bu ilk sekiz yaprağı insan bilincinin henüz rüya gibi ve donuk olduğu bir zamanda, doğanın bir armağanı olarak aldık biz. Bu sekiz yaprak o zamanlar da etkin-di ve etkinlikleri bilincin bu yarı karanlık aşamasına karşılık geliyordu. Bilinç yoğunlaştıkça bu lotus yaprakları ışıklarını

kaybettiler ve etkinliklerini durdurdular. Geriye kalan sekiz yaprağı, alıştırılmaları bilinçli bir şekilde uygulayarak kendimiz oluşturabiliriz. Lotus çiçeğinin tamamını parlak ve hareketli hale getirecektir bu.

Belli yeteneklerin kazanılması bu on altı lotus yaprağının her birinin gelişimine bağlıdır. Ancak belirtildiği gibi, biz bu yaprakların sadece sekiz tanesini bilinçli olarak geliştirebiliriz. Diğer sekizi daha sonra kendiliğinden ortaya çıkar.

8. *On altı yapraklı lotus çiçeğini geliştirmek için aşağıdaki gibi ilerleriz. İlgimizi ve dikkatimizi, genellikle ilgi veya dikkat göstermeksizin yerine getirdiğimiz sekiz belirli can sürecine yöneltiriz.*

Birinci can süreci fikirleri ve zihinsel imgeleri elde etme tarzımızla ilgilidir. Genelde, biz bunu şansa bırakırız. Şans eseri bir şey görür ya da duyarız, sonra da kavramlarımızı o temel üstüne oluştururuz. Bu tarzda hareket ettiğimiz süreçte, on altı yapraklı lotus çiçeği oldukça hareketsiz kalır. Fakat kendimizi disipline soktuğumuzda kımıldanmaya başlar. Buradaki disiplin düşüncelerimize ya da zihinsel tasvirlerimize dikkat etmemiz gerektiği anlamına gelmektedir. Her biri bizim için anlamlı hale gelmelidir. Her imgede ya da düşüncede dış dünyadaki bir şeye ait belli bir mesaj görmeye başlarız. Dış dünya için bir anlamı olmayan düşünceler artık bize yeterli olmamalıdır. Kavramsal hayatımızı dış dünyanın gerçek bir aynası haline gelmesi için yönlendirmeliyiz. Bütün çabamız candaki yanlış düşünceleri bertaraf etmek olmalıdır.

İkinci can süreci -ilkiyle neredeyse aynı şekilde- nasıl karar verdiğimizle ilişkilidir. Her karar, en önemsizi bile, ancak çok iyi düşünüp taşındıktan sonra alınmalıdır. Canlarımızı

düşüncesiz faaliyetlerden ve anlamsız hareketlerden arındırmamız gerekir. Her yaptığımız şeyde, çok iyi düşünülmüş nedenlerimiz olmalıdır. Nedenini bulamadığımız herhangi bir şeyi yapmaktan çekinmeliyiz.

Üçüncü can süreci konuşma ile ilgilidir. Ezoterizm öğrencileri iken, her kelimemizin önemi ve anlamı olmalıdır. Sadece konuşmak amacıyla konuşmak, bizi yoldan saptırır. Herkesin aynı anda konuştuğu ve konuların gelişigüzel birbirine karıştığı olağan konuşma türünden kaçınmalıyız. Bu, insanlarla etkileşimi kesmemiz gerekiyor, anlamına gelmez. Tam aksine, başkalarıyla etkileşimde sözcüklerimizi anlamlı hale getirmeyi öğrenmeliyiz. Herkesle konuşmaya ve herkese karşılık vermeye hazır olmalıyızdır ama ancak eldeki konuyu iyice düşünüp tarttıktan sonra. Sağlam nedenimiz olmadıkça asla konuşmamalıyız. Ne çok fazla konuşmalıyız, ne de çok az.

Dördüncü can süreci dış hareketlerimizin düzenlenmesiyle ilgilidir. Ezoterizm öğrencileri olarak, işlerimizi başkalarının işlerine ve etrafımızdaki olaylara uyacak şekilde yürütmeye çalışmalıyızdır. Başkalarını rahatsız edecek ya da etrafımızda olup bitenlere ters düşecek herhangi bir davranıştan kaçınmalıyız. Hareketlerimizi çevremizle, hayattaki durumumuzla ve benzeri şeylerle uyumlu olarak bütünleşecek şekilde yönetmeye çalışmalıyız. Bir iş bizi harekete geçmeye zorladığında, bu itkiye en güzel biçimde nasıl karşılık verileceğini dikkatlice düşünmemiz gerekir. Kendi inisiyatifimizle hareket ettiğimizde ise, yapmak istediğimiz şeyin sonuçlarını elimizden geldiğince net bir biçimde ölçüp tartmalıyız.

Bu noktada, *beşinci can süreci* devreye girer, yani hayatımızın bir bütün olarak düzenlenmesi ve organize edilmesi.

Ezoterizm öğrencileri olarak, bizlerin hem doğa hem de ruh ile uyum içinde yaşamaya çalışmamız gerekmektedir. Ne aceleci olmalıyızdır, ne de yavaş ve tembel. Aşırı hareketlilik de kayıtsızlık da bize eşit derecede yabancı olmalıdır. Hayatın kendisini bir çalışma yolu olarak görüp, uygun biçimde planlamalıyız. Sağlığımıza dikkat etmeli ve alışkanlıklarımızı düzene sokmalıyız ki, sonuç olarak ahenkli bir hayat ortaya çıksın.

Altıncı can süreci insan mücadelesi ya da çabasıyla ilgilidir. Ezoterizm öğrencileri olarak bizler yeteneklerimizi ve becerilerimizi değerlendirip belirlemeli sonra da bu kendini biliş ile uyumlu olacak şekilde eyleme geçmeliyiz. Kapasitemizin ötesindeki herhangi bir şeyi yapmaya çalışmamalı ama yeteneklerimiz dahilindeki her şeyi her an yapmalıyız. Aynı zamanda, insanlığın büyük idealleriyle ve görevleriyle ilgili amaçlar da edinmeliyiz. Düşüncesiz bir biçimde kendimizi büyük insanlık düzeninin önemsiz parçaları olarak değerlendirmemeli, görevlerimizi bilmeli ve günlük rutininin ötesine bakmayı öğrenmeliyiz. Böylece her zaman görevlerimizin yerine getiriliş tarzını mükemmelleştirmeye çalışmalıyız.

Yedinci can süreci hayattan mümkün olduğunca çok şey öğrenme çabasını içermektedir. Ezoterizm öğrencileri olan bizler için, hayattan bize gelen her şey, gelecek için yararlı deneyimler kazanma fırsatı vermektedir. Hatalar ve eksiklikler, sonradan benzer durumlar ortaya çıktığında daha doğru ve mükemmel hareket etme dürtüsü haline gelir. Aynı şekilde, başkalarını izleyerek de öğrenebiliriz. Her an fikir almak için dikkatli bir biçimde yaklaşarak mümkün olduğunca zengin deneyim hazinesi kazanmaya çalışmalıyız. Karar vermemize ve eyleme geçmemize yardım eden deneyimleri anımsamadan hiçbir şey yapmamalıyız.

Son olarak, *sekizinci can süreci*: Ezoterizm öğrencileri olan bizler, belirli aralıklarla dönüp içimize bakmalıyız. Nazikçe kendimize danışarak, temel hayat prensiplerimizi biçimlendirerek ve inceleyerek, bildiklerimizi zihinsel olarak yeniden gözden geçirerek, görevlerimizi ölçüp biçerek, hayatın anlamını ve amacını uzun uzun düşünerek, vs. kendi içimize dalmalıyız. Bunların hepsi önceki bölümlerde tartışıldı ve burada sadece on altı yapraklı lotus çiçeğiyle olan ilişkisiyle ilgili olarak özetlendi. Bu etkinliklerin alıştırmasını yapmak lotus çiçeğimizi mükemmelleştirir, zira durugörünün gelişmesi bu tür alıştırmalara dayanmaktadır. Örneğin, düşüncelerimiz ve kelimelerimiz dış dünyadaki olaylarla ne kadar uyumluysa, bu yetiyi o kadar çabuk geliştiririz. Tersine, doğru olmayan bir şey düşündüğümüzde ya da söylediğimizde on altı yapraklı lotus çiçeğinin tomurcuğundaki bir şeyleri zedelemekteyizdir. Bu bakımdan yalan söylemek, sahtelik ve samimiyetsizlik yıkıcı iken; doğru sözlülük, içtenlik ve dürüstlük yapıcı güçlerdir.

Ezoterik yolda önemli olanın “iyi niyet” değil, gerçekte ne yaptığımız olduğunu fark etmemiz çok önemlidir. Gerçeğe uygun olmayan bir şey düşünürsem ya da söylersem, niyetimin iyi olduğuna ne kadar inansam da, ruhsal duyu organımdaki bir şeyi öldürmekteyimdir. Benzer şekilde, bilgisizlikten bile olsa, bir çocuk elini ateşe uzatınca yanar.

Özetle, bu can süreçlerini burada ana hatları verildiği şekilde düzenlersek, on altı yapraklı lotus çiçeği muhteşem renkler saçmaya başlayacak ve kendi içkin yasalarına uygun olarak hareket edecektir.

Bununla birlikte, “görü” becerisinin ancak, belli bir can gelişim düzeyi kazanıldıktan sonra ortaya çıkacağı unutulma-

malıdır. Hayatımızı bu yönde düzenlemek zahmetli olduğu sürece, görü yeteneği ortaya çıkmayacaktır. Burada anlatılan etkinliklere hala özel bir dikkat harcamaya ihtiyacımız varsa, buna hazır değildir. Bu şekilde yaşamak ikinci doğamız haline geldiğinde, görünün ya da durugörünün ilk belirtileri ortaya çıkacaktır. O noktada, bu yeni hayat tarzına kendimizi zorlamamıza ve teşvik etmemize gerek kalmaz; bunu doğal olarak ve zahmetsizce yaşarız.

On altı yapraklı lotus çiçeğini geliştirmenin bazı başka ve daha kolay yolları vardır. Gerçek spiritüel bilim, fiziksel sağlığımızın bozulmasına ve ahlaksal yozlaşmaya yol açtıkları için bu tür yolları reddeder. Burada verilen bilgiler daha fazla zaman ve çaba gerektirebilir ama bizi güvenli bir biçimde amacımıza ulaştırır ve ahlaki hayatımızı güçlendirirler.

Lotus çiçeğinin gelişimindeki bozulmaların sonucu olarak bazı durugörüyle görme tarzları ortaya çıkar. Bu durumda görü yalnızca yanılsamalardan ve gerçekdışı düşüncelerden değil, ayrıca günlük hayattaki çarpıklıklardan ve istikrarsızlıktan dolayı da etkilenmiştir. Böyle çarpık bir gelişimin sonucu olarak kişi korkak, kıskanç, küstah, kendini beğenmiş, inatçı, vs. olabilir; hem de önceden bu özelliklere sahip olmadığı halde.

Yukarıda belirtildiği gibi, lotus çiçeğinin on altı yaprağından sekizi çok uzak geçmişte ortaya çıkmış olup, ezoterik eğitim boyunca kendiliğinden tekrar görünürler. Bu nedenle, öğrencinin özeni ve dikkati sekiz yeni yaprağı geliştirmeye yönelmelidir. Ezoterik eğitime yanlış yaklaşan örneklerde, biçimlenmeye gereksinim duyan yeni yapraklar bodur kalırken sadece önceden gelişmiş olan yapraklar kolayca ortaya

çıkabilir. Bu durum özellikle, eğitimde mantıklı ve sağduyulu düşünmeye yeterince dikkat edilmediğinde meydana gelir. En önemli şey, ezoterizm öğrencisinin berrak düşünceye meraklı, mantıklı biri olmasıdır. Aynı derecede önemli olan şey, olabildiğince net konuşmak için çabalamaktır. Duyular dışına ait ilk belirtiyeye sahip olduğumuzda, onun hakkında konuşmak isteriz. Ama bu sadece bizim gelişimimize engel olur. Bu konularda belli bir kesinlik düzeyine ulaşıncaya dek ne kadar az konuşursak o kadar iyidir.

Eğitimimizin başında, spiritüel eğitim almış kişilerin bizim deneyimlerime ne kadar az “merak” gösterdiklerini görünce şaşırabiliriz. Gerçekten de, deneyimlerimiz hakkında hiçbir şey konuşmamamız ve onun yerine yalnızca alıştırma-ları ne kadar iyi ya da ne kadar kötü yaptığımız ya da verilen bilgilere uyup uymadığımız hakkında konuşmamız bizim için en sağlıklıdır. Spiritüel eğitim alanların, öğrencinin ilerle-mesini değerlendirmede söz konusu öğrencinin kendi dolaysız anlatımlarından başka kaynakları vardır. Ayrıca deneyimlerimiz hakkında konuşmak, geliştirdiğimiz yapıları hep biraz katılaştırır, oysa onlar esnek ve yumuşak kalmalıdır.

Konuyu netleştirmek amacıyla, duyular dışı hayat yerine olağan hayattan alınan bir örnek bu noktayı açıklayacaktır. Herhangi bir şey hakkında bir haber aldığımı ve hemen bir yargıya vardığımı farz edin. Kısa zaman sonra, konuyla ilgili daha fazla şey öğrenirim ama yeni bilgiler ilk edindiklerime uymamaktadır. Bu yüzden vardığım kanıyı değiştirmek zorundayımdır. Oysa bunun sonucu, on altı yapraklı lotus çi-çeğimin üstünde oluşan ters bir etkidir. Bir yargıya varmak için güvenilir nedenlerim oluncaya dek, konu hakkındaki yargımda daha soğukkanlı olup düşünce ve söz bakımından

sessiz kalmış olsaydım, her şey oldukça farklı bir biçimde gelişebilirdi. Yargılarımızı ifade edişte böyle bir ölçülülük, dikkat ve hassasiyet ezoterizm öğrencileri olan bizlerin yavaş yavaş şahsi imzası haline gelmelidir. Aynı zamanda, izlenimlere ve deneyimlere olan duyarlılığımız da artacaktır. Bir yargıya varmaya gelince, olabildiğince çok referans noktası oluşturması için bunların sessizce içimizden akmalarına izin vermeliyiz. Dikkatli bir şekilde böyle ilerlersek lotus yapraklarında mavi-kırmızı ve pembe-kırmızı tonları belirir; ilerlemezsek koyu kırmızı ve turuncu tonları görünür.

Kalp bölgesindeki *on iki yapraklı lotus çiçeği* on altı yapraklı olana benzer şekilde oluşmuştur.¹⁷ Yapraklarının yarısı insanlığın evriminin geçmişteki bir aşamasında vardı ve etkindi. Bu yüzden, o altı yaprağı geliştirmek zorunda değiliz; onlar kendiliğinden görünürler ve biz diğer altı yaprak üstünde çalışmaya başladığımızda, dönmeye başlarlar.

Gelişimlerine yardımcı olmak için yine, bazı can etkinliklerini özel bir şekilde yönlendirmemiz gerekmektedir.

10. Çeşitli ruh ya da can duyularınca sağlanan algıların nitelik açısından farklılık gösterdiklerini fark etmemiz gerekmektedir. On iki yapraklı lotus çiçeği on altı yapraklı olandan farklı bir algıyı ifade eder. On altı yapraklı çiçek şekiller algılar. Yani hem başka bir canın düşünme tarzına, hem de doğal fenomenin ortaya koyduğu yasalara uygun olan bir şekil algılar. Bu tür şekiller katı ve hareketsiz değil, hareketli ve hayat dolu-

17 Konuya aşina olanlar, on altı yapraklı lotus çiçeğinin geliştirilmesi için gerekenleri Buda'nın "yol" konusunda müritlerine verdiği bilgilerden tanıyacaklardır. Ancak, burada amaç Budizm'i öğretmek değil, spiritüel bilimin kendisinden kaynaklanan gelişim için gerekli koşulları tanımlamaktır. Buda'nın bazı öğretileriyle uyum içinde olmaları, onları daha az gerçek kılmaz.

dur. Bu duyu organını geliştirmiş olan bir görür -her düşünme tarzı ve doğal yasa için- düşüncenin ve yasanın kendini ifade ettiği özel şekli tarif edebilir. Örneğin, kinci bir düşüncenin sivri ve ok gibi bir şekli varken, nazik bir düşünce genelde açmaya başlayan bir çiçeğin şekline sahiptir, vs. Sağlam ve anlamlı düşünceler simetrik ve düzenliyken, belirsiz kavramların dalgalı, neredeyse saçaklı ana hatları vardır.

On iki yapraklı lotus çiçeği aracılığıyla oldukça farklı algılamalar ortaya çıkar. Bunlar canın sıcaklığı ve soğukluğu temelinde kabaca tanımlanabilirler. Bu duyu organına sahip olan durugörürler, on altı yapraklı lotus çiçeği tarafından algılanan şekillerden yayılan can sıcaklığını ya da soğukluğunu hissederler. Bu da, on iki yapraklı olanı değil de, on altı yapraklı lotus çiçeğini geliştirmiş olan bir durugörürün nazik bir düşünceyi durugörü yoluyla ancak yukarıda tanımlanan şekillerine göre algıladığı anlamına gelir. Oysa her iki organ da gelişmiş olsa görür, söz konusu düşünceden taşan -ancak can sıcaklığı olarak tanımlanabilecek- bir şeyleri de algılar.

Ezoterik eğitimde bir duyu organı asla diğerlerinden ayrı olarak gelişmez. Duyu organları daima beraber gelişir. Bu nedenle, yukarıdaki örnek açıklama yapmak adına, sadece varsayımsal olarak verilmiştir.

On iki yapraklı lotus çiçeğini geliştirmek bize doğanın süreçlerini derinden algılama gücü verir. Gelişen ve olgunlaşan her şey can sıcaklığı yayarken ölüme, çürümeye ve bozulmaya maruz kalan her şeyde can soğukluğu niteliği vardır.

On iki yapraklı lotus çiçeği aşağıdaki gibi biçimlenir.

Birincisi, düşüncelerimizin sırasını yönetmeye dikkat ederiz ki, bu “düşüncelerin kontrolü alıştırması” denilen şey-

dir. Doğru ve anlamlı şeyler düşünmek on altı yapraklı lotus çiçeğini geliştirdiği gibi, düşünce süreçlerimizin içsel kontrolü de on iki yapraklı çiçeği geliştirir. Boş umutlar gibi oradan oraya uçuşan ve mantıklı, anlamlı bir tarzdan çok birbirini rasgele izleyen düşünceler bu çiçeğin şeklini bozar ve ona zarar verir. Düşüncelerimiz birbirini ne kadar mantıklı biçimde izlerse mantıksız düşünceden o denli kaçınılırız ve bu organ da doğru şeklini o kadar kusursuzca geliştirir.

Bu nedenle, ne zaman mantıksız bir düşünce duysak derhal aklımızdan doğru düşüncenin geçmesine izin vermeliyiz. Ama kendimizi mantıksız görünen bir ortamda bulacak olursak, gelişimimize ket vurmasın diye sevgisizce geri çekilmemeliyiz. Aynı şekilde, çevremizde tanık olduğumuz herhangi bir mantıksızlığı düzeltmek için acil bir istek de duymamalıyız. Aksine, bize dışarıdan gelen düşüncelere içsel olarak ve gayet sessizce, mantıklı ve anlamlı bir yön vermeliyiz. Kendi düşüncelerimizde de her zaman bu mantıklı rotayı sürdürmeye çalışmalıyız.

İkincisi, hareketlerimize de eşit derecede mantıklı bir tutarlılık kazandırmalıyız. Bu, hareketlerin denetimi alıştırmasıdır. Hareketlerimizdeki herhangi bir dengesizlik ve uyumsuzluk, on iki yapraklı lotus çiçeğinin gelişimini zedeler. Bu yüzden her bir hareketimiz mantıklı olarak bir öncekini izlemelidir. Eğer bugün dünkünden farklı ilkelerle hareket edecek olursak, söz konusu lotus çiçeğini hiçbir zaman geliştiremeyiz.

Üçüncüsü, azmimizi sürekli beslemeliyiz. Bir amaç düşündüğümüz sürece kendimizi gerçek ve saygıdeğer kılmışızdır, hiçbir dış etkinin bizi ona ulaşmaya çalışmaktan caydırmasına

izin vermemeliyiz asla. Engelleri vazgeçme nedeni olarak değil de, üstesinden gelinecek uyaranlar olarak görmeliyiz.

Dördüncüsü, diğer insanlara, diğer varlıklara ve olaylara karşı sabır (ya da hoşgörü) geliştirmeliyiz. Kusurlara, kötülüğe ve hainliğe yönelik bütün o gereksiz eleştirileri yok etmeli, aksine bizimle karşılaşan her şeyi anlamayı hedeflemeliyiz. Güneş nasıl ki, ışığını kötü ve kötücül olandan esirgemiyorsa biz de anlayışımızı ve sempatiimizi hiç kimseden esirgememeliyiz. Sorunlarla karşılaştığımızda, olumsuz yargılara teslim olmayıp, kaçınılmaz olanı kabul ederek, onu elimizden geldiğince iyiye çevirmeye uğraşmalıyız. Benzer şekilde, başkalarının fikirlerini sadece kendi bakış açımızdan değerlendirmek yerine, kendimizi onların yerine koymaya çalışmalıyız.

Beşincisi, hayatın bütün olaylarına yönelik açıklık ve yansızlık geliştirmeliyiz. Bazen buna iman ya da güven denilmektedir. Herkese, her varlığa güvenle yaklaşmayı öğrenmeliyiz. Böyle bir iman ya da güven, tüm eylemlerimize esin vermelidir. Bize söylenen bir şeye yanıt olarak asla, “Önceden oluşturduğum fikirle çeliştiği için ona inanmıyorum,” dememeliyiz. Aksine, yeni bir şeyle karşılaştığımızda fikirlerimizi, bakış açılarımızı daima sınamaya ve gerekirse tekrar gözden geçirmeye istekli olmalıyız. Bize yaklaşan her ne olursa olsun, hep alıcı ve açık halde kalmalıyız. Üstlendiğimiz her şeyin etkin oluşuna güvenmeliyiz. Tüm kuşku ve ürkeklikler varlığımızdan bertaraf edilmelidir. Bir amacımız varsa, amacımızın gücüne inancımız olmalıdır. Yüzlerce başarısızlık bile bu iman duygusunu elimizden alamamalıdır. İşte bu, “dağları yerinden oynatan iman”dır.

Altıncısı, hayatta belli bir denge (ya da dinginlik) elde etmeliyiz. Ezoterizm öğrencileri olan bizlerin karşısına neşe de

çıkarsa hüznün de çıkarsa, içsel bir uyum halini sürdürmeye çalışmalıyız. “Bir an mutlu, bir an mutsuz” olma hali arasında gidip gelme alışkanlığından vazgeçmeliyiz. Onun yerine, neşeyle ve iyi talihle olduğu kadar talihsizliklerle ve tehlikelerle de başa çıkmaya hazırlıklı olmalıyız.

Spiritüel bilim eserlerine aşina olan okuyucu bu altı niteliğin uygulamasında, inisiyasyonu amaçlayan bir kişinin geliştirmek zorunda olduğu “altı vasıf” denen şeyi açıkça görecektir. Bunlardan şimdi, canın on iki yapraklı lotus çiçeği denen duyu organının gelişimiyle ilişkisi nedeniyle söz edilmektedir. Ezoterik eğitim bu lotus çiçeğini olgunlaştırmak için özel bilgiler sağlayabilir. Ancak yine de, duyu organı için düzenli bir şekil oluşturmak önceden tanımlanan niteliklerin ya da vasıfların gelişimine bağlıdır. Bu niteliklerin geliştirilmesini ihmal edersek bu organ bozunup, adeta kendisinin karikatürüne dönüşecektir. Süreç içinde belli bir görü yeteneği gelişebilir ama altı vasıftan herhangi birinin dönüşebileceği çarpılmanın bir sonucu olarak iyi yerine kötü hale gelebilir. Çevremize karşı tahammülsüz, korkak ve olumsuz olabiliriz. Örneğin, başka insanların ruh haline ve düşünce tarzına duyarlı hale gelebilir ve bu nedenle onlardan kaçınabilir ya da onlardan hoşlanamayabiliriz. Bu durum öyle ileri gidebilir ki, onları dinleyememizin ya da saldırganca cevaplamamızın sonucunda kendimizinkilere ters düşen fikirler duyduğumuzda ruhumuzu soğukluk kaplar.

Bir öğrencinin bir öğretmenden ancak sözlü olarak alabileceği diğer belli kuralları şimdiye dek önerilen alıştırmalara ekleyecek olsaydık, bu lotus çiçeğinin gelişimini hızlandırabilirdik. Yine de, burada yapılan yönlendirmeler kesin olarak gerçek ezoterik eğitime yol açar. Birinin hayatını bu yollar bo-

yunca düzenlemek, ezoterik eğitime giremeyenler ya da girmek istemeyenler için de yararlıdır. Bu uygulamalar yavaş da olsa, her halükarda kişinin can organizması üzerinde çalışır. Ezoterizm öğrencisi içinse bu temel prensiplerin uygulanması yaşamsal önem taşımaktadır.

Bu kurallara uymaksızın bir okült eğitime girişmek, yüce alemlere bozuk zihinsel gözlerle girmek gibi olurdu. Hakikatin farkına varacağına, kişi yalnızca aldatmalara ve yanılsamalara maruz kalırdı. Belli bir ölçüye kadar durugörür haline gelmiş bile olsak, önceki halimize kıyasla daha büyük bir körlüğün etkisinde kalırdık. Ezoterik uygulamaya başlamadan önce en azından duyu dünyasında sağlam duruyorduk ve onun içinde belli bir yerimiz vardı. Şimdi belki bunun ötesini görebiliriz ama yüce alemde sağlam bir dayanağımız olmadığından orada yolumuzu yitirmeye başlarız. Bu da doğru ile yanlış ayırt etme yeteneğimizi ve hayattaki tüm yön duygumuzu kaybetmemize yol açabilir.

İşte bu nedenle, bu konularda sabır çok gereklidir. Spiritüel bilimin öğütlerinin bizi lotus çiçeklerini uyumlu bir tarzda geliştirme istekliliğimizden daha fazla ilerletmeyeceğini hiç unutmamalıyız. Bu çiçekler kendilerine uygun şekillerini sakın bir biçimde geliştirmeden olgunlaşmaya itilirse, çiçeğin gerçek şeklinin çarpılmış bir kopyası gelişir ancak. Spiritüel bilim tarafından öğütlenen belli alıştırmalar bu çiçeklerin olgunlaşmasını sağlamaktayken, onlara şekillerini veren şey işte bu anlatılan yaşam tarzıdır.

Güneş sinirağı bölgesindeki *on yapraklı lotus çiçeğinin* gelişimi özellikle hassas ve narin bir spiritüel çabayı gerektirir. Burada mesele, duyu izlenimlerinin ta kendilerini bilinç-

li bir şekilde kontrol etmek ve düzene sokmaktır. Bu durum özellikle durugörüyle görmenin erken aşamalarında önemlidir. Sayısız yanılmanın ve keyfi fantezilerin kaynağından ancak duyu izlenimlerini kontrol etmeyi ve düzene sokmayı öğrenerek kurtulabiliriz.

Genelde, düşüncelerin ve anıların ortaya çıkışlarını ve nasıl harekete geçtiklerini neyin kontrol ettiğinin farkında değildir. Düşünün: Kendi düşüncelerimize dalmış bir halde bir trende gidiyoruz, uzun yıllar önce olan bir şeyi hatırlıyoruz ve düşüncemiz birdenbire tamamen yeni bir yöne sapıyor. Bunu şimdiki düşüncelerimizin içine katıyoruz. Fark etmediğimiz şey, pencereden dışarı bakan gözlerimizin anımsadığımız olayla ilgili olan birine benzeyen bir kişiye sabitlenmesidir. Ama gördüğümüz şeyin farkında değildir. Sadece içimizde yarattığı etkinin farkındayızdır. Bu nedenle olayla ilgili anımızın “kendiliğinden” ortaya çıktığını düşünürüz.

Hayatta ne çok şey böyle ortaya çıkar! Okuduğumuz ya da gördüğümüz birçok şey biz bağlantılarının farkında olmadan hayatlarımızda rol alır. Örneğin, bir renkten hoşlanamayabiliriz ve nedenini bilmeyebiliriz: yıllar önce bize kötü davranan bir öğretmenin o renk bir ceket giydiğini unutmuşuzdur. Sayısız yanılama böyle bağlantılara dayanmaktadır.

Bir sürü şey aynı anda bilincimizle kaynaşmaksızın, canımızda iz bırakır. Örneğin, gazetede ünlü birinin öldüğünü okuruz ve böyle düşünmeye neden olabilecek hiçbir şey görmediğimiz ve duymadığımız halde, bir gün önce onun öleceğini hissettiğimize inanırız, hatta ısrar ederiz. Gerçekten de, bu ünlü kişinin öleceği düşüncesi bir gün önce içimize doğmuştur. Ancak tek bir olgu dikkatimizden kaçmıştır. Bu düşünce

ortaya çıkmadan birkaç saat önce bir arkadaşımızı ziyaret ettiğimizde, masanın üstünde bir gazete durmaktadır. Okumamışızdır ama fark etmeden gözlerimiz başlıkları kaydetmiştir. Söz konusu ünlünün durumunun kritik olduğunu haber veriyordur gazete. Bu izlenimin farkına varmamışızdır. Oysa yarattığı etki, “önceden bilişimiz”dir.

Bu alıştırmaların ışığında bakıldığında, bu tür bilinçsiz ilişkilerin büyük bir yanılsama ve fantezi kaynağı oluşturdıkları açıktır. On yapraklı lotus çiçeğinin gelişimi, bu kaynağın önünü kesmemizi gerektirir. Bu lotus çiçeği saklı kalmış derin can niteliklerini algılamamıza izin vermektedir. Ama bu algılamaların gerçekliğine, ancak böyle yanılsamalardan tamamen uzaksak güvenebiliriz. Bunu elde etmek için dış dünyadan gelerek bizi etkileyen şeyler üstünde egemen olmalıyız. İstemediğimiz hiçbir etkiyi kabul etmeyecek noktaya ulaşmalıyız. Yalnızca güçlü bir içsel yaşam bu kapasiteyi geliştirebilir. Yalnızca bilerek ve isteyerek odaklandığımız şeylerin üstümüzde etkili olmalarına izin verdiğimizizi irademizin tam anlamıyla bir parçası yapmalıyız; hatta bu bizim ikinci doğamız haline gelmelidir. Diğer bir deyişle, dikkatimizi yöneltmediğimiz izlenimlere karşı tümüyle ilgisiz olmalıyız. Sadece görmek istediğimizi ya da arzuladığımızı görmeliyiz. Dikkatimizi yöneltmediğimiz şey, bizim için aslında var olmamalıdır. İçsel can çalışmamız ne kadar canlı ve enerjik hale gelirse, bu beceriyi o kadar elde ederiz. Ezoterik eğitimin öğrencileri düşüncesizce bakışların ve dinleyişlerin hepsinden kaçınmalıdırlar. Sadece, gözlerimizi ve kulaklarımızı bilerek ve isteyerek üzerine odakladığımız şeyler bizim için var olmalıdırlar. Etrafımızdaki karmaşa ne olursa olsun, duymak istemediğimiz şeyi duymamayı alışkanlık haline getirmeliyiz. Gözlerimiz üstünde odaklan-

mayı seçmediğimiz her şeye kapalı hale gelmelidir. Bilinçsiz izlenimlere karşı, adeta bir tür can zırhı kuşanmalıyız.

Bu amaçla, ilgimizi ve dikkatimizi her şeyden önce düşünce yaşamımıza çeviririz.

Örneğin, belli bir düşünce seçmeli, sonra da sadece -tam bilinçlilikle ve tam özgürlükle- bu düşünceye dahil edebileceğimiz türden düşünceler düşünmeye çalışmalıyız. Eğer gelişigüzel düşünceler ortaya çıkarsa, onları reddederiz ve bir düşünceyi başka bir düşünceyle birleştirecek olursak, bu ikinci düşüncenin nasıl ortaya çıktığını dikkatle gözden geçiririz. Ama bu sadece başlangıçtır. Örneğin, bir şeye karşı özel bir antipati hissederseniz, bu duyguyla savaşmaya ve söz konusu şeyle bilinçli bir ilişki geliştirmeye çalışırız. Bu tür alıştırmaların bir sonucu olarak, can yaşamımıza bilinçsiz unsurlar gidecek daha az karışır.

Böyle bir katı özdisiplin, on yapraklı lotus çiçeğinin gerçek formunu geliştirmenin tek yoludur. Yüksek bilgiye giden bu yolu izlemek ve gerçekten ezoterizm öğrencileri olmak istiyorsak, can hayatımız hep dikkat durumunda yaşanan bir hayat haline gelmelidir. Dikkat etmek istemediğimiz ya da etmememiz gereken her şeyi nasıl kendimizden uzak tutacağımızı çok iyi öğrenmemiz gerekir.

Bu türden bir özdisiplini spiritüel bilimin sunduğu bilgilerle uyumlu olan bir meditasyon pratiğiyle birleştirecek olursak, güneş sinirağı bölgesindeki lotus çiçeği uygun biçimde olgunlaşır. Daha önce tanımladığımız spiritüel duyu organlarına sadece şekiller ve sıcaklıklar olarak görünen şeylerin artık spiritüel ışıkları ve renkleri de olur. Bu bize doğadaki güçlerin ve saklı niteliklerin yanı sıra başka canların yeteneklerini ve

becerilerini de gösterecektir. Canlı varlıkların renkli auraları bize görünür hale gelecek ve çevremizdeki her şey, kendi can-benzeri niteliklerini tezahür ettirecektir.

Bu can organı üstünde çalışırken, ayrıntılara büyük bir özen ve dikkat gerektiği kabul edilmelidir, zira bilinçsiz anılar burada özellikle etkindir. Öyle olmasaydı, pek çok insan söz konusu organa sahip olurdu çünkü bu organ duysal izlenimlerimizi tamamen dikkatin denetimi altında olacak kadar denetleyebilme becerimiz üzerine neredeyse derhal ortaya çıkmaktadır. Şurası unutulmamalıdır ki, bu içsel can duyusunu sessiz, donuk ve etkisiz bırakan şey yalnızca fiziksel duyuların gücüdür.

Vücudun merkezine yerleşmiş olan *altı yapraklı lotus çiçeğinin* gelişimi daha zordur. Onun biçimlenmesi bizlerin kendi benliklerimizin bilincine -ki o bilinç içinde beden, can ve ruh mükemmel bir uyum içindedir- varmak amacıyla tüm varlığımızın mutlak hakimi olmak için çabalamamızı gerektirmektedir. Fiziksel etkinlik, canın eğilimleri ve tutkuları ile ruhun fikirleri ve izlenimleri birbiriyle mükemmel bir uyum sağlayacak hale getirilmelidir. Bedeni fiziksel organlarımızın canımıza ve ruhumuza hizmet etmeyen bir şeyi yapmaya bizi bir daha asla zorlamayacağı kadar arındırmalı ve soylulaştırmalıyız. Ne beden soylu ve saf düşünceyle çelişen cansal isteklerimizin ve tutkularımızın üstünde direktmelidir; ne de ruh köle sahibiymişçesine, canı zorunlu görevlerle ve yasalarla yönetmelidir. Tam aksine, can bu zorunluluklara ve yasalara kendi hür eğilimlerince uymalıdır. Öğrenciler olarak bizler de görevleri isteksizce yerine getirdiğimiz, üzerimize yüklenen şeyler olarak düşünmemeli, sevdiğimiz için yerine getirmeliyiz.

Bu, bedenin özgürleşmesi ve duyular ile ruh arasında mükemmel bir dengede durması gerektiği anlamına gelir. Gelişimimizde, artık bizi zayıf düşürme gücü kalmayacak kadar arınmış olduğu içindir ki, duyular doğamıza kendimizi teslim edebilecek noktaya ulaşmamız gerekir. Artık tutkularımızı frenlememize gerek yoktur çünkü bunlar kendi kendilerine doğru akışı izlerler. Gerçekten de, nefsimizi köreltmeye ihtiyacımız olduğu sürece ezoterik eğitimin belli bir düzeyinden ötesine ilerleyemeyiz. Kendimize ısrarla kabul ettirmek zorunda olduğumuz erdemler değersizdir.

Şiddetli özlemlerimiz olduğu sürece, biz bunlara teslim olmamaya çalışsak da, eğitimimize müdahale edeceklerdir. İsteklerin bedenden mi ruhtan mı kaynaklandığı fark etmez. Örneğin, kendimizi arındırmak için verdiği zevki inkar ederek belli bir uyarıcıdan kaçınıyorsak, bu kaçınma bize ancak söz konusu süreçte beden hiçbir huzursuzluk duymuyorsa yardımcı olacaktır. Yaşadığımız huzursuzluk ise bedenin hala bu uyarıcıyı *şiddetle özlediğini* göstermektedir, demek ki, geri durmak anlamsızdır. Böyle durumlarda, şimdilik hedeflerimizden vazgeçmek ve daha uygun fiziksel koşulların -belki daha sonraki bir hayatta- ortaya çıkmasını beklemek zorunda kalabiliriz. Belli durumlarda, makul bir feragat var olan koşullar altında elde edilemeyecek bir şey için devamlı olarak çabalamaktan çok daha büyük bir başarıdır. Böyle makul bir feragat gelişimimizi -belirtiler aksi yönde olmasına rağmen- ısrarın karşıt hareketinden daha fazla ilerletir.

Altı yapraklı lotus çiçeğinin gelişimi bizi yüce alemlerin varlılarıyla ama yalnızca varlıkları can aleminde de açığa çıkmış olanlarla ilişkiye sokar. Ezoterik eğitimde, bu lotus çiçeğinin gelişimi ancak, ruhumuzu daha da yüce bir aleme yüksel-

tebileceğimiz noktaya ulaştıktan sonra tavsiye edilir. Gerçek ruh alemine giriş, lotus çiçeklerinin gelişimiyle birlikte ilerlemelidir. Aksi takdirde, bu girişin ardından zihin karışıklığı ve belirsizlik gelir. Görmeyi öğrenebilir ama gördüğümüzü doğru değerlendirme yetisinden yoksun kalırdık.

Elbette ki, altı yapraklı lotus çiçeğinin gelişimi için gereken koşulların ta kendileri, zihin karışıklığına ve istikrarsızlığa karşı bir tür güvencedir. Duyular (beden), tutkular (can) ve fikirler (ruh) arasında mükemmel bir uyum elde ettikten sonra, zihnimiz kolay kolay karışmaz. Yine de, altı yapraklı lotus çiçeğini geliştirip de, fiziksel duyu aleminden çok farklı bir aleme ait olan canlı ve özerk varlıkları algılamaya başladığımızda, bu güvenceden daha fazla bir şeylere gereksinim duyulur. Lotus çiçeklerinin gelişmesi, bu alemlerde bize güven ve kesinlik vermeye yetmez. Elimizin altında daha da üstün organların olması gerekir.

Şimdi, diğer lotus çiçeklerinin ve “can bedeni”nin¹⁸ daha fazla organize edilmesinin tartışmasına devam etmeden önce bu üstün organların gelişimini inceleyelim.

* * *

Az önce sözü edilen “can bedeni”nin gelişmesi, duyular dışı olguları algılamamızı sağlar. Fakat bu alemde yolumuzu bulacaksak eğer, gelişimin bu aşamasında kalamayız. Sadece lotus çiçeklerinin hareketliliğini sağlamak yetmez. Ruhsal or-

18 Kolayca görüleceği gibi, “can bedeni” terimi spiritüel bilimin başka birçok terimi gibi, harfiyen ele alındığında bir paradoks ifade etmektedir. Yine de bu ifadeyi kullanıyoruz çünkü söz konusu durugörüsel algı spiritüel olarak, tıpkı fiziksel alemdeki bedeninkiyle aynı tarzda deneyimlenir.

ganlarımızın hareketlerini -kendi irademizle ve tam bilinçle- ayarlayabilmeli ve kontrol edebilmeliyiz. Aksi takdirde, dışsal güçlerin ve etkilerin oyuncağı haline geliriz. Buna meydan vermemek için “içsel söz” denilen şeyi duyabilmemiz gerekmektedir. Ve bunun için de, yalnızca can bedenini değil, esiri bedeni de geliştirmeliyiz.

Esiri beden durugörürler tarafından fiziksel bedenin bir tür ikizi olarak görülen süptil bedendir. Fiziksel beden ile can bedeni arasında, bir orta aşama olduğu da söylenebilir.¹⁹ Durugörü yeteneklerine sahipsek, önümüzde duran bir insanın fizik bedenini bilinçli bir şekilde düşüncemizden silebiliriz. Bu olgu daha ileri bir aşamada ortaya çıkması dışında temelde dikkat konusundaki alıştırmalarla aynıdır. Artık bizim için var olmamaları nedeniyle dikkatimizi etrafımızdaki şeylerden çevirebilmemiz gibi, durugörürler de fizik bedeni algılamalarından tamamen silebilirler. Böylece, fiziksel beden tümüyle saydam hale gelir. Durugörürler önlerinde duran birinin fizik bedenini sildiklerinde can gözlerinin önünde kalan şey, fiziksel ve esiri bedenlerden daha büyük olan ve her ikisini de kaplayan esiri beden ve can bedenidir.

Esiri beden, fiziksel bedenle aşağı yukarı aynı boyutta ve şekildedir ve yaklaşık aynı mekanı kaplar. Son derece narin ve hassas biçimde kurulmuş bir yapıdır.²⁰ Temel rengi gökkuşağının yedi rengi arasında bulunmayan bir renktir. Esiri bedeni görebilecek hale gelirken, duyuşal gözlem için var olmayan bir

19 Ayrıntılı tarifi için *Teozofi* adlı kitabıma bakınız. (Türkçesi: *Teozofi/Tanrısal Bilgelik*, Omega Yayınları, 2002).

20 Fizikçilerin “esiri beden” deyiminden rahatsız olmamalarını rica etmem gerekiyor. “Esir (eter)” kelimesi yalnızca incelenmekte olan oluşumun hassaslığını ifade etmek amacını taşımaktadır. Burada anlatılanların, fiziğin bazı hipotezlerindeki “eter” ile herhangi bir şekilde ilişkili olması şart değildir.

rengi görmeyi öğreniriz. Yeni açmış şeftali çiçeklerinin rengiyle karşılaştırılması en uygunu olur. Elbette ki, sadece esiri bedeni incelemek için yukarıda bahsedilene benzer bir dikkat kesilme alıştırmasıyla, can bedenini de algımızdan silmemiz gerekir. Bu yapılmamışsa, esiri bedenin görünümü ona tamamen nüfuz eden can bedeni tarafından değiştirilecektir.

İnsanın esiri bedeninin küçücük parçacıkları sürekli hareket halindedir. İçinde bütün yönlerde sel gibi akan sayısız akım vardır. Bu akımlar yaşamı sürdürür ve düzenler. Bu yüzden, her canlı bedenin bir esiri bedeni vardır. Bitkilerin ve hayvanların da vardır; dikkatli bir gözlemci minerallerde bile esiri bedenin izlerini görebilir. Ezoterik eğitim almadıkça, bu akımlar ve hareketler irademizden ve bilincimizden tamamen bağımsızdır. Aynı şekilde irademiz dışında olan kalbin ya da midenin hareketleri gibidir. O halde, gelişimimizi kendi elimize almadığımız ve duyular dışı yetileri geliştirmek için çalışmaya başlamadığımız sürece, esiri beden bizden tamamen bağımsız olarak varlığını sürdürür.

Bu nedenle, ileri ezoterik gelişim, esiri bedenin bizim bilincimizden bağımsız olan bu hareketlerine, bilinçli olarak üretmiş olduğumuz akımları ve hareketleri eklemekle ilgilidir.

Ezoterik eğitim lotus çiçeklerinin dönmeye (veya hareketlenmeye) başladığı aşamaya ulaştığında esiri bedende üretilmesi gereken belli bazı akımların ve hareketlerin hazırlık çalışmasının çoğunu zaten yapmışız, demektir. Artık gelişimimizin amacı söz konusu akımların ve hareketlerin türlü türlü spiri-tüel renklerde ve şekillerde yayıldığı fiziksel kalbin yakınında bir tür *merkez noktası* oluşturmaktır. Elbette ki, aslında bu

merkez gerçekten bir “nokta” değil, daha çok büyük bir renk çeşitliliği içinde ışık saçarak parıltı veren ve büyük bir düzenliliğin hızla değişen şekillerini sergileyen oldukça karmaşık bir oluşum, olağanüstü bir organdır.

Bu merkez organdan bedenın diğer bölgelerine ve hatta ötesine, can bedeninin tamamına nüfuz eden ve aydınlatan daha çok şekil ve renk seli yayılır. Ancak en önemli akımlar her bir yaprağın içine işleyerek ve hareketlerini düzenleyerek, lotus çiçeklerine doğru akar. Bu akımlar daha sonra yaprakların uçlarından dışarı yayılıp onları çevreleyen uzamda kaybolurlar. Kişi ne kadar gelişmişse, bu yayılan akımlarla oluşan çember o kadar büyüktür.

On iki yapraklı lotus çiçeği yukarıda anlatılan merkez noktasıyla yakından ilişkilidir. Akımların hepsi doğrudan doğruya bu “nokta”ya doğru ve ondan geçerek hareket eder. Bu yüzden bir yanda, bazı akımlar on altı ve iki yapraklı lotus çiçeklerine doğru ilerlemektedirken diğer yanda, yani daha alt tarafta sekiz, altı ve dört yapraklı çiçeklere doğru ilerlemektedir. Bu düzenleme ezoterik eğitimde on iki yapraklı lotus çiçeğinin gelişimine özellikle dikkat edildiği olgusunu gösterir. Burada herhangi bir hata yapılması, bütün sistemin gelişimini düzensizliğe sokar.

Böylece ezoterik eğitimin ne kadar hassas ve ayrıntılı bir konu olduğunu ve her şey doğru biçimde geliştirilecekse, kuralları nasıl bir kesinlikle izlememiz gerektiğini görebiliriz. İşte bu nedenle, yalnızca öğrettikleri şeyleri kendileri deneyimlemiş olanlar duyular dışı yeteneklerin gelişimi için bilgi verebilirler çünkü bu temel üstünde bilgilerinin doğru sonuçlar üretip üretmediğini bilecek konumdadırlar.

Burada verilen bilgileri izlediğimizde, esiri bedenimizde, ait olduğumuz dünyanın yasalarıyla ve tekamülüyle uyum içinde olan akımlar ve hareketler kazanırız. Bu nedenle, ezoterik eğitimin talimatları hep dünya evriminin büyük yasalarını yansıtır. Bu öğütler bu kitapta anlatılan meditasyon ve konsantrasyon alıştırmalarında mevcuttur. Doğru olarak uygulandığında, söz konusu alıştırmalar anlatılan sonuçları üretir.

Ruh'un öğrencileri kendilerine böyle alıştırmaların içeriğini canlarına tamamen özümstedikleri, böylece, sanki içsel olarak kendilerini onlarla dolu hissettikleri belli zamanlar ayırmalıdırlar. Her şeyden önce, muhakeme ve kavrama yeteneklerimizi derinleştirmek ve ruhsallaştırmak üzere tasarlanmış basit alıştırmalarla işe başlarız. Bu tür alıştırmalar özgür düşünmemizi ve duyu etkilerinden ve deneyimlerinden bağımsız olmamızı sağlar. Düşüncemizi deyim yerindeyse, tam kontrolüne sahip olduğumuz bir noktada toplarız. Süreç içinde, esiri bedenin akımları için geçici bir merkez yaratılır. Diğer bir deyişle, başlangıçta merkez nokta kalp bölgesinde değil, başta yerleşiktir. Durugörürler onu yukarıda sözü edilen esiri hareketlerin başlangıç noktası olarak orada algılayabilirler.

Ancak baş bölgesinde bu geçici merkezi yaratarak başlayan bir ezoterik eğitim bütünüyle başarılı olabilir. Merkezi doğrudan doğruya kalp bölgesinde geliştirseydik, durugörürlüğü erken aşamalarında yüce alemlere ait bir kavrayış anını kesinlikle yakalardık ama yüce alemler ile maddesel duyu dünyası arasındaki ilişkiye dair hiçbir gerçek sezgimiz olmazdı. Oysa dünya evriminin şu anki aşamasında bulunan insan varlıklarının bu bağlantıyı anlamaları kesinlikle gereklidir. Görürler olarak, hayalperestler haline gelmemeliyizdir: Ayaklarımız daima, sımsıkı yere basmalıdır.

Baş bölgesindeki geçici merkez doğru biçimde dengelendikten sonra daha ileri konsantrasyon egzersizleri onu aşağıya, gırtlak bölgesine taşır. Sonra da esiri bedenın akımları ve hareketleri çevremizdeki can mekanını aydınlatarak oradan dışarı yayılır.

Bu alıştırmaların daha çok uygulanması esiri bedenın konumunu kendimiz için belirlememizi sağlayacaktır. Ezoterik eğitime girmeden önce, esiri bedenın konumu dışarıdan ve fizik bedenden gelen güçlere bağlıdır. Ama bizler gelişimimizde başarıyla ilerledikçe, kabaca ellere ve merkezi, gözlere yakın olan iki yapraklı lotus çiçeğine koştut yayılan akımları kullanarak, esiri bedeni her yöne çevirebilir hale geliriz. Bu mümkündür çünkü gırtlaktan yayılan akımların bazıları iki yapraklı lotus çiçeğine doğru yayılıp, oradan da eller boyunca dalga gibi akımlarla yayılmaya devam ederek yuvarlak şekiller oluşturur.

Sonra, bu akımlar bir tür ağ oluşturmak üzere çok hassas bir şekilde dallanıp budaklanır. Bu, esiri bedenın çevresinde bir çeşit zarımsı ağ haline gelir. Biz alıştırmaya başlamadan önce, esiri beden çevresine kapalı değildi. Hayatın akımları dolaysız bir şekilde ve engellenmeden evrensel hayat okyanusundan bir içeri bir dışarı akıp duruyordu. Oysa şimdi, dışarıdan gelen etkilerin hepsi bu ince ağdan ya da deriden geçmek zorundadır. Sonuç olarak, bizler bu dış akımlara karşı duyarlı hale gelir ve onları algılamaya başlarız.

Akımların ve hareketlerin bu karmaşık sistemine kalp bölgesinde bir merkez verme zamanı gelmiştir artık. Bu, konsantrasyon ve meditasyon alıştırmalarına devam ederek yapılır. Aynı zamanda, söz konusu bu an, gelişimimizin “içsel

dil” yetisini kazandığımız aşamasını belirtmektedir. Bundan böyle, şeylerin (eşyanın) hepsi bizim için yeni bir duyguya ve anlama sahiptir. En derin özlerinde adeta ruhsal olarak iştilir hale gelirler bize; bizimle, gerçek doğalarıyla konuşur. Yukarıda anlatılan akımlar, bizi ait olduğumuz evrenin içsel hayatıyla ilişkiye sokar. Etrafımızdaki yaşama katılmaya başlarız ve bu hayatın lotus çiçeklerimizin hareketlerinde yansımalarına izin veririz.

Böylece, ruhun alemine gireriz. İnsanlığın büyük öğretmenlerinin sözlerini yeni bir tarzda anlayabilecek hale geliriz. Örneğin, Buda’nın vaazları ya da öğretileri üzerimizde yepyeni bir etki bırakır. Kelimelerinin ahenkliliği içimizde oluşturduğumuz hareketlerle ve ritmlerle bağdaştığı içindir ki bizi, eskiden hiç hayal etmediğimiz bir mutlulukla doldurarak içimizden akar. Artık, Buda ya da kutsal metinlerin yazarları gibi varlıkların kendi içlerine doğanları değil, şeylerin (eşyanın) en derin özlerinden onlara doğru akanları dile getirdiklerini hemen anlayabiliriz.

Bu noktada, ancak esiri beden hakkında öğrendiklerimiz ışığında anlaşılabilir bir şeye işaret edebilirim. Bugün birçok eğitilmiş kişi Buda’nın konuşmalarındaki tekrarlamaların anlaşılmasını güç bulur. Ama bir kez ezoterik yola koyulduk mu, içsel duyularımızla bu tekrarlamalar üzerinde durmaktan zevk almayı öğreniriz. Bu tekrarlamalar esiri bedende belli ritmik hareketlere karşılık gelmektedir. Biz de kendimizi mükemmel bir içsel huzurla bu tekrarlamalara bıraktığımızda içsel hareketlerimiz onlarla uyumlu bir şekilde harmanlanır. Buda’nın öğretisinin sözcük melodilerini dinlediğimizde hayatımız evrenin gizleriyle dolar. Zira Buda’nın sözcük melodi-

leri, ayrıca tekrarlamaları ve daha önceki ritmlere geri dönüşleri de içeren evrensel ritmleri yansıtmaktadır.

Spiritüel bilim kişinin yüksek bilgiye ulaşabilmesinden önce hazırlık ya da deneme yolu denen yolda kazanılması gereken dört yetiden söz eder. Birincisi, düşünüşümüzde hakikat ile görünürde olan arasında ayırım yapma becerisidir; yani neyin gerçek, neyin sadece izlenim olduğunu ayırt etme. İkincisi, hakikat ile gerçekliği, görünüşlere göre doğru olarak değerlendirme becerisidir. Üçüncüsü, önceki bölümde anlatılan altı niteliğin uygulanmasına dayanır: Düşüncelerin denetimi, hareketlerin denetimi, azim, hoşgörü, inanç ve zihinsel sükunet. Dördüncüsü ise içsel özgürlük sevgisidir.

Bu yetilerin neler içerdiğinin salt entelektüel olarak kavranışı oldukça yetersizdir. Ruhla bütünleştirilmeli ve orada içsel alışkanlıklar kurmalıdırlar.

Örneğin, gerçek ile dış görünüşü birbirinden ayırmakla ilgili olan ilk yetiyi ele alın. Burada, karşılaştığımız her şeyde anlamlı olan ile gerekli olmayanı ayırmak, alışkanlığımız haline gelecek şekilde kendimizi eğitmemiz gerekmektedir. Böyle bir eğitim, dış dünyada gözlemlediğimiz her şeyle ilgili bu ayrımı yapmamızı gerektirir. Her zaman, tam bir içsel huzurla ve sabırla bunu yapmak istemeliyiz. Önünde sonunda, gözlerimiz eskiden gereksiz olan şeye ne kadar kolay çevriliyor idiyse, gerçek ve hakiki olana o kadar kolay çevrilecektir. Goethe'nin, "Geçici olan her şey sembolden ibarettir," sözlerinin doğruluğu canlarımızda doğal bir inanç haline gelecektir. Aynı süreç, elbette ki, yukarıda bahsedilen diğer üç yeti için de geçerlidir.

Artık içsel can alışkanlıkları haline gelen bu yetilerin tesiri altında, insanın narin esiri bedeni dönüşüme uğrar. Birinci yetinin, yani “gerçek ile görünüşü ayırma” uygulaması baş bölgesindeki lotus çiçeği için merkez oluşturur ve aynı zamanda, gırtlak bölgesindeki merkezi hazırlar. Bu merkezlerin gerçek biçimlenişi yine de, yukarıda anlatılan konsantrasyon alıştırmalarının sürdürülmesine bağlıdır. Konsantrasyon alıştırmaları merkezleri geliştirip oluştururken, canın dört içsel alışkanlığının uygulanması ise onları olgunlaştırır.

Gırtlak bölgesindeki merkez hazırlandığı anda ikinci yeti, yani “gerçeğe temel olmayan dış görünüşten çok değer verme” esiri bedenin sınırlarını ağla çevirip onu serbestçe denetlememize ve bu sınırları belirleyip işaretlememize olanak verir. Bu noktada, gerçeğe her şeyin üstünde değer verir ve bunu alışkanlığımız haline getirirsek, yavaş yavaş spiritüel olguları “görmeye” başlarız. Ancak, önemli olan bir şeyin mantıklı, entelektüel bir değerlendirmesinin eylemlerimizi belirlemesi gerektiği gibi bir hataya düşmemeliyiz. En ufak eylemin ve en küçük işin bile koskoca evren ailesi içinde bir önemi vardır. Maksat bu önemin bilincine varmak, hayatın günlük işlerini küçümsememek ve onları doğru değerlendirmeyi öğrenmektir.

Üçüncü yetiyi oluşturmak üzere birleşen altı erdemi (düşüncelerin ve hareketlerin denetimi, azim, sabır, inanç ve zihinsel sükunet) zaten tartışmıştık. Bu erdemler kalp bölgesindeki on iki yapraklı lotus çiçeğinin gelişimiyle ilgilidir. Yukarıda belirttiğimiz gibi, esiri bedenin hayat akımını bu bölgeye yöneltmeliyiz. “Özgürlük arzusu” (içsel özgürlük sevgisi) olan dördüncü yeti, kalp bölgesindeki esiri organın olgunlaşmasına hizmet eder. Bu özgürlük sevgisi canın bir alışkanlığı olduktan

sonra, bizler de yalnızca bireysel, kişisel doğanın kapasitele-riyle ilgili olan her şeyden kurtulmuş oluruz. Şeylere (eşyaya) kendimize özgü ve ayrı bakış açısından bakmayı keseriz. Bizi bu bakış açısına zincirleyen dar benlik tarafından oluşturulmuş sınırlar yok olur. Ve ruhsal alemin gizemleri içsel yaşamımıza girebilir.

Aranılan özgürlük budur. Sınırlı benliğin zincirleri bizi varlıklara ve şeylere (eşyaya) kişisel bir tarzda bakmaya zorlar. Yüksek bilgiye ulaşmak için şeylere (eşyaya) kişisel ve sınırlı bakma zincirlerinden kurtulmamız gerekmektedir.

Bütün bunlara bakan kişi spiritüel bilimden elde edilen bilgilerin insan doğasının en iç derinliklerini kesin olarak etkilediğini görebilir. Dört yeti ile ilgili talimatlar bu türden bilgilerdir. Bunlar bir ruhsal alemin varlığını onaylayan felsefelerin hemen hepsinde şu ya da bu tarzda bulunabilir. Bu tür felsefelerin kurucuları bu bilgileri insanlığa birkaç belli belirsiz duygu temelinde miras bırakmadılar. Onlar büyük inisiyeler oldukları için öyle yaptılar. Kendi idrakleri temelinde etik kurallarını oluşturdular. Bu kuralların insanlığın daha zarif ve soylu doğasını etkileyeceğini biliyorlardı ve ardıllarının bu doğaya yavaş yavaş yön vermelerini istediler. Böyle dünya görüşleri ve felsefeleriyle yaşamak demek, spiritüel olarak kendimizi mükemmelleştirme üzerinde çalışmamız demektir. Ancak bunu yaptığımızda, bir bütün olarak evrene hizmet ederiz. Bu tarzda kendini mükemmelleştirmek asla bencillik değildir. Kusurlu varlıklar olduğumuz sürece insanlığın ve dünyanın da kusurlu hizmetkarlarıyızdır. Ne kadar mükemmelsek, bütüne o denli iyi hizmet ederiz. “Gül güzelse bahçeyi de güzelleştirir,” sözü insanlar için de geçerlidir.

Demek ki, büyük felsefelerin kurucuları büyük inisiyelerdir. Onların öğretileri insan ruhuna akar ve bu yolla bütün dünya, insanlıkla birlikte ilerler. Gerçekten de onlar bilinçli olarak insanlığın tekamülü için çalışmışlardır. Dolayısıyla, onların öğretilerinin içeriğini, bunların insan doğasının en iç derinliklerindeki bilgilerden elde edildiğini aklımızda tuttuğumuzda anlayabiliriz ancak. İnisiyeler bilginin peşinde koşan büyük gnostiklerdi ve *bildiler* ve kendi bilgilerinden insanlığın ideallerini biçimlendirdiler. Biz de gelişimimiz süresince kendimizi onların düzeyine yükseltmek istersek, insanlığın bu büyük liderlerine yaklaşabiliriz.

Esiri beden yukarıda anlatıldığı gibi gelişmeye başladıktan sonra önümüze yepyeni bir hayat açılır. Bu yeni hayat içinde yolumuzu bulmak için ezoterik eğitimin uygun olan zamanda sağlayabileceği aydınlanmaya gereksinim duyarız. Örneğin, belli bir noktada on altı yapraklı lotus çiçeği yüce bir aleme ait varlıkları ve şekilleri spiritüel olarak görmemizi sağlar. Ama artık biz şekilleri birbirinden ayırmayı öğrenmeliyiz. Şekiller, bir nesneden mi yoksa bir varlıktan mı ortaya çıktıklarına göre farklılık gösterir. İlk olarak, duygularımızın ve düşüncelerimizin bu şekillere nasıl etki edebildiğine dikkat etmeliyiz: güçlü mü, hafif mi, yoksa hiç mi? Bazı şekiller, onları ilk gördüğümüzde “bu güzel” diye düşünürsek ve ardından, derin düşünme süreci içinde fikrimizi, “bu yararlı”ya çevirirsek, hemen değişirler. Bizim her duygumuzla ya da düşüncemizle kendine özgü biçimde değişen bu şekiller, mineraller veya insan yapımı nesneler tarafından üretilenlerdir. Bitkilerden ortaya çıkan şekiller düşüncelerimize ve duygularımıza cevaben bu kadar kolay değişmezler, hayvanlardan çıkanlar ise çok daha zor değişir.

İkinci gruptaki bu şekiller hayat ve hareket doludur. Bu hareketlilik kısmen duygu ve düşüncelerimizin etkisinden, kısmen de denetleyemediğimiz nedenlerden dolayıdır. Yine de şekiller aleminde, en azından başlangıçta, insan etkisinin dışında kalan birkaç şekil vardır. İçsel çalışmayla bu tür şekillerin ne minerallerle ya da yapay nesnelerle ne de bitkiler veya hayvanlarla ilgili olabileceğine karar verebiliriz. Daha sonra, insanların hislerinin, içgüdülerinin, tutkularının, vs. sonucu olduğunu bildiğimiz şekilleri gözlemlediğimizde daha fazla netlik elde edilir. Kendi duygularımızın ve düşüncelerimizin göreceli olarak az da olsa, bunlar üstünde hala bir etkisi olduğunu anlarız. Böylece, bunların hepsini eledikten sonra, üzerinde, eğer varsa çok az etkimiz olan bazı şekiller kalır geriye.

Gerçekten de, ezoterik eğitimimizin başında, üzerinde neredeyse hiçbir etkide bulunamadığımız şekiller görebildiklerimizin daha büyük bölümünü oluşturur. Aslında, bu grubun doğasını anlamak için *kendimizi* izlememiz gerekir. Sonra, hangi şekillere kendimizin neden olduğunu anlarız. Bu şekillerde ifade edilen şeylerin bizim kendi yaptıklarımız, istediklerimiz, vs. olduğunu keşfederiz. Onlar bizim içgüdülerimizi, arzularımızı ve niyetlerimizi tezahür ettirirler. Gerçekten, karakterimizin tamamı bu özel alemde ifade edilir. Diğer bir deyişle, bilinçli duygularımızın ve düşüncelerimizin bu yüce alemde, bizim tarafımızdan üretilmemiş bütün şekilleri etkileyebileceğini anlarız. Ama varlığımız tarafından üretilen şekiller bir kez ortaya çıktıktan sonra artık onları etkileyemeyiz.

Bir insan varlığının içsel yaşamı ileri seviyeli görüye, dışsal şekillerde gösterir kendini; tıpkı diğer şeyler ve varlıklar gibi. İçgüdülerin, arzuların ve düşüncelerin iç alemi yüksek idrak için dış dünyanın birer parçası haline gelir. Nasıl ki fi-

ziksel dünyada aynalarla çevrildiğimizde bedenimizin şeklini her taraftan görebiliyorsak, yüce bir alemde de can varlığımızın ayna imgesini görebiliriz.

Ezoterik gelişimin bu aşamasında, kişisel benliğin sınırlılığından kaynaklanan yanılsamanın üstesinden gelebileceğimiz noktaya ulaşırız. Daha önce duygularımızın üzerinde etkisi olan şeylere yalnızca dış dünya olarak bakarken, kişiliğimizde içsel olarak yaşayan şeylere de şimdi yine bir dış dünya olarak bakabiliriz. Bu yolla, kendimizle aynen etrafımızı saran dünyanın varlıklarıyla ilgilendiğimiz şekilde ilgilenme deneyiminden yavaş yavaş bir şeyler öğreniriz.

Doğaları hakkında yeterince hazırlıklı olmadan ruhsal alemleri görseydik, kendi canımızın resmi (yukarıda değinildiği gibi) önümüze bir bilmece olarak çıkardı. Zira ruhsal alemde, içgüdülerimizin ve tutkularımızın şekilleriyle ve görünüşleriyle hayvan ya da daha az olasılıkla insan biçiminde karşılaşırız. Ruhsal alemdeki bu hayvanların şekilleri hiçbir zaman tam anlamıyla fiziksel dünyada oldukları gibi olmasa da, yine de aralarında bir benzerlik vardır. Deneyimsiz bir gözlemci onları muhtemelen aynı görebilir. Bu nedenle, yüce alemlere girerken gördüklerimizi değerlendirmek için tamamen yeni yollar edinmeliyizdir. Dahası, yalnızca iç yaşamımıza ait şeyler dışsal olarak etrafımızda görünmezler ayrıca, gerçekte olduklarının ayna imgeleri olarak da belirirler. Örneğin, rakamlar ters okunmalıdır: 265 aslında 562 demektir. Benzer şekilde, küreleri sanki onların merkezindeymişiz gibi görürüz sonra da, sanki bu iç manzarayı ters yüz etmeliyizdir. Canın nitelikleri de ayna imgesi olarak ortaya çıkar. Örneğin, dışsal bir şeyin arzusu arzulayan kişiye *doğru* hareket eden bir şekil olarak görünür. Alt yapımıza yerleşmiş olan tutkular da,

üzerimize atlayan hayvanlar ya da hayvana benzer varlıklar şekline girebilirler. Aslında bu tutkular elbette ki, dış dünyaya yöneltilmişlerdir. Kendilerini doyurmasını istedikleri nesne dış dünyadadır. Oysa ayna imgesinde doyumu dışarıda arayış, tutkuları barındıran kişi üzerine bir hücum olarak görünür.

İleri görüye yükselmeden önce, sakın ve nesnel özgözlem ile kendi kişilik özelliklerini tanıyan ezoterizm öğrencileri kendi içsel varlıklarının dışsallaşmış ayna imgesini gördüklerinde doğru hareket edecek gücü ve cesareti bulurlar. Fakat böyle bir iç hesaplaşma yoluyla kendileri hakkında yeterli bilgi edinmemiş olanlar ayna imgelerinde kendilerini tanımazlar ve o imgeyi farklı, yabancı bir gerçeklik sanırlar. Ya da söz konusu görüntü onları korkutabilir, buna dayanamadıkları için de bunun tümünün gerçekdışı bir uydurmaca olduğuna inandırabilirler kendilerini. Açıkçası, her iki durumun da gösterdiği gibi, içsel gelişimin bu aşamasına vaktinden önce ve uygun hazırlık olmadan ulaşmak, kişinin daha ileri eğitimine kaçınılmaz biçimde engel olabilir.

Daha da ilerlemek için kendi canımızı ruhsal anlamda görme deneyiminden geçmek çok önemlidir. Zira can ve ruh varlıkları olarak anlamamız gerekenler içimizde yaşayanlardır. Kendi kişiliğimizin bilgisini edinmek için fizik alemde gayretli bir biçimde çalıştıysak, yüce alemde derhal onun imgesiyle karşılaşırız ve bu ikisini karşılaştırabiliriz. Yüce fenomeni önceden bildiğimiz ile ilişkilendirebiliriz ve böylece, sağlam zeminden yola çıkarız. Aksi takdirde, bize ne kadar çok ruhsal varlık yaklaşırsa yaklaşınsın onların doğaları ve özel yapıları hakkında hiçbir anlayışa varamayız. Aksine, kısa zamanda zeminin ayaklarımızın altından kaydığını hissederiz. Yüce alem-

lere giden en emin yolun kendi doğamızı bilme ve özdeğerlendirme yolundan geçtiği ne kadar sık vurgulansa azdır.

Yüce alemlere giden yolda karşılaştığımız ilk şeyler, demek ki, spiritüel *imgeler*dir. Bunun nedeni, imgelere karşılık gelen gerçekliğin kendi içimizde olmasıdır. Bundan dolayı, okült bilimin öğrencileri olan bizler bu aşamada sağlam hakikatler beklemeyecek ve imgeleri şu anki düşünce düzeyimize uygun olarak ele alacak kadar olgun olmalıyız. Fakat bu imgeler aleminin içinde yeni bir şeyler keşfedebiliriz. Alt benliğimiz bir ayna imgesi olarak karşımıza çıktığı halde, yüce benliğimiz onun tam ortasında aslına sadık gerçekliğinde görünür. Alt kişiliğimizin imgesinden, ruhsal Ben'in gerçek şekli çıkıp görünür hale gelir. Ardından bu ruhsal Ben'den başka yüce ruhsal gerçekliklere doğru akışlar yayılır.

Bu, gözler bölgesindeki iki yapraklı lotus çiçeğini kullanma anıdır. Bu lotus çiçeği hareket ettiği andan itibaren, yüce benliğimizle ve yüce ruhsal varlıklarla bir bağlantı kurma konumundayızdır. Bu lotus çiçeğinden yayılan dalgalar ya da akımlar yüce gerçekliklere doğru öyle bir şekilde hareket ederler ki, onların devinimlerinin tam bilincinde olabiliriz. Gerçekten de, ışığın fiziksel objeleri gözümüze görünür kılması gibi, bu akımlar da yüce alemlerin ruhsal varlıklarını bize görünür kılar.

İşsel yolun öğrencileri temel hakikatler içeren spiritüel bilimin düşüncelerinin meditatif olarak özümsemesi yoluyla, gözlerin arasındaki lotus çiçeğinden yayılan dalgaları harekete geçirmeyi ve yönetmeyi öğrenirler.

Gelişimimizin bu noktasında, sağlam yargılama ölçüsü ile birlikte açıklık ve mantıklı düşünceye yönelik eğitim özellikle

çok önemlidir. Şimdiye dek içimizde tohum gibi ve bilinçsizce uyumuş olan yüce benliğin burada, bilinçli varoluşa doğduğunu aklımızda tutmalıyız. Bu doğuş sadece bir imgeden ibaret değildir. Tamamen gerçek anlamda, hakiki bir doğuştur: ruhsal aleme doğuş. Ve doğan varlık -yüce benlik- varlığını sürdürecektse, bu aleme gerekli organlarının ve yetilerinin hepsiyle birlikte girmelidir. Doğa nasıl çocukların sağlıklı gözlere ve kulaklara sahip, tam şekilli doğmalarını gözetmek zorunday- sa, kendi gelişimimizin yasaları da yüce benliğimizin bilinçli varoluşuna gerekli tüm yetilerle donanmış olarak başlamasını temin etmelidir.

İleri ruhsal organlarımızın gelişimine yardımcı olan yasalar, fiziksel alemdeki aklın ve doğruluğun sağlam yasalarının ta kendisidir. Bebeklerin anne karnında gelişmesi gibi, ruhsal insan varlığı da fiziksel benlik içinde gelişir. Ve bir bebeğin sağlığının ana karnındaki doğal yasaların olağan işleyişine bağlı olması gibi, ruhsal insanlığımızın sağlığı da aynı şekilde, yeryüzündeki hayatımız içinde işleyen olağan anlayışımızın kurallarına bağlıdır. Fizik dünyada sağlıklı bir tarzda yaşamayan ve düşünmeyen hiç kimse, sağlıklı bir yüce benlik doğuramaz. Doğayla ve akılla uyum içinde yaşamak, gerçek ruhsal gelişimin tamamının temelidir.

Henüz ana karnındaki bir bebek nasıl duyu organlarının ancak doğduktan sonra algılayacağı doğa güçlerine uygun yaşarsa, fiziksel hayatta da insanın yüce benliği ruhsal alemin kurallarına göre yaşar. Ve doğmamış bir çocuk nasıl belli belirsiz bir duyguyla ya da hayat bilinciyle kendisine gereken güçlerden yararlanırsa, bizler de yüce benliğimiz doğmadan önce ruhsal alemin güçlerinden yararlanabiliriz. Gerçekten de, yüce benliğimiz tam gelişmiş bir varlık olarak dünyaya ge-

lecekse, bu güçlerden *yararlanmalıyız*. Bu nedenle, spiritüel bilimin öğretilerini kendimiz için görebilinceye dek kabul edemeyiz, diye düşünmek yanlış olur. Kendimizi böyle bir ruhsal araştırmaya vermeden hiçbir yüksek bilgi elde edemeyiz. Bunu yapmayı reddetmek bir bebeğin annesinin bedeni aracılığıyla kullanımına sunulan güçleri kullanmayı reddetmesine ve kendi kendine elde edebilinceye dek beklemek istemesine benzer. Bir embriyo ona sunulan şeyin doğruluğunu nasıl hayal meyal hissetmekteyse, bizler de durugörür olmadan önce bile, spiritüel bilimin öğretilerinin hakikatine ait bir duygu yaşayabiliriz.

Henüz ruhsal gerçeklikleri görmesek de, gerçeği hissetme duygusuna ve berrak, sağlıklı, çok yönlü ve eleştirel düşünceye güvenerek, spiritüel bilimin öğretilerine dair bir sezgi elde edebiliriz. Önce, mistik bilginin ürünlerini incelememiz gerekir: bu bizi kendi ruhsal algılama yeteneğimize hazırlar. Böyle bir hazırlık olmadan ruhsal anlamda “görebilseydik”, gözleri ve kulakları olan ama beyni olmadan doğan bir çocuğa benzerdik. Renkler ve sesler dünyasının tümü önümüze açılırdı ama onunla hiçbir ilişki kuramazdık.

Hakikat duygumuzdan, sezgimizden ve aklımızdan dolayı daha önce bize inandırıcı ve apaçık gelen ne varsa, az önce tarif edilen ruhsal öğretim ve öğrencilik aşamasında bizim için birinci elden deneyim haline gelir. Artık yüce benliğimize ait ilk elden bilgimiz vardır. Böylece, bu yüce benliğin daha da yüksek bir sisteme ait ruhsal varlıklarla ilişkili olduğunu ve onlarla birlik oluşturduğunu görmeyi öğreniriz. Dahası, alt benliğimizin de bir yüce alemde kaynaklandığını görürüz. Yüce doğamızın alt doğamızdan daha çok dayandığı gösterilir bize. Sonuçta, geçici yanımızı kalıcı benliğimizden artık kendi

başımıza ayırt edebiliriz. Diğer bir deyişle, görü gücümüz sayesinde, yüce benliğin alt benlikte bedenlenmesi (ya da enkarnasyonu) ilkesini anlar hale geliriz.

Bunun ardından, niteliklerimizi ve kaderimizi belirleyen bir yüce ruhsal bütünün parçası olduğumuz apaçık hale gelir. İnsan hayatının yasasını, yani karmayı anlamaya başlarız. Şu andaki varoluşumuzu biçimlendiren alt benliğimizin, yüce benliğimizin bürünebileceği pek çok biçimden yalnızca biri olduğunu anlarız. Ve bu şekilde, daha da mükemmelleşmek için yüce benliğimizin perspektifinden alt benliğimiz üzerinde çalışmanın mümkün olduğunu fark ederiz. Bu dakikadan itibaren, insan varlıkları arasında mükemmellik derecelerine göre büyük farklar olduğunu görebilir hale geliriz. Bizden çok daha ileri düzeylere ulaşmış, daha gelişmiş insanlar olduğunun bilincine varırız. Onların eylemlerinin ve öğretilerinin yüce alemlerin ilhamlarından çıktığı da netleşir. Bunun böyle olduğunu, bu alemlerin gözümüze çarptığı ilk anlarda anlarız. Böylece “insanlığın büyük inisiyeleri” deyimini artık bizim için somut anlam taşımaya başlar.

İçsel yolun öğrencisinin gelişimin bu aşamasına ulaşma erdemiyle kazandığı armağanlar şunlardır: Yüce benliğin ve bu yüce benliğin bir alt benlikte bedenlenmesi veya enkarnasyonu ilkesinin idraki; fiziksel alemdeki hayatın ruhsal ilişkilere göre düzenlenmesi yasasının, yani karma yasasının idraki; ve son olarak, büyük inisiyelerin varoluşunun idraki.

İşte bu nedenle, bu aşamaya ulaşmış olan öğrencilerin şüphesi tamamen kaybettikleri söylenir. Önceden, inançları akıl ve sağlıklı düşünce üstüne inşa edilmekteyken, bu inancın yerini artık hiçbir şeyin bozamayacağı eksiksiz bilgi ve idrak alabilir.

Dinsel törenler, ayinler ve ritler bize yüce ruhsal süreçlerin dıştan görünür olan imgelerini verir. Büyük dinlerin derinliklerini henüz tam kavramamış biri bunun böyle olduğunu anlayamayabilir ancak. Ruhsal gerçekliğe bir kez bakabilsek, o dıştan görünür hareketlerin büyük önemini de anlayabiliriz. Böylece, dinsel törenlerin ta kendileri yüce, ruhsal alemle ilişkimizin bir imgesi haline gelir.

Ruh'un öğrencileri içsel gelişmenin bu aşamasına ulaşarak, gerçekten yeni varlıklar haline gelirler. Artık, esiri bedenin akımları yardımıyla daha da ileri bir unsur, yani yaşam unsurunu denetleyebilecekleri ve böylece, fiziksel bedenden büyük ölçüde özgürleşebilecekleri noktaya doğru yavaş yavaş olgunlaşabilirler.

7. Bölüm

EZOTERİK ÖĞRENCİNİN RÜYA YAŞAMINDAKİ DEĞİŞİMLER

Önceki bölümde tanımlanan gelişim aşamasına ulaşmış ya da yakında ulaşacak olduğumuzun bir göstergesi de rüya yaşamımızda ortaya çıkan değişimdir. Önceleri, rüyalarımız gelişigüzel ve karışıktı. Artık daha düzenli bir nitelik kazanmaya başlar. Rüyalardaki imgeler birbirine uyanık hal bilincinin düşünceleri ve izlenimleri gibi anlamlı bir tarzda bağlanır. Rüyalardaki meşruluğu ve neden-sonuç ilişkisini görmeye başlarız.

Aynı zamanda, rüyalarımızın *içeriği* de değişir. Eskiden yalnızca günlük hayatlarımızın yansımalarını ya da etrafımızdakilerin başkalaşmış izlenimlerini veya kendi bedensel durumumuzu içermekteyken, şimdi gördüğümüz imgeler hiç bilmediğimiz bir alemden çıkmaktadır. Yine de ilk başta, rüyaların genel yapısı aynı kalır. Yani uyanık hal bilinciyle karşılaştırıldığında, rüyalarımız içeriklerini sembolik olarak ifade etmeye devam eder. Herhangi bir dikkatli rüya çalışması

bu yadsınamaz sembolik niteliği doğrular. Örneğin, tiksinti uyandıran korkunç bir yarattığı ellerimizle yakaladığımızı görebiliriz rüyamızda. Uyandığımızda yorganın kenarını sımsıkı tutmakta olduğumuzu fark ederiz. Rüya doğrudan ve açık değil de, bir sembol olarak bu deneyimi ifade etmektedir.

Ya da bizi kovalayan birinden kaçtığımızı ve korktuğumuzu görebiliriz rüyamızda. Uyandığımızda, uyurken kalp çarpıntısı yaşadığımızı keşfederiz. Yine, ağır ve sindirimi güç yiyecekler yiyerek uykuya dalarsak, bu da kötü rüyalara neden olabilir. Uykudayken etrafımızda olup bitenler de benzer şekilde, sembolik olarak rüyalarımıza yansıyabilir. Bir çalar saatin tik takları rüyada davul sesleriyle yürüyen asker görüntülerini canlandırabilir. Veya düşen bir sandalyenin kırılma sesi sembolik olarak bir silah atışı şeklinde rüyaya yansıyarak büyük bir olaylar dizisi canlandırabilir.

Esiri bedenlerimiz gelişmeye başladıktan sonra deneyimlediğimiz daha düzenli ve iyi kurgulu rüyalar bu sembolik ifade tarzını korurlar ama artık yalnızca fiziksel çevremiz ya da bedensel süreçlerimizle ilgili olayları yansıtmaz. Fiziksel gerçeklikte ortaya çıkan rüyalar giderek daha çok düzene girdiği için başka bir alemin olaylarını ve hallerini ifade eden görüntülerle karışmaya başlar. Bu noktada, artık olağan uyanık hal bilincinin ulaşamadığı deneyimler yaşamaya başlarız. Ancak bir an için bile, gerçek mistiklerin bir rüyada bu tür bir şey yaşarlarsa, böyle rüya deneyimlerini yüce alemler için güvenilir bir esas olarak aldıklarına inanmamalıyız. Bu tür rüya deneyimleri yalnızca ileri gelişimin ilk işaretleri olarak düşünülmelidir.

Bu gelişimin daha ileri bir sonucu da, rüya imgelerinin artık mantıklı aklımızın yol göstericiliği dışında kalmadığının,

hatta bu akıl tarafından aynen uyanık hal bilincinin düşünceleri ve duyguları kadar düzenli ve meşru bir şekilde dikkate alındığının açıklık kazanmasıdır. Bu yolla, uyanık hal bilinci ile uyku bilinci arasındaki fark giderek kaybolur. Rüya yaşamımız boyunca, tam anlamıyla uyanık kalmaya başlarız; bu da kendimizi canlı tasvirlerimizin efendileri, sahipleri hissetmeye başlamamız demektir.

Rüya görürken, aslında bizler fiziksel duyularımızca bize gösterilenden farklı bir alemdeyizdir. Buna rağmen, ruhsal organlarımız gelişmediği sürece bu aleme ait sadece karmaşık bir fikir oluşturabiliriz. O zaman gelene dek, mantıklı dünya en ilkel, en yalın gözlere sahip bir varlık için ne kadar var olabilirse, bizim için de o kadar var olur. Bu nedenle, biz çoğunlukla bu ikinci alemde günlük yaşamın imgelerini ve yansımalarını görürüz sadece. Bu imgeleri ve yansımaları görürüz çünkü canımız gündüz algıladığı şeylerin resimlerini rüya alemini oluşturan malzemeye katıştırır.

Başka bir deyişle olağan, bilinçli gündüz hayatımıza ek olarak bu rüya aleminde bilinçsiz bir ikinci hayat süreriz. Gördüğümüz ya da düşündüğümüz her şeyi bu diğer aleme nakşederiz ama bu izleri lotus çiçeklerimiz gelişmişse görebiliriz ancak. Bu lotus çiçekleri elbette ki her zaman içimizdedirler ama sadece gelişmemiş şekilde, bir iskelet olarak. Uyanık hal bilincimizde onlarla hiçbir şey algılayamayız, zira o durumdayken üzerlerinde bırakılan izlenimler çok zayıftır. Bunun nedeni, yıldızları gündüz göremeyişimizin nedenine benzer. Şöyle ki, güneşin güçlü ışınlarıyla karşılaştırıldığında yıldızların ışıkları çok zayıftır. Aynı şekilde, fiziksel duyuların güçlü etkilerinin yanında ruhsal alemin zayıf etkilerinin sözü edilmez.

Dış duyuların kapılarının kapalı olduğu uyku süresince, ruhsal alemden gelen bu etkiler ortalığı gelişigüzel aydınlatırlar. Böyle yaparlarken biz de rüya görenler olarak, başka alemdaki deneyimlerin farkına varmaya başlarız. Elbette ki, önceleri bu deneyimler duyularla sınırlı aklın ruhsal alemde bıraktığı izden daha fazla bir şeyden oluşmaz. Yalnızca lotus çiçeklerinin gelişimi fizik aleme ait olmayan tezahürlere imza atmayı olanaklı kılar. Ondan sonra, başka alemlerden elde edilen bu tür kayıtların mutlak bilgisi esiri bedenin gelişimiyle mümkün olur.

Bu, bizim yeni bir alem ile bağlantımızın ve iletişimimizin başlangıcına işaret eder.

Artık bizler -ezoterik eğitimce sağlanan talimatlar aracılığıyla- iki katlı bir görevi yerine getirmeliyiz. Birincisi, uyanırken sürdürdüğümüz yaşamımızda gözlemlediğimiz şeylerin ne kadar bilincindeysen, rüyamızdakilerin de o kadar bilincinde olmamız gerekir. İkincisi, bunu yapabildikten sonra, bu rüya gözlemlerine ilişkin farkındalığı her zamanki uyanık hal bilincimize taşıyabilmemiz gerekir. Diğer bir deyişle, ruhsal izlenimlere yönelik dikkatimiz öyle gelişmelidir ki, bu izlenimler fiziksel izlenimlerin varlığında silinip gitmesinler. Aksine, her iki algılama tarzına da aynı anda, bir arada sahip olabilmeliyiz.

Bu yetiyi geliştirdikten sonra, önceki bölümde tanımlanan resmin belli unsurları ruhsal gözlerimizin önünde belirir. Böylece, ruhsal alemde var olanların, fiziksel alemde var olan şeylerin sebebi olduğunu görebiliriz. Ancak bu ruhsal alemin içinde önce yüce benliğimizi tanımalıyız.

Sonra bu yüce benliğin içini dolduracak biçimde “büyümemiz” gerekir. Yani onu gerçek bir varlık olarak düşünüp

ona uygun hareket etmeliyiz. Fiziksel bedenimiz ile “benliğimiz” olarak adlandırdığımız şeyin yalnızca yüce benliğimizin araçları olduğu fikrini ve canlı duygusunu giderek daha çok özümsememiz anlamına gelir bu. Bu şekilde, alt benliğimizle yalnızca duyular dünyasında yaşayanların kendi taşıtlarına ve araçlarına yönelik ilişkilerine benzer bir ilişki geliştirmeye başlarız. Nasıl ki, “Araba kullanıyorum,” ya da “seyahat ediyorum,” diyebildiğimiz halde kullandığımız arabayı benliğimizin bir parçası olarak düşünmüyorsak; “Kapıdan geçiyorum,” sözcükleri de kendilerini geliştirmiş olanlar için artık, “Bedenimi kapıdan geçiriyorum,” anlamına gelir.

Bu düşünce bizim için o kadar doğal ve açık hale gelmelidir ki, fiziksel gerçeklikteki sağlam duruşumuzu bir an bile yitirmeyelim. Duyular aleminden herhangi bir yabancılık ya da kopukluk hissinin doğmasına asla izin vermemeliyiz. Hayalperestler ve fanatikler haline gelmekten kaçınmak için yüksek bilinçlilik deneyimimizin fizik alemdeki hayatımızı yoksullaştırmasına değil, zenginleştirmesine büyük özen göstermeliyiz.

Yüce “Benlik”te yaşamaya başladığımız anda -hatta böyle bir yüksek bilinçlilik edinme sürecindeyken bile- kalp bölgesinde şekillenmiş olan organdaki ruhsal algılama gücünü nasıl uyandıracağımızı öğrenmekle kalmaz ayrıca, önceki bölümlerde anlatılan akımları kullanarak onu denetlemeyi de öğreniriz. Bu algılama gücü, kalp bölgesindeki bu organdan çıkıp, dönen lotus çiçekleri ve gelişmiş esiri beden diğer kanalları boyunca ısıldayan bir güzellikte akan bir yüce maddesellik ögesinden oluşur. Oradan da dışarı doğru, etrafımızdaki ruhsal aleme yayılır, bu alemi bize ruhsal olarak görünür kılar,

tıpkı uzaktaki güneş ışığının nesneler üzerine dıştan vurarak onları fiziksel gözlerimize görünür kılması gibi.

Bu kalp organının algılama gücünün nasıl üretildiği ancak içsel eğitim süreci boyunca yavaş yavaş öğrenilebilir.

Bu algılama organını esiri beden aracılığıyla -içindeki objelere bir ışık tutacak şekilde- dışsal aleme yöneltebilir hale gelene dek, ruhsal aleme ait nesneleri ve varlıkları net bir şekilde göremeyiz. Ruhsal alemdeki bir nesnenin tam bilinçliliği ancak biz ona ruhsal ışık saçarsak ortaya çıkabilir. Gerçekte, bu algılama organını üreten “Ben” fizik bedeninin içinde değil, yukarıda gösterdiğimiz gibi, onun dışında yaşamaktadır. Kalp organı ise sadece ruhsal ışık organını dışarıdan yaktığımız yerdir. Bu ışık organını başka bir yerden yaksaydık, üretilmiş olan ruhsal algılamaların fizik alemle hiçbir bağlantısı olmazdı. Oysa insan varlıkları olarak görevimiz yüce ruhsal gerçekliklerin fizik alemle ilişkisini başlatmaktır. İnsanlık aslında, ruhun fizik aleme nüfuz etme aracıdır. Kalp organı da yüce benliğin duyusal benliği kullanabilmek amacıyla araç olarak kullandığı şeydir.

Şu ana dek anlatılan ezoterik eğitim yolundan geçtiğimizde, ruhsal aleme ait şeyler için deneyimlediğimiz duygular olağan, duyularla sınırlı insan varlıklarının fizik aleme için hissettiklerinden farklı hale gelir. Bunlar kendilerini hala duyular alanında belli bir yerde konumlanmış hissetmektedir, algıladıkları nesneler de “dışarıda” olarak görülür. Oysa ruhsal açıdan gelişmiş kişiler olan bizler kendimizi artık, algıladığımız ruhsal nesnelerle “birleşmiş” gibi, sanki onların “içinde”ymiş gibi hissederiz. Diğer bir deyişle, ruhsal uzamda oradan oraya gezinip dururuz. Bu nedenle spiritüel bilim içsel

gelişimin bu aşamasında olanlara bu kişiler henüz hiçbir yerde yuvaya varamamış oldukları içindir ki, “Gezinenler,” der.

Bizler sadece “gezinenler” olarak kalacak olsaydık, ruhsal uzamda herhangi bir nesneyi tam anlamıyla tarif edebilmek bize imkansız gelirdi. Doğrusu, fiziksel uzamda nesneleri ve yerleri belirli bir referans noktasından başlayarak tanımladığımız gibi, ruhsal uzamda da nesneleri tanımlamak istiyorsak, başlayacak benzer bir referans noktası oluşturmamız gerekir. Bu diğer alemde bir yer bulmalı, onu tam anlamıyla keşfetmeli ve ruhsal olarak sahiplenmeliyizdir. Ruhsal yurdumuzu bu yerde kurmalı, sonra da diğer her şeyi onunla ilişkili hale sokmalıyız. Fizik alemde yaptığımız şey, budur işte. Orada da her şeye, yurdumuzun düşünceleri ve inançları açısından bakarız. Örneğin, Berlin’li biri Londra’yı bir New York’ludan farklı tanımlayacaktır.

Bununla birlikte, fiziksel ve ruhsal yurdumuz arasında büyük bir fark vardır. Yetiştığımız ve içgüdüsel olarak çeşitli düşünceler ve inançlar edindiğimiz, sonra da yaşadığımız her şeye elimizde olmadan duygu kattığımız fiziksel doğum yerimizle hiçbir ilgimiz yoktur. Ruhsal yurdumuz farklıdır. Kendimize tam bilinçlilikle bir ruhsal yurt yaratırız. Bu nedenle, ondan çıkan herhangi bir yargı mükemmel, berrak bir özgürlüğün ürünüdür. Spiritüel bilim dilinde bu ruhsal yurdun inşasına “Baraka Kurmak” (“Yuva Kurmak”) denir.

Gelişimin bu aşamasında, ruhsal algılama önceleri fizik alemdeliklerin ruhsal karşılıklarıyla, astral denilen alemde olabildiğince bulunan karşılıklarıyla sınırlıdır. Bu alem insan içgüdülerine, duygularına, arzularına ve tutkularına benzer türden şeyler içerir. Hatta, fiziksel çevremizdeki her duyuyu

nesnesinin, onunla ilişkisi olan bu tür insan canı özellikleriyle bağlantılı bazı ruhsal güçleri vardır. Örneğin, bir kristal kendi biçimine, yüce görü sahibi bir durugörüre tıpkı insanlarda faaliyet halinde olan içgüdüler gibi görünen güçler aracılığıyla akar. Buna benzer güçler bir bitkinin özsuyunu saplarından çeker, ona çiçek açtırır ve tohum veririr.

Fizik alemin fiziksel gözlerimiz için şekilleri ve renkleri olması gibi, bu duyular dışı güçler de ruhsal algılama organlarını geliştirmiş olanlar için şekil ve renk alabilir. Örneğin, bu aşamaya ulaştıysak artık yalnızca fiziksel olarak görünür olan kristalleri ve bitkileri değil, ayrıca onlarla ilişkili ruhsal güçleri de görebiliriz. Fizik alemde masaları ve iskemleleri gördüğümüz gibi, insan ve hayvan içgüdülerini de -sadece davranışlarda dıştan değil, açık seçik gerçekler olarak- görebiliriz artık. Gerçekten de, tüm o içgüdüler, arzular, güdüler ve tutkular aleminin her insan varlığını ve hayvanı kaplayan bir astral bulut ya da aura oluşturduğu görülmektedir şimdi.

Ayrıca, görürler olarak duyusal kavrayışımızdan biraz ya da tamamen kaçan şeyleri de artık algılayabiliriz. Örneğin, düşük düzeyli şeylere yönelmiş insanlarla dolu bir oda ile yüksek isteklere yönelmiş insanlarla dolu olan bir başka oda arasındaki astral farkı anlayabiliriz. Bir hastanenin fiziksel atmosferi bir dans salonunununkinden farklı olmakla kalmaz, ruhsal atmosferi de farklıdır. Benzer şekilde, ticaret merkezi olan bir şehir de bir üniversite kentiyle aynı astral havaya sahip değildir. İlk önceleri, böyle şeyleri durugörü aracılığıyla algılama kapasitemiz elbette ki zayıftır; tıpkı, içsel çalışmamıza başlamadan önce rüya farkındalığımızın uyanık hal bilincimizle karşılaştırıldığında zayıf oluşu gibi. Yine de yavaş yavaş olgunlaşırız ve bu düzeyde de tamamen uyanık hale geliriz.

Görünün bu aşamasına ulaşmış olan bir durugörürün en yüksek becerisi insan ve hayvan içgüdüleri ile tutkularında astral karşılık etkisi ortaya çıkınca görülür. Sevgiyle dolu bir harekete, nefretle ortaya çıkan bir hareketten farklı bir astral olgu eşlik etmektedir. Anlamsız istek çirkin bir astral karşılık ya da imge üretirken; yüksek bir düşünceye duyulan his güzel bir imge yaratır. Bu astral karşılıklar fiziksel yaşamda ancak hayal meyal görülür. Fizik alemde yaşamak onların güçlerini azaltır.

Örneğin, bir şeye duyulan arzu astral alemde söz konusu arzunun o anki astral imgesine ek olarak bir karşılık üretir. Arzu doyurulmuşsa ve nesnesine ulaşılmışsa -ya da en azından doyurulma olasılığı varsa- bu durumda, arzunun astral karşılığı (o an için) zayıf olacaktır. Tam gücüne ancak bireyin ölümünden sonra kavuşacaktır. O noktada can kendi doğasına uygun olarak, hala aynı arzuyu beslemektedir ama artık onu doyuramaz, zira keyif almak için gereken nesnesi ve organları yoktur.

Hayatta örneğin, bedensel zevklere eğilimliyse, ölümümüzden sonra hala damak zevklerini arzulayabiliriz. Ama artık bu arzulamayı doyuramayız; artık bir damağımız yoktur. Sonuç olarak arzumuz artık canımıza işkence çektiren, özellikle güçlü bir astral karşılık üretir. Can doğamızın bu aşağı nitelikli karşılıklarıyla ilişkili olarak ölümden sonra ortaya çıkan bu tür deneyimlere, “can alemindeki deneyimler” ya da daha özel olarak, “arzu bölgesi” denir. Onlar ancak can kendisini fizik alemin şeylerine yönelik arzularının hepsinden kurtardıktan sonra kaybolurlar. Ve can ancak bundan sonra yüce aleme, ruhsal diyara yükselir.

Bu karşılıklar fiziksel hayatımız boyunca zayıf olsalar da yine de vardır. Bir kuyruklu yıldızın kuyruğunun yıldıza eşlik etmesi gibi hayat boyu bize eşlik ederek, bizim arzu alemimizi biçimlendirir. Böylece belli bir gelişim aşamasına ulaşmış olan görürler tarafından durugörü yoluyla algılanabilir.

Bu ve benzeri deneyimler, bu bölümde anlatılan gelişim aşamasına ulaşmış bir öğrencinin içsel yaşamını oluşturmaktadır. Daha ileri ruhsal deneyimler edinmek için bu aşamadan yükselip, yolun daha da ilerilerine tırmanmamız gerekir.

8. Bölüm

BİLİNÇTE SÜREKLİLİK KAZANMAK

İnsan hayatı üç değişik durumda sürer: uyanıklık hali, rüya uykusu hali ve derin, rüyasız uyku hali. Bir kişinin ruhsal alemlerde nasıl daha derin sezgiler kazanabileceğini daha iyi anlamak için bu hallerin her birinde ortaya çıkan değişiklikler hakkında -böyle bir bilgiyi arayanlar için- biraz fikir sahibi olmamız gerekir.

Böyle sezgiler kazanmak için gereken eğitimi almadan önce, bilincimiz uyku dönemleriyle sürekli olarak bölünmektedir. Bu aralıklar sırasında, canımız ne dış dünya ile ne de kendisiyle ilgili bir şey bilir. Yine de belli anlarda, bilinç dışının okyanusundan -ya dış dünyadaki olaylarla ya da kendi bedenimizin durumuyla ilgili- rüyalar çıkar. Normalde bu tür rüyaları sadece uykunun belli bir tezahürü olarak düşünürüz, dolayısıyla da genel olarak yalnızca iki bilinç durumu belirleriz: uyku ve uyanıklık. Oysa okült bilimde rüya halinin diğer iki halden bağımsız ve farklı bir önemi vardır.

Önceki bölümde, yüksek bilgiye ulaşma sorumluluğunu üstlendiğimizde rüya yaşamımızda ortaya çıkan değişiklikler ele alındı. Rüyalarımız anlamsız, düzensiz ve kopuk yapısını kaybeder ve gittikçe düzenli, doğru ve tutarlı bir alem oluşturmaya başlar. Biz daha da geliştikçe bu yeni, rüyalardan doğan alem içsel hakikat bakımından dış duyuşal gerçekliğe eşit hale gelmekle kalmaz, kelimenin tam anlamıyla, yüce bir gerçekliği betimleyen olguları da açığa vurur. Duyusal alem etrafımızdaki gizemleri ve sırları her yerde gizlemektedir. Aynı zamanda, içindeki belli yüce gerçekliklerin sonuçlarını da ortaya sermektedir. Ama algılama gücümüz duyularımızla sınırlı olduğu sürece, bu sonuçların nedenlerini kavrayamayız. Bu nedenler rüya yaşamımızdan çıkıp gelişen bir hal içinde, yani hiç durmayan kalmayan bir durumda bize kendilerini kısmen gösterir.

Elbette ki, aynı şeyleri olağan uyanık yaşamımız sırasında görünceye dek, bu açığa vurulanları gerçek bilgi olarak düşünemeyiz. Fakat zamanla ve deneyimle, bu da olur. Yani ilk başta rüya yaşamımızdan çıkartıp biçimlendirdiğimiz durumu uyanık hal bilincimize aktarabilir halde olma noktasında dek içsel olarak tekamül ederiz. Duyular alemini oldukça yeni bir şey ile zenginleştirir bu. Kör doğmuş ama başarılı bir operasyondan geçmiş gibiyizdir: Gözlerimizin sonradan gördükleriyle dünyayı zenginleşmiş buluruz. Yukarıda anlatılan tarzda, durugörür haline geldiğimizde de aynı şey olur: Çevremizdeki dünyanın tamamen yeni niteliklerle, yeni şeylerle, yeni varlıklarla ve buna benzer şeylerle dolu olduğunu görürüz. Bundan böyle, artık bir başka alemde yaşamak için rüyaları bekleme-mize gerek kalmaz. Artık zaman uygun oldukça, kendimizi ile-ri algılama durumuna sokabiliriz. Aslında, bu durum, olağan hayatta edilgen tarzda algıladıklarımızla karşılaştırıldığında

etken tarzda algılamalarımız bizim için ne kadar önemliyse, o kadar önemli hale gelir. Demek ki, okült bilim öğrencileri olan bizlerin, canın duyu organlarını açtığımız ve fiziksel du-yulardan saklı kalması gereken şeyleri gördüğümüz gerçekten söylenebilir.

Yine de bu hal bilginin daha yüksek aşamalarına bir geçiş-tir sadece. Zira zaman içinde, eğitimimizle ilgili alıştırmaları uygulamaya devam ettikçe, yukarıda tanımlanan köklü deği-şikliklerin uyku yaşamı ile sınırlı olmadığını, bu dönüşümün aslında önceden derin, rüyasız uyku hali olarak saptamış ol-duğumuz şeye kadar genişlediğini anlarız. Önceleri, genellikle derin uykuya eşlik eden tam bilinçsizliğin arada bir tekil, ayrı ayrı bilinçli deneyimlerle bölündüğünü fark ederiz. Yani uykunun evrensel karanlığından şimdi, önceden bilinmeyen türde algılamalar çıkmaktadır.

Bu deneyimleri tanımlamak kolay değildir. Dillerimiz madde alemleri için tasarlanmıştır ve bu dünyaya ait olmayan şeyler için ancak tahmini kelimeler içerir. Yine de, şu an için yüce alemleri tanımlamada kelimeler kullanmak zorundayız. Ama bunu ancak, söylediklerimizin çoğunda karşılaştırmalar-dan yararlanarak yapabiliriz. Bunu yapabiliriz çünkü evren-deki her şey başka bir şey ile ilişkilidir. Hatta yüce alemlerin ve madde aleminin nesneleri ve varlıkları birbirleriyle o ka-dar ilişkilidirler ki, madde dünyası için tasarlanmış sözcükler aracılığıyla -biraz iyi niyetle bakarsak- yüce alemler hakkında fikir sahibi olabiliriz. Fakat duyular dışı alemlerin bu türden tanımlamalarının karşılaştırmalardan ve sembollerden oluş-tuğu olgusunun her zaman farkında olmalıyız.

Dolayısıyla, ezoterik eğitimin sadece bir bölümü olağan dili kullanır. Gerisi için yüce alemlere yükselişimizin doğal so-

nucu olan sembolik bir ifade tarzı öğreniriz. Bu dili eğitimimiz sırasında ediniriz kendimize. Yine de, burada verilen genel tanımlamalardan yüce alemlerin doğasına ait bir şey öğrenemeyeceğimiz anlamına gelmez bu.

Derin uykudaki bilinç dışı okyanusundan çıkan bilinçli - ve en başta, ayrı- deneyimler en iyi şekilde bir tür “duyma” olarak anlaşılır. Kişi algılanabilir ses tonları ve sözcükler olarak tanımlayabilir onları. Olağan duyu deneyimiyle karşılaştırıldığında rüya uykusunda olanları bir tür “görme” olarak tanımlayabileceğimiz gibi, derin uykuda olanları da kulakların aldığı izlenimlerle karşılaştırabiliriz. (Sırası gelmişken, ruhsal alemlerde görmenin iki yeti içinde daha üstün olanı olduğunu söyleyebiliriz. Ruhsal alemde renkler seslerden ve kelimelerden daha üstündür. Ama ezoterik eğitimin bir sonucu olarak öğrencinin bu aleme ait algıladığı ilk şeyler yüksek renkler değil, alçak seslerdir. Genel gelişimimizin bizi rüya uykusunda ortaya çıkan aleme zaten hazırlamış olmasından dolayıdır ki, renkleri derhal görürüz. Yüce alemin derin uykuda ortaya çıkışına ise daha az hazırlıklıyızdır. Dolayısıyla, bu alem kendini önce sadece seslerde ve kelimelerde gösterir; kişi ancak bundan sonra renklere ve şekillere yükselir.)

Bu tür derin uyku deneyimlerinin farkına vardığımız andan sonra en önemli görevimiz onları olabildiğince berrak ve canlı kılmaktır. Bu ilk başta çok zor olacaktır, zira bu durum sırasında algıladıklarımıza dair son derece belirsiz bir deneyime sahibizdir ancak. İşte bu nedenle uyandıktan sonra, belli deneyimler edinmiş olduğumuzu bilebiliriz ama bunların ne oldukları hala çok belirsizdir. Bu erken aşamadaki en önemli şey, sakin ve kendine hakim halde kalmaktır. Bir an için bile sabırsızlığa ve huzursuzluğa teslim olmamalıyız çünkü bun-

lar her zaman zararlıdır. Gelişimimizi hızlandırmak şöyle dursun, olsa olsa onu geciktirir ve engeller. Bir başka deyişle, bize verileni ya da bahşedileni sakince kabullenmeli ve asla hiçbir şeyi zorlamamalıyız. Eğer bir süre için uyku sırasında hiç bu tür deneyimler yaşamıyorsa, ortaya çıkıncaya dek sabırla beklemeliyiz onları. Emin olun, bu an gelecektir. Ortaya çıkmalarını zorlamak geçici olarak böyle deneyimlere neden olabilir ama sonradan, daha uzun zaman dilimleri boyunca tamamen kaybolabilirler. Oysa biz sakin ve kendimize hakim halde kalırsak, bu şeyleri algılama yetisi sürekli kazanımımız haline gelir.

Uykuda algılama yetisi kazanıldıktan ve uyku deneyimleri bilincimizin önünde tam bir berraklık ve canlılık içinde durduktan sonra dikkatimizi onlar üstünde toplayabiliriz. Biraz dikkatle, iki tür deneyimi ayırt edebildiğimizi fark ederiz. İlki, o zamana dek bildiğimiz her şeyden tamamen farklıdır. Başlangıçta hoşumuza gider ve bizi yüreklendirir ama onu şimdilik bir kenara bırakmalıyızdır. Bu tür deneyimler aslında, ancak daha sonra içinde kendimize ait şeyler bulduğumuz bir yüce ruhsal alemin ilk habercisidir.

İkinci türden deneyimleri dikkatle gözlemlemek, bunlar ile içinde yaşadığımız olağan dünya arasında belli bir ilişki olduğunu ortaya serer. Bu deneyimlerin yalnızca günlük düşüncelerimizi değil, olağan aklımızla kavramaya çalışıp kavrayamadığımız şeyleri de aydınlattığını görürüz. Gün içinde etrafımızdaki dünyayı düşünürüz. Şeyler (eşya) arasındaki bağlantıları anlamaya çalışmak için zihinsel resimler oluştururuz. Duyularımızın kavramlar yardımıyla ne algıladığını çözmeye çalışırız. Bu ikinci tür uyku deneyimleri, işte bu zihinsel resimler ve kavramlarla ilgilidir.

Önceden belirsiz ve gölgeli olan kavramlar artık madde dünyasının sesleri ve sözcükleri gibi canlı ve berrak hale gelir. Bir yüce alemin sanki kulağımıza üzerinde düşünüp taşındığımız sırlara yumuşak bir tarzda yanıtlar fısıldadığını hissediyoruz. Uykuda yüce alemlerden aldığımız şeyleri günlük hayatımızla bağlantılandırabildiğimizi görürüz. Önceleri sadece düşünebildiğimiz şeyler fizik alemdeki herhangi bir duyuusal deneyim kadar canlı ve anlamlı hale gelir bizim için. Duyularla algılanabilir bu aleme ait şeylerin ve varlıkların duyularımızın algılayabileceğinden daha çok olduklarını fark ederiz. Gerçekliği önceleri bizden saklı olan fakat artık etrafımızda bizim için yankılanan bir ruhsal alemin ürünü ve ifadesidir onlar.

Nasıl ki, fiziksel duyularımız doğru gelişmiş ve yapılanmış olduklarında, dünyanın doğru biçimde gözlemlenmesi için işimize yarıyorlarsa; algının bu ileri durumunda da, canın yeni açılmış algılama organları iyi durumdaysa işimize yaradıklarını görmek kolaydır. Yukarıda belirtildiği gibi, ezoterik eğitimin bölümleri olan alıştırmaları uygulayarak bu ileri duyuları üreten bizizdir. Bu alıştırmalar elbette ki, konsantrasyon ve meditasyondan oluşur. Konsantrasyon dikkatimizi evrenin gizemleriyle ilişkili belirli zihinsel resimler ve kavramlar üstünde toplamamız demektir. Meditasyon ise bu tür düşüncelerle, bilgilerle uyum içinde, kendimizi onlara kaptırarak yaşamak demektir. Böyle bir konsantrasyon ve meditasyon yoluyla can üstünde çalışıp, onun algılama organlarını geliştiririz. Kendimizi meditasyon ve konsantrasyon çalışmasına vererek, tıpkı bir ceninin ana karnında yaptığı gibi, canın beden içinde gelişmesine yardım ederiz. Uykuda ortaya çıkan tek, soyutlanmış deneyimlerin görünümü (yukarıda tanımlandığı gibi) artık özgürleşen canın doğum anının yaklaştığına işaret etmekte-

dir, zira bütün bu süreç sayesinde can tam anlamıyla farklı bir varlık haline gelmiştir; içimizde filizlendirdiğimiz ve olgunlaştırdığımız bir varlık.

İşte bu nedenle, konsantrasyonda ve meditasyonda doğru içsel çabayı gösterdiğimizden emin olmak için büyük özen gösterilmelidir. Çabalar doğru gözlemlenmelidir, zira onlar yüce insan ruh varlığının filizlenişini ve gelişimini yöneten yasalardır. Bu yüksek varlık doğduğunda doğru planlanmış, uyumlu bir organizma olmalıdır o. Bilgileri dikkatli bir şekilde izlemezsek sonuç kendi yasalarına sahip gerçek bir varlık olmayacak, ruhsal planda yaşamaktan aciz bir düşük olacaktır.

Direnme güçlerinin hepsinden yoksun olan bu narin ve savunmasız organizma günlük fiziksel yaşamda ortaya çıkacak olsaydı bu varoluşun ağır ve sert süreçleri onu etkisi altına alıp, ona boyun eğdirebileceği için görevini yerine getiremezdi, diye düşündüğümüzde; bu yüksek can varlığının doğumunun neden ilk önce derin uykuda ortaya çıkması gerektiği anlaşılır hale gelir. Etkinliği bedenin etkinliği tarafından tamamen gölgede bırakılırdı. Oysa uykuda, duyu algılarına bağlı beden ve onun etkinliği dinlenme halindeyken, yüce benliğin ilk başlarda çok zarif ve neredeyse hiç göze çarpmayan etkinliği kendini hissettirebilir.

Burada yine hatırlamalıyız ki, yeni uyanmış yüksek canı uyanık bilinç hali içine taşıyabilinceye dek, bu uyku deneyimlerini tümüyle doğru bilgi olarak ele alamayız. Taşıyabildiğimiz anda ise, ruhsal alemi günlük deneyimlerimizin arasında ve içinde, kendi yapısına uygun olarak algılayabiliriz. Yani canımız etrafımızdaki alemin gizemlerini sesler ve kelimeler olarak kavrayabilir.

Ezoterik eğitimin bu aşamasındaki deneyimimizin soyutlanmış ve neredeyse bağlantısız ruhsal deneyimlerle sınırlı olduğu iyi anlaşılmalıdır. Bu nedenle, söz konusu deneyimleri sınırlı, sistematik bir bilgi yapısı kurmak amacıyla kullanma isteğinden kendimizi sakınmalıyız. Böyle girişimler olsa olsa, can alemine her çeşit hayali imgeyi ve düşünceyi sokardı. Gerçek ruhsal alem ile hiçbir ilgisi olmayan bir dünyayı kurabilir-dik kolayca. Bu yüzden, en ileri özdenetim için hep elimizden gelen en büyük çabayı göstermeliyiz. En iyisi, her bir deneyimle ilgili büyük bir netlik kazanmak için ayrıca, yeni deneyimlerin kendiliğinden ortaya çıkmalarını ve önceden bilinen deneyimler ile kendilerini kendi istekleriyle birleştirmelerini sakince beklemek için çalışmaktır.

Diğer bir deyişle, şimdi girmiş olduğumuz ruhsal alemin gücünün yanı sıra, uygun alıştırmaları devamlı uygulayışımız sayesinde de, derin uyku dönemlerinde kendimizi hiç durmadan genişleyen bir bilinç yayılması yaşarken buluruz. Bilinç dışından giderek daha çok deneyim çıktıkça, bilinçsiz uyku dönemlerimiz de o kadar kısalır ve giderek, bu tekil deneyimler gerçek bağlantıları sadece duyu dünyasına alışık olan olağan zihinden çıkabilecek varsayımlarla ve kanılarla hiçbir şekilde bölünmeksizin, kendiliğinden birleşir. Duyular alemine uygun düşünme tarzlarını bu yüksek deneyimlerle ne kadar az karıştırırsak o kadar iyi olacağı açıktır.

Bu kuralları izledikçe, uyku yaşamının önceleri bilinçsiz olan düzeylerini tam bilinçliliğe dönüştürebileceğimiz yüksek bilgiye giden yolun o aşamasına sürekli olarak daha çok yaklaşıyoruz. Daha sonraları, bedenimiz uykudayken uyanıkken olduğu kadar gerçek bir alemde yaşarız. Elbette ki, uykudayken uğraştığımız gerçeklik önceleri bedenimizin içinde yaşadığı

duyularla algılanabilen gerçeklikten farklıdır. Ayağımızı yere sağlam basmak ve hayalperestler haline gelmek istemiyorsak, bu ileri uyku deneyimlerini olağan, duyularla algılanabilen çevremiz ile ilişkilendirmeyi önünde sonunda öğreniriz; daha doğrusu, *öğrenmeliyiz*. Yine de başlangıçta, uykuda yaşadığımız alem bizim için yepyeni bir vahiydir.

Ezoterik ya da okült bilim uykuda bilinçli hale geldiğimiz bu önemli gelişim aşamasına “bilinç sürekliliği (ya da bölünmezliği)” demektedir.²¹

Bu gelişim aşamasına ulaşmış olan biri için algılama ve deneyim bedeninin dinlendiği ve canın artık duyulardan etkiler almadığı o dönemler boyunca kesilmez: Bilinç bütündür.

21 Burada ana hatları çizilen şey, belli bir gelişim aşaması için bir tür “ideal”i, ancak uzun bir yolun sonunda elde edilen bir ideali tanımlamaktadır. Ezoterik eğitimin başlarında, ilk olarak sadece iki hali ya da durumu öğreniriz: önceleri yalnızca düzensiz rüyaların var olabildiği bir düzeydeki bilinç ve önceleri bilinçsiz, rüyasız uyku olarak kabul ettiğimiz bir düzeydeki bilinç.

9. Bölüm

EZOTERİK EĞİTİMDE KİŞİLİĞİN BÖLÜNMESİ

Uyku sırasında can fiziksel duyularca iletilen hiçbir bilgi almaz. Olağan dış dünyadan gelen algılar ona ulaşmaz. Aslında biz uykudayken canımız, uyanıkken duyu algılarına ve düşünceye aracılık eden fizik beden denilen kısmımızın bir bakıma dışındadır. Bu süre boyunca can yalnızca, fiziksel gözlemden sıyrılan süptil (esiri ve astral) bedenlerle bağlantılıdır.

Bu süptil bedenler uyku sırasında faaliyetlerini kesmezler. Nasıl ki, fizik beden madde aleminde etkilendiği ve etkilediği şeyler ve varlıklar arasında yaşıyorsa, can da bir yüce alemde yaşar. Ama canın yaşamı uyku boyunca sürer. Aslında can, özellikle o sırada etkindir. Oysa biz uykudayken, çevremizde olup bitenleri ve orada neler yaptığımızı gözlemlemek için -en azından olağan duyularımızın günlük hayatta fiziksel çevremizi algılayışı kadar- gereken ruhsal algılama organlarına sahip oluncaya dek, bu düzeydeki etkinliğimize dair hiçbir şey bilemeyiz. Yukarıda belirtildiği gibi, ezoterik eğitim işte böyle ruhsal algılama organlarının gelişimini içermektedir.

Uyku yaşamımız son bölümde anlatılanlar doğrultusunda, ezoterik eğitim yoluyla başka şekle dönüştüyse eğer, çevremizde olup bitenlerin tümünü o düzeyde, bilinçli bir şekilde izleyebiliriz. Bu yeni ortamda, istediğimizde yolumuzu her günkü uyanıklık yaşamımızda olağan duyularımızla olduğu kadar kolay bir şekilde bulabiliriz. Bununla birlikte, olağan duyularla algılanabilir çevremizi idrak edişin bir miktar durugörü gerektirdiğini unutmamalıyız. (Önceki bölümde buna değinilmişti.) Yine de, ruhsal gelişimimizin başında, bir başka aleme ait şeyleri günlük fiziksel çevremizle ilişkilendiremeden algılarız.

Uyku ve rüya yaşamının bu özellikleri insanlarda sürekli olarak neler olup bittiğini göstermektedir. Can kesintisiz biçimde yüce alemlerde yaşar ve hareket eder. Bu dünyalardan gelen esinleri ve dürtüleri çekerek bunlar aracılığıyla fizik beden üstünde hiç durmaksızın etkide bulunur. Bu yüce yaşam çoğu insanda bilinçsiz halde kalır. Ama ezoterik yolun öğrencileri olan bizler bu ileri faaliyetleri bilinç haline aktarıyoruz. Böylece, yaşamlarımız tamamen değişmiş olur. Canlarımız yüksek anlamda “göremedikleri” sürece, daha üstün kozmik varlıklarca yönetiliyorlardı. Artık, bu kılavuzluğu arkalarında bırakmışlardır. Nasıl ki, körlerin görmesini sağlayan bir operasyon onların hayatlarını değiştirebiliyor, yani artık başkalarınınca yönetilmelerine gerek kalmıyorsa; ezoterik eğitim de yaşamlarımızı benzer şekilde değiştirir. Ezoterizm öğrencileri olarak yönetilme ihtiyacını geride bırakırız. Bundan böyle kendi kendimizi yönetmemiz gerekmektedir.

Bu gerçekleştiği anda, kuşkusuz, olağan bilincin aklına hayaline bile gelmeyecek hatalara eğilimli hale geliriz. Artık, önceden bilmediğimiz ama bir zamanlar bizi etkileyen yüce

güçlerin aleminden harekete geçeriz. Bu yüce güçler kozmosun evrensel uyumunca düzenlenirler. İçsel eğitim yolunda ilerledikçe, bu kozmik uyumdan ayrı düşeriz. Önceleri yardımımız ya da katılımımız olmadan bizim için yapılan şeyleri kendi başımıza yapmamız gerekmektedir artık.

Bu nedenle, ezoterik metinlerin yüce alemlere yükselişle ilgili tehlikeler hakkında söyleyeceği çok şey vardır. Bu ayrınılı uyarılar ürkek canların içine yüksek yaşam korkusu salabilir. Gerçi, ancak gerekli önlemleri almadığımız takdirde, bu tür tehlikelerin var olacağını söylemeliyiz. Gerçek ezoterik eğitimce verilen uyarılara bütünüyle uyduğumuz sürece, gücüyle ve büyüklüğüyle en şiddetli duyu-sınırlı imgelemimizin tasarlayabileceği her şeyi aşan deneyimlerden geçsek bile, yüce alemlere yükselişimiz hiçbir şeyimizi tehlikeye atmayacaktır.

Hayatı tehdit eden korkunç güçlerle her köşe başında karşılaşırız. Bu şekilde, fiziksel duyularımızca fark edilmeyen belli güçleri ve varlıkları kullanmayı öğreniriz. En büyük uyarılma bu güçleri kendi bencil, yasak amaçlarımız için ya da yüce alemlere ait yetersiz bilgi ile yanlış kullanmaya yönelik olacaktır. Bu önemli deneyimlerden “eşik bekçisi” ile karşılaşma gibi bazıları ileriki bölümlerde tartışılacaktır. Bununla birlikte, biz farkında olalım ya da olmayalım, hayata düşman olan güçlerin var olduğunu anlamamız gerekmektedir. Evet, onların bizimle olan ilişkileri yüce güçlerce belirlenmektedir. Ama daha önce bizden saklı olan aleme bilinçli bir şekilde girdiğimizde, bu ilişki de doğal olarak değişir. Ayrıca, kendi varlığımız çoğalmıştır ve hayat deneyimleri ufkumuz muazzam ölçüde genişlemiştir. Yine de, eğer sabırsızlık ve küstahlık bizi yüce alemlerdeki deneyimlerimize dair vakitsiz bir özerklik sahibi olduğumuzu varsaymaya yöneltiyorsa, duyular dışına

ait yasalara ilişkin yeterli sezginin bize verilmesini bekleyemediğimizde gerçek bir tehlike söz konusudur. Açıkçası, bu diyarda alçakgönüllülük ve ılımlılık olağan hayattakinden daha çok ağırlık taşıyan sözlerdir. Yüksek bir yaşama doğru yükselişimizin “hayatımız ve sağlığımız” dediğimiz şey için tehlikesiz olduğundan, ancak bu nitelikler en iyi anlamıyla, ikinci doğamız haline gelmişlerse, emin olabiliriz.

Her şeyden önce, ileri deneyimlerimiz ile günlük yaşamımızın olayları ve talepleri arasındaki herhangi bir uyumsuzluktan kaçınmalıyız. Bizim işimiz tamamen burada, dünyadadır. Ve eğer biz dünyasal görevlerimizi başımızdan savar ve başka bir aleme kaçmaya çalışırsak amacımıza hiçbir zaman ulaşamayacağımızdan emin olabiliriz. Duyularımızın algıladığı, bu alemin bir bölümüdür sadece. Kendilerini fizik alemin olgularında ifade eden varlıklar, ruhsal varlıklardır ve ruhsal alemde yaşarlar. Ruhsal alemin vahiylerini madde alemine sunabilecek kadar çabalamalı ve ruh tarafından kutsanmalıyız.

Diğer bir deyişle, ruhsal alemde keşfettiklerimizi yeryüzüne yerleştirerek onu dönüştürmeliyiz. Bizim görevimiz yeryüzünün dönüşümüdür. Yüksek bilgi arayışının tek nedeni budur. Duyularımızla tanıdığımız yeryüzü ruhsal aleme bağlıdır, bu da ancak yaratıcı güçlerin gizlendiği o alemleri paylaştığımız takdirde, yeryüzü üstünde gerçek anlamda çalışabileceğimiz anlamına gelir. Bu farkındalık yüce alemlere yükselme isteği için tek dürtümüz olmalıdır. Ezoterik eğitime bu davranışla girersek ve bizim için çizdiği seyirden asla ayrılmazsak, hiçbir tehlikeden korkmamıza gerek kalmaz.

Ezoterik eğitim yolundaki potansiyel tehlike olasılığı bizi onu izlemekten alıkoymamalı; tam tersine, her gerçek ezoterik

bilgi öğrencisinin sahip olması gereken nitelikleri geliştirmek üstünde gayretli bir biçimde çalışmaya teşvik etmelidir.

Herhangi bir korkuyu defetme amacını taşıyan bu tanıtıcı yorumlardan sonra, “tehlikeler” denen bu şeylerden bazısına daha yakından bakalım.

Ezoterik eğitimden geçen kişinin süptil (esiri ve astral) bedenlerinde büyük değişiklikler ortaya çıkar. Bu değişiklikler canın üç temel gücünde oluşan belli evrimsel süreçlerle bağlantılıdır: isteme, hissetme ve düşünme. Eğitimimizden önce, bunlar arasındaki ilişki yüksek kozmik yasalarca belirlenmektedir. Düşünme, hissetme ya da isteme tarzlarımızın hiçbirisi keyfi değildir. Bilinçli hale gelen her düşünce belli bir his ya da isteme eylemine bağlı olan doğal yasalarla bağlantılıdır. Örneğin, havasız kalmış bir odaya girdiğimizde pencereyi açarız ya da ismimizin söylendiğini duyduğumuzda cevap veririz. Benzer şekilde kötü bir koku bizde bir iğrenme hissi uyandırır. Düşünme, hissetme ve isteme arasındaki görünüşte basit olan bu bağlantıları incelediğimiz takdirde görürüz ki, bunlar tüm hayatımızın üzerine kurulduğu temeldir. Bu düşünme, hissetme ve isteme güçleri arasındaki bağlantının -insan doğası yasalarına dayanarak- “olağan” bir hayatın önkoşulu olduğunu bile düşünebiliriz. Kötü kokudan hoşlanan veya sorulan soruları yanıtlamayı reddeden birini, insan doğası yasalarını ihlal ettiği için “olağan değil” şeklinde ele alırdık.

İyi yetiştirilmenin ve uygun eğitimin sonuç vereceğini bekleriz çünkü bir çocuğun hissetmesini, istemesini ve düşünmesini insan doğasına uygun gelecek şekilde bağlantılandırabileceğimizi varsayabiliriz. Böylece, ileride duyguları ve istekleriyle ilgili olacağı varsayımına dayanarak çocuklara belli kav-

ramlar öğretiriz. Bu tür çabaların tümü düşünme, hissetme ve istemenin merkez noktalarının daha ince olan can bedenlerimizde kesin ve meşru bir şekilde bağlantılı olduklarına ilişkin temel olguya dayanmaktadır.

Canın incelikli organizmasındaki bu bağlantı kaba fizik bedene yansır. Burada da isteme organları arasındaki ilişki ile düşünme ve hissetme arasındaki ilişki yasalarca belirlenir. Bu nedenle belli bir düşünce düzenli olarak özel bir isteme eylemi ya da duygu uyandırır. Oysa ileri gelişim seyrinde, bu üç temel gücü birbirine bağlayan ipler kesilip, kopmuştur. Bu kesinti önce süptil can organizmasında ortaya çıkar ama söz konusu kopukluk daha sonra -biz yüksek bilgiye doğru çıkışımızı sürdürdükçe- fizik bedene de yansır.

(Aslında kişi ruhsal anlamda geliştikçe, beyin gerçekten de üç belirgin organa bölünür. Kabul edilmelidir ki, bu kopukluk olağan duyu organlarınca fiziksel olarak algılanabilir türden değildir ve en hassas fiziksel aletlerle bile kanıtlanamaz. Yine de, oluşur. Durugörürler yüksek yetilere sahip bir kişinin beyninin bağımsız olarak üç bölünmez bütüne ayrıldığını görebilirler: düşünen bir beyin, hisseden bir beyin ve isteyen bir beyin.)

Ruhsal gelişimimizin bu noktasında düşünme, hissetme ve isteme organları ayrı ayrı çalışmaktadırlar. Dolayısıyla, onların birbirleriyle olan bağlantıları artık kendi içkin yasaları tarafından değil, söz konusu bireyin uyanmış olan yüksek bilinci tarafından düzenlenir. Bu nedenle, ezoterik eğitimde ilerledikçe kendimizde fark ettiğimiz ilk değişikliklerden biri düşünceler ile duyguların ve de duygular ile kararların biz onlar arasında bağlantı kurmadıkça, birbirleriyle bağlantılı ol-

madıklarıdır. Bizler hür olarak yaratmadıkça, hiçbir etki bizi düşünceden eyleme götüremez.

Bundan dolayı, eğitimimizden önce içimizi yakıcı bir sevgiyle ya da keskin bir nefretle dolduran olaylar ile artık soğukkanlı bir biçimde yüzleşebiliriz. Bizi otomatik olarak harekete iten düşünceler varken bile, hareket etmekten kaçınabiliriz. Ezoterik eğitimden geçmemiş olan kişiler bu türden hareketlerle ilgilenmekte en ufak bir neden göremedikleri halde biz, yine benzer şekilde, artık sadece saf irade temeli üstünde hareket edebiliriz. Demek ki, bu yolda bize verilen büyük görev düşünüşümüzün, hissedişimizin ve isteyişimizin birbirleriyle etkileşimi üzerinde tam bir hakimiyet kazanmaktır. Ama can güçlerimiz üzerindeki böyle bir tam hakimiyet kazanmamız, onlara ilişkin tam ve ayrı ayrı sorumluluk sahibi olmamız anlamına da gelmektedir.

Varlığımızı bu şekilde dönüştürene dek, belli duyu dışı varlıklarla ve güçlerle bilinçli bir ilişki içine giremeyiz. Zira bizim can güçlerimiz (düşünme, hissetme ve isteme) evrendeki belli temel güçlerle ilişkilidir. Örneğin, isteğimizde var olan güç yüce alemin belirli şeylerini ve varlıklarını etkileyebilir. Ayrıca onları algılayabilir. Fakat bunu ancak, canımızdaki hissi ve düşüncesi ile olan bağlantısından özgürleştiği zaman yapabilir. Bu bağ çözülür çözülmez, istek eylemi dışarıya yöneltilir. Aynı şey düşünme ve hissetme güçleri için de geçerlidir.

Birisi bana bir nefret duygusu gönderirse, bir durugörür bunu belli bir renk tonunda, ince bir ışık bulutu halinde görebilir ve bu nefreti aynen bize yönelen fiziksel bir darbenin önünü kesebileceğimiz gibi önleyebilir. Demek ki, nefret duyular

dışı dünyada algılanabilir bir olgu haline gelmiştir. Ama onu ancak, duygumuzda var olan gücü, tıpkı gözlerimizin alıcılığı-nı dışarıdaki duyular dünyasına yönelttiğimiz gibi dışarıya yöneltebildiğimizde görebiliriz. Ve elbette ki, sadece nefret değil, madde aleminin daha önemli başka olguları da yüce alemde algılanabilir. Ve kişi canın temel güçlerini keşfedip, onları serbest bırakarak bunlarla bilinçli bir ilişki içine girebilir.

Ezoterik bilimin direktiflerini yakından izlemedikçe böyle bir düşünme, hissetme ve isteme ayrılığı bizi insanlığın üç şekilde doğru gelişim yolundan kolayca saptırabilir. Yüksek bilinç ve onun idraki dizginleri ele geçirip, canın artık ayrılmış olan güçlerini özgür ve uyumlu bir ortak çalışmaya doğru biçimde yöneltmek için henüz yeterince ilerlememişken canın üç gücünü birleştiren bağlar çözüldüğünde böyle bir sapma meydana gelir. Yüksek bilince ulaşmak gereklidir çünkü genelde bu üç güç kişinin hayatının her evresinde eşit olarak gelişmez. Düşünme bir kişide hissetme ve istemeden daha gelişmişken bir diğerinde hissetme ya da isteme üstün gelebilir. Düşünme, hissetme ve isteme arasındaki bağ evrenin yüce yasalarınınca düzenlendiği sürece, bu tür gelişimsel farklılıklar ileri anlamda hiçbir rahatsız edici düzensizliğe neden olmaz.

Örneğin, bir kişide istek baskınsa, evrensel yasalar diğer güçlerin onu dengeleyip aşırı hale gelmesini önlemelerini sağlar. Fakat ezoterik eğitime başladıktan sonra, hissetmenin ve düşünmenin isteme üstündeki düzenleyici etkisi kesilir ve artık denetim altında tutulmayan istek bizi sürekli olarak muazzam güç gösterilerine iter. Yüksek bilinçte ustalaşmadan ve güçlerimiz arasında uyum yaratmadan önce bu noktaya ulaşırsak, isteğimiz dizginsizce taşabilir. Bizi öyle etkileyebilir ki, hissetmemiz ve düşünmemiz tam bir yetersizliğe gömülür ve

isteğimizle kırbaçlanan köleler haline geliriz. Sonuç olarak, bir başıboş hareketten bir diğerine koşan vahşi yapıli biri haline gelebiliriz.

Aynı şekilde, eğer hissedişimiz kendini yüksek evrensel yasaların sınırlamasından kurtarırsa, yine yoldan sapabiliriz. Örneğin, başkalarına hürmet etmeye eğilimli biri düşünme iradesini ve becerisini yitirecek kadar onlara bağımlı hale gelebilir. Böyle bir kişinin yüksek bilgi yerine seçtiği şey en hazine türünden bir içsel boşluk ve güçsüzlüktür. Diğer yandan, duygularımızın doğal eğilimi dindarlığa ve dinsel coşkuya yönelikse, dinsel açıdan özdoym sağlama dönemlerine kaptırabiliriz kendimizi.

Düşünme baskın geliyorsa üçüncü göz ortaya çıkar. Bu, içe dönük, derin düşünceye dalmış bir doğa üretebilir ama kendini kuşatan ve hayata düşman olan bir yapıdır bu. Bu yapıdaki birine dünya ancak sonsuz bir bilgelik arzusunı doyurmak için nesneler sağladığı ölçüde anlamlıdır. Böyle bir kişiyi artık düşünceler harekete geçirmez ya da duygulanımlara itmez. Aksine, olağan şeyler sanki tiksindirici şeylermiş ya da en azından bütün anlamlarını yitirmişler gibi, bu tür insanlar onlarla ilişki kurmaktan kaçınarak, soğuk ve kayıtsız hale gelirler.

Demek ki, ezoterik eğitimin doğru yolundan uzaklaşıp kötü yola sapabileceğimiz üç tarz vardır. İnatçı bir şiddete, duygularda aşırı bir keyif düşkünlüğüne ya da soğuk, sevgisiz bir bilgelik arayışına sürüklenebiliriz. Dışarıdan bakıldığında, -örneğin özdekçi psikiyatri açısından- bu tarzda yoldan çıkan insanlar derece açısından değilse bile, akıl hastalarından ya da en azından aşırı nevrotik kişilerden pek de farklı görünmezler.

Doğal olarak, ezoterik eğitim böyle bir duruma yol açmamalıdır. Önemli olan düşünme, hissetme ve istemenin -canın üç temel gücünün- içlerine aşılarmış olan bağdan kurtulmadan ve uyanmış yüksek bilince maruz kalmadan önce, uyumlu bir şekilde gelişmiş olduklarından emin olmaktır. Bu gelişimde herhangi bir yanlış yapılsa ve üç temel insan gücünden biri ölçüsünü kaybederse, yüce canın doğumu başarısız olur. Bu olduğunda ise, sınırlanmamış güç kişiliğimizin tamamını kaplar ve dengenin yerine oturmaya başlayabilmesi uzun zaman alır.

Demek ki, ezoterik eğitime girmeden önce kişiliğimizin -baskın olarak düşünen, hisseden ya da isteyen tipler olmamız gibi- zararsız bir unsur olarak görünen şey öğrenci oluşumuzdan sonra, yaşam için çok gerekli olan evrensel insanlık ögesine üstün gelebilecek kadar yoğunlaşabilir. Ancak bu durum, bizim uyku bilincinde de uyanıklık durumundaki kadar bilinçli yüksek deneyimler edinebildiğimiz andan itibaren gerçek bir tehlike haline gelir. Uyku deneyimimiz uykunun içindeki aralıklara ilişkin farkındalık düzeyinde kaldığı sürece; evrensel yasalarca düzenlenen duysal yaşamımız can üstünde, biz uyanırken onu dengeleyecek türden bir etkiye sahiptir.

Bundan dolayı, uyanıklık yaşamımızın her bakımdan olağan ve sağlıklı olması son derece önemlidir. Dış dünyanın sağlıklı, dinç bir beden, can ve ruh yapısı taleplerine ne kadar tam karşılık verebilirsek o kadar iyi olur. Diğer yandan, aşırı derecede heyecanlı ya da bitkin düşürücü bir günlük yaşam zararlı olabilir çünkü o zaman içsel hayatımızda meydana gelen büyük dönüşümlere, potansiyel olarak yıkıcı ve engelleyici etkiler katarız. Gücümüzün yeterli olduğu, bunun da çevre-

mizle olan ilişkimize huzur ve uyum getirebileceği durumları aramalıyızdır özellikle. Bu ahengi bozabilecek ve yaşamlarımıza endişe ve karışıklık getirebilecek her şeyden kaçınmalıyız. Burada, dışsal anlamda endişe ve karışıklıktan kurtulmak, -fiziksel sağlığımız için olduğu kadar- ruhsal durumlarımızın, niyet ve düşüncelerimizin de sabit kalmasına ve sürekli olarak değişmemesine özen göstermemiz kadar zor bir şey değildir.

Bütün bunlar, ezoterik eğitime başlayışımızdan sonra, bizler için önceki kadar kolay değildir artık. Sürekli olarak yaşamlarımızda rol alan yüce deneyimler şimdi tüm hayatımızı etkilemektedir. Bu yüce deneyimlerde herhangi bir şey bozursa, bu bozukluk her yerde pusuda bekler ve potansiyel olarak her dönemde bizi yanlış yola saptırabilir. Dolayısıyla, tam bir öz hakimiyet elde etmek için elimizden geleni yapmalıyız. Soğukkanlılığı asla elden bırakmamalı ve ele aldığımız bütün durumlara sakince bakmaktan vazgeçmemeliyiz. Ashında, herhangi bir gerçek ezoterik eğitimin ta kendisi bizde bu niteliklerin tümünü geliştirir. Böyle bir eğitimin seyri içinde, tehlikeleri öğrenir ve aynı zamanda (ve doğru anda) onları yolumuz üstünden kaldırmak için gereksindiğimiz tüm gücü keşfederiz.

10. Bölüm

EŞİK BEKÇİSİ

Yüce alemlere yükseliş sırasında edinilen en önemli deneyimler arasında “eşik bekçisi” ile karşılaşmalar vardır. Aslında, böyle iki varlık vardır, bir değil. “Alt” ve “Üst” bekçiler olarak bilinirler. Süptil (astral ve esiri) bedenlerde isteme, düşünme ve hissetme arasındaki bağ çözülmeye başladığında ilki ile karşılaşırız. Bu çözülmeye, önceki bölümde anlatılmıştı. Bu üç gücün birbirinden ayrılması fizik bedeni de, özellikle de beyni etkilediğinde ise üst bekçi olan ikincisi ile karşılaşılır.

Alt eşik bekçisi içsel gelişimin gereken düzeyine ulaşıncaya dek bizim için var olmayan, bağımsız bir varlıktır. Bu nedenle, bu kitabın çerçevesi içinde bu bekçinin temel özelliklerinin sadece kısa bir tanımı verilebilir.

İlk olarak, bu bekçi ile karşılaşmanın sanki onun ağzından anlatırmış gibi bir tanımını yapma girişiminde bulunulacaktır. Aslında bizler düşünme, hissetme ve isteme arasında oluşturulmuş bağın çözülmüş olduğunun ancak bu karşılaşma vasıtasıyla farkına varırız.

Hayalette benzeyen, adamakıllı korkunç bir varlık önümüzde durmaktadır. İşte bu nedenle, bu karşılaşma için eğitimimiz boyunca edinmek için büyük fırsata sahip olduğumuz kavramsal yolumuzun emniyeti ve güvenilirliği içinde büyük bir soğukkanlılığa ve tam bir güvene gereksinim duyarız.

Daha sonra bekçi, bu anın anlamını aşağı yukarı şu şekilde açıklar:

Şimdiye dek, sizlere görünmeyen büyük güçler gözettiler sizi. Yaşamlarınızın bütün geçmiş seyirleri boyunca her iyi işin ödülünü ve kötü hareketin de acı sonuçlarını beraberinde getirmesine neden oldular. Onların etkisiyle, hayat deneyimlerinizden ve düşüncelerinizden kişiliğiniz biçimlendi. Kaderinizin temsilcileriydiler onlar. Geçmiş hayatlarınızda ki hareketleriniz temelinde, her bir enkarnasyonunuzda size verilen neşenin ve acının ölçüsünü belirlediler. Karmanın sarıp sarmalayıcı yasası tarzında sizi yönettiler. Şimdi bu güçler size kılavuzluk ettikleri dizginleri gevşetmeye başlayacaklardır. Eskiden sizin için yaptıkları işlerden bazılarını artık siz kendiniz yapmalısınız.

Şu ana dek, kaderin pek çok darbesine katlandınız. Nedenini bilmeden. Her biri bir önceki hayatta yapılan zarar verici bir işin sonucuydu. Neşe ve mutluluk buldunuz ve bulduğunuz gibi aldınız onları. Bunlar da geçmiş eylemlerin sonucuydu. Kişiliğinizin birçok güzel yanı ve pek çok defosu vardır. Bunları geçmiş deneyimleriniz ve düşünceleriniz ile kendiniz ürettiniz. Şu ana kadar bunun farkında değildiniz; yalnızca etkilerini biliyordunuz. Fakat karmik güçler bütün geçmiş eylemlerinize ve hatta en gizli düşüncelerinize ve duy-

gularınıza tanıklık ettiler. O temel üstüne de kim olduğunuzu ve şu anki enkarnasyonunuzda nasıl yaşadığınızı belirlediler.

Oysa şimdi, geçmiş hayatlarınızın bütün iyi ve kötü yönleri size açıklanacaktır. Kendi başınıza göreceksiniz onları. Öteden beri, sizin varlığınızla iç içe dokunmuşlardı. İçinizdeydiler ama onları göremiyordunuz, tıpkı beyninizi gözleminizle göremediğiniz gibi. Oysa şimdi, geçmiş eylemlerinizi kişiliğinizden dışarı adım atarak kendilerini sizden ayırıyor. Dış dünyanın taşlarını ve bitkilerini görebildiğiniz gibi görebileceğiniz, bağımsız bir şekil alıyorlar. Ben, sizin iyi ve kötü hareketlerinizden kendine bir vücut oluşturan, o aynı benlik varlığıyım. Hayaletimsi şeklim, deyim yerindeyse, sizin hayatınızın hesap defterinden üretilmiştir. Şu ana dek beni içinde gizli olarak taşıdınız. Böyle oluşu sizin iyiliğiniz içindi. Kaderinizin gizli bilgelığının benim dış görünüşümdeki çirkin lekeleri çıkartmak için içinde çalışmaya devam ettiği anlamına geliyordu bu. Şimdi sizden ortaya çıktığıma göre, bu gizli bilgelik de sizi terk etmiş oldu ve artık sizi korumayacak. Onun yerine, bu işi sizin kendi ellerinize bırakıyor. Bizat ben kötü yola düşmezsem eğer, mükemmel ve parlak bir varlık olmalıyım. Zira düşersem, kendimle birlikte sizi de karanlık ve yozlaşmış bir aleme sürüklerim.

Bunu önlemek amacıyla, artık sizden ayrılmış olan gizli bilgelğin eskiden yaptığı görevi teslim almak için kendi bilgeliliğiniz yeterince büyük olmalıdır. Eşiğimden bir kez geçtiniz mi sizi asla bırakmam. Algılayabileceğiniz bir bedende her zaman orada, yanınızda olurum. Ondan sonra da, ne zaman yanlış düşünseniz ya da yanlış hareket etseniz, ha-

tanızı benim bedenimde çirkin, şeytani bir çarpıklık olarak görürsünüz hemen. Ancak bütün hatalarınızı düzelttiğinizde ve daha fazla kötülüğe gücünüz yetmeyecek kadar kendinizi arıttığınızda benim varlığım değişir ve pırıltılı bir şekilde güzelleşir. O zaman ben de ileriki faaliyetlerinizi kutsamak ve yardımcı olmak için ayrı bir varlık olarak yeniden sizinle birleşebilirim.

Eşiğim hala içinizde bulunan her tür korku hissinden ve düşünceleriniz ile eylemlerinizin tüm sorumluluğu için üstlenmeniz gereken güç karşısındaki her tür isteksizlik duygusundan yapılmıştır. Kendi kaderinizi değiştirmede herhangi bir korku belirtisi barındırdığınız sürece bu eşik önemli bir ögesinden yoksun kalır. Tek bir taş eksik olduğu sürece büyülenmiş ya da tökezlemiş gibi bu eşikte kalırsınız. Bundan dolayı, korkudan tamamen kurtuluncaya ve kendinizi en yüksek sorumluluğa hazır hissedinceye dek bu eşikten geçmeye çalışmayın.

Şu ana dek sadece ölüm sizi dünyasal hayattan çağırduğunda sizden ayrılmıştım. Ama o zaman bile, görüntüm gözlerinizden saklıydı. Sadece sizi yöneten kader güçleri beni görebiliyordu. Ölüm ve tekrar doğuş arasındaki aralık boyunca, görünümüme dayanarak, bir sonraki hayatınızda beni güzelleştirmeye çalışmanız, böylece de gelişiminizin iyiliğini sağlamak için içinizde güçler ve yetenekler oluşturdu. Böylece kader güçlerinin sizi yeni bir dünyasal enkarnasyona göndermesini sağlayan şey ben ve benim kusurluluklarımdı. Öldüğünüzde ben oradaydım. Karmanın yöneticileri benim adıma tekrar enkarne olmanız gerektiğine karar ver-

diler. Eğer bilmeden, sonsuza dek bu şekilde yenilenen hayat aracılığıyla beni dönüştürüp mükemmelleştirseydiniz ölüm güçlerine yenilmekten kurtulabilirdiniz. Ama o zaman benimle tamamen bir bütün olabilirdiniz ve birleşmiş olarak ölümsüzlüğe geçebilirdik.

İşte şimdi, görünür biçimde yanınızda duruyorum, ölüm saatinizde her zaman görünmez olarak yanınızda durduğum gibi. Eşiğimden geçtiğiniz anda, normalde sadece fiziksel ölümden sonra girdiğiniz alemlere gireceksiniz. Şimdi tam bilgi ile gireceksiniz onlara. Bundan sonra, dışsal olarak ve görünürde dünyada yaşamakla birlikte aynı zamanda ölüm aleminde, daha doğrusu sonsuz hayat aleminde de yaşayacaksınız. Açıkçası, ben sizin ölüm meleğinizim. Fakat aynı zamanda size sonsuz, yüce hayatı da getiririm. Beden içinde yaşarken benim aracılığım ile ölecek ve yok edilemez olan hayata tekrar doğmayı deneyimleyeceksiniz.

Bundan böyle girdiğiniz alemde, duyular dışı türünden varlıklarla karşılaşacaksınız. Bu alemde mutluluk sizin de payınıza düşecek. Yine de ben, sizin kendi yaratınız olan ben, bu alemde sizin ilk ahabanız olmalıyım. Daha önceleri, sizin hayatınızda yaşıyordum. Ama şimdi, sizin aracılığınızla kendime ait bağımsız bir hayata uyandım ve gelecek eylemlerinizin görünür ölçütü olarak -ve belki de sürekli yüz karası olarak da- önünüzde duruyorum. Siz beni yaratabildiniz ve böyle yaparak beni dönüştürme görevini üstünüze aldınız.

Burada bekçinin ağzından aktarılan şey sadece sembolik olarak anlaşılmamalıdır. Tam aksine, bu, ezoterik eğitimi uy-

gun düzeye erişene dek izleyen bir öğrencinin sahip olabileceği, en ileri derecede gerçek bir deneyimdir.²²

Bekçinin işlevi, bize söylenen sözlerin içerdiği kamçılayıcı unsurlarla yüzleşecek kadar kendimizi güçlü hissetmedikçe daha ileri gitmememiz için bizi uyarmaktır. Bekçinin dış görünüşü kötü olabilir ama unutulmamalıdır ki, kendi geçmiş yaşamlarımızın sonucudur o. Bizim dışımızda bağımsız bir hayata uyanmış olan kendi kişiliğimizdir, o kadar.

Kişiliğimizin bağımsız bir hayata uyanışı düşüncemiz, istememiz ve hissetmemiz birbirinden ayrılmaya başlayınca ortaya çıkar. Ruhsal bir varlığı doğurmuş olduğumuzu ilk kez hissetmek bile, zaten çok anlamlı bir deneyimdir. Hazırlığımızın -ezoterik eğitimimizin- bütün amacı, hiçbir korku ya da iğrenme belirtisi göstermeksizin bu bekçinin berbat görünümüne dayanmamızı sağlamaktır.

Bekçi ile karşılaştığımızda, bekçinin dönüştürülmesi ve çoğaltılması görevini tam bilgi ve bilinçle üzerimize alabilecek kadar gücümüzün gelişmiş olduğunu hissetmeliyizdir.

Eşik bekçisi ile karşılaşmayı başarılı bir şekilde geçmenin bir sonucu olarak, bir sonraki fiziksel ölümümüz öncekinden

22 Yukarıdaki açıklamalardan da belli olduğu gibi, burada tanımlanan eşik bekçisi kendisini yeni uyanmış olan yüksek algılamamıza gösteren astral bir görünümüdür. Spiritüel bilim bizi bu duyular dışı karşılaşmaya yönlendirir. Bu bekçiyi fiziksel olarak görünür kılmak bir ince madde bulutu, belli bir oranda birkaç maddenin karışımı olan bir duman yaratmaya dayanan alt dereceden bir büyü işidir. Büyücünün gelişmiş güçleri bu dumana şekil ve beden verebilir ve onu hala temizlenmemiş olan karmamız ile canlandırabilir.

Oysa kendimizi yüksek idrak için yeteri kadar hazırlamışsak, bu türden duyularla algılanabilir desteklere gereksinim duymayız artık. Diğer yandan, temizlenmemiş karmamız ile yeterli hazırlık olmadan yüzleşirsek, yoldan kötü biçimde sapa tehlikesine gireriz. Bu nedenle, gerçekten hazır oluncaya dek bu karşılaşmayı aramamalıyız. Bulwer-Lytton'un *Zanoni* adlı romanı bu eşik bekçisinin kurgusal bir tanıtımını içerir.

oldukça farklı bir olay haline gelir. Ölmek fizik bedenimizi eskimiş ya da yıpranmış olduğu için artık kullanılmaz hale gelen bir giysi gibi çıkarıp bıraktığımız, bilinçli bir deneyim haline gelir bizim için. Bir bakıma, fiziksel ölümümüz artık yalnızca görünüşleri ve algıları henüz hala madde alemi ile sınırlı olan yakınlarımızı üzer. Onların gözünde biz “ölürüz” ama çevremizde bizim için önemli olan hiçbir şey değişmez. Zira, ölümle girdiğimiz duyular dışı alemin tümü bize zaten ölmeden önce açıktır; ölümden sonra da eskisi gibi açık kalmaya devam eder.

Eşik bekçisi başka bir şey ile daha ilgilidir. Her birimiz bir aileye, bir millete, bir ırka mensubuz. Bu dünyadaki etkinliğimiz böyle bir birliğe ait oluşumuza bağlı olarak değişir. Kendi kişiliğimiz bile onunla ilişkilidir. Aslında bir aile, bir millet ya da bir ırk içindeki üyeliğimiz yalnızca bilinçli etkinliğimizi etkilemekle kalmaz, zira her bir kişinin kendi özel kişiliği olduğu gibi, her ailenin, milletin ve ırkın da kendi kaderi vardır. Oysa bakış açımız madde alemi ile sınırlı kaldığı sürece, bu tür gerçeklikler ancak genel kavramlar olarak kalır. Materyalist düşünürler ezoterik bilimciye küçümseyerek bakarlar çünkü o, aile ya da ulus özelliklerinin veya babadan oğula geçen ya da ırksal olan yazgıların, tıpkı bireyselliklerinin kişiliğe ve kadere bağlı olduğunu düşündükleri kişilerininki kadar gerçek olduğuna inanmaktadır. Oysa bu tür ezoterik bilimciler tıpkı kollarımızın, bacaklarımızın ve başımızın bedenimizin parçaları oluşu gibi, bizim bireysel kişiliklerimizin parçalar oluşturduğu *alemleri* tanımışlardır.

Ailelerin, milletlerin ve ırkların hayatı sadece onlara ait olan bireylerden değil, aynı zamanda “aile canları,” “millet canları” ve “ırk canları”ndan da etkilenir. Bunlar gerçek var-

lıklardır. Birey olarak bizler bir bakıma, bu “aile canlarının ve “ırk canları”nın sadece araçları, deyim yerindeyse idari organlarıyızdır. Hatta diyebiliriz ki örneğin, bir ulusun ya da halkın canı, belli görevleri yerine getirmek için ona ait olan bireylerden yararlanır. Bu “halk canı” duyularla algılanabilir dünyaya inmez: yüce alemlerde kalır. Fizik alemde çalışmak için bir milletin halk canı tek tek insan varlıklarını fiziksel organlar olarak kullanır. Bu süreç daha ileri bir düzeyde, madde aleminde bir projenin ayrıntılarını uygulamak için inşaat işçilerinden yararlanan bir inşaat mühendisi ile karşılaştırılabilir.

Kelimenin tam anlamıyla her birimiz verilmiş olan insanlık görevimizi ailemizden, milletimizden ya da ırk canımızdan alırız. Deneyimimiz duyularla algılanabilir alem ile sınırlı kaldığı sürece, bu görevin bir parçası olan yüksek amaca inisiye olmamışızdır ama topluluk canlarımızın amaçları doğrultusunda bilinçsiz biçimde çalışırız. Oysa eşik bekçisi ile karşılaştığımız anda, yalnızca kişisel görevlerimizi öğrenmekle kalmayıp, ayrıca kendi halkımızdan ve ırkımızdan olanların görevlerini yerine getirmelerine de yardım etmek için bilinçli bir biçimde çalışmak zorunda kalırız. Böylece ufkumuzun her bir açılışı sorumluluk duygumuzu da genişletir.

Eşikteki bu vahyin altını çizen asıl süreç, süptil bedenimize yeni bir beden katma sürecidir. Bunu yeni bir giysi giymeye benzetebiliriz. Önceden, sadece kişiliğimizi örten zırhlarla kuşanmış halde geçiyorduk dünyadan. Yüce ruhlar kişiliğimizden yararlanarak toplumumuz, milletimiz ve ırkımız için ne yapmamız gerektiğini denetliyorlardı. Oysa şimdi, eşik bekçisi bize bu ruhların artık bizi gözetmeyeceklerini açıklamaktadır: bundan böyle koruyucu ellerini çekerler. Bu yüzden kendimize ait her şeyi arkamızdaki topluma bırakmamız gerekmektedir.

tedir. Bununla birlikte, tek başına bireyler olarak, ırkımızın ve milletimizin canlarında var olan güçleri edinmemiş olsak, kendi içimizde bütünüyle katılaşıp ve yıkıma uğrardık.

Birçok insan kendisini bütün sınıfsal ve ırksal bağlardan kurtarmış olduğuna ve sade “insan”dan başka bir şey olmadığına kesinlikle inanmaktadır ama bu özgürlüğü onlara neyin sağladığını sormamız gerekir. Her şeyden önce, aileleri tarafından dünyada onlara yer verilmeseydi; soylarına, milletlerine ve ırklarına sahip olmasalardı ne olurlardı? Soyları, milletleri ve ırkları onlara öğretti ve onları eğitti. Sınıfsal ve ırksal önyargıları aşma becerilerini bu eğitime borçludurlar; soy, millet ve ırk, sınıflarının ve hatta ırklarının ışık taşıyıcıları ve hayırseverleri olmalarını sağladı. Böylece bu insanlar “sade insan”dan başka bir şey olmadıklarını iddia etseler bile, böyle iddialarda bulunma yeteneklerini yine grup ruhlarına borçludurlar. Aslında sadece içsel bilgi yolunu izlediğimizde bütün sınıfsal, ulusal ve ırksal bağları arkada bırakmış olmanın ve ulus, sınıf ve ırk ruhlarınca terkedilmiş olmanın gerçekten ne demek olduğunu deneyimleriz.

Gerçekten de, bütün bu bağların bize verdiği eğitimin kendimiz için -şimdi içine girmekte olduğumuz yaşam için- anlamsızlığını ilk olarak ezoterik yolda deneyimleriz. Zira isteme, düşünme ve hissetmeyi birbirine bağlayan ipler kopmaya başlar başlamaz içimize yerleşmiş olan her şey tamamen yok olur. Ardından, sanki evimiz sonradan yeniden inşa etmemizi gerektirecek şekilde tek tek tuğlalar halinde yıkılıyormuş ve biz de bunu seyrediyormuşuz gibi, dönüp eski eğitimimizin sonuçlarına bakarız.

Bekçinin konuşmaya başlamasının ardından, onun durduğu yerden, şimdiye dek yaşamımızı aydınlatmış olan bütün

ruhsal ışıkları söndüren bir kasırganın çıktığının söylenmesi basit bir benzetmeden çok daha ötedir. Ardından sadece bekçiden yayılan aydınlıkla bölünen mutlak karanlık sarar bizi. Bu karanlık içinden bekçinin bize verdiği öğüdü duyarız: *Önünüzdeki karanlığı kendinizin aydınlatması gerektiğini tam olarak anlayıncaya dek eşiğimden geçmeyin. Lambanızda yeterli yakıt olduğundan emin oluncaya dek ileri doğru tek bir adım atmayın -zira şu ana dek size kılavuzluk etmiş olanların lambaları ileride orada olmayacak.*

Bu sözlerin ardından, dönüp bakışlarımızı arkamızdakilere çevirmeliyiz. Eşik bekçisi şimdiye dek hayatın derin gizemlerini bizden saklayan perdeyi açmaktadır. Şimdi sınıf, ulus ve ırk ruhları mutlak gerçeklikleri içinde ortaya çıkarlar. Geçmişte nasıl yönlendirilmiş olduğumuzu ve artık bu rehberliğin var olmadığını açıkça görürüz. Eşikte dururken, bekçisinden aldığımız ikinci uyarıdır bu.

14. Hiç kimse burada tanımlanan görüntüye hazırlıksız katlanamaz. Eşiğe ulaşmamızı sağlayan ileri eğitim, ihtiyacımız olduğunda gereken gücü bulmamıza da yardım eder. Hatta eğitimimiz o kadar uyumlu bir şekilde ilerleyebilir ki, bu yeni yaşama girdiğimizde, hiç heyecan ya da kargaşa olmadan yaparız bunu. Eşikteki deneyimlerimiz yeni uyanmış hayatımızın ana noktası olacak o mutluluğun bir önsezisi ile beraber ortaya çıkar. Yeni özgürlük duygumuz bütün diğer hislere ağır basar. Ve bu duygunun ışığında, hayatımızın bu belirli evresinde, yeni görevlerimiz ve sorumluluklarımız bize hem doğal hem kaçınılmaz görünür.

11. Bölüm

HAYAT VE ÖLÜM: ÜST EŞİK BEKÇİSİ

Önceki bölüm alt eşik bekçisi diye adlandırılan bekçi ile karşılaşmanın öneminin, bu karşılaşmada bir ölçüye kadar kendi yaratmış olduğumuz duyular dışı bir varlığı algılamamız olgusunda yattığını gösterdi. Bu varlığın bedeni hareketlerimizin, duygularımızın ve düşüncelerimizin -öncesinde, bize görünmez olan- sonuçlarından oluşur. Bu görünmez güçler bizden habersiz olarak, kaderimizin ve kişiliğimizin nedeni haline gelmişlerdi. Ve bu andan itibaren, şu anki hayatımızın temellerini geçmişte nasıl kendi elimizle attığımızın farkına varırız. Bu yolla, kendi varlığımız bize şeffaflaşmaya başlar.

Örneğin, içimizde belli eğilimler ve alışkanlıklar vardır. Şimdi, bunlara neden sahip olduğumuzu fark ederiz. Kaderin belli darbeleriyle karşılaşmışsızdır. Artık, bunların nereden geldiğini biliriz. Niye bazı şeyleri sevdiğimizi ve başka şeylerden nefret ettiğimizi, neden kimi şeylerin bizi mutlu ettiğini ve diğerlerinin mutsuzluğumuza yol açtığını anlarız. Yani görü-

nür hayatımızı onun görünmez nedenleri temelinde anlamaya başlarız. Hastalık ve sağlık, doğum ve ölüm gibi hayatın temel olguları bile gözümüzün önüne serilir. Bizi hayata getiren nedenleri doğmadan önce oluşturduğumuzu fark ederiz. Bu görünür dünyada yaratılmış ama tamamlanmamış olan içimizdeki varlığı -yalnızca, yine bu aynı görünür, algılanabilir dünyada tamamlanabilen ve mükemmelleştirilebilen varlığı- da tanırız. Zira bu varlığın tamamlanması üstünde çalışma fırsatı bundan başka bir dünyada bulunmaz.

Böylece, ölümün bizi bu dünyadan sürekli olarak ayırmayacağını görürüz. İçten içe şunu fark ederiz: “Bir zamanlar ilk kez bu dünyaya girdim çünkü başka hiçbir alemde elde edemeyeceğim nitelikleri kazanmak için bu dünyadaki hayata gereksinim duyan bir varlığım. Ve orada bulunabilecek her şeyi içimde geliştirinceye dek bu dünyaya bağlı kalmalıyım. Bu duyularla algılanabilir, görünür dünyada ihtiyacım olan bütün yetileri kazanmış olduğum için bir gün başka bir alemde yararlı bir iş arkadaşı olacağım.”

Diğer bir deyişle, inisiyasyondan elde ettiğimiz en önemli deneyimlerden biri duyularla algılanabilir, görünür dünyanın gerçek değerini ezoterik eğitimimizden önceye kıyasla daha iyi bilmeyi ve takdir etmeyi öğrenmemizdir. Gerçekten de, duyularla algılanabilir dünyanın değerini yalnızca duyular dışı alemlerin sezgisi yoluyla fark ederiz. Bu sezgiyi yaşamamış, dolayısıyla da belki duyular dışı diyarların sonsuz, emsalsiz değerinde olduğuna inanan bir kişi duyularla algılanabilir dünyayı hafife alabilir. Ama duyular dışının sezgisine sahip olanlar görünür dünyadaki deneyimleri olmadıkça görünmez alemde epey güçsüz olacaklarını bilirler.

Görünmez alemlerde yaşamak için onlara uygun olan araçlara ve yetilere sahip olmamız gerekmektedir. Bunları ancak görünür dünyada geliştirebiliriz. Örneğin, görünmez alemlerin bilincine varacaksa, ruhsal olarak görmeyi öğrenmeliyiz. “Yüce” bir alemdeki bu ruhsal görü gücü ancak “alt” alemdeki deneyimler yoluyla, yavaş yavaş gelişir. Kişi önceden duyular dünyasında geliştirmemişse eğer, ruhsal bir aleme çok yetersiz ruhsal gözlerle doğabilir, tıpkı annesinin karnındayken gelişmemiş olsa da fiziksel gözlerle doğabilen bir çocuk gibi.

Duyular dışı aleme açılan “eşik” neden bir bekçi ile korunmaktadır, bunu şimdi anlayabiliriz. Zira, gereken yetileri önceden geliştirmediysek, bu alemlere ilişkin gerçek bir sezgi edinmemize hiçbir zaman izin verilmezdi. Bu nedenledir ki, başka alemlerde ilerleme becerisini hala geliştirmemişsek eğer, öldüğümüzde ve bu alemlere girdiğimizde, deneyimlerimizin üzerine bir perde çekilir. Yani hazır oluncaya ve bunu yapacak olgunluğa erişinceye dek duyular dışı alemleri görmeyebiliriz.

Duyular dışı alemlere girdiğimizde, hayat bizim için yepyeni bir anlam kazanmaya başlar. Fizik alemin, daha yüce bir alemin verimli toprağı -canlı ortamı ya da gizli temeli- olduğunu görürüz. Gerçekten de bir bakıma, “alt” alem olmadıkça bu “yüce” alem eksik görünür. Daha sonra, önümüze iki manzara açılır: biri geçmişe, diğeri geleceğe. Bu hissedilir, madde aleminin henüz var olmadığı bir geçmişi görürüz. Duyular dışı olan ruhsal alemin hissedilir madde aleminden geliştiği önyargısı artık çok gerimizde kalmıştır. Duyular dışı alemin önce geldiğini ve hissedilir madde aleminin ondan geliştiğini biliriz.

Fizik aleme ilk kez girmeden önce, duyular dışı bir aleme ait olduğumuzu görürüz. Bu duyular dışı alem de daha fazla gelişmek amacıyla madde alemindeki hayattan geçmek zorundaydı. Fiziksel alemden geçmedikçe, daha fazla tekamül etmesi olanaksızdı. Aslında, fizik alemden ancak belli varlıklar uygun becerilerle tekamül ettiği takdirde duyular dışı alem kendi gelişiminde ilerleyebilir. Bizler o varlıklarız. İnsan varlıkları bugün olduğumuz gibi, eksik, kusurlu bir varoluş düzeyinde ortaya çıkarlar. Bu düzey içinde, yüce alemlerde işimize devam etmemizi sağlayacak bir tamamlanma aşamasına doğru yönlendirilme sürecindeyizdir.

Bu noktada, bakışımız duyular dışı alemin ileri bir düzeyini ortaya çıkaran geleceğe yönelir. Burada, önce duyularla algılanan fizik alemden oluşmuş ürünler buluruz. Bugün bildiğimiz duyu alemi o zaman alt edilmiş olacak ama sonuçları daha yüce bir aleme dahil edilmiş olacaktır.

Fizik alemden hastalığın ve ölümün anlamını kavramaya başlayabiliriz artık. Şurası unutulmamalıdır ki, ölüm duyular dışı alemin kendi çabasıyla daha öteye geçemeyeceği bir noktaya önceden ulaşmış olduğu olgusunu ifade etmektedir sadece. Yeni bir yaşam dürtüsü almamış olsa, evrensel ölüm birden karşısına çıkabilirdi. Bu yeni yaşam, evrensel ölüme karşı bir mücadele haline gelmiştir. Kuruyan, içsel olarak katılaştıran bir dünyanın yıkıntılarından yeni bir dünyanın tomurcukları çıkmıştır. Dünyamızın hem ölümü hem de yaşamı içermesinin; şeylerin (eşyanın) yavaş yavaş birbirine karışmasının nedeni işte budur. Eski dünyanın ölen kısımları, onlardan gelişen yeni hayatın tohumlarına yapışıktır hala. Bunun en açık biçimde, kendimizde ifade edildiğini görebiliriz. Üzerimizde ta-

şıdığımız zırh eski dünyadandır ama gelecekte yaşayacak olan varlığın tohumu, şimdiden içinde gelişmektedir bunun.

Bu yüzden, insanlar olarak ikili doğamız vardır: ölümlü ve ölümsüz. Ölümlü doğamız son aşamalarındadır, ölümsüz yanımız henüz başlamaktadır. Fakat dünyayı ölümsüzlüğe götürecek olan yetileri ancak bu ikili, tezahürü duyularla algılanan fizik alem olan bu ölümlü ve ölümsüz dünya içinde kazanabiliriz. Görevimiz ölümsüz dünya için ölümlü dünyadan meyvalar toplamaktır. Geçmişte kendi oluşturmuş olduğumuz varlığımıza baktığımızda şöyle demeliyiz kendimize: “Ölmekte olan bir dünyanın parçalarını içimizde taşımaktayız. Bu parçalar içimizde etkin haldedir. Bununla birlikte, içimizde uyanan yeni ölümsüz unsurların yardımıyla yavaş yavaş onların gücünü kırmaya muktedir hale gelmekteyiz.” Bu şekilde, yolumuz bizi ölümden hayata götürür.

Gerçekten de, ölüm saatimizde bilinçli olsak şunu fark ederdik: “Ölen dünya bizim öğretmenimizdi. Ölmemiz olgusu iç içe birlikte dokunduğumuz bütün geçmişin bir sonucudur. Ama ölümlülük alanı bize ölümsüzlüğün tohumlarını hazırlamıştır. Biz bunları yanımızda, başka bir aleme taşırız. Her şey yalnızca geçmişe bağlı olsaydı, asla doğmuş olamazdık. Geçmiş -geçmişin hayatı- doğum ile sona erer. Madde alemindeki hayat yeni hayat tohumu tarafından evrensel ölümden güçlkle elde edilmiştir. Doğum ile ölüm arasındaki zaman yeni yaşamın ölmekte olan geçmişten ne kadar şeyi güçlkle çekip alabileceğinin yalın bir ifadesidir.”

Bu noktada, “Niye hata ve kusurluluktan başlayıp yavaş yavaş hakikate ve iyiliğe doğru ilerlememiz gerekir?” sorusuna bir yanıt buluruz. Hareketlerimiz, duygularımız ve düşün-

celerimiz ölen ve göçüp giden şeylerin hükmü altına başlar. Algılanabilir fiziksel organlarımız, ölmekte olan şeylerden gelişir ve biçimlenir. Sonuç olarak, bu organlar ve onları harekete geçiren her şey çürümeye ve ölmeye mahkumdur. Bu nedenle içgüdülerimizde, dürtülerimizde ve tutkularımızda ve de onlara ait organlarda ölümsüz hiçbir şey bulamayız. Ölümsüzlüğü yalnızca onların ürünü olarak ortaya çıkan, bu organlarca yapılan işlerde buluruz. Bu ölümlü dünyadan çekip alınabilecek ne varsa çekip aldığımızda ancak, kendisini fiziksel duyu aleminde açığa vuran ve artık vazgeçtiğimiz temeli bir kenara bırakabilir hale geleceğiz.

İşte bu nedenledir ki, ilk eşik bekçisi ölümlü ve ölümsüz öğelerin karışımından oluşan insan varlıklarının ikili doğasını taklit eder. Ve böylece bu bekçi saf ruh aleminde tekrar yaşamaya uygun olan yüce ışık formunu elde etmek için daha neler yapılması gerektiğini açık bir biçimde gösterir bize.

Birinci bekçi fiziksel duyu alemi ile ne kadar iç içe olduğumuzu canlı biçimde açığa vurur. Bu iç içe geçmişlik öncelikle içgüdülerin, dürtülerin, tutkuların, bencilce arzuların ve her tür bencilliğin varlığıyla ifade edilir. Ayrıca bir ırka, millete, vs. olan aidiyetimizle de kendini gösterir. Milletler ve ırklar nihayetinde, saf insanlığa doğru tekamül edişimizdeki farklı gelişimsel aşamalardır yalnızca. Bir ırkın ya da milletin tek tek üyeleri saf, ideal insan tipini ne kadar mükemmel ifade ederlerse, yani fiziksel ve ölümlü olandan başlayıp duyar dışı ve ölümsüz olan aleme dek ne kadar çok ilerlerse söz konusu ırk veya millet o kadar “ileri”dir.

Demek ki, hep daha “ileri” milletlerde ve ırklarda tekrarlanan enkarnasyonlar yoluyla insanlığın tekamülü bir özgür-

leşme sürecidir. Sonunda, hepimiz uyumlu mükemmellikte olmalıyız. Aynı şekilde, giderek daha saflaşan ahlaki ve dinsel inançlardan geçerek kendimizi her an mükemmelleştiririz. Zira her ahlaksal gelişim aşaması kendi içinde geleceğin idealist tohumlarını olduğu kadar, ölümlü şeyler için de biraz özlem barındırır.

Alt eşik bekçisinin bize gösterdiği şey sadece geçmiş zamanın sonuçlarıdır. Geleceğin tohumları ancak geçmişte, bekçinin içine dokunmuş oldukları ölçüde mevcuttur. Ama insan varlıklarından, madde aleminde elde edebilecekleri her şeyi geleceğin duyular dışı alemine taşımaları istenmektedir. Bizler sadece geçmişte imgemize dokunmuş şeyleri yanımızda taşısaydık, dünyasal görevimizin ancak bir bölümünü gerçekleştirmiş olurduk. Bu nedenle, belli bir süreden sonra, alt eşik bekçisinin yanına üst eşik bekçisi katılır. Üst eşik bekçisi denilen bu ikinci bekçi ile buluşmada neler olduğu yine onun ağzından anlatılacaktır.

Kendimizi özgürleştirmek için gereksindiğimiz şeyleri alt eşik bekçisinden öğrendikten sonra, yolumuza göz kamaştıran bir ışık formu çıkar. Bu formun güzelliğini olağan dilde tanımlamak çok zordur. Bu buluşma düşünme, hissetme ve isteme organlarımız ortak etkileşimlerini artık kendileri düzenlemeyecek kadar birbirlerinden -ve hatta fizik bedenden bile ayrıldığında gerçekleşir. Onun yerine, artık fiziksel koşullardan tamamen bağımsız olan yüksek bilinç onların ilişkilerini ayarlamaktadır. Sonuç olarak düşünme, hissetme ve isteme organlarımız hakimiyetini duyular dışı alemlerden yürüten canın denetimi altındaki araçlar haline gelmişlerdir. Duyusal bağların hepsinden bu şekilde kurtulmuş olan can aşağıdaki sözleri söyleyen ikinci eşik bekçisi ile karşılaşır:

10. Duyular aleminden kendinizi kurtardınız. Duyular dışı alemde vatandaşlık hakkı kazandınız. Bundan böyle oradan çalışabilirsiniz. Artık, şu anki fiziksel bedensel doğanıza ihtiyacınız yoktur. Eğer bütün istediğiniz duyular dışı alemde yaşama yeteneğini kazanmak idiyse, bir daha asla duyular alemine dönmek zorunda kalmazdınız. Bana bakın. Şu ana dek kendinizi yükseltmiş olduğunuz her şeyin üstünde ölçülemeyecek kadar çok yükselmiş olduğumu görün. Şu anki tamamlanma aşamanıza duyular aleminde, hala ona bağımlıyken geliştirebildiğiniz beceriler yardımıyla ulaştınız. Şimdi, serbest bıraktığınız güçlerin bu duyular alemi üzerinde etkide bulunmaları gereken bir döneme giriyorsunuz. Şu ana dek sadece kendinizi özgürleştirmek için çalıştınız ama artık özgür olduğunuza göre, duyu alemindeki hemcinslerinizin hepsini özgürleştirmeye yardım edebilirsiniz. Şimdiye kadar bir birey olarak çabaladınız. Artık kendinizi bütüne katmalısınız ki, duyular dışı aleme yalnızca kendinizi değil, aynı zamanda duyular aleminde var olan diğer her şeyi de getirebilesiniz.

Bir gün, benim bedenimle birleşebilecek hale geleceksiniz ama diğer talihsizler var olduğu sürece ben, kendim tam mutluluğu bulamam. Özgürleşmiş, tek bir birey olarak duyular dışı aleme bugün girebilirdiniz. Ama o zaman, henüz özgürleşmemiş olan bilinçli varlıkları küçük görmek durumunda kalırdınız. Kaderinizi onlarınkinden ayırmış olurdunuz. Ama siz, bilinçli varlıkların hepsiyle bağlantılısınız. Hepiniz yüce bir aleme gereken güçleri edinmek üzere duyular alemine inmek zorundaydınız. Kendinizi hemcinslerinizden ayırsaydınız, sadece onlarla birlikte geliştirebileceğiniz güçleri yanlış kullanırdınız. Onlar duyu alemine inmemiş olsalardı

siz de inemezsiniz. Onlar olmadan, duyular dışı varoluş için gereksindiğiniz güçlere sahip olamazdınız. Başkalarıyla birlikte elde ettiğiniz güçleri onlarla paylaşmalısınız.

Bu nedenle, bütün güçlerinizi kardeş dünyanızın ve hemcinslerinizin kurtuluşu için kullanmış oluncaya dek sizi duyular dışı alemin en yüksek bölgelerine almayı uygun görmüyorum. Şu ana kadar başarmış olduğunuz şey size duyular dışı alemin alt bölgelerinde yaşama hakkı vermektedir. Ama ben “cennetin kapıları önündeki alevden kılıçlı melek” gibi, yüksek bölgelerin eşiğinde duracağım. Duyular aleminde hala kullanmadığınız güçleriniz olduğu sürece girişinize izin vermeyeceğim.

Kendi güçlerinizi kullanmazsanız, onları kullanıma sokacak olan başkaları gelecektir. Derken, yüce bir duyular dışı alem duyu aleminin bütün meyvalarını bünyesine katacak ama sizin üstünde durduğunuz zemin ayaklarınızın altından çekilip alınacaktır. Arınmış alem sizden çok ve siz aşacak biçimde gelişecektir. Siz onun dışında kalacaksınız. Seçiminiz buysa, sizinki karanlık bir yoldur. Ama kendinizi ayırmış olduğunuz kişiler aydınlık yoldan yürümektedirler.

Bu şekilde, ilk bekçi ile karşılaşmanın hemen ardından üst eşik bekçisi varlığını duyurur. İnisiyeler duyular dışı alemlerde vaktinden önce kalma isteğine yenik düşenleri nelerin beklediğini artık çok iyi bilmektedirler. İkinci eşik bekçisi tanımlanamayan bir parlaklık saçar. Bu bekçi ile birleşme onu gören ruh varlığı için çok uzak bir amaçtır. Gerçi, ancak bu alemden bize gelen bütün güçler onu özgürleştirme ve kötülükten kurtarma hizmetinde harcandıktan sonradır ki, böyle bir birleşmenin mümkün olacağı da kesindir.

Bu yüce ışık varlığının taleplerini karşılamaya karar verecek olursak, insan ırkının özgürleştirilmesine katkıda bulunabilecek hale geleceğiz, demektir. Sonrasında, yeteneklerimizi ve hünerlerimizi insanlığın kurban sunağına sunacağız. Ama duyular dışı aleme vaktinden önce çıkmayı yeğlersek, insanlık seli üstümüzden aşır, ötemize geçecektir. Bir kez kendimizi kurtardık mıydı, duyular aleminden bir daha hiçbir yeni güç kazanmayız. Bu nedenle, çalışmalarımızı duyular dünyasının kullanımına sunmaktaysak hala, gelecekteki çabamızın mekânından kendimize yönelik herhangi bir kazanç elde etmekten vazgeçtiğimizi bilerek yapıyoruzdur bunu. Fakat seçenekler böyle apaçık bir şekilde sunulduğunda bile, aydınlık yolu seçmenin kolay bir şey olduğu söylenemez. Neyi seçtiğimiz meselesi, karar verme anında kişisel kurtuluşun ve mutluluğun cazibesinin artık aklımızı çelmemesi için kendimizi bencilliğin tüm belirtilerinden yeteri kadar arıtmış olup olmadığımıza bağlıdır nihayetinde.

“Karanlık” yoldaki bu kişisel kurtuluş isteği aklımıza hayalimize gelebilecek en büyük istektir. Diğer yandan, aydınlık yol hiç de çekici görünmez. Bencilliğimize hitap etmez. Aydınlık yolu seçtiğimizde, duyular dışı alemlerin yüksek bölgelerinde aldığımız şey kendimiz için değil de bizden akıp taşan bir şeydir, yani dünyaya ve çevremizdeki insan kardeşlerimize olan sevgidir. Fakat karanlık yolda, bencilliğimizin arzuladığı hiçbir şey bizden esirgenmez. Tam aksine, bu yolun meyvası tam olarak bencilliğin mutlak doyumudur. Bundan dolayı sadece kendileri için kurtuluşu arayanlar neredeyse hep karanlık yolu seçerler. Açıkçası, onların durumunda uygun olan da budur.

Bu yüzden, aydınlık yoldaki okültistlerin bencil Ben'imizin gelişimi için herhangi bir eğitim sağlamalarını beklememeliyiz. Onların bireysel mutluluğa ve kurtuluşa yönelik hiçbir ilgileri yoktur. Ak okültiste göre, her birimiz böyle bir kurtuluşa kendi başımıza ulaşmalıyız. Bu süreci hızlandırmak onların işi değildir. Onlar için önemli olan, *bütün* varlıkların -insan varlıklarının ve onların kardeş hemcinslerinin- tekamülü ve özgürleşmeleridir. Bu yüzden, onların görevi bu çalışmada işbirliği yapmak amacıyla güçlerimizi nasıl eğitebileceğimizi bize göstermektir, o kadar. Demek ki, bencil olmayan kendini adama ile özveri istekliliğini diğer bütün değerlerin üstüne koymaktadırlar. Gerçi, kimseyi tümüyle reddetmezler çünkü en bencil kişiler bile kendilerini arındırabilirler. Yine de, yalnızca kendileri için isteyenler -böyle yaptıkları sürece- okültistlerden hiçbir şey alamayacaklardır. Gerçek okültistler, arayan kişiye yardım etmeyi asla geri çevirmeseler de, bu türden arayanlar kendilerini onların yardımsever kılavuzluklarından pekala yoksun bırakabilirler.

Dolayısıyla, iyi bir ezoterik öğretmenin eğitimini içtenlikle izlersek, ikinci bekçinin eşiği geçmemizden sonra yaptığı talebi anlarız. Aslında, böyle bir eğitmenin direktiflerini izlemekte başarısızlığa uğrarsak, o eşiğe ulaşmayı hiçbir zaman bekleyemeyiz. Gerçek ezoterik öğretmenlerin eğitimi iyiliğe yol açar, başka hiçbir şeye değil. Bizi bencil kurtuluşa ve salt duyular dışı alemde varoluşa yönlendirmek onların işi değildir. Tam tersine, onların görevi daha en baştan itibaren, süper-dünyasal aleme bencil olmayan bir işbirliğine adanmış tam bir isteklilikle girebilinceye dek bizleri ondan belli bir uzaklıkta tutmaktır.

SONSÖZ (1918)

Bu kitapta anlatılan duyular dışı sezgiye giden yol bir can deneyimine yol açar. Deneyimin bu düzeyini amaçlayan birinin söz konusu deneyimle ilgili hiçbir yanılsama ya da yanlış anlama barındırmaması özellikle önemlidir. Kuşkusuz, bu şeyler hakkında kendimizi kandırmak kolaydır. Spiritüel bilimde sözü edilen can deneyimleri aleminin tümü yanlış sınıflandırıldığında, yani batıl inançla, vizyon rüyalarıyla, medyumlukla ve de insanın ruhu aramaya yönelik doğal çabasının diğer sapkınlıkları ile aynı kategoriye konduğunda en ciddi kandırmacalardan biri ortaya çıkar. Burada gösterilen yolu izleyen öğrenciler, duyular dışı gerçekliğe giden bir yol bulma girişimlerinde gerçek *bilişsel* çabadan sapan ve yukarıda bahsedilen sapkınlıklara düşenler ile karıştırıldığında genellikle bu yanlışlık meydana gelir.

Burada sunulan yolu izlersek, can deneyimlerimiz saf can-ruh alemi içinde gerçekleşir. Bu tür deneyimleri edinmek için öncelikle kendimizi, olağan bilinçlilik halinde algılanabilir dünya ile ilgili ya da içsel arzularımız, hislerimiz ve niyetlerimizle ilgili *düşünceler* -gerçek algılama, hissetme ya da isteme deneyiminden bağımsız ve onlarla bağlantılı olmayan düşün-

celer- oluştururkenki kadar içsel olarak fiziksel yaşamdan özgür ve bağımsız kılmamız gerekir. Bazı kişiler elbette ki, böyle düşüncelerin varlığını inkar etmektedirler. Algılama gücünden ya da beden tarafından koşullandırılan içsel hayattan elde edilmemiş hiçbir şeyi düşünemeyeceğimizi ileri sürerler. Bu nedenle, bütün düşüncelerin doğal olarak, algıların ya da içsel deneyimlerin gölge imgeleri olduklarını söylerler. Oysa bunu savunanlar hiçbir zaman ruhlarında saf, kendi kendine yeterli olan bir düşünce hayatını deneyimleme becerisini geliştirememiş olduklarından dolayı böyle demektedirler. Bunu bir kez deneyimledikten ve o bizim için canlı bir deneyim haline geldikten sonra, meşgul olduğumuz can yaşamında, yaratımında bedenin hiçbir rolü olmayan bir içsel etkinlikte, düşünmenin diğer can fonksiyonlarımıza nüfuz edecek ölçüde öne geçtiği zamanları *biliriz*.

Olağan can yaşamlarımızda düşünme neredeyse her zaman algılama, hissetme, isteme, vb. gibi diğer etkinliklerle karışmıştır. Bu diğer etkinlikler bedenden kaynaklanır. Ama düşünme onlara dışarıdan dahil olur. Ve araya girdiği ölçüde, içimizde ve her yanımızda, bedenin hiçbir rolünün olmadığı bir şey ortaya çıkar. Bunu inkar edenler düşünmenin her zaman bu diğer faaliyetlerle birlikte gözlemlendiği olgusunun neden olduğu yanılsamadan kurtulamazlar. Oysa içsel çaba ile canlarımızda içsel yaşamımızın bütün diğer etkinliklerinin dışında olan, içsel hayatımızın düşünme bölümünü *tek başına* deneyimleyebiliriz. Yani can yaşamımızda sadece saf düşüncelerden oluşan bir şeyleri diğer her şeyden ayırabiliriz. Bu düşünceler kendilerini sürdürebilen türdendir ve diğer etkinliklerin herhangi bir karışımından bağımsızdır; dış alemin algılanışının, bedensel fonksiyonların ya da onların yönettik-

leri içsel yaşamın sonuçlarından ortaya çıkan her şeyden arınmıştır. Bir içeride bir dışarıda olan doğalarından ötürüdür ki, bu tür düşünceler kendilerini spiritüel, duyular dışı varlıklar olarak gösterir. Ruh varlığımız, canımız bu düşüncelerle birleşir ve tüm algılamayı, hatırlamayı ve diğer içsel etkinlikleri dışarıda tutarsa; duyular dışı alemde bu düşünce ile yaşar, yani kendisini beden dışında deneyimler. Bu anlaşıldıktan sonra, canın beden dışında duyular dışı deneyimleri olabileceğinden artık kuşkulanamaz, zira birinci elden edindiğimiz deneyimden bildiğimiz şeyi inkar etmek anlamına gelirdi bu.

İnsanların bu kesinleşmiş olguyu kabul etmekte neden isteksiz olduklarını merak edebiliriz. Bunun nedeni, kendimizi onu almaya uygun can durumuna sokmadıkça, kendisini göstermeyeşidir. Oysa insanlardan, kendi başına onlardan bağımsız olan bir şeyin kendisini onlara göstermesi için canın doğasına özgü bir çaba göstermeleri istenirse genellikle kuşkuya kapılırlar. O şeyin kendini açığa vuruşuna kendilerini hazırlamaları gerektiği için o şeyin içeriğini de bizatihi kendilerinin yarattığına inanırlar. Diğer bir deyişle, insanlar çoğunlukla kendileri için hiçbir çaba gerektirmeyen pasif deneyimlere sahip olmayı yeğlerler. Ayrıca, eğer bir takım olguları bilimsel açıdan yorumlamak için gereken en temel koşullara yabancı iseler, bir canın içeriklerini ya da ürünlerini, maddesel olmayan bir gerçekliğin nesnel bir ifşası olarak, alt düzeyden bir bilinç durumunda, yani duyusal algı ve gönüllü eylemde sergilenen bilinçli faaliyet düzeyinin altındaki bir seviyede alırlar. Başka bir deyişle, vizyon deneyimlerini, medyomsal vahiyleri ve benzeri can içeriklerini gerçek ruhsal algılama ile karıştırırlar. Oysa bu tür alt bilinç düzeylerinde deneyimlenen şey duyularüstü değil, duyularaltı bir dünyadır.

Bilinçli uyanık hal yaşamının tümü beden içinde geçmez. Özellikle, uyanık hal yaşamında en bilinçli ne varsa beden ile dış fiziksel alem arasındaki sınırdaki sınırda olup biter. Bundan dolayı, algılama sırasında duyu organlarımızda olan şey dışarıda olan bir olayın beden *içindeki* yansıması olduğu kadar, bu dış olayın beden *tarafından* içeri alınması ve *bedenden* sızdırılmasıdır da. Benzer şekilde, irade hayatımız da insan doğasının irademiz vasıtasıyla içimizde olan her şeyin aynı zamanda bütün kozmik sürecin de bir parçası olacak şekilde kozmik bütünün içine oturtulduğu olgusuna dayanır.

Bedenin sınırında meydana gelen bu can deneyimleri kuşkusuz büyük ölçüde insan bedeni organizasyonumuza dayanmaktadır. Gerçi aynı zamanda, düşünme etkinliği de bu deneyimlerde rol oynar. Ve ne kadar rol oynarsa, duysal algılamamız ve irademiz bedenden o kadar *bağımsızlaşır*. Diğer yandan, vizyonlar ve medyomsal sergilemeler tamamen bedene bağlıdır. Bu tür pratiklerde, algıyı ve iradeyi bedenden bağımsız kılabilen her şey can hayatından çıkarılmıştır. Sonuç olarak, canın içerikleri ve ürünleri bedenın fiziksel hayatının tezahürlerinden başka bir şeye dönüşmez. Vizyonlar ve medyomsal fenomenler aslında, onların içindeyken bir kişinin olağan algılama ve irade etkinliğinde olduğundan *daha çok* bedene bağımlı olduğu olgusundan ortaya çıkmaktadır. Diğer yandan, bu kitapta anlatılanlar gibi gerçek duyular dışı deneyimler gelişimimizi vizyonlar ve medyomsal fenomenlerin aksi yönüne çevirmemizi gerektirir. Başka bir deyişle, canı giderek artan bir biçimde bedene, olağan algılamada ve arzulamada olduğundan daha az bağımlı -ondan daha bağımsız- yapmaya çalışırız. Böylece saf düşünmeye özgü, dolayısıyla da

can etkinliğimizin çeşidini genişleten bir bedenden özgürleşme düzeyi elde ederiz.

Burada amaçlanan duyular dışı can etkinliğini geliştirmek için açık ve bilinçli bir biçimde saf düşünme deneyiminin iyice içine girmemiz en önemli şeydir. Gerçekten de bu saf düşünme deneyimi temelde, canın duyular dışı bir etkinliğidir: henüz içinde duyular dışı hiçbir şey algılamadığımız bir etkinlik olsa da. Saf düşünme sırasında zaten duyular dışı alemde yaşıyoruzdur ama bu noktada o hala sadece saf düşünmedir ve henüz, duyular dışı bir tarzda deneyimlediğimiz başka bir şey değildir. Daha ileri duyular dışı deneyimler, saf düşünme ile uyum içinde edindiğimiz can deneyiminin bir devamı olmalıdır. O halde bu uyumu doğru olarak deneyimlemek çok önemlidir, zira bu uyumu doğru anlamak, duyular dışı bilginin doğasına idrakin ışığını tutar.

Diğer yandan, can yaşamımız düşünme sırasında deneyimlenen bilinç berraklığının altına iner inmez, duyular dışı alemlerin gerçek sezgisine giden yoldan saparız. Onun yerine, canımız bedensel fonksiyonlarımızca ele geçirilir ve bize bildirilen şey duyular dışının değil de sadece duyularla algılanabilenin altındaki alemde, bedenimizde meydana gelen olayların bir ifşası olur.

* * *

Can deneyimlerimiz duyular dışı aleme girer girmez, olağan dilde tanımlanmaları artık madde alemindeki deneyimleri tanımlamak kadar kolay değildir. Bu nedenle, duyular dışı alemlerin tanımlamalarını okurken ya da dinlerken kullanılan

dilin bir biçimde, fiziksel deneyimlerden bahsedilirken nasıl gerçek olgulardan uzak düşülmekteyse, ondan daha çok uzağa düştüğünü hiç unutmamalıyız. Bu tanımlamalarda kullanılan birçok ifadenin ve terimin, değindikleri şeyi son derece zarif biçimde ima eden imgeler olduklarını anlamamız gerekir.

Birinci bölümde, “Spiritüel bilimin tüm kuralları ve öğretileri başlangıçta bir işaret diliyle sembolik olarak verilmiştir,” diye belirtilmişti, üçüncü bölümde de aynı şekilde belli bir “yazma sistemi”nden ya da “okült yazı”dan söz edilmişti. Bu cümle böyle bir dilin ya da yazının fizik alemdeki olağan bir dilin harflerini ve birleşimlerini öğrendiğimiz şekilde öğrenilebileceğini düşündürebilir. Kuşkusuz, duyular dışı olguların ifade edilebileceği sembolik işaretlere sahip spiritüel bilim okullarının ve derneklerinin her zaman olduğu gibi hala var oldukları doğrudur. Bu işaretlerin önemine vakıf olmuş biri bu yüzden, kendi can deneyimlerini söz konusu duyular dışı gerçekliklere yöneltecek bir araca sahip olur. Oysa çok daha önemli olan, bu tür deneyimlerin seyri içinde -bir canın, bu kitabın içeriğinin bilincine vararak elde edebileceği gibi, örneğin- canın *kendi* derin düşüncesine dayanan duyular dışı deneyimleri yoluyla bu dilin ortaya çıkışını keşfetmesi gerektiğidir. Duyular dışı alem can ile konuşur; söz konusu canın sonradan tam bilinçlilikle incelemek için işittiklerini sembolik işaretlere çevirmesi gerekir. Bu yazıyla ifade edilen şeyler her can tarafından idrak edilebilir. Bu idrak sırasında -belirttiğimiz gibi, canın kontrol ettiği bir süreçtir- bu kitapta tanımlanan etkiler (sonuçlar) açıklık kazanır.

Okurlar bu kitaba yazarı ile sohbet ediyorlarmış gibi yaklaşmalıdırlar. Bu yüzden, yüksek bilgi yolunda özel eğitim alma konusundaki öğütler bu kitapla ilişkili olarak anlaşılmalıdır. Geçmişte, özel eğitimi sözlü öğretiyle sınırlamak için haklı nedenler vardı. Oysa şimdi, spiritüel bilim eğitiminin ve bilgisinin eskisinden de geniş alana yayılması gereken bir insanlık gelişim aşamasına ulaştık. Öğretileri geçmişte olduğundan çok daha erişilebilir hale gelmelidir. Bu nedenle sözlü eğitimin yerini kitap almalıdır.

Bu kitapta anlatılanlara ek olarak özel eğitime gereksinim duyduğumuz inancı sadece sınırlı bir ölçüye kadar doğrudur. Bazılarımızın gerçekten de fazladan özel yardıma gereksinimi olabilir ve böyle bir ileri bilgi ilgili bireyler için yararlı ve anlamlı olabilir. Ancak, önemli şeylerin bu kitabın dışında bırakılmış olduğunu düşünmek yanlıştır. Doğru ve her şeyden önemlisi, bütünüyle okursak bu kitapta her şey bulunabilir.

Bu kitaptaki tanımlamalardan bazıları tüm varlığımızın tamamen dönüşümünü gerektiriyormuş gibi görünebilir. Oysa doğru okunduğunda bu tanımlamalar yaşamlarımızda duyular dışı alem ile karşılaştığımız o anlar için gerekli olan can halini göstermekten başka bir şey yapmaz. Böyle anlar için bu can halini öteki sağlıklı benliğimiz olağan işleyişini sürdürürken, içimizdeki bir tür ikinci bir varlık olarak geliştiririz. Bu iki varlığı ayrı tutmayı ve etkileşimlerini düzgün ayarlamayı öğreniriz. Bunların hepsini tam bilinçlilik içinde yaparız. Böylece, "Bütün gün spiritüel araştırma uygulaması yapıyoruz," diye, pratik hayatta işe yaramaz ve beceriksiz hale gelmez ve hayata olan ilgimizi ve hünerliliğimizi yitirmeyiz. Gerçi, duyular dışı alemde edindiğimiz deneyimler baştan aşağı bütün

varlığımızdan dışarı ışıyacaktır; bizi hayata yabancılaştırmak yerine, daha üretken ve etkin kılacaktır.

Bu kitaptaki tanımlamaların oldukları gibi sunulmaları gerekiyordu çünkü duyular dışı aleme yöneltilmiş her bir idrak süreci tüm varlığımızı içine alır. Duyular dışı gerçekliklerin idrakine ayırdığımız her dakika bizi tümüyle meşgul eder. Örneğin, bir rengi algılamak yalnızca gözlerimizin ve ilgili sinirlerin katılımını gerektirir. Ama duyular dışı şeylerin algılamasına bütün varlığımız katılır. Tüm varlığımız adeta “bütünüyle kulak” ya da “bütünüyle göz” haline gelir. Duyular dışı algılamayı geliştirmek üstüne verilen bilgilerin, sanki olağan varlığımız hatalıymış da farklı olması gerekiyormuş gibi, genellikle varlığımızın tam bir dönüşümünü ima eder gibi görünmesinin nedeni budur.

* * *

Altıncı bölümde inisiyasyonun etkileri ile ilgili söylenenlere birkaç nokta eklemek isterim. Birkaç küçük farklılık ile diğer bölümler için de geçerlidir bu. Bazı okurlar, duyular dışı deneyimlerin neden soyut fikirler olarak değil de resimler ve imgeler halinde tanımlandığını merak edebilir. Bunun nedeni, duyular dışı gerçekliği deneyimlemek için kendimizi duyular dışı bir alemde duyular dışı varlıklar olarak tanımamızın önemli olmasıdır. Kendi duyular dışı doğamızın gerçekliğini “lotus çiçekleri” ve “esiri beden” tanımlamalarında fark ederiz. Kendi duyular dışı doğamıza dair böyle bir farkındalık olmadan duyular dışı aleme girmek, bizi çevreleyen fizik alemin olaylarının ve süreçlerinin farkındayken kendi

bedenlerimizin farkında olmamaya benzer. Fizik alemde fizik bedenimizin algısı yoluyla kendimizin farkına varışımız gibi, “esiri beden”imiz ve “can bedeni”miz içinde algılayabildiğimiz kendi duyular dışı bedenimiz de bizim, duyular dışı alemde kendimizin farkına varmamızı sağlar.

SONSÖZÜN SONSÖZÜ

Yirminci yüzyılın ilk otuz yılı bilimde, sanatta ve spiritüel hayatta çok önemli başarıları beraberinde getirdi. Bu yıllar boyunca Rudolf Steiner bir modern spiritüel uygulama gereksinimi ile ilgilenmeye koyuldu: çağın elverişli ve kişisel talepleriyle örtüşmesi için bireylerin ve toplumların gereksindiği sezgileri üretebilecek türden, çağdaş yaşamın akışı içinde eksiksiz olarak duran bir uygulama. Bir kişisel gelişim yolu öneren öğretmen yalnızca bildiği ve ustası olduğu şey hakkında konuşabilir. Rudolf Steiner’inki kuşkusuz böyle bir durumdu.

Avusturya’da doğa bilimleri ve felsefe konusundaki üniversite eğitimine, ayrıca bir bilgin ve editör olduğu dış hayatına koşut olarak Rudolf Steiner, olağanüstü derinlikte ve beraklıkta bir derin düşünce hayatı da geliştirdi. Çocukluğundan başlayarak özel duyular dışı deneyimleri olmuştu ancak, pek çok yılın disiplinli içsel çalışmasından sonra Antropozofi ya da “ruhun bilimi” olarak adlandırdığı şeyin güvenilir temellerinin yaratılmış olduğunu hissetti. Kendi spiritüel olgunluğu ancak bundan sonra, spiritüel araştırmalarının sonuçlarını herkesle paylaşabileceği noktaya ulaştı.

Rudolf Steiner 1901’de, kırk yaşındayken başlayıp 1925’teki ölümüne dek içsel çalışmalarının ürünlerini konfe-

ranslarla, makalelerle ve kitaplarla tanıttı. İlk olarak 1909'da kitap şeklinde ortaya çıkan *Yüce Alemleri Bilmek*, bu erken döneme aittir. Tek başına ele alındığında eksiksiz olmasına rağmen, Rudolf Steiner bu çalışmayı başlangıçtan beri hem meditasyon üstüne ikinci bir kitabı, hem de meditatif hayatı destekleyen pek çok ögeyi içerecek çok daha geniş bir bütünün parçası olarak düşündü. Planlanan ikinci kitap hiçbir zaman başlangıçta niyetlenen şekilde ortaya çıkmadığı halde sayısız konferanslar, denemeler ve meditatif şiirler çıktı. Ayrıca, kişisel danışmanlıklar verildi ve bir ezoterik okul kuruldu. Diğer bir deyişle, Rudolf Steiner bir adayın gelişiminin her aşamasında kişisel ve toplumsal desteklerin hazır bulunmasını sağladı, yine de öğrenciyi daima özgür bırakacak şekilde.

Bu özgürlük motifi *Yüce Alemleri Bilmek* adlı kitabın yapısının ve içeriğinin merkezidir. İlk bölümlerde, Rudolf Steiner okuyucuyu bir yandan özgür ve yeni deneyimlere açık bırakarak, bir yandan da dikkatli bir biçimde, ruhu sakinleştirecek bir dizi alıştırmadan geçirir.

Daha sonra, bu kişisel gelişimin bir sonucu olarak, adayın içinde gerçekleşen değişikliklerin tam doğasını anlatmaya ve bir öğrencinin yol boyunca bekleyebileceği içsel deneyimleri tanımlamaya devam eder. Kitabı bitirdikten sonra okur, sadece meditatif yol ile ilgili alıştırmaları ve etik kuralları değil, ayrıca onların sonuçlarını da öğrenir. Amaç ve araç beraber sunulmuştur. Meditasyonun etkileri hakkında baştan itibaren tam bilgilendirilmiş olarak bir ruhsal uygulamaya başlamak isteyip istemediğimizi özgürce seçebiliriz. Rudolf Steiner bunu modern spiritüelliğin bir gereği, yani bireysel özgürlüğün ve yargının her noktada saygı görmesi gerektiği şeklinde görür.

Erken dönemlerde spiritüel bilginin öğrencileri inisiyasyon yolunu önceden yürümüş olanlarla özel olarak çalışırlardı. Geçmişin kutsal gelenekleri çoğunlukla öğrenciden kendi varlığını bir ustanın ya da gurunun direktiflerine adamasını isterdi. Bugün böyle bir boyun eğme yersiz bir şeydir. Hala öğretmenler vardır ama artık onlarla ilişkimiz karşılıklı saygıya ve özgürlüğe dayanmalıdır. Öğretmen öğüt verebilir ama öğrenci öğüdünü kabul edip etmeyeceğine ve nasıl yerine getireceğine sonunda kendisi karar vermelidir. Yine de haklı görülebilir bir soru ortaya çıkar: Kendi özel meditatif yoluma en iyi şekilde nasıl karar verebilirim?

Rudolf Steiner *Yüce Alemleri Bilmek* için yazdığı önsözlerinde bu konuda ciddi önerilerde bulunur. Belli alıştırmalar ile bir süre çalışmış olan bir öğrenci bu alıştırmaların can üstündeki etkilerini keşfedebilir. Bu yüzden, işin en başından itibaren kişinin kendi ruh sağlığı için her bir alıştırmadan doğan yarar ya da zarar için bir yargı yeteneği geliştirmesi önemlidir. Rudolf Steiner'in sunduğu birçok meditasyon önerisi arasından seçip, görünürdeki zayıflıkları güçlendiren ve karmaşa içindeki can yaşamının o bölgelerini uyum içine sokan alıştırmaları uygulayan her bir öğrenci gereksinim duyulan şeye göre kendi meditatif pratiğini biçimlendirebilir.

Kişisel gelişim konusunda özel öğütler verdiği halde, Rudolf Steiner “nesnel spiritüel alem ile tam anlamıyla *doğrudan* bir ilişkinin bir öğretmenin kişiliğiyle olan ilişkiden daha önemli olduğu”nu vurgulamıştır. (Önsöz, s. 16) Ayrıca, gerçekten ihtiyaç duyulduğunda yardımın her zaman mümkün olduğu konusunda araştırmacının içini rahatlatmıştır. Bu yardım yazılı malzeme ya da sözlü öğreti olarak gelebileceği gibi, spiritüel çalışmada dostlarımız olan kişilerden de gelebilir.

Bugün ustalardan olduğu kadar birbirimizden de öğrenmekteyiz. Paylaşılan çalışma ve çaba yoluyla farklı düşünmeye ve hissetmeye başlarız.

Bu dönüşüm süreci kişinin bir meditatörler topluluğunun üyesi haline gelmesine yol açabilir. Erken yıllardan başlayarak Rudolf Steiner yalnızca kamuya açık olarak çalışmakla kalmayıp, daha kapalı biçimde bir grup ciddi öğrenciyle de çalıştı. 1923'te bu özel çalışma Antropozofi Derneğinin tekrar kuruluşuyla birlikte yeni bir şekil aldı: Spiritüel Bilim Okulunun Birinci Sınıfı. Steiner'in antropozofik öğretilerine önceden alışık olup Antropozofi Cemiyeti içinde daha ciddi bir meditatif yaşama girmeye hazır olanlar Birinci Sınıf'a başvurabiliyordu. Rudolf Steiner onlara ruhsal alemin ve ötesinin eşiğine doğru giden imgelemeler formunda özel öğretiler verdi. Bu yolla, sadece meditatif yaşamı destekleyici bir metin değil, aynı zamanda bir insan topluluğu da sağlamış oldu.

Yüce Alemleri Bilmek bizi derinden iyileştirebilecek ve dönüştürebilecek içsel hayata ve iç disipline bir giriş sunmaktadır.

Şimdi, kitabın içeriğinin daha ayrıntılı gözden geçirilmesine başlayacağım.

* * *

Kişinin meditatif pratiğe başlamasına yol açan pek çok neden vardır ama ilk önce her gerçek adayın "tevazu kapısı"ndan geçmesi gerekir. Acı, keder ya da kayıplar yüzünden teselli bulma ümidiyle içimize çekilmiş olabiliriz. Bunda kesinlikle yanlış bir şey yoktur, fazlasıyla doğrudur, hatta her tür özel sı-

kıntıya yardımcı olacak teknikler vardır. Bununla beraber, içe doğru atılan her adıma dışa doğru bir hareket eşlik etmelidir. Başkalarının acılarının farkındalığı yoluyla tüm dikkatimizi kendi sorunlarımıza vermekten korunuruz. Dünyadan el ayak çekerek kişisel sıkıntıların üstesinden gelinmez. Tam aksine, daha iyi hizmet edebilmek için inzivaya çekiliriz. Tevazu uygulamasının bir parçasıdır bu.

İlk meditasyon girişiminden aydınlanma deneyimine kadar, yolun her aşamasında, diğerkamlığa yönelik aynı değişmez sadakat mevcut olmalıdır. Bu sadakat, ister öfkemizi dindirmekle ilgili olsun isterse bütün varoluşun spiritüel boyutlarının, canın gözlerinin açılmasıyla kendisini açığa vuruşuyla ilgili olsun bütün spiritüel gelişimin ahlaki temelini oluşturur. Yapılan her zaman hizmet için yapılmıştır. Rudolf Steiner bu noktayı çok daha güçlü bir şekilde ifade eder:

Durugörü yeteneğini geliştirerek insan kardeşleri üzerinde üstünlük kazanacağını hiç kimse hayal etmesin, zira durum öyle değildir. Kişi herhangi bir bencillik zemini üstünde, geçerli olabilecek hiçbir ilerleme kaydetmez. Kişi ancak, elinden geldiğince başkaları için daha faydalı olabildiği ölçüde ilerleme sağlar. Egoizmin ahlaka aykırılığı ruhsal alemde hiçbir yer bulamaz. Bir kişi spiritüel yanılsama yoluyla kendisi için hiçbir şey elde edemez. İnsanın kazandığı ancak dünyanın hizmetkarı olduğu ölçüde kazanılmıştır ve kişi ancak, başkaları için kazanarak kendisi için kazanır.

(Aziz Markos İncili'nin Arka Planı)

“Tevazu kapısı” mücadelemize hayatın tümüne saygı mühürünü basar; hakikate ve hizmete kendini adama ile damgalar. Bunlar, kişinin meditatif yaşamı için gereken temel can halini biçimlendirir. Bu can halini geliştirirsek meditatif yaşam yolunda çoktan önemli bir adım atmışızdır.

Her sağlam ruhsal uygulama ahlaki gelişim ile başlar. Budizmin ve Hıristiyanlığın mistik gelenekleri için olduğu kadar, Antropozofi için de geçerlidir bu. Bunu dikkate alarak, *Yüce Alemleri Bilmek*’in ilk sayfaları meditasyonun temelini oluşturması gereken can doğasını içimizde yaratmaya çalışır. Bencil olmayan bir sevgi tarzıdır o. Ezoterik eğitimde hiçbir zaman spiritüel hazine biriktirme amaçlı, kişisel bir kazanç yoktur. Kişi kendi için isterse, aslında hiçbir şey elde etmez. Her çaba, her başarı ancak başkalarının hizmetine sunulduğunda doğru konumlandırılmıştır. Bencil olmayan sevgi kavramı yerleştirildikten sonra, meditatif uygulama onun içinde daha iyi anlaşılabilir.

Yüce Alemleri Bilmek’in ilk bölümü, birkaç sayfasında ruhsal gelişim yolunun tamamını yansıtan bir mikrokozmos gibi durur. Meditatif uygulama için ahlaki bir temel yaratımı ile başlar ve ruha özen göstermeye, uyum içine sokmaya ve iyileştirmeye geçeriz. Bu şekilde elde edilen huzur kişisel meselelerden yüz çevirip bizi çevreleyen evrensel ruhsal gerçekliklere dönebilen bir yüce benliğin anlaşılmasına olanak verir. Diğer yazılarındaki gibi, Rudolf Steiner Hazırlık’tan başlayıp Aydınlatma’ya ve oradan İnisiyasyon’a dek, yolun her bir aşaması ile ilgili fazladan bir ayrıntı zenginliği sunar. Yine de bu yolu tam olarak kavramak istiyorsak Steiner, yolun özet halinde yansıtılmış birkaç aşamasını bulacağımız *Yüce Alemleri*

Bilmek'ın ilk bölümüne daha fazla kafa yormaktan başka yapacak daha iyi bir şeyimiz olmadığını önerir.

Hizmet fikrine olduğu kadar soylu olan her şeye saygı iç eksenini oluşturduktan sonra can ile çalışmamıza başlamaya hazırızdır. Düzenli alıştırma için özel zamanlar ayrılır. Bu süreler boyunca kader bağlarını çözerek ve hayatın karmaşasını sakınleştirerek, temel doğamıza derinden işleyebilecek alıştırmalar üstleniriz.

Meditasyonda içe dönerken genellikle günlük yaşamın dertleri ve bunalımlarıyla boğulmuş değilse de, kuşatılmış hissederiz kendimizi. Bu nedenle ilk işimiz “can temizliği” dediğim şeydir. Bu noktada yüksek bilgiye ulaşma ile ilgili değildir, sadece kişisel gelişimin sonraki aşamaları için gereken dinginlik ve kendini denetleme için uğraşırız. Bu alıştırmalar, geçmişteki belki zor bir kişisel deneyim üstüne derin düşünme ile başlayabilir. Böyle bir sessiz tefekkür yoluyla, yaşadığımız şeyde önemli olanı olmayandan yavaş yavaş ayırt etmeye ve soruna ya da konuya daha yüksek, daha sakin bir noktadan bakmaya başlarız. Önceden bizi telaşa sürüklemiş olabilen şeye artık sükunetle bakabiliriz.

Bu alıştırmaların bir sonucu olarak, kişinin içsel hayatı artık bir aşırı uçtan diğerine gidip gelmez ve sonuçta ortaya çıkan dinginlikte kişi bir “yüce benliğin” doğuşunu duyumsamaya başlayabilir. Bu anın deneyimi bir öğrencinin tüm yaşamının iç ve dış merkezi olabilecek bir deneyimdir. Hayatın itici güçlerini kontrol altına almadaki ilk mütevazı başarı ile kişi, üstüne basacak sağlam bir iç zemini duyumsayabilir. Kişi sıkıcı günlük temponun dışına adım atmaya ve derin düşünce için kendi özel zamanını yaratmaya defalarca gereksinim duyar. Bu tür alıştırmaların hepsinde olduğu gibi, tekrarlama

çok önemlidir. Bir ilk başarıdan sonra bile, kişi tekrar tekrar ruhun sakin ve berrak havasına açık olan o yüksek zemine dönme gereksinimi duyar.

Bu başarının bir sonucu olarak hayattan uzaklaşacağımızdan korkmamız gerekmez. Tam tersine, hayatı tamamen daha derinden inceleyebiliriz çünkü kişisel tutkular bir kenara bırakılmıştır ve biz sadece merhametin neler öğretebildiğini anlamaya başlarız.

Meditatif yaşamın başlangıç niteliğindeki aşamalarından başlayan ve hürmet yolu ve de yeni tanımlanan “can temizliği” ile ilgili diğerlerinin de eklenebileceği aşamalara kadarki alıştırmalar yine de önemlidir. Özellikle, bu temel niteliğindeki alıştırmalar bir saygı halinin gelişmesini desteklemek, cana dinginlik getirmek ve bir yüce benliği ben ortaya çıkarmak için tasarlanmışken, sonraki alıştırmalar bizi kendi sorunlarımızdan alıp evrensel insana ait olan şeylerin çok daha derinden kavranışına götüren diğer can yeteneklerinin gelişimine yardımcı olur.

Meditatif yolun ikinci aşamasıyla ilgili alıştırmalar bireysel doğaya ait her şeyin etkisini yitirmesine olanak verir. Uygun bir dize, bir mantra ya da bir imge tasarlarırken meditator kişisel konulardan ölümsüz olanlara geçer. Meditasyonun odaklanması için gereken özel seçim bir öğretmen tarafından önerilebileceği gibi, içsel yolun geçmiş ustalarından kalan hazinelerden de seçilebilir. Bu tür malzemeyle çalışmak bakışımızı üstünde durduğumuz zeminden sonsuz ufka çevirmeye benzer. Etrafımızda bir “sessiz düşünme etkinliğinin canlı dünyası”nı duyumsamaya başlarız. Bu titreşimli, parlak, dönen nehir bizi yaratıcı güzelliklere götürür. Dünyanın bilgeliği

bir düşünce nehri olarak parlar. Bu, ruhun ışıyan bir deneyi midir, bir Kelam yaşantısıdır bu. Baştan sadece yumuşak bir biçimde ve pek fark etmeden de olsa, tanrısallığın dokunuşunu hissederiz. İdrakin deneyime dahil olabilmesinden önce, pek çok deneyimden geçmeye ve sayısız sorunlarla yüzleşmeye gereksinim duyarız. Yabancı ve güzel bir dünyaya yeni doğmuş bir çocuk gibi olgunlaşmamız gerekmektedir. İzlenimler ortaya çıkacak anlam için kavrayış ile birleşmelidir. Fikirler ve düşünceler, dünyasal olandan tanrısala olana yükselmelidir.

* * *

İster açılış, ister son sayfalarında olalım Rudolf Steiner'in diğer yazıları ve konferansları *Yüce Alemleri Bilmek*'te sunulan konuları sayısız şekillerde genişletmiştir. Örneğin, 27 Aralık 1911'de verilen bir konferansta Rudolf Steiner, birinci bölümde anlatılan, sonradan gelen her şeyin temeli olan hürmet yolunu ayrıntılarıyla açıklar. Fakat önceden sadece tek bir ruh hali tanımlarken, Steiner şimdi yol boyunca sıralanan dört aşamayı saptamaktadır. Başka bir yerde de "saygı misyonu"ndan bahseder, vs. Kişi Steiner'in çalışmalarının herhangi bir yerinde duraklayıp, ömür boyu yetecek alıştırma için bol bol malzeme çıkarabilir. Olması gereken de budur zaten çünkü tek bir ruhsal alıştırma bile asla harcanamaz. Aksine, her bir alıştırma bize yalnızca bir kişisel yenilenme kaynağı değil, ayrıca dünyada doğru çalışma için bir temel sunarak bizi daha da derinlere götürür. Meditatif yaşama içtenlikle sarılarak, Buda tarafından öğretilen ve İsa tarafından örnek olunan kurtarıcı çalışmada işbirliği yapmak için canı güzel ve

bencil olmayan bir organa dönüştüren içsel deneyim alanlarından ilerleriz her gün.

Aslına bakılırsa, tevazu ve merhamet dersi *Yüce Alemleri Bilmek*'in arka fonunu oluşturur. Önce tevazu simgesi altında meditatif yaşama başlamamız istenir ve benzer şekilde, kitabın sonunda Üst Eşik Bekçisi'nin önünde durduğumuzda bir merhamet yemininde bulunmamız talep edilir.

Şimdiye kadar bir birey olarak çabaladınız. Artık kendinizi bütüne katmalısınız ki, duyular dışı aleme yalnızca kendinizi değil, aynı zamanda duyular aleminde var olan diğer her şeyi de getirebilesiniz. (s. 200)

Görüldüğü gibi, tam aydınlanmaya ulaşmış olduğumuzda bile işimiz bitmemiştir. Aksine, başkalarının ve yeryüzündeki bütün dostlarımızın ihtiyaçlarıyla ilgilenmeye devam etmeliyiz. Kitabın derin Hristiyan-Budist karakteri alıştırmaların özel işaretleri kadar öğretinin de bir parçasıdır. Uygulamanın tamamlayıcı bir ögesidir o.

* * *

Yüce Alemleri Bilmek'te ve diğer her yerde, Rudolf Steiner canı duyu hayatımızın akışı içinde ortaya çıkanlardan oldukça farklı durumlara hazırlama amaçlı birçok alıştırma verir. En önemlisi, belki de duyular dışı alemden sağlıklı ve dengeli bir hayat için gerekli olan altı can niteliğini geliştirmeyi amaçlayanlardır.

Bu nitelikler önemlidir çünkü aday eşikten ruhsal aleme geçerken duyu aleminde sağlanan yardımların birçoğu yok olur. Bu yüzden kişinin kendi iç kaynaklarını ve can dengesini önceden güçlendirmesi ve o kaynakları iyi durumda tutması

özellikle önemlidir. Steiner başka hangi meditatif çalışma yaptırdığına bakmaksızın, öğrencinin uygulayabileceği altı “yardımcı alıştırmaya” verir. Bunlar gerekli olan iç dengeyi kurar. Yardımcı alıştırmaları ihmal etmek tehlikelidir. Bu nedenle Steiner bizi uyarır: “Hayat bu koşullara uygun olarak düzenlenmemişse meditasyon, konsantrasyon ya da diğer alıştırmaların tümü değersizdir, hatta bir bakıma zararlıdır.

(Ezoterik Gelişim)

Altı koşul şunlardır: 1) düşünce berraklığı, 2) iradeye hakim olma, 3) duygu sükuneti, 4) olumluluk, 5) açıklık, 6) bu beşi arasında uyum sağlamak. Öğrenci her birine olabilecek en basit şekilde başlar. Örneğin, olağan bir nesneyi (kalem, raptiye veya herhangi bir şey) alıp beş on dakika hiç kıpırdatmadan zihin gözünün önünde tutarak düşünce berraklığı en iyi şekilde güçlendirilebilir. Göz önündeki nesne ile doğrudan bağlantısı olmayan hiçbir düşünce araya girmemelidir. Sık sık zihin dağılır ve tekrar tekrar dikkatimizi yapılan işe geri çevirme ihtiyacı duyarız. Yavaş yavaş dikkatimizi kontrol edebildiğimiz ortaya çıkar. Önce, fark etmeden bir konudan diğerine gezinip duran dikkatimiz sakinleşmiş ve kontrol altına alınmıştır. Diğer beş alıştırmaya ile, benzer şekilde, en kolay araçları kullanarak bir ay uğraşılabilir. Sonra tekrardan başlanabilir.

Bunları ve hazırlık niteliğindeki benzer alıştırmaları yaptıkça duyular dışı türden ilk deneyimlere giden can yetileri gelişir. Bu ilk deneyimlerin özelliği nedir? Her birey için yol ayrı olsa da, özellikle yanlış beklentiler genellikle canın gerçek fıskırmalarının fark edilmeden geçip gitmesine yol açtığı içindir ki belli tanımlamalar yardımcı olabilir.

Kişi genellikle ruhsal olanın hayal ya da halüsinasyon şeklinde ortaya çıkmasını bekler ama bunlar gerçek ruhsal dene-

yim malzemesi değildir. Bu tür deneyimler gerçekten ortaya çıkabilir ama bunlar, yüce alemlerden olmaktan çok kendi benliklerimizin birer tezahürüdür ve kişinin onlarla doğru ilişkiyi bulması önemlidir. Birçok bölümde Rudolf Steiner bizi vizyonlar ya da medyomsal deneyimden daha süptil ama daha güvenilir olan can yakınlaşmalarına çeker. Örneğin, şöyle yazar: “Spiritüel bilimde sözü edilen can deneyimleri aleminin tümü yanlış sınıflandırıldığında, yani batıl inançla, vizyon rüyalarıyla, medyomlukla ve de insanın ruhu aramaya yönelik doğal çabaşının diğer sapkınlıkları ile aynı kategoriye konduğunda en ciddi kandırmacalardan biri ortaya çıkar..”

(*Sonsöz, s. 203*)

Steiner vizyonlardan çok, duyarlı ama disiplinli duygu yaşamının derin önemini vurgular. Ruhsal alemi görmek yerine, meditasyonumuza eşlik eden içsel duygulara vermeliyizdir zihnimizi. Steiner ruhsal imgelerle ilgili olarak şöyle yazar:

Kişi sürekli etkinlik ile canda oluşan resimlerin adeta kendisinde şeffaflaşmalarına izin vermelidir. Yavaş yavaş, tamamen kendi gelişimleri ile bu hale gelir. Hatta öyle olurlar ki, kimse “görmez” onları artık, sadece canda yaşadıklarını hissederek ve onlar aracılığı ile duyular dışı gerçekliğin özünü algılar.

(*Ruhsal Dünyanın Eşiği*)

Aurik renkler hakkında yazarken bile Steiner, gerçek bir spiritüel görürün bu tür renklerle bir şeyleri anlatmaya çalıştığını göstermek konusunda dikkatlidir; yani “canda o özel rengin duyu deneyimindeki algısına *benzeyen* bir şeyle karşılaşır.” Bununla tezat oluşturacak şekilde, deneyimlediklerinin duyu alemindeki renkle aynı olduğuna inananlar ruhsal

yolun öğrencileri değil, hayalperestler ya da halüsinasyonlu insanlardır. Ruhsal alem fiziksel duyu aleminin ince, puslu bir dublesi değildir, ama kendini bizim artmış duyarlılıklarımıza oldukça farklı şekillerde gösterir.

Steiner duyu deneyimi ile duyular dışı arasındaki farkı genellikle belleğe gönderme yaparak açıklar. Göze göre duyu dünyasının nesneleri belli bir şekilde görünür. Fakat aynı deneyimin anısı ilk duyu deneyimi ile aynı değildir. Çocukluğun anısı canlı olabilir ama gerçek deneyimden önemli ölçülerde farklıdır. Duyular dışı deneyim hiçbir geçmiş duyu izlenimiyle ilgili olmayıp, dünyanın halihazırdaki cansal ve ruhsal unsurlarıyla ilgili olması dışında belleğe çok benzemektedir.

Örneğin, alıştırmamıza devam ettikçe özel bir ruh halinin ortaya çıktığı dingin bir can açıklığı keşfedilebilir. İkinci bölümde anlatılan gibi, bir elinde filizlenen bitkiler, diğerinde ölen bitkilerle çalışmadaki gibi bir hal. Yeni hayat deneyimi hassas ama nesnel olan kesin bir duyguyu beraberinde taşır; aynısı, ölen bitki deneyimi için de geçerlidir. İkisi de oldukça kesin bir “duygu şekli” üretir. Daha doğrusu, çok özel bir tarzda ya da görünümde bir duygu ortaya çıkar. İşte bu berak duygulara sadık kalmalıyız. Bu şekilde duygu yaşamımız giderek eğitilir ve çevremizdeki ve içimizdeki dünyanın tüm bir can deneyimi evreni içimizde aydınlanır. Bazı kişilerde bu duygular gerçek renk görüntülerine neden olur, bazılarında ise olmaz. İki durumda da önemli olan (genellikle duyu dünyasından ödünç alınan) görüntünün kendisi değil, bir “duygu şekli” olarak içinden ne parladığıdır. Ancak bu parlama yoluyla, ötede duran ruhsal varlıklara doğru yönlendirilebiliriz.

Bu şekilde *Yüce Alemleri Bilmek* duygu yaşamının gelişimi için öğrenciye tamamen kavramsal, gerçek bilginin temeli hale gelebilecek sistematik bir yol sunmaktadır. Bu amaca

katkıda bulunmak için Rudolf Steiner, öğrenciyi içsel olarak mineral, bitki ve hayvan krallıklarından insan varlığı deneyimine götürececek alıştırmalar önerir. Her bir aşamada bir dizi yeni can deneyimi eklenir ve süreç içinde zengin, sağlam bir içsel dil hız kazanır.

Duyular dışı önce genellikle kısa karşılaşmalarla ortaya çıkar: ve çıkar çıkmaz kaybolur. Olağan bellek onu tutmada yetersizdir. Yine de, meditasyona devam ettikçe içsel yaşamımızda birçok değişiklikler fark ederiz ve artık doğrudan deneyimle bilinen ruhun potansiyel gerçekliğini tanımaya başlarız. Örneğin, önceden karmaşık ya da günün olaylarıyla belirlenen uyku yaşamımız giderek daha düzgün bir şekil alır. Uyanırken uykudan farklı bir özellik ve ilişki duyumsarız; ruhsal bedenlerin gelişimi meditasyondan etkilendikçe, doğal olarak rüya yaşamının dönüşümüne yol açar. Uykuda duyu aleminin dürtüleri susturulduğunda canın ilk berrak imaları kendilerini gösterirler. Bu deneyimleri geçici olarak kabul etmek ve vaktinden önce yorumlamaya kalkışmamak gerekir. Meditatörün sağlam ruhsal sezgilere sahip olabilmesinden önce, pek çok ileri aşamalardan geçilmelidir. Yoldaki her bir adımla birlikte içimizdeki ruhsallık ile dünya arasındaki ilişki daha da güçlenir.

* * *

Yüce Alemleri Bilmek'te anlatılan yol doğrusal değil, hep aynı tarzda uygulamalı ve adım adım sınıflandırılan bir yoldur. Herkes kendi eşsiz gelişim yolunu ve hızını bulur ve ancak kendi yapabileceği keşiflerde bulunur. Rudolf Steiner'in kendi tavsiyesi, konuştuğu dinleyici topluluğuna göre değişir. Bir grup bilim adamına ve bilgine konferans verirken düşünce alıştırmalarıyla başlamalarını öğütler egzersizlerine.

İskandinavya'daki bir gruba renk ve tondan ilerleyerek içsel ruh hallerine, oradan da esiri aleme giden bir yolu anlatmıştır. Doktorlara, öğretmenlere, rahiplere vs. özel mantrik malzeme vermiştir. Bir katedrale girerken önce sahında dururuz ama ardından belli bir azize adanmış bir yan şapele doğru yolumuzu bulabiliriz. Aynı şekilde, meditatif yola girdiğimizde de gereksinimlerimize uygun bir uygulamaya giden yolu çabucak bulabiliriz.

Bununla beraber, ruhsal uygulamaların çeşitlerinden başka, şekli çağımızın gereksinimlerine dayatılan bir yapı da vardır. Her kültürün ve her çağın tanrısal olanla bir ilişki aracı vardır. Bugün kullanılan çeşitlerin şaman davulu çalmaktan yogaya, Kızılderili ter odalarından duaya, psikedelik maddelerden münzevilğe kadar uzandığını gayet iyi bilmekteyiz. Şu anki çağımıza ve bana uygun olanı nedir? Rudolf Steiner'in yazdığı zamanlarda bu uygulamaların patlaması yeni başlamıştı ve özellikle, Avrupalılar tarafından Asya'da keşfedilenler üstünde odaklanmıştı. *Yüce Alemleri Bilmek*'te anlatılan yol ile bu diğer yollar arasındaki ilişkiyi örneğin, nefes egzersizlerini kullananları nasıl anlayabiliriz? Bununla ilgili olarak Rudolf Steiner şöyle yazar:

Kitapta (*Yüce Alemleri Bilmek*) anlatılan bütün alıştırmalar Doğu'nun özlediği, Batı'ya uygun ruhsal korelasyonlardır: nefes alıp verme sürecinin ritmini idrak sürecine taşımak. Eğer düşünmemiz nefes alıp vermemizle aynı tempoda olsaydı, evrenin birçok sırrı bize kendini gösterirdi.

(*Materyalizmin Karması*)

Diğer bir deyişle, Rudolf Steiner kadim nefes egzersizlerinde nefes ile harekete geçen her şeyi idrak seviyesine, kavrayışımıza ve derin düşüncemize çıkarır. Uslamlamada, iç alem ile

dış alem arasında bir değiş tokuş süreci vardır. Evrenimizi öğrenmek için hem alırız hem veriz; Steiner'in deyiimiyle ışık soluruz. Bu yüzden kavramsal uygulama hava elementinde değil de, ışık elementinde tüm duyularımız aracılığı ile soluma yogasıdır.

Rudolf Steiner'in ruhsal yol tanımlaması ile diğer geleneklerde verilen tanımlamaların ilişkisi sorusuna yaklaşımlarından biridir bu. Başka biri Mesih olayı Golgotha Gizemi ve bunun meditatif yaşamımız için önemi üstünde yoğunlaşır. Doğrusu, Rudolf Steiner'in bütün çabası ancak bu bağlam içinde anlaşılabilir. Genellikle konuşulmayan şekillerde Mesih'in işi aracılığıyla dünyanın tekamülüne doğru hareket eden güçler ile çalışmak istemiştir hep. *Yüce Alemleri Bilmek* de buna istisna oluşturmaz.

Sonuç olarak, Rudolf Steiner yirminci yüzyıldaki batılı kültürün belli talepleriyle örtüşen bir ruhsal yolu yaratmakla görevli olduğunu hissetmiştir. Bizimki bilimdeki ve teknolojiadaki gelişmelerle biçimlenen bir zamandır; Rudolf Steiner de felsefeye ve edebiyata dönmeden önce, bir bilim adamı ve mühendis olarak eğitilmişti. Onun ruha giden yolu bu çabanın modern canın beklentilerini karşılamasını, özgürlük talebine saygı göstermeyi ve berrak, iyi anlaşılır bir ruhsallık ihtiyacını yansıtır; tıpta, eğitimde ya da çiftçilikte kullanıma sokulabilecek bir yol. Doğulu ruhsal yollara ve bireysel ruhsal uygulama içindeki çeşitliliğe derinden saygılı olmasının yanı sıra, Rudolf Steiner hem Hristiyan hem de tamamen çağdaş, güvenli, emin olan bir ruhsal yol tanımlamaya çalıştı; sevecen hizmete ve içine girme hakkımız olan en derin hakikatlerin ortaya çıkarılmasına adanmış bir yol. Rudolf Steiner bir noktada Antropozofi'yi içimizdeki ruhsal olandan evrendeki ruhsal olana giden bir yol olarak tanımlamıştır. *Yüce Alemleri Bilmek* o yoldaki ilk rehberimiz olabilir. İhtiyaç olduğunda diğer rehberleri de keşfedeceğiz.

yüce alemleri bilmek

İnisiyasyonu Batı'lı zihinlere açıkça anlatmak amacıyla yazılan ve 1904'te kitapçıklar halinde yayınlanan ve bu yeni çeviride bir araya toplanan bu metin sayesinde, inisiyasyon süreci ilk kez halka açıklanmış ve modern bilince uyarlanmış oldu.

Rudolf Steiner "her birimizin içinde uyur durumda olan yüce alemlere dair içgörülerini edinebileceğimiz yetenekler" ile başlayıp, okuyucuları *hazırlık, aydınlanma ve inisiyasyon* aşamalarından geçerek içsel yaşamı nasıl geliştirecekleri konusunda eğitiyor.

Öğütleri uygulanabilir, açık ve güçlü olan Rudolf Steiner bu kitabı okuyacaklar için hem bir öğretmen, hem danışman, hem de bir dost olacaktır.

ISBN 975-6377-30-7

9 789756 377307